ԿԱՆԱՉ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳԻՐ

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Թողարկողի ֆիրմային անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը

Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ
Հեռ՝ (+37410) 56 11 11, Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33
Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am
Կայք՝ www.ameriabank.am

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Գլխավոր տեղաբաշխողի անվանումը

փակ բաժնետիրական ընկերություն
Կազմակերպա-իրավական ձևը

Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ
Հեռ՝ (+37410) 56 11 11, Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33
Էլ.-փոստ՝ info@ameriabank.am
Կայք՝ www.ameriabank.am

ՀՀ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄԸ ՉԻ ՀԱՎԱՍՏՈՒՄ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՃՇՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԱՄ ԻՍԿՈՒԹՅՈՒՆԸ:

Արժեթղթերի տեսակը՝	անվանական, արժեկտրոնային պարտատոմս
Արժեթղթերի ձևը՝	ոչ փաստաթղթային
Արժեթղթերի անվանական արժեքը՝	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Թողարկման ծրագրային ծավալը՝	80 (ութսուն) մլրդ՝ դրամային արտահայտությամբ, որից 20 (քսան) մլրդ-ը՝ ՀՀ դրամով, իսկ մնացած 60 (վաթսուն) մլրդ-ը՝ արտարժույթով
Արժեկտրոնը՝	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Շրջանառության ժամկետը՝	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՄԱՍ 1 ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ 4

ՄԱՍ 2 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ 6

2.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ 6

2.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր 11

2.3 Բանկի զարգացման միտումները 13

2.4 Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ 14

2.5 Ղեկավարությունը և բաժնետերերը 14

2.6 Պարտատոմսերի հիմնական տվյալները 17

2.7 Պարտատոմսերի առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը 17

2.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը 18

2.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ 18

ՄԱՍ 3 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 21

3.1 Ռիսկային գործոններ 21

3.2 Հիմնական տեղեկատվություն 25

3.3 Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն 27

3.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները 41

3.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը 52

3.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն 53

ՄԱՍ 4 ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ 55

4.1 Անկախ աուդիտորներ 55

4.2 Ռիսկային գործոններ 55

4.3 Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին 59

4.4 Բիզնեսի նկարագիրը 64

4.5 Թողարկողի կառուցվածքը 68

4.6 Զարգացման վերջին միտումները 69

4.7 Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները 73

4.8 Հսկող անձինք 92

4.9 Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ 93

4.10 Մասնագիտական կարծիքներ 93

4.11 Այլ տեղեկատվություն 94

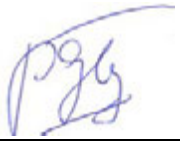
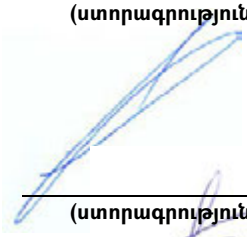
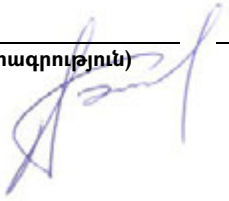
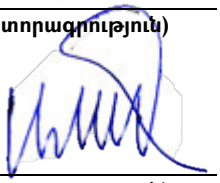
ՄԱՍ 5 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ 95
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/ 95
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /ֆիզիկական անձ/ 99
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը 104
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը 105
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ 106
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ 112

ՄԱՍ 1 *ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁԻՆՔ*

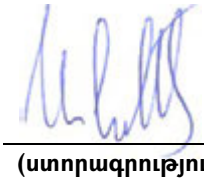
«Մենք՝ ստորագրող անձինք, հավաստիացնում ենք, որ գործադրել ենք բոլոր ողջամիտ ջանքերը, որպեսզի պարզենք ազդագրում ներառված տեղեկությունների ճշգրիտ և լիարժեք լինելը: Ըստ այդմ, մենք հավաստիացնում ենք, որ մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ազդագրում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են, չեն պարունակում բացթողումներ, որոնք կարող են խեղաթյուրել ազդագրի բովանդակությունը»:

Ստորագրող անձինք՝

Անդրեյ Մկրտչյան	**Խորհրդի նախագահ**		4/13/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Ռիչարդ Օգդոն	**Խորհրդի անկախ անդամ**		12/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Տիգրան Դավթյան	**Խորհրդի անկախ անդամ**		
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Ռոբերտ ֆոն Ռեկովսկի	**Խորհրդի անկախ անդամ**		
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Լինդսի Ֆորբս	**Խորհրդի անդամ**	(ստորագրություն)	13/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**		**(ամսաթիվ)**
Ֆիլիպ Լինչ	**Խորհրդի անկախ անդամ**		13/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Կախաբեր Կիկնավելիձե	**Խորհրդի անկախ անդամ**		
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**

Արտակ Հանեսյան	*Տնօրինության նախագահ, Գլխավոր փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Գևորգ Թառումյան	*Տնօրինության անդամ, Գլխավոր փնօրենի տեղակալ, ֆինանսական գծով փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Գագիկ Սահակյան	*Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Անդրանիկ Բարսեղյան	*Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Արման Բարսեղյան	*Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Արմինե Ղազարյան	*Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**
Գոհար Խաչատրյան	*Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**

Ստորագրությունները հավաստում եմ՝

Արտակ Հանեսյան	*Տնօրինության նախագահ, Գլխավոր փնօրեն*		08/04/2021
(անուն, ազգանուն)	**(պաշտոն)**	**(ստորագրություն)**	**(ամսաթիվ)**

Կ.Տ.

ՄԱՍ 2 ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԱԶԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

Ամփոփաթերթի կազմման համար պատասխանատու անձն ամփոփաթերթում պարունակվող տեղեկատվության ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ լինելու համար (այդ թվում՝ թարգմանությանը վերաբերող մասով) կրում է քաղաքացիական պատասխանատվություն, եթե այն ոչ ամբողջական կամ ապակողմնորոշիչ է Ծրագրային Ազդագրի մյուս մասերի հետ դիտարկելու դեպքում:

Ներդրողը կարող է ձեռք բերել Ծրագրային Ազդագիրը և վերջինիս կից ներկայացվող փաստաթղթերը էլեկտրոնային տարբերակով՝ Բանկի ինտերնետային էջում՝ www.ameriabank.am:

2.1 Տեղեկատվություն Բանկի և նրա գործունեության վերաբերյալ

2.1.1 Թողարկողի տվյալները և կապի միջոցները

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ Ամերիաբանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
Ռուսերեն՝ Закрытое Акционерное Общество “Америабанк”
Անգլերեն՝ “Ameriabank” Closed Joint Stock Company

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է

Հայերեն՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ
Ռուսերեն՝ ЗАО “Америабанк”
Անգլերեն՝ “Ameriabank” CJSC

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝	Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ
Բանկի պետական գրանցման համարն է՝	50
Բանկի գտնվելու վայրն է՝	Վազգեն Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ
Կապի միջոցները՝	Հեռ.՝ (+37410) 56 11 11 Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33 էլ. Փոստ՝ info@ameriabank.am կայք՝ www.ameriabank.am

Պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված հարցերի դեպքում ներդրողները կարող են կապվել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ Թողարկող կամ Բանկ) հաճախորդի մենեջերների հետ, որակավորված ներդրողները կարող են նաև կապվել Ներդրումային Բանկային ծառայության Կապիտալի Շուկաների բաժնի որևէ աշխատակցի հետ հետևյալ հեռախոսահամարով՝ (+37410) 56 11 11:

2.1.2 Թողարկողի համառոտ պատմությունը և ռազմավարությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) ստեղծվել է 1992թ. հուլիսի 24-ին ՀՀ օրենսդրության համաձայն: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկում 1992թ-ի սեպտեմբերի 8-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0154: Բանկին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 50 լիցենզիան:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի ու երաշխիքների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների իրականացումը, ինչպես նաև արժեթղթերով ու արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկը ՀՀ ավանդների երաշխավորման համակարգի անդամ է:

Ստորև ներկայացված է Բանկի զարգացման համառոտ պատմական ակնարկը՝ ժամանակագրական կարևոր նշումներով՝

- 2007թ. Հայներարտբանկի բաժնետոմսերի հիմնական փաթեթը (96%) ձեռք բերվեց «Թի Դի Էյ Հոլդինգս Լիմիթեդ» ընկերության կողմից: (2011թ. անվանափոխվել է «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ» ընկերության): 2007-2013թթ. ընթացքում ընկերության մասնակցության

չափը Բանկի կանոնադրական կապիտալում աստիճանաբար ավելացվելով դարձել է 100%:

- 2008թ. «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ-ն վերանվանվել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի:
- 2010թ. «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն և «Կասկադ բանկ» ՓԲԸ-ն վերակազմակերպվել են միացման միջոցով, որի արդյունքում «Կասկադ բանկ» ՓԲԸ-ի գործունեությունը դադարել է, իսկ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն պահպանել է իր գործունեությունը նաև որպես «Կասկադ բանկ» ՓԲԸ-ի իրավահաջորդ:
- 2015թ. ընթացքում Բանկը և Վերակառուցման ու Զարգացման Եվրոպական Բանկը (EBRD) կնքեցին 40 մլն ԱՄՆ դոլարի բաժնետիրական կապիտալի ներգրավման պայմանագիր, որից 30մլն ԱՄՆ դոլարը ներդրվեց 2015թ.-ի դեկտեմբեր ամսին, իսկ մնացած 10 մլն ԱՄՆ դոլարը կտրամադրվի Բանկին կոնսոլիդացիոն ծրագրերի իրականացմանն աջակցելու համար: Նույն թվականին IFC-ն Բանկին հատկացրեց 50 մլն դոլարի ստորադաս փոխառություն:
- 2018 թվականին Ասիական Զարգացման Բանկը (ADB) Բանկի բաժնետոմսերի ձեռքբերման նպատակով 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց:
- 2019թ. Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ ընկերությանը լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը համալրվեց 46,720,000 (քառասունվեց միլիոն յոթ հարյուր քսան հազար) ՀՀ դրամով:
- 2020թ. փետրվարին Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ ընկերությանը լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը համալրվեց 39,680,000 (երեսունինը միլիոն վեց հարյուր ութսուն հազար) ՀՀ դրամով:
- 2020թ. մարտին Ամերիա Գրուպ /Սի-Ուայ/ Լիմիթեդ ընկերությանը պատկանող Բանկի թվով 8788 հատ, 2.812.160.000 ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով և Բանկի կանոնադրական կապիտալի շուրջ 7,52 տոկոսը կազմող բաժնետոմսերը փոխանցվել են «Աֆեյան Ֆաունդեյշն ֆոր Արմենիա» Ինկ. /Afeyan Foundation for Armenia Inc./ ոչ առևտրային հիմնադրամին, ինչ արդյունքում Բանկի կանոնադրական կապիտալում Ամերիա Գրուպ /Սի-Ուայ/ Լիմիթեդ ընկերության մասնակցությունը նվազել է:

- 2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ»-ը անվանափոխվեց «ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ»-ի:
- 2021թ. մարտին Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ ընկերությանը լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը համալրվեց 40,000,000 (քառասուն միլիոն) ՀՀ դրամով:

2.1.3 Բանկի կանոնադրական կապիտալը

2020թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կանոնադրական կապիտալը կազմել է ավելի քան 37 (երեսունյոթ) միլիարդ ՀՀ դրամ, որը բաժանված է թվով 116,834 (հարյուր տասնվեց հազար ութ հարյուր երեսունչորս) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը՝ 320,000 (երեք հարյուր քսան հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Ազդագրի գրանցման ներկայացման օրվա դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդը, Աֆեյան Ֆաունդեյշն ֆոր Արմենիա Ինկ. ոչ առևտրային հիմնադրամը, Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը, Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդը և Ասիական Զարգացման Բանկը, որոնց պատկանում են Բանկի բաժնետոմսերի համապատասխանաբար 48.9%-ը, 7.51%-ը, 17.74%-ը, 11.92%-ը և 13.93%-ը:

2.1.4 Բանկի մասնաճյուղերը

Բանկն ունի 20 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը: Մասնաճյուղերի հասցեները մանրամասն ներկայացված են **Ազդագրի 4.3.1.5 մասում**:

2.1.5 Բանկի խմբի կառուցվածքը

Բանկի հիմնական բաժնետեր է հանդիսանում ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ ընկերությունը, վերջինս հանդիսանում է նաև հետևյալ ընկերությունների բաժնետեր՝

- ԱՄԵՐԻԱ ՓԲԸ
- ՓՐՈՓԵՐԹԻ ԴԻՎԵԼՈՓՄԵՆԹ ՔԱՄՓՆԻ ՓԲԸ

2.1.6 Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը

Բանկի ներքին վարչակազմակերպչական կառուցվածքը ներկայացված է **Հավելված 4-ում**:

2.1.7 Բիզնեսի նկարագիրը

Բանկը 1992թ սեպտեմբերի 8-ին գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում և ստացել է թիվ 50 բանկային գործունեության լիցենզիան: 2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ընդհանուր կապիտալը կազմել է 109.7 մլրդ ՀՀ դրամ:

2020թ-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի ընդհանուր ակտիվները կազմել են 1,090.8 մլրդ ՀՀ դրամ, ընդհանուր պարտավորությունները՝ 981 մլրդ ՀՀ դրամ: Լրացուցիչ տեղեկությունները մատչելի են Բանկի ինտերնետային կայքում:

2.1.8 Ակտիվների որակը

2.1.8.1 *Ակտիվների համարժեքությունը*

2020 թվականի արդյունքներով Բանկի զուտ շահույթը կազմել է 9 մլրդ ՀՀ դրամ, իսկ կապիտալի շահութաբերությունը (զուտ շահույթի հարաբերությունն կապիտալի միջին մեծությանը)՝ 8.51%: Լևերիջի գործակիցը (ընդհանուր կապիտալի միջին մեծության հարաբերությունն ընդհանուր ակտիվների միջին մեծությանը) կազմել է 11.11%:

2.1.8.2 *Ակտիվների որակը*

2020 թ.-ի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կողմից հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների համախառն ծավալը կազմել է 720,1 մլրդ ՀՀ դրամ: Նույն պահի դրությամբ Բանկի վարկային պորտֆելում չաշխատող ակտիվների մասնաբաժինը կազմել է 4.2% (ըստ 3րդ փուլի դասակարգման):

2.1.8.3 *Ակտիվների իրացվելիությունը*

Բանկը ձգտում է ակտիվորեն պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածքը, որակյալ և արագ իրացվելի ակտիվների, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելը՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և հեշտությամբ բավարարելու համար: Ստորև ներկայացվում են ՀՀ ԿԲ իրացվելիության նորմատիվները՝

Նորմատիվներ	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանած թույլատրելի մեծությունը	Փաստացի մեծություն 2020	Փաստացի մեծություն 2019	Փաստացի մեծություն 2018	Փաստացի մեծություն 2017
$Ն_2^{1*}$	15%	22.53%	27.85%	21.90%	29.74%
$Ն_2^{2**}$	60%	85.32%	94.46%	78.78%	93,35%

* Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

** Բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջև նվազագույն հարաբերակցություն

2.2 Թողարկողին և պարտատոմսերին առնչվող ռիսկեր

2.2.1 Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Թողարկողին առնչվող ռիսկերի համալիր նկարագրությանը ներդրողը կարող է ծանոթանալ **Ազդագրի 4.2** մասում:

Աճող մրցակցություն: Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը, հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: Չնայած Բանկը ներդրել է բավականին ճկուն և արդյունավետ գնագոյացման համակարգ իր կողմից առաջարկվող ծառայությունների համար՝ պետք է նկատի ունենալ, որ, կախված Թողարկողի կողմից ծառայությունների գնային առաձգականության և եկամուտների առաձգականության բնութագրիչներից, Բանկի հասույթը կարող է նվազել ՀՀ-ում սպասվելիք գնաճի պայմաններում:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություններ: Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկում: Հնարավոր է, որ հաջորդող տարիների ընթացքում Բազել-3 ստանդարտների ներդրման արդյունքում ռիսկի գնահատման որոշակի սկզբունքներ կիրառվեն, որոնք միտված են լինելու Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի ամրապնդմանը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա, որն իր հերթին կարող է մեծացնել չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռը, ավելացնել պահուստավորման ծախսերը ու իջեցնել Բանկի շահութաբերությունը:

Վարկային ռիսկ: Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկի չաշխատող վարկերի ու ակտիվների վերաբերյալ մանրամասն տեղեկություն ներայացված է Ազդագրին կից ֆինանսական հաշվետվություններում:

Շուկայական ռիսկ: Շուկայական գործոնների ազդեցության ներքո Բանկի ներդրումների արժեքը կորցնելու ռիսկն է: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքների, գնային, արտարժույթի և կապիտալի գործիքների գնային

ռիսկերը: Այս ռիսկի բացասական ազդեցությունը Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա նվազեցնելու համար Բանկի Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը սահմանել է Բանկի ռիսկի ախորժակի մեծությունը, մշակել է շուկայական ռիսկի սահմանաչափեր, դրանց հետևելու և պահպանելու վերահսկման արդյունավետ մեխանիզմներ:

Արտարժութային ռիսկ: Թողարկողն իրականացնում է ակտիվների ու պարտավորությունների արժութային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված ու ցածր ռիսկային քաղաքականություն: Այնուամենայնիվ, ՀՀ դրամի փոխարժեքի հնարավոր էական արժեզրկումը հիմնական արժույթների նկատմամբ կարող է բացասական ազդեցություն ունենալ Բանկի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Բանկը մշտապես կրում է շուկայական տոկոսադրույքների հնարավոր փոփոխությունների ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Թողարկողն այս ռիսկը մեղմելու համար կիրառում է մի քանի գործիքներ, ինչպիսիք են՝ իրացվելի միջոցների (կանխիկ, պարտատոմսեր և այլ արագ իրացվելի ակտիվներ) բավարար մակարդակի մշտական պահպանումը Բանկում և ֆինանսական գործընկերների հետ առկա վարկային գծերի մատչելիության ապահովումը:

2.2.2 Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համառոտ նկարագիրը

Պարտատոմսերին առնչվող ռիսկերի համալիր նկարագրությանը ներդրողը կարող է ծանոթանալ **Ազդագրի 3.1** մասում:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության մակարդակի վերանայման՝ տոկոսադրույքների մակարդակի բարձրացումն այլ հավասար պայմաններում կարող է հանգեցնել պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ցուցանիշների փոփոխությունների և/կամ նման փոփոխությունների սպասումների հետ կապված:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը: Վարկային ռիսկի բարելավման նպատակով Պարտատոմսերի առանձին սերիայի թողարկման վերջնական պայմաններով կարող են սահմանվել Բանկի նկատմամբ որոշակի սահմանափակումներ (կովենանտներ):

Ներգրաված միջոցների օգտագործում Պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ներգրաված միջոցների օգտագործումը կարող է չարդարացնել (չբավարարել) ներդրողների սպասումները կամ պահանջները: Ապագա ներդրողները պետք է դիտարկեն Ազդագրի 3.2 Հիմնական տեղեկատվություն բաժնում նշված տեղեկատվությունը և իրենք պետք է որոշեն այդ տեղեկատվության կարևորությունը պարտատոմսերում ներդրում անելու հարցում:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով: Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը դրանց շրջանառության ժամկետի ընթացքում ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար ֆինանսապես շահավետ գնով:

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը սովորաբար ուղղակի կախվածության մեջ է գտնվում Թողարկողի և/կամ հենց պարտատոմսի վարկային ռիսկը նկարագրող վարկանիշից/վարկանիշներից (S&P, Moody's, Fitch): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է:

2.3 Բանկի զարգացման միտումները

2.3.1 Զարգացման միտումները

Կանխատեսվող ժամանակահատվածում Բանկի գործունեությունը նպատակաուղղվելու է որակապես նոր ծառայությունների տրամադրմանը, ակտիվային գործառնությունների հուսալիության բարձրացմանը և դրանով իսկ ներդրողների և ավանդատուների շահերի առավելագույնս պաշտպանմանը: Զգալիորեն կավելացվի մանրածախ բանկային ծառայությունների (ներառյալ ՓՄՁ-ներին տրամադրվող) տեսակարար կշիռը Բանկի գործունեությունում: Բանկը նախատեսում է էականորեն ավելացնել մանրածախ հաճախորդների

քանակը, ինչի համար զգալի ներդրումներ է պատրաստվում կատարել նաև թվային բանկային ծառայությունների զարգացման ուղղությամբ:

Միաժամանակ, Բանկը կշարունակի հատուկ ուշադրություն ցուցաբերել մատուցվող ծառայությունների որակի բարձրացմանը և հաճախորդների աշխարհագրության ընդլայնմանը: Բանկային ծառայությունների հետագա թվայնացման, ինչպես նաև ներկա համաճարակի տնտեսական ազդեցության մեղման միջոցառումների արդյունավետ իրականացման հարցերում Բանկն ակտիվ համագործակցում է պետական մարմինների հետ ու ակնկալում փոխշահավետ համագործակցություն ի շահ տնտեսական կայուն զարգացման:

2.4 Աուդիտն իրականացնող անձինք և խորհրդատուներ

Բանկի 2018 թ. ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացվել է «Էրնսթ ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ի կողմից: 2019-2020թթ.-ի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացվել է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ կողմից:

2.5 Ղեկավարությունը և բաժնետերերը

Բանկի կանոնադրությամբ սահմանված են Բանկի կառավարման հետևյալ մարմինները՝

- Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը՝ Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը,
- Տնօրենների Խորհուրդ,
- Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ[1]
- Տնօրինությունը և Գլխավոր տնօրենը:

2.5.1 Բանկի բաժնետերերը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը կազմելու պահին Բանկի բաժնետերերն են եղել՝

- ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ - 48.90%
- Աֆեյան Ֆաունդեյշն ֆոր Արմենիա Ինկ. – 7.51%
- Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ - 17.74%
- Ասիական Զարգացման Բանկ – 13.93%

[1] Կոմիտեների աշխատանքը խորհրդակցական բնույթ է կրում, դրանք չեն հանդիսանում ինքնուրույն որոշում կայացնող մարմիններ:

- Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ – 11.92%

2.5.2 Բանկի խորհուրդը

Բանկի Խորհուրդը բաղկացած է 7 անդամներից՝ նախագահ և վեց անդամ:

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառությունը
Անդրեյ Մկրտչյան	Խորհրդի նախագահ	Ավելի քան 25 տարի
Ռիչարդ Օգդոն	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 30 տարի
Տիգրան Դավթյան	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 25 տարի
Ռոբերտ Ֆոն Ռեկովսկի	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 25 տարի
Լինդսի Ֆորբս	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 35 տարի
Կախաբեր Կիկնավելիձե	Խորհրդի անկախ անդամ	Մոտ 25 տարի
Ֆիլիպ Լինչ	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 30 տարի

2.5.3 Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների գործունեության հիմնական նպատակն է օժանդակել Խորհրդի աշխատանքներին և օգնել խորհրդին ընդունել հիմնավորված որոշումներ: Կոմիտեների գործունեությունը որևէ կերպ չի սահմանափակում Տնօրենների խորհրդի իրավասությունները ու պարտականությունները:

Աուդիտի կոմիտե	Կոմիտեի հիմնական նպատակն է ապահովել բաժնետերերի շահերի պաշտպանությունը, բարձրացնել բանկում ֆինանսական հաշվետվողականության, արտաքին աուդիտի, ներքին հսկողության համակարգի արդյունավետությունը:
Վարձատրության կոմիտե	Կոմիտեի նպատակն է աջակցել Բանկում վարձատրության արդյունավետ համակարգի ձևավորմանը, ապահովել նշված համակարգի որակի գնահատումը, իրականացնել վարձատրության կիրառվող մեխանիզմների մոնիտորինգ՝ լավագույն որակավորում ունեցող մասնագետներին ներգրավելու և պահելու, ինչպես նաև չարաշահման ցանկացած հնարավորություն բացառելու նպատակով:
Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար	Կոմիտեի նպատակը բանկի Տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից կոմիտեների և ղեկավարության համար արհեստավարժ, հմուտ, փորձառու, առաքինի

անձնակազմի նշանակման կոմիտե	մասնագետներից բաղկացած կադրային բազայի ստեղծումն է, ըստ անհրաժեշտության նրանց համապատասխան պաշտոններում ներգրավումը, այդ թվում՝ փոխարինելիության ապահովումն ու կադրային բարելավումը, ինչպես նաև կիրառելի օրենսդրական կարգավորմանը համապատասխան՝ կորպորատիվ կառավարման ոլորտում միջազգային լավագույն փորձի ներդնումը:
Ռիսկերի կոմիտե	Կոմիտեի նպատակն է աջակցել Տնօրենների խորհրդին վարկային, շուկայական, գործառնական, ռազմավարական, իրացվելիության և այլ էական ռիսկերի կառավարման/գնահատման, ռիսկի նկատմամբ ունեցած դիրքի և Բանկի կապիտալի համարժեքության բնագավառներում վերահսկողական գործառույթներ իրականացնելիս:

Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների կառուցվածքը ներկայացված է 4.7.3.2 կետով:

2.5.4 Բանկի տնօրինությունը

Բանկի Տնօրինությունը բաղկացած է 7 անդամից:

Անդամներ	Զբաղեցրած պաշտոնը
Արտակ Հանեսյան	Տնօրինության նախագահ - Գլխավոր տնօրեն
Գևորգ Թառումյան	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական գծով տնօրեն
Անդրանիկ Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն
Գագիկ Սահակյան	Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն
Արման Բարսեղյան	Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն
Արմինե Ղազարյան	Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն
Գոհար Խաչատրյան	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ

Բանկի աշխատակիցների քանակը 2020թ.-ի դրությամբ 1,109 է (2019՝ 1,050):

2.6 Պարտատոմսերի հիմնական տվյալները

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական են, ոչ փաստաթղթային, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն, իսկ տոկոսային վճարումները կատարվելու են արժեկտրոնների միջոցով:

Թողարկման (առաջարկի) ծրագրային ծավալը դրամային արտահայտությամբ կազմում է 80,000,000,000 (ութսուն միլիարդ), որից 20,000,000,000 (քսան միլիարդ)՝ ՀՀ դրամով, իսկ 60,000,000,000 (վաթսուն միլիարդ) դրամին համարժեքը՝ արտարժույթով: Ընդ որում տեղաբաշխման ենթակա արտարժութային պարտատոմսերի թողարկման ծավալները որոշվում են հիմք ընդունելով Բանկի Տնօրինության՝ պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները հաստատելու մասին որոշման օրվա նախորդող օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքը:

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է, ԱՄՆ դոլարը և/կամ եվրոն:

Թողարկվող պարտատոմսերը տեղաբաշխվում և մարվում են այն արժույթով, որով թողարկվել են պարտատոմսերը:

Պարտատոմսերի դիմաց արժեկտրոնային վճարումները կատարվում են այն արժույթով, որով թողարկվել են պարտատոմսերը:

Տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը որոշվելու է Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը, մարման օրը, արժեկտրոնային եկամուտների վճարման պարբերականությունը և տարեկան արժեկտրոնի մեծությունը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.7 Պարտատոմսերի առաջարկի ծրագրի համակողմանի նկարագիրը

Պարտատոմսերի տեղաբաշխումն սկսելու և ավարտելու օրը, ձեռքբերման գործընթացի մանրամասները և վաճառքի պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2.8 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը կհրապարակի իր ինտերնետային կայքում:

2.9 Ամփոփ ֆինանսական տվյալներ

Ստորև ներկայացվում են Բանկի 2018-2020 թվականների ամփոփ ֆինանսական տվյալները՝

Ցուցանիշի անվանումը (հազար ՀՀ դրամ)	2020 (աուդիտ անցած)	2019 (աուդիտ անցած)	2018 (աուդիտ անցած)
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	9,000,204	12,114,968	10,502,444
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	105,807,653	94,762,163	83,101,233
Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE)*	**8.51%**	**12.78%**	**12.64%**
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	9,000,204	12,114,968	10,502,444
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	952,714,291	829,429,318	704,249,345
Ակտիվների շահութաբերություն (ROA)*	**0.94%**	**1.46%**	**1.49%**
Զուտ շահույթ շահութահարկի ծախսի նվազեցումից հետո	9,000,204	12,114,968	10,502,444
Գործառնական եկամուտ	44,777,408	39,948,808	36,782,298
Զուտ շահույթի մարժա (NPM)	**20.10%**	**30.33%**	**28.55%**
Գործառնական եկամուտ	44,777,408	39,948,808	36,782,298
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	952,714,291	829,429,318	704,249,345
Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU)*	**4.70%**	**4.82%**	**5.22%**
Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն	952,714,291	829,429,318	704,249,345
Սեփական կապիտալի միջին մեծություն	105,807,653	94,762,163	83,101,233

Ցուցանիշի անվանումը (հազար ՀՀ դրամ)	2020 (աուդիտ անցած)	2019 (աուդիտ անցած)	2018 (աուդիտ անցած)
Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM)*	**9.00**	**8.75**	**8.47**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	34,980,172	30,998,614	27,331,071
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	733,696,868	629,571,540	564,274,089
Զուտ տոկոսային մարժա (NIM)*	**4.77%**	**4.92%**	**4.84%**
Տոկոսային եկամուտ	66,544,861	60,360,766	53,640,166
Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն	733,696,868	629,571,540	564,274,089
Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն*	**9.07%**	**9.59%**	**9.51%**
Տոկոսային ծախսեր	31,564,689	29,362,152	26,309,095
Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր (միջին մեծություն)	826,784,198	720,297,205	613,569,893
Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր*	**3.82%**	**4.08%**	**4.29%**
Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո	9,000,204	12,114,968	10,502,444
Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը	116,817	116,681	113,306
Զուտ շահույթ մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS)*	**77.05**	**103.83**	**92.69**
Սպրեդ*	**5.25%**	**5.51%**	**5.22%**

* Աղյուսակում ներկայացված միջին մեծությունները հաշվարկված են աուդիտ չանցած եռամսյակային ցուցանիշների հիման վրա:

Ամփոփ Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը ներկայացված են **Հավելված 3**-ում:

ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՂԻՆ

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԸ ՊԵՏՔ Է ԴԻՏՎԻ ՈՐՊԵՍ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳՐԻ ՆԵՐԱԾԱԿԱՆ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ:

ԱՌԱՋԱՐԿՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՆԵՐԴՐՈՒՄ ԱՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԴՐՈՂԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՊԵՏՔ Է ՀԻՄՆՎԱԾ ԼԻՆԻ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳՐԻ ՎՐԱ:

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹԻ ԿԱԶՄՄԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԱՆՁՆ ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹՈՒՄ ՊԱՐՈՒՆԱԿՎՈՂ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅԱՆ ՈՉ

ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ ԼԻՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ (ԱՅԴ ԹՎՈՒՄ՝ ԹԱՐԳՄԱՆՈՒԹՅԱՆԸ ՎԵՐԱԲԵՐՈՂ ՄԱՍՈՎ) ԿՐՈՒՄ Է ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ, ԵԹԵ ԱՅՆ ՈՉ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ԿԱՄ ԱՊԱԿՈՂՄՆՈՐՈՇԻՉ Է ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱԶԴԱԳՐԻ ՄՅՈՒՍ ՄԱՍԵՐԻ ՀԵՏ ԴԻՏԱՐԿԵԼՈՒ ԴԵՊՔՈՒՄ:

ՄԱՍ 3 ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՄԱՍԻՆ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

3.1 Ռիսկային գործոններ

Այն ռիսկային գործոնները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի շուկայական ռիսկը գնահատելու համար:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: Տնտեսությունում տոկոսադրույքների փոփոխությունը կարող է հանգեցնել ներդրողների կողմից Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ եկամտաբերության մակարդակի վերանայման, ընդ որում ընդունված է համարել, որ այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսերի երկրորդային շուկայում պարտատոմսերի գները գտնվում են հակադարձ կախվածության մեջ տոկոսադրույքների մակարդակից, այսինքն տոկոսադրույքների մակարդակի բարձրացումն այլ հավասար պայմաններում կարող է հանգեցնել պարտատոմսերի գնի անկմանը և հակառակը:

Շուկայական ռիսկ: Երկրորդային շուկայում Թողարկողի պարտատոմսերի գինը և դրանց նկատմամբ պահանջարկը կարող են (կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ ժամանակամիջոցում) նվազել ներքին և միջազգային տնտեսություններում տնտեսական ցուցանիշների փոփոխությունների և/կամ նման փոփոխությունների սպասումների հետ կապված: Ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ արժեթղթերի գները շուկայում կարող են տատանվել և ժամանակի ընթացքում կարող են իջնել և/կամ բարձրանալ: Միևնույն ժամանակ ներդրողը պետք է հաշվի առնի, որ, անկախ շուկայական պայմանների փոփոխություններից և սպասումներից, Թողարկողի կողմից վճարվող անվանական արժեկտրոնների վճարման և պարտատոմսի անվանական գումարի մարման մեծությունները, արտահայտված թողարկման արժույթով, չեն փոփոխվում:

Վերաներդրման ռիսկ: Այն բոլոր ներդրողները, ովքեր Թողարկողի պարտատոմսերը ձեռք կբերեն ձեռք բերման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությունն ապահովելու ու ստանալու համար, պետք է նկատի ունենան, որ իրենց վրա են վերցնում վերաներդրման ռիսկ, որը պայմանավորված է Թողարկողի պարտատոմսերից պարբերաբար ստացվող արժեկտրոնային եկամուտների առնվազն համարժեք եկամտաբերությամբ (ձեռք բերման/գնման գործարքով սահմանված մինչև մարումը եկամտաբերությամբ) ներդրում կատարելու հնարավարությունների հավանական բացակայությամբ: Հավանական է, որ վերաներդրման ռիսկը ներդրումային որոշում կայացնելու գործընթացում էական գործոն չի

հանդիսանա ընթացիկ կամ կարճաժամկետ (մեկ արժեկտրոնային ժամանակամիջոցից ոչ ավել) ներդրումային հորիզոն ունեցող ներդրողների համար:

Վարկային/դեֆոլտի ռիսկ: Ներդրողները ցանկացած թողարկողի կորպորատիվ պարտատոմսեր ձեռք բերելիս (ապահովված պարտատոմսերի դեպքում ավելի քիչ) իրենց վրա են վերցնում թողարկողի վարկային ռիսկը, որը կապված է ապագայում թողարկողի հնարավոր ֆինանսական վիճակի վատթարացման, արժեկտրոնային վճարումներ իրականացնելու կամ պարտատոմսերը իրենց անվանական արժեքով մարման անհնարինության և հավանական սնանկացման հետ: Վարկային ռիսկի բարելավման նպատակով Պարտատոմսերի առանձին սերիայի թողարկման վերջնական պայմաններով կարող են սահմանվել Բանկի նկատմամբ որոշակի սահմանափակումներ (կովենանտներ):

Ներգրաված միջոցների օգտագործում: Պարտատոմսերի տեղաբաշխումից ներգրաված միջոցների օգտագործումը կարող է չարդարացնել (չբավարարել) ներդրողների սպասումները կամ պահանջները: Ապագա ներդրողները պետք է հաշվի առնեն Ազդագրի 3.2 Հիմնական տեղեկատվություն կետում նշված տեղեկատվությունը և իրենք պետք է որոշեն այդ տեղեկատվության կարևորությունը պարտատոմսերում ներդրում անելու հարցում: Մասնավորապես, Թողարկողի կողմից ոչ մի հավաստիացում չի տրվում առ այն, որ ներգրաված միջոցների օգտագործումը որևէ «ընդունելի կանաչ ակտիվի» ֆինանսավորման համար ամբողջությամբ կամ մասամբ կբավարարի որևէ ներկա կամ ապագա ներդրողի սպասումները կամ պահանջները կապված ներդրման չափանիշների կամ ուղեցույցների հետ, որոնց պետք է համապատասխանեն այդպիսի ներդրողը կամ նրա ներդրումները: Ավելին, հարկ է նշել, որ ներկայումս չկա հստակ ձևակերպված սահմանում (իրավական, ռեգուլյատիվ կամ այլ ձևով) և ոչ էլ շուկայական համաձայնություն այն մասին, թե ինչ է նշանակում «կանաչ» ակտիվ կամ նախագիծ, կամ թե ինչ ճշգրիտ հատկանիշներ են պահանջվում որպեսզի որոշակի ակտիվ կամ նախագիծ սահմանվի որպես «կանաչ», և չի կարող տրվել հավաստիացում առ այն, որ ժամանակի ընթացքում առաջ կգա այդպիսի հստակ սահմանում կամ համաձայնություն: Հետևաբար, ոչ մի հավաստիացում չի կարող տրվել ներդրողներին այն մասին, որ «ընդունելի կանաչ ակտիվները» կարդարացնեն (կբավարարեն) որևէ ներդրողի կամ բոլոր ներդրողների սպասումները կապված «կանաչ» ակտիվի կատարողականի հետ, կամ որ որևէ անբարենպաստ բնապահպանական ազդեցություն չի առաջանա «ընդունելի կանաչ ակտիվի» գործունեության ժամանակ:

«Կանաչ պարտատոմսերի հայեցակարգի» իրագործելիությունը ստուգելու նպատակով ձեռք է բերվել «Արտաքին կողմի կարծիք» (Second Party Opinion) Sustainalytics ընկերությունից: Ձեռք բերված արտաքին կողմի կարծիքի պիտանիության կամ հուսալիության վերաբերյալ Թողարկողի կողմից չի տրվում որևէ հավաստիացում: Հստակության նպատակով պետք է նշենք, որ ո՛չ արտաքին կողմի կարծիքը, ո՛չ էլ որևէ այլ նման կարծիք կամ հավաստագրում ներառված չեն Ազդագրում և չեն համարվում դրա մաս:

Արտաքին կողմի կարծիքը կամ որևէ այլ նման կարծիք կամ հավաստագրում չպետք է համարվի որևէ պարտատոմս գնելու, վաճառելու կամ պահելու առաջարկ, խորհուրդ կամ ուղղորդում: Պարտատոմսերում ներդրում իրականացնելիս ապագա ներդրողները պետք է իրենք որոշեն իրենց վերաբերմունքը ցանկացած այդպիսի կարծիքի կամ հավաստագրման և/կամ դրանցում պարունակվող տեղեկատվության և/կամ այդպիսի կարծիք կամ հավաստագրում տրամադրողի նկատմամբ: Ներկայում նման կարծիքներ և հավաստագրեր տրամադրողները ենթակա չեն որևէ հատուկ կարգավորման կամ վերահսկողության:

Թեև Թողարկողի նպատակն է ներգրաված միջոցները օգտագործել ազդագրի 3.2 Հիմնական տեղեկատվություն կետում նշված նպատակով, այնուամենայնիվ չի կարող լինել հավաստիացում, որ այդ միջոցները ամբողջությամբ կամ մասամբ և/կամ որևէ ժամանակացույցի համաձայն կուղղորդվեն «ընդունելի կանաչ ակտիվների» ֆինանսավորմանը: Նաև չի կարող որևէ հավաստիացում լինել այն մասին, որ «ընդունելի կանաչ ակտիվները» կձևավորվեն որևէ նշված ժամանակահատվածում կամ ընդհանրապես կձևավորվեն կամ կձևավորվեն այն արդյունքներով (անկախ նրանից, թե դրանք կապված են շրջակա միջավայրի հետ թե ոչ) ինչպես ի սկզբանե ակնկալվում կամ կանխատեսվում էր Թողարկողի կողմից: Ցանկացած նման իրադարձություն կամ ձախողում Թողարկողի կողմից չի հանդիսանա Պարտավորությունների չկատարման դեպք (Event of default):

Ցանկացած իրադարձություն կամ ձախողում կապված ներգրաված միջոցները որևէ «ընդունելի կանաչ ակտիվի» ուղղությամբ չօգտագործելու հետ և/կամ արտաքին կողմի կարծիքի կամ որևէ այլ նման կարծիքի կամ հավաստագրման կասեցումը, կամ որևէ այդպիսի կարծիք կամ հավաստագրում, որը հավաստում է, որ Թողարկողն ամբողջությամբ կամ մասամբ չի հետևում (համապատասխանում) որևէ պայմանի/պահանջի, կարող է էական բացասական ազդեցություն ունենալ պարտատոմսերի արժեքի վրա և/կամ հանգեցնել անբարենպաստ հետևանքների որոշ ներդրողների համար, որոնք ունեն հստակ պորտֆելային իրավասություններ կապված որոշակի նպատակով ներդրում իրականացնելու համար:

Հաշվետվողական պարտավորությունները չկատարելու ցանկացած խախտում չի հանդիսանում պարտատոմսերի Պարտավորությունների չկատարման դեպք:

Իրացվելիության ռիսկ: Թողարկողը պարտատոմսերի իրացվելիության բարձրացման համար վերջիններիս նախատեսում է օժտել որոշակի ներդրումային որակներով (թողարկողի վարկանիշ, պարբերական արժեկտրոնային վճարումներ, մրցակցային եկամտաբերություն, ցուցակում և առևտրին թույլատվություն կարգավորվող շուկայում): Այնուամենայնիվ, Թողարկողը չի կարող երաշխավորել, որ իր կողմից թողարկված պարտատոմսերը դրանց շրջանառության ժամկետի ընթացքում ելնելով տնտեսական միջավայրի բացասական փոփոխություններից և/կամ ֆինանսական շուկայի անբարենպաստ միտումներից ներդրողները ցանկացած պահի կարող են իրացնել կամ ձեռք բերել երկրորդային շուկայում (կարգավորվող շուկայում) իրենց համար ֆինանսապես շահավետ գնով: Նաև պետք է նշել, որ Թողարկողը առանձին թողարկումների համար կարող է չնախատեսել շուկա ստեղծողի ներգրավում:

Արտարժութային ռիսկ: Պարտատոմսերն կթողարկվեն ՀՀ դրամով, ԱՄՆ դոլարով և/կամ եվրոյով, և հետևապես նեդրումները և ներդրումների ետ ստացումը (պարտատոմսերի ձեռք բերման/մարման դիմաց ստացվող գումարներ) իրականացվելու են թողարկման արժույթով: Ուստի, այս իմաստով արտարժութային ռիսկն առկա է այն ներդրողների մոտ, ովքեր իրենց դրամական միջոցները սույն պարտատոմսերում ներդնելու նպատակով ստիպված կլինեն իրենց ֆինանսական միջոցները փոխարկել այլ արժույթներից թողարկման արժույթի:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: ՀՀ-ում գնաճի առկայության պարագայում, Թողարկողի կողմից իր պարտատոմսերի դիմաց առաջարկվող անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունը գնահատելիս ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ իրական եկամտաբերությունը կարող է լինել ավելի ցածր (գնաճի չափով) անվանական արժեկտրոնային եկամտաբերությունից:

Վարկանիշի փոփոխության ռիսկ: Այլ հավասար պայմաններում պարտատոմսի գինը սովորաբար ուղիղ կախվածության մեջ է գտնվում Թողարկողի և/կամ հենց պարտատոմսի վարկային ռիսկը նկարագրող վարկանիշից/վարկանիշներից (S&P, Moody's, Fitch): Վարկանիշի իջեցման արդյունքում սովորաբար պարտատոմսի գինն ընկնում է կամ նույնն է, որ պարտատոմսի եկամտաբերության մեծության նկատմամբ սպասումները բարձրանում են:

3.2 Հիմնական տեղեկատվություն

Առաջարկի նպատակը և, հնարավորության դեպքում, հնարավոր ներգրավվող զուտ գումարների մեծությունը՝ բաժանված ըստ օգտագործման նախատեսվող ուղղությունների: Այդ ուղղությունները պետք է դասակարգել ըստ առաջնահերթության: Այստեղ զուտ գումար ասելով հասկանում ենք հավաքագրված համախառն գումարի և այդ գումարները հավաքագրելու համար կատարված ծախսերի տարբերությունը:

Պարտատոմսերի թողարկման նպատակը Բանկի ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականացումն (դիվերսիֆիկացիա) է, ինչպես նաև «կանաչ» ակտիվների/նախագծերի ֆինանսավորումը:

Պարտատոմսերը թողարկվելու են «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» (Green Bonds Framework) ներքո: Դրանց տեղաբաշխումից ստացված միջոցները ուղղվելու են «ընդունելի կանաչ ակտիվների» (Eligible Green Assets) ամբողջական կամ մասնակի ֆինանսավորմանը կամ վերաֆինանսավորմանը: «Կանաչ ակտիվներ» են հանդիսանում այն բանկային պրոդուկտները (վարկեր և/կամ Բանկի կողմից ըստ հաճախորդների տարբեր կատեգորիաների իրականացված ներդրումներ), որոնք ապահովում են բնապահպանական հստակ նվաճումներ և խթանում են անցումը դեպի ցածր ածխածնային, կլիմայադիմացկուն և էկոլոգիապես մաքուր տնտեսություն:

Թողարկողի «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգը» հասանելի է Թողարկողի կայքում հետևյալ հղմամբ՝ https://ameriabank.am/IR/docs/default-source/default-document-library/greenbonds_arm.pdf:

«Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» իրագործելիությունը ստուգելու նպատակով Թողարկողը ձեռք է բերել արտաքին կողմի կարծիք (second party opinion): Արտաքին կողմի կարծիքը հրապարակված է հետևյալ հղմամբ՝ https://www.sustainalytics.com/sustainable-finance/wp-content/uploads/2020/11/Ameriabank-Green-Financing-Framework-Second-Party-Opinion.pdf:

Թողարկողը ստանձնել է կանաչ ակտիվների պորտֆել ձևավորելու կորպորատիվ պարտավորություն՝ հիմք ընդունելով իր ներքին «Շրջակա միջավայրի և սոցիալական ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» գործող դրույթները: «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» շրջանակներում «ընդունելի կանաչ ակտիվներ» են համարվում Բանկի կանաչ ակտիվների պորտֆելում ներառված նախագծերի առարկա հանդիսացող ակտիվները, որոնք դասվում են հետևյալ կատեգորիաներում.

- Վերականգնվող էներգետիկա
- Էլեկտրաէներգիայի փոխադրում, բաշխում և պահեստավորում
- Էկոլոգիապես մաքուր տրանսպորտ
- Ջուր
- Էկոլոգիապես մաքուր շենքեր

- Հողօգտագործում և ջրային կուլտուրաներ
- Էներգաարդյունավետություն և ռեսուրսարդյունավետություն արդյունաբերության մեջ
- Թափոնների կառավարում
- SS լուծումներ

«Ընդունելի կանաչ ակտիվները» պետք է համապատասխանեն «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» 2-րդ գլխով սահմանված չափանիշներին:

Թողարկողն ակնկալում է, որ «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» շրջանակներում թողարկվող կանաչ պարտատոմսերից գոյացած ընդհանուր դրամական միջոցների զգալի մասն ուղղվելու է վերականգնվող էներգետիկայի ոլորտի նախաձեռնությունների ֆինանսավորմանը: Միևնույն ժամանակ, այդ միջոցները կարող են ուղղվել նաև էներգաարդյունավետության և ռեսուրսարդյունավետության ապահովման նախագծերի, էկոլոգիապես մաքուր շենքերի կառուցման, էկոլոգիապես մաքուր տրանսպորտային միջոցների գնման և այլ ընդունելի նախագծերի ֆինանսավորման համար:

«Ծրագրերի գնահատման և ընտրության գործընթացը», որը երաշխավորում է կանաչ պարտատոմսերից ստացված դրամական միջոցների օգտագործումը սահմանված չափանիշներին համապատասխան, իրականացվում է «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» 3-րդ գլխում սահմանված կարգով:

Թողարկողը ձգտելու է տեղաբաշխել պարտատոմսերից գոյացած դրամական միջոցները թողարկումից անմիջապես հետո: Այնուամենայնիվ, հնարավոր է, որ լինեն ժամանակահատվածներ, երբ կանաչ ակտիվների պորտֆելի կազմի փոփոխության արդյունքում որոշ միջոցներ դեռ հատկացված չլինեն կանաչ ակտիվների պորտֆելին: Չտեղաբաշխված դրամական միջոցները ժամանակավորապես կներդրվեն «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» 4-րդ գլխում սահմանված ներդրումային գործիքներում:

Ծրագրի իրականացման ողջ ընթացքում Թողարկողը տարեկան կտրվածքով կկազմի և իր ինտերնետային կայքում կհրապարակի «Կանաչ պարտատոմսերի վերաբերյալ տարեկան հաշվետվությունը»: Այն բաղկացած կլինի ինչպես միջոցների տեղաբաշխման, այնպես էլ ազդեցության գնահատման վերաբերյալ բաժիններից, ինչը մանրամասն ներկայացված է «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» 5-րդ գլխում:

Թողարկողը ներգրավվելու է հավաստման ծառայություններ տրամադրող արտաքին կազմակերպություն, որը տարեկան կտրվածքով կներկայացնի անկախ հավաստման հաշվետվություն՝ Բանկի «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգին» համապատասխանությունը հաստատելու համար՝ հավաստելով, որ դրամական միջոցները չեն ներդրվում գործունեության բացառվող

տեսակների ցանկում ընդգրկված ակտիվներում (ցանկն ներկայացված է «Կանաչ պարտատոմսերի համակարգի» 2-րդ գլխում):

3.2.1 Վերջնական պայմանների հրապարակման ձևը

Ծրագրային ազդագրի գրանցումից հետո արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանների հրապարակման մեթոդը, ընդ որում, եթե ծրագրային ազդագրի գրանցման պահին թողարկողը դեռևս չի որոշել թողարկման վերջնական պայմանների հրապարակման մեթոդը, նշվում է, թե հասարակությունը ինչպես և երբ կարող է տեղեկություններ ստանալ այդ մասին.

Պարտատոմսերի թողարկման, տեղաբաշխման, շրջանառության ու մարման վերջնական պայմանները ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման համար կազմվող թողարկման վերջնական պայմանները ՀՀ ԿԲ են ներկայացվում և հրապարակվում հրապարակային տեղաբաշխումը սկսելուց առնվազն 3 (երեք) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեթղթերի յուրաքանչյուր թողարկման վերջնական պայմանները Թողարկողը կհրապարակի իր ինտերնետային կայքում:

3.3 Պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկատվություն

3.3.1 Արժեթղթերի տեսակը և դասը

Արժեթղթերի տեսակը և դասը, ներառյալ արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր (առկայության դեպքում)

Թողարկվող պարտատոմսերն անվանական արժեկտրոնային պարտատոմսեր են, անբաժանելի են և փոխարկելի չեն: Թողարկվող պարտատոմսերը դեռևս չունեն տարբերակիչ ծածկագիր:

3.3.2 Երկիրը

Երկիրը, որի օրենսդրության համաձայն թողարկվել են փվյալ արժեթղթերը

Պարտատոմսերը թողարկվելու են ՀՀ տարածքում՝ համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի: Վեճերի և դատական գործընթացների առկայության դեպքերում վերջիններս կարգավորվելու են ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

3.3.3 Արժեթղթերի ձևը

Արժեթղթերի ձևը (փաստաթղթային կամ ոչ փաստաթղթային): Ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի դեպքում պետք է նշել այն անձի անվանումը, որը վարում է այդ ոչ փաստաթղթային արժեթղթերի ռեեստրը

Թողարկվող պարտատոմսերը լինելու են ոչ փաստաթղթային ձևի, իսկ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը կվարի «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ը (ՀՀ, ք. Երևան 0010,

Վազգեն Սարգսյան 26/1 5-րդ հարկ, հեռ.՝ (+374) 60 615555)՝ ըստ «Հայաստանի Կենտրոնական Դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի (այսուհետ՝ Դեպոզիտարիա) համապատասխան կանոնների, ընթացակարգերի:

3.3.4 Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը

Արժեթղթի անվանական արժեքը և քանակը (առկայության դեպքում)

Մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկվող և տեղաբաշխվող (վաճառվող) պարտատոմսերի քանակը կհաշվարկվի Թողարկման ծավալին ու անվանական արժեքին համապատասխան:

3.3.5 Թողարկման արժույթը

Թողարկման արժույթը ՀՀ դրամն է, ԱՄՆ դոլարը և/կամ եվրոն:

3.3.6 Պարտատոմսերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն

Առաջարկվող (կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրվող) արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (սփորադասությունը): Ներկայացնել նաև տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչ պայմանների դեպքում է հնարավոր այդ արժեթղթերի վերադասակարգումը

Համաձայն ՀՀ բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին օրենքի՝ Թողարկողի լուծարման դեպքում նրա պարտատերերի պահանջները բավարարվում են հետևյալ հերթականությամբ՝

- առաջին՝ ադմինիստրացիայի, լուծարային կառավարչի կողմից օրենքով սահմանված լիազորությունների իրականացման համար անհրաժեշտ և հիմնավորված ծախսերը, այդ թվում՝ աշխատավարձը՝ ՀՀ ԿԲ-ի խորհրդի կողմից հաստատված նախահաշվի շրջանակներում.
- երկրորդ՝ այն պարտատերերի պահանջները, որոնք Բանկին վարկ, փոխառություն են տրամադրել կամ Բանկում ավանդ են ներդրել կամ բանկային հաշվին դրամական միջոցներ են մուտքագրել Բանկում ադմինիստրացիա նշանակվելուց հետո, բացառությամբ պարտատիրոջ և ՀՀ ԿԲ-ի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված դեպքերի.
- երրորդ՝ ՀՀ և օտարերկրյա քաղաքացիների, ինչպես նաև քաղաքացիություն չունեցող անձանց ՀՀ դրամով բանկային ավանդները և բանկային հաշիվներին առկա մնացորդները՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով, իսկ արտարժութային ավանդների (հաշիվների) դեպքում՝ 7

միլիոն դրամին համարժեք չափով, ընդ որում՝ բանկի նկատմամբ ունեցած պահանջի գումարը 16 միլիոն դրամը (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափը) գերազանցելու դեպքում, տվյալ անձի՝ մինչև 16 միլիոն դրամի չափով (պահանջը արտարժույթով արտահայտված լինելու դեպքում՝ 7 միլիոն դրամին համարժեք չափով) պահանջը բավարարվում է երրորդ հերթով, իսկ այդ գումարը գերազանցող պահանջը՝ չորրորդ հերթով:

- չորրորդ՝ բանկի այլ պարտավորությունները, ներառյալ՝ Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի կողմից հատուցման կազմակերպման հետ կապված ծախսերը, բացառությամբ երկրորդ հերթում ընդգրկված բանկային ավանդների և բանկային հաշիվների մնացորդների.
- հինգերորդ՝ պետական բյուջեի և համայնքների բյուջեների նկատմամբ Բանկի պարտավորությունները, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ պարտադիր վճարումները.
- վեցերորդ՝ ստորադաս փոխառություններից բխող պահանջները.
- յոթերորդ՝ Բանկի մասնակիցների պահանջները:

Թողարկողի կողմից առաջարկվող պարտատոմսերի սեփականատերերի յուրաքանչյուր հերթի պահանջները բավարարվում են նախորդ հերթի պահանջները լրիվ բավարարվելուց հետո:

Պարտատոմսերի վերադասակարգում չի նախատեսվում:

Թողարկողը պարտավորվում է ապահովել, որպեսզի ցանկացած ժամանակ Պարտատոմսերի սեփականատերերի կողմից Պարտատոմսերի գծով իրեն ներկայացվող չապահովված և ոչ ստորադաս պահանջները և իր մյուս պարտատերերի չապահովված և ոչ ստորադաս պահանջներն առնվազն միևնույն պահանջի իրավունքն ունենան, բացառությամբ այն պարտատերերի, որոնց պահանջներին տրվում է առաջնահերթություն՝ համաձայն Թողարկողի գործունեությանը բնորոշ գործունեություն իրականացնող ընկերությունների նկատմամբ սովորաբար կիրառվող օրենքների:

Ֆիզիկական անձանց բանկային ավանդների հատուցումը երաշխավորելու մասին ՀՀ օրենքի և նույն օրենքի հիման վրա ընդունված իրավական այլ ակտերի իմաստով Բանկի թողարկած անվանական արժեթղթերով, տվյալ դեպքում՝ պարտատոմսերով, ֆիզիկական անձանցից (այդ թվում՝ անհատ ձեռնարկատերերից), ներգրավված դրամական միջոցները համարվում են բանկային ավանդ, որոնց հատուցումը երաշխավորված է նույն օրենքով սահմանված կարգով և պայմաններով, հետևյալ չափերով՝

- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն դրամային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամ է.
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի միայն արտարժութային բանկային ավանդ, ապա երաշխավորված դրամական միջոցների չափը յոթ միլիոն ՀՀ դրամ է.
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժութային բանկային ավանդներ, և դրամային բանկային ավանդի գումարը յոթ միլիոն ՀՀ դրամից ավելի է, ապա երաշխավորվում է միայն դրամային բանկային ավանդի գումարը՝ մինչև տասնվեց միլիոն ՀՀ դրամով.
- եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի դրամային և արտարժութային բանկային ավանդներ, և նրա դրամային բանկային ավանդի գումարը պակաս է յոթ միլիոն ՀՀ դրամից, ապա երաշխավորվում է դրամային բանկային ավանդն ամբողջությամբ և արտարժութային բանկային ավանդի գումարը՝ յոթ միլիոն դրամի և հատուցված դրամային բանկային ավանդի տարբերության չափով:

Երաշխավորված ավանդի հատուցման ենթակա գումարը հաշվարկելիս առաջին հերթին հաշվարկվում են դրամային ավանդները, իսկ երկրորդ հերթին՝ արտարժութային ավանդները:

Ավանդի հատուցման երաշխավորողն է Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամը (այսուհետև՝ Հիմնադրամ): Հիմնադրամի գտնվելու վայրը՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, 0010 Խորենացի 15, «Էլիտ Պլազա» բիզնես կենտրոն, հեռախոսահամարը՝ (37410) 583514, ինտերնետային կայքը՝ www.adgf.am:

Երաշխավորված ավանդների հատուցման դեպք (այսուհետ՝ հատուցման դեպք) է համարվում «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին անվճարունակ ճանաչելը և ՀՀ ԿԲ խորհրդի որոշմամբ Բանկի կողմից օրենքով և պայմանագրերով սահմանված ժամկետներում ավանդները վերադարձնելն ի վիճակի չլինելու փաստը հաստատելը կամ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդի կառավարիչների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով բանկին սնանկ ճանաչելը (այսուհետ՝ բոլոր դեպքերի համար՝ անվճարունակ բանկ):

Երաշխավորված ավանդների հաշվարկման կարգը սահմանվում է Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհրդի 2008 թվականի օգոստոսի 26-ի թիվ 261-Ն որոշմամբ:

Ներդրողի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր դրամային ավանդները, ներառյալ՝ պարտատոմսերում ներդրումները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների և ավանդատուի՝ նույն բանկում ունեցած բոլոր արտարժութային ավանդները համարվում են մեկ ավանդ, բացառությամբ չերաշխավորված ավանդների:

Այն դեպքում, երբ բանկի նկատմամբ ներդրողի բանկային ավանդը ձևավորվել է բանկի՝ մեկ կամ մի քանի բանկերի միացման արդյունքում, ապա յուրաքանչյուր միացող բանկում ներդրողի ունեցած բանկային ավանդը դիտվում է որպես առանձին բանկային ավանդ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Եթե ներդրողն անվճարունակ բանկում ունի առանձին բանկային ավանդ և միևնույն ժամանակ նույն բանկում ներդրված համատեղ բանկային ավանդի սեփականատեր է, ապա երաշխավորվում է ներդրողի առանձին բանկային ավանդի և համատեղ բանկային ավանդում ներդրողի մասնաբաժնի հանրագումարը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և չափով:

Եթե ներդողն անվճարունակ բանկի նկատմամբ ունի խնդրահարույց պարտավորություն, ապա հատուցման ենթակա գումարը կհաշվարկվի ներդրողի բանկային ավանդի և խնդրահարույց պարտավորության դրական տարբերության հիման վրա: Խնդրահարույց պարտավորություն է համարվում այն պարտավորությունը, որի հիմնական գումարի (կամ դրա մի մասի) մարումը կամ տոկոսների վճարումն ներդրողն ուշացրել է պայմանագրում նշված ժամկետից 90 օրից ավելի: Երկու կամ ավելի ավանդատուների համատեղ բանկային ավանդը համարվում է յուրաքանչյուր անձի առանձին բանկային ավանդ, ավանդատուի՝ պայմանագրով սահմանված մասնաբաժնի չափով: Եթե պայմանագրով սահմանված չեն համատեղ բանկային ավանդի ավանդատուների մասնաբաժինները, ապա համատեղ բանկային ավանդն ավանդատուների միջև բաժանվում է հավասարաչափ:

Բանկային ավանդի հատուցումը կատարվում է միայն հայկական դրամով: Արտարժութային բանկային ավանդի դրամական համարժեքությունը որոշվում է հատուցման դեպքը տեղի ունենալու օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքով:

Ներդրողի բանկային ավանդը չի հատուցվում, եթե հատուցման դեպքը տեղի ունենալու օրվա դրությամբ այդ ավանդը պակաս է 1000 հայկական դրամից:Ներդրողի բանկային ավանդը երաշխավորված չէ, եթե՝

- Ներդրողը հանդիսանում է տվյալ բանկի ղեկավար և (կամ) վերջինիս ընտանիքի անդամ,

- Ներդրողը հանդիսանում է տվյալ բանկում նշանակալից մասնակցություն ունեցող անձ և (կամ) վերջինիս ընտանիքի անդամ,
- Ներդրողը, որպես ավանդի սեփականատեր (համասեփականատեր), հրաժարվել է ավանդի՝ իր մասի նկատմամբ սեփականության իրավունքից,
- Ներդրողի ավանդն օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով ճանաչվել է հանցավոր ճանապարհով ձեռք բերված դրամական միջոց, քանի դեռ Ներդրողը հակառակը չի ապացուցել,
- Ներդրողի ավանդը տվյալ բանկում ներդրվել է բանկային ավանդի ներդրման պահին տվյալ բանկի կողմից հրապարակային պայմանագիր կնքելու առաջարկով նախատեսված նմանատիպ բանկային ավանդների տոկոսադրույքն առնվազն 1,5 անգամ գերազանցող տոկոսադրույքով,
- Ներդրողի ավանդը ներդրված է բանկի՝ Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս ստեղծված մասնաճյուղերում:

Հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում Հիմնադրամը հայտարարություն է հրապարակում հատուցման դեպքի մասին:

Հիմնադրամը, անվճարունակ բանկի կամ այլ բանկի միջոցով, սկսում է իրականացնել ներդրողի բանկային ավանդների հատուցման գործընթացը ստորև նշված ժամկետներում.

- ✓ հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող 10-րդ աշխատանքային օրվանից սկսած, եթե դեպքը տեղի է ունեցել 2021 թվականի հունվարի 1-ից մինչև 2022 թվականի դեկտեմբերի 31-ը,
- ✓ հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող 7-րդ աշխատանքային օրվանից սկսած, եթե դեպքը տեղի է ունեցել 2023 թվականի հունվարի 1-ից հետո:

Ներդրողը կարող է գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով պահանջ ներկայացնել ոչ ուշ, քան հատուցման դեպքի օրվան հաջորդող երեք տարվա ընթացքում: Նշված ժամկետում ներդրողի կողմից գրավոր պահանջ չներկայացնելու դեպքում Հիմնադրամի կողմից Ներդրողի երաշխավորված ավանդի հատուցում չի իրականացվի: Հիմնադրամը պարտավոր է իրականացնել ավանդատուների պահանջներով հատուցումները՝ գրավոր կամ էլեկտրոնային եղանակով, պահանջը ներկայացնելու օրվան հաջորդող երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ բացառությամբ օրենքով նախատեսված դեպքերի:

3.3.7 Արժեթղթերից բխող իրավունքները

Արժեթղթերից բխող իրավունքների նկարագրությունը (ներառյալ՝ իրավունքների սահմանափակումները) և այդ իրավունքների իրականացման գործընթացը,

Պարտատոմսերի թողարկման մասին որոշմամբ սահմանվել են պարտատոմսերից բխող հետևյալ իրավունքները՝

1) ստանալ պարտատոմսերով նախատեսված արժեկտրոնային եկամուտները և մարման գումարը՝ ըստ Ազդագրով սահմանված կարգի: Արժեկտրոնային եկամտի ստացման և շրջանառության ժամկետի վերջում պարտատոմսերի մարման գումարի ստացման իրավունքի իրականացման համար ներդրողներից լրացուցիչ գործողությունների կատարում չի պահանջվում և արժեկտրոնային եկամուտը/պարտատոմսի մարման գումարը փոխանցվում է ներդրողի բանկային հաշվին Թողարկողի կողմից,
2) Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի արժեկտրոնները և/կամ մարման գումարը սահմանված ժամկետից ուշացնելու դեպքում ձեռնարկել պարտատոմսերի սեփականության իրավունքից բխող իր պահանջների բավարարման ուղղությամբ օրենսդրությամբ թույլատրվող գործողություններ,
3) Գրավադրել պարտատոմսերը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով,
4) Իր ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ֆոնդային բորսայում ցուցակված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքով (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ Օրենքով արգելվում է կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթեր,
    - ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները, դրանք ՀՀ ԿԲ և ֆին. շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,
    - թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

Միաժամանակ, պարտատոմսի սեփականատերը պարտավոր է պարտատոմսերի թողարկման պայմաններով սահմանված ժամկետներում իրականացնել պարտատոմսերի ձեռքբերման համար անհրաժեշտ գումարների փոխանցում համապատասխան բանկային հաշվին, կատարել պարտատոմսերի

ձեռքբերումից, օտարումից և այլ գործողություններից ծագող դրամային և ոչ դրամային ցանկացած պարտավորություն, ինչպես նաև կրել օրենքով նախատեսված այլ պարտականություններ:

3.3.8 Անվանական տոկոսադրույքը և վճարման պայմանները

Անվանական տոկոսադրույքը և այդ տոկոսների վճարման պայմանները, մասնավորապես, տոկոսների վճարման պարբերականությունը, կոնկրետ օրերը (օրերի հաշվարկման կարգը), տոկոսի սրացման հայտերի ներկայացման թույլատրելի ժամանակահատվածը և մայր գումարի վերադարձման կարգը: Եթե տոկոսադրույքը ֆիքսված չէ (փոփոխուն է), ապա՝ ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է սրանալ այդ ցուցանիշի (դրա փոփոխության) մասին տեղեկատվություն: Այս դեպքում պետք է նաև նկարագրել, թե շուկայական ինչպիսի պայմաններ կարող են ազդել այդ ցուցանիշների վրա, ինչպես նաև այն մասին, թե ով է իրականացնելու այդ փոփոխուն տոկոսադրույքի հաշվարկը

Պարտատոմսերի դիմաց հաշվարկվելու և վճարվելու է արժեկտրոնային անվանական եկամուտ, որը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի դիմաց նախատեսվող արժեկտրոնային անվանական եկամուտների վճարման պարբերականությունը, արժեկտրոնային եկամուտը, արժեկտրոնների հաշվարկման օրերը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Արժեկտրոնները պարտատոմսերի սեփականատերերին և/կամ անվանատերերին վճարվելու (մարվելու) են արժեկտրոնների հաշվարկման օրը: Եթե հաշվարկման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա արժեկտրոնի վճարման (մարման) օր է համարվում դրան հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

Արժեկտրոնները (տոկոսագումարները) ստանալու իրավունք ունեն պարտատոմսերի արժեկտրոնների հաշվարկման օրվան նախորդող աշխատանքային օրը Դեպոզիտարիայի աշխատանքային օրվա ավարտի դրությամբ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք (սեփականատերերը կամ անվանատերերը):

Թողարկողը արժեկտրոնների վճարման օրը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրի հիման վրա պատրաստում է տեղեկանք պարտատոմսերի արժեկտրոնների գումարներ ստանալու իրավունք ունեցող անձանց (սեփականատերեր կամ անվանատերեր) վերաբերյալ՝ ներառյալ արժեկտրոնների գումարի փոխանցման համար անհրաժեշտ տվյալները:

Արժեկտրոնային վճարումների համար նախատեսվող գումարներն անվանատերերին և/կամ սեփականատերերին ՀՀ դրամով թողարկումների դիմաց վճարվում են մինչև 0,1 ճշտությամբ, իսկ արտարժույթով թողարկումների

դեպքում՝ 0,01 ճշտությամբ (ընդ որում կլորացումը իրականացվում է թվաբանական կլորացման կանոններին համաձայն՝ մինչև ամենամոտ ամբողջ տասնավոր թիվը): Թվաբանական կլորացման կանոնի ներքո հարկ է հասկանալ կլորացման այն մեթոդը, որի դեպքում միավորի ամբողջ թիվը չի փոխվում, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 0-ից 4-ի, և փոխվում է՝ մեծանալով մեկ միավորով, եթե կլորացման ենթակա տասնորդական միավորը հավասար է 5-ից 9-ի:

Թողարկողը արժեկտրոնի գումարները վճարելու է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների ճիշտ չլինելու դեպքում Բանկը հարցում է ուղարկում Դեպոզիտարիա բանկային հաշվեհամարը ճշտելու և համապատասխան փոխանցում իրականացնելու համար: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում գումարը կփոխանցվի/կսառեցվի Բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը մուծելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Արժեկտրոնի կուտակումն իրականացվելու է հետևյալ բանաձևով՝

$$AI = FV \times \frac{C}{k} \times \frac{DCS}{DCC}$$

- AI – կուտակված արժեկտրոնային եկամուտն է,
- FV – մեկ պարտատոմսի անվանական արժեքն է,
- C – տարեկան արժեկտրոնային անվանական տոկոսադրույքն է՝ արտահայտված տոկոսներով,
- k – մեկ տարում վճարվող արժեկտրոնների թիվն է, հաճախականությունը,
    - DCS – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթվի և գործարքի կատարման օրվա միջև եղած օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D2M2Y2 - D1M1Y1];

- DCC – արժեկտրոնային փուլի օրերի քանակն է համապատասխան պայմանականության դեպքում [D3M3Y3 - D1M1Y1];
- D1M1Y1 – գործարքի կատարման օրվան նախորդող արժեկտրոնի մարման/ արժեկտրոնի կուտակման սկզբի ամսաթիվն է;
- D2M2Y2 – գործարքի կատարման ամսաթիվն է;
- D3M3Y3 – գործարքի կատարման օրվան հաջորդող արժեկտրոնի մարման/անվանական արժեքի մարման ամսաթիվն է:

3.3.9 Արժեթղթերի մարման ժամկետը

Արժեթղթերի մարման ժամկետը: Մասնակի մարումների դեպքում, դրա նկարագիրը: Վաղաժամկետ մարման հնարավորության դեպքում (թողարկողի կամ ներդրողի նախաձեռնությամբ), դրա ժամկետները և պայմանները:

Պարտատոմսերի մարման օրը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրը փակվում է պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրը՝ Դեպոզիտարիայի աշխատանքային օրվա ավարտի դրությամբ: Պարտատոմսերի մարման գումարն իրավունք ունեն ստանալ մինչև ռեեստրի փակման պահը պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում գրանցված անձինք:

Պարտատոմսերի մարման գումարները պարտատոմսերի սեփականատերերին/ անվանատերերին վճարվում են պարտատոմսերի մարման օրը: Եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային օր է, ապա մարման գումարները վճարվում են մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրը:

Թողարկողը պարտատոմսերի մարման գումարները վճարում է անկանխիկ ձևով՝ պարտատոմսերի սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշիվներին փոխանցելու միջոցով: Պարտատոմսերի սեփականատերերի և/կամ անվանատերերի ռեեստրում նշված բանկային հաշվեհամարների բացակայության կամ ճիշտ չլինելու դեպքում գումարը կփոխանցվի/կսառեցվի Բանկում՝ այդ նպատակով բացված հաշվեհամարին, այնուհետև՝ Բանկը կգործադրի բոլոր ողջամիտ ջանքերը ներդրողին հայտնաբերման ու գումարի փոխանցման ուղղությամբ: Ներդրողին հայտնաբերելու անհնարինության դեպքում Թողարկողը վճարման ենթակա գումարը մուծելու է նոտարի կամ դատարանի (օրենքով սահմանված դեպքերում) դեպոզիտ համաձայն ՀՀ օրենսդրության:

Պարտատոմսերի մարման դիմաց վճարումները կատարվելու են պարտատոմսերի թողարկման արժույթով:

Հաշվի առնելով պարտատոմսերի անվանական արժեքի արժույթը և պարտատոմսերի մարման հետ կապված հնարավոր միջբանկային փոխանցումների անհրաժեշտությունը (եթե ներդրողի ՀՀ դրամային կամ արտարժույթով հաշիվը չի գտնվում հաշվարկային բանկում), ներդրողները պետք է նկատի ունենան, որ մարման գումարների փոխանցման (միջբանկային փոխանցումներ) հետ կապված միջնորդավճարների ծախսերը պետք է կատարվեն ներդրողի հաշվին, հետևաբար նման ներդրողները մարման գումարները կստանան պահումներով՝ համապատասխան Բանկում և այլ միջնորդ բանկերում (եթե այդպիսիք կլինեն) գործող սակագների:

Պարտատոմսերի մասնակի մարումներ կամ վաղաժամկետ մարում չի նախատեսվում:

3.3.10 Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը

Արժեթղթերի տարեկան եկամտաբերությունը: Համառոտ նկարագրել նաև դրա հաշվարկման մեթոդը:

Արժեթղթերի եկամտաբերությունը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ սույն **Ազդագրի 3.4.3.1 մասում** բերված բանաձևի համաձայն:

3.3.11 Նոր թողարկման մասին տեղեկատվություն

Եթե առաջարկվող արժեթղթերը նոր թողարկում են, ապա իրավասու մարմնի որոշման համառոտ բովանդակությունը այդ նոր թողարկման մասին:

Պարտատոմսերի թողարկման վերաբերյալ որոշումն ընդունվել է Բանկի Խորհրդի 2021թ. մարտի 24-ի արտահերթ նիստում (Որոշում թիվ 03-3/21/01): Որոշմամբ ամրագրվել է այն առավելագույն ծավալը, որի շրջանակներում Բանկի Տնօրինությունը առանձին որոշմամբ (որոշումներով) կարող է իրականացնել պարտատոմսերի տեղաբաշխում (տեղաբաշխումներ): Պարտատոմսերի տեղաբաշխումներին վերաբերող վերջնական պայմանները հաստատված են համարվում համաձայն պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Բանկի Տնօրինության որոշման (որոշումների), այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը և Բանկի Խորհրդի թիվ 03-3/21/01 որոշման պայմաններին:

3.3.12 Շրջանառության սահմանափակումներ

Արժեթղթերի ազատ շրջանառելիության սահմանափակումների նկարագրությունը

Թողարկողի կանոնադրությամբ կամ պարտատոմսերի թողարկման մասին Թողարկողի համապատասխան իրավասու մարմնի որոշմամբ պարտատոմսերի թողարկման, ինչպես նաև պարտատոմսերում ներդրումներ կատարողների նկատմամբ որևէ այլ սահմանափակումներ չեն սահմանվում, բացի տեղաբաշխման ընթացքում մեկ ներդրողի նկատմամբ կիրառվող ձեռք բերվող պարտատոմսերի ծավալի սահմանափակումից, եթե նման որոշում կայացվի Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Պարտատոմսերի ազատ շրջանառության հետ կապված որևէ այլ սահմանափակումներ չկան՝ բացառությամբ օրենքով և ենթաօրենսդրական ակտերով սահմանված դեպքերի:

Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և, համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության, պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում:

Ներդրողները կարող են իրենց ցանկությամբ օտարել պարտատոմսերը ֆոնդային բորսայում (ցուցակված և առևտրին թույլատրված լինելու դեպքում) կամ արտաբորսայում՝ օրենքով սահմանված կարգով, ընդ որում ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ ՀՀ օրենսդրությամբ չի թույլատրվում կարգավորվող շուկայից (ֆոնդային բորսա) դուրս վաճառել կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված կորպորատիվ արժեթղթեր, բացառություն են կազմում.

- ՀՀ ԿԲ կողմից կնքվող գործարքները. դրանք ՀՀ ԿԲ և ֆին. շուկայի մասնագիտացված ընկերությունների միջև հնարավոր գործարքներն են,
- թողարկողի կողմից իր թողարկած արժեթղթերի հետգնման կամ ձեռքբերման գործարքները:

3.3.13 Արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկումը

Արժեթղթերից սպացվող եկամուտների հարկման կարգի ամբողջական և մանրամասն նկարագիրը

Կարևոր ծանուցում: Չնայած այն հանգամանքի, որ Թողարկողը, իրականացնելով իր լավագույն ջանքերը և առկա գիտելիքները, սույն բաժնում ներկայացնում է արժեթղթերից ստացվող եկամուտների հարկման մոտեցումները ՀՀ-ում, այնուամենայնիվ Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ ներդրողներն այն չպետք է համարեն հարկային խորհրդատվություն և ներդրումներ անելիս հիմնվեն միայն այս բաժնում ներկայացված նյութի վրա: Թողարկողը չի երաշխավորում, որ ներդրողի

կողմից Ազդագրի ստացման և ծանոթացման պահին հարկային օրենսդրությունը կհամապատասխանի ներկայացվածին, կամ համարժեքորեն կիրառություն կունենա ՀՀ հարկային մարմինների կողմից և ցանկացած պարագայում խորհուրդ է տալիս օգտվել մասնագիտացված հարկային խորհրդատվության ծառայություններից: Թողարկողը ցանկանում է հայտարարել, որ սույնով զերծ է մնում ցանկացած ներդրողի հնարավոր պահանջներից կապված հարկային օրենսդրության և հարկման մեխանիզմների կիրառման և /կամ փոփոխության արդյունքում առաջացած ֆինանսական պահանջների նկատմամբ պատասխանատվությունից:

Թողարկողի պարտատոմսերից ստացվող եկամուտն ենթակա է հարկման շահութահարկով (իրավաբանական անձանց համար) և եկամտային հարկով (ֆիզիկական անձանց համար):

3.3.13.1 *Շահութահարկով հարկման կարգը և նկարագիրը*

ՀՀ-ում շահութահարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտները և ոչ ռեզիդենտները, բացառությամբ ՀՀ պետական կառավարչական հիմնարկների, ՀՀ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունների և ՀՀ ԿԲ-ի: ՀՀ Հարկային օրենսգրքով (այսուհետ՝ Հարկային օրենսգիրք) ՀՀ ռեզիդենտ կազմակերպություն (այսուհետ՝ ռեզիդենտ կազմակերպություն) է համարվում այն կազմակերպությունը, որի գտնվելու վայրը հանդիսանում է ՀՀ-ն:

Ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ռեզիդենտների համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող շահույթը: Հարկվող շահույթը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի սահմանված նվազեցումների դրական տարբերությունն է: Շահութահարկի գումարը ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հաշվարկվում է հարկվող շահույթի նկատմամբ՝ 18 (տասնութ) տոկոս դրույքաչափով:

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց հարկումը

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող շահույթը: Համաձայն Հարկային օրենսգրքի՝ հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտներին են դասվում նաև ոչ ռեզիդենտի՝ ռեզիդենտից կամ ոչ ռեզիդենտից ստացված պասիվ եկամուտները: Ընդ որում, ոչ ռեզիդենտի ստացված պասիվ եկամուտներ են համարվում ոչ ռեզիդենտի կողմից իր գույքի կամ այլ ակտիվների ներդրմամբ (տրամադրելով) ՀՀ տարածքում բացառապես այլ անձանց գործունեությունից

ստացված եկամուտները, այսինքն՝ շահաբաժիններ, տոկոսներ, ռոյալթիներ և այլ պասիվ եկամուտներ:

ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի կողմից հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող եկամուտների հարկումը կատարում է հարկային գործակալը՝ եկամտի վճարման աղբյուրի մոտ: ՀՀ-ում ոչ ռեզիդենտի ստացած եկամտից վճարման աղբյուրի մոտ Հարկային օրենսգրքով սահմանված կարգով հարկային գործակալները շահութահարկը պահում են 10 (տասը) տոկոս դրույքաչափով:

2020թ.-ի մարտի 1-ից ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձիք ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում մինչև 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ցուցակված պարտատոմսերից ստացվող տոկոսային եկամուտի, ինչպես նաև նշյալ պարտատոմսերի օտարումից ստացվող եկամուտների մասով ազատվում են շահութահարկի վճարումից:

3.3.13.2 *Եկամտային հարկով հարկման կարգը և նկարագիրը*

ՀՀ-ում եկամտային հարկ են վճարում (հարկատու են) ՀՀ ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք: Ընդ որում, Հարկային օրենսգրքի համաձայն ռեզիդենտ է համարվում այն ֆիզիկական անձը, որը հարկային տարում (հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ) սկսվող կամ ավարտվող տասներկուամսյա ցանկացած ժամանակահատվածում գտնվել է ՀՀ-ում ընդհանուր առմամբ 183 օր և ավելի, կամ ում կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է ՀՀ-ում, ինչպես նաև ՀՀ-ում պետական ծառայության մեջ գտնվող ժամանակավորապես ՀՀ տարածքից դուրս աշխատող ֆիզիկական անձը: Կենսական շահերի կենտրոն է համարվում այն վայրը, որտեղ կենտրոնացված են անձի ընտանեկան կամ տնտեսական շահերը: Մասնավորապես, համարվում է, որ ֆիզիկական անձի կենսական շահերի կենտրոնը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում, եթե Հայաստանի Հանրապետությունում է գտնվում նրա տունը կամ այլ բնակարանը, ընտանիքը, մասնագիտական կամ այլ գործունեության հիմնական վայրը:

Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում ՀՀ տարածքում և նրա սահմաններից դուրս ստացվող հարկվող եկամուտը:

Տոկոսագումարների համար եկամտային հարկը հաշվարկվում է 10 տոկոս դրույքաչափով: Ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց եկամուտներ վճարելիս եկամտային հարկը պահում (գանձում) է հարկային գործակալը: Եկամտային հարկի պահումը (գանձումը) իրականացվում է տոկոսագումարների յուրաքանչյուր վճարման դեպքում:

2020թ.-ի մարտի 1-ից ՀՀ-ում գործող ֆոնդային բորսայում մինչև 2024թ.-ի դեկտեմբերի 31-ը ցուցակված պարտատոմսերից ստացվող եկամուտները ազատվում են եկամտային հարկից, բացառություն են կազմում միայն բանկերի թողարկած այն պարտատոմսերը, որոնց տեղաբաշխման պահից մինչև մարումն ընկած ժամկետը պակաս է երկու տարուց:

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց հարկում

Ոչ ռեզիդենտի համար հարկվող օբյեկտ է համարվում հայաստանյան աղբյուրներից ստացվող հարկվող եկամուտը: Հարկվող եկամուտը հարկատուի համախառն եկամտի և Հարկային օրենսգրքի դրույթներին համաձայն իրականացված նվազեցումների դրական տարբերությունն է:

Պարտատոմսերից ստացված եկամուտների հարկման կանոնները և եկամտային հարկի կիրառվող դրույքաչափը նույնն են ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց համար:

Ռեզիդենտ և ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց (եկամտային հարկի գծով), ինչպես նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց (շահութահարկի գծով) համար հարկային գործակալ է հանդիսանում Թողարկողը:

3.4 Առաջարկի ժամկետները և պայմանները

3.4.1 Առաջարկի պայմանները և վիճակագրությունը

Առաջարկի պայմանները, առաջարկի վիճակագրությունը, ակնկալվող ժամանակացույցը և այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ են առաջարկից օգտվելու համար

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման ձևը (աճուրդ կամ ուղղակի վաճառք), ինչպես նաև տեղաբաշխումն սկսելու օրը ենթակա են որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ: Տնօրինության որոշմամբ է սահմանվում նաև տեղաբաշխման կազմակերպման եղանակը՝ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով կամ ֆոնդային բորսայից դուրս:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվում է համաձայն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում գործում են առաջարկից օգտվելու հետևյալ պայմանները.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը պետք է կատարվի պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացման

հիմքով, ոչ ուշ քան պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա 16:30-ը: Եթե համապատասխան գումարները վճարվում են պարտատոմսերի ձեռքբերման օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը: Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարումը համարվում է պատշաճ կերպով կատարված հատուկ այդ նպատակով բացված բանկային հաշվին դրամական միջոցների մուտքագրման պահից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական ներկայացնողները պետք է տեղյակ լինեն, որ իրենց հայտ-հանձնարարականները չբավարարվելու կամ մասնակի բավարարվելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գումարների՝ հատուկ բանկային հաշվի վրա մնալը՝ մինչև պարտատոմսերի թողարկման պայմանների համաձայն դրանք իրենց վերադարձնելու պահը, միջոցների ապօրինի պահում կամ դրանք վերադարձնելուց խուսափել չի հանդիսանում և դրանց վրա տոկոսներ չեն հաշվարկվում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունը որոշվում է հետևյալ բանաձևով՝

$V = P \times Q$ *, որտեղ՝*

- *V-ն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծությունն է:*
- *P-ն պարտատոմսերի ձեռք բերման հայտի Բանկ ներկայացման օրվա դրությամբ պարտատոմսի գինն է, որը հաշվարկվում է Ազդագրի 3.4.3.1 բաժնի համաձայն:*
- *Q-ն պարտատոմսերի այն քանակն է, որը ներդրողը ցանկանում է ձեռք բերել:*

3.4.1.1 ***Առաջարկի ընդհանուր ծավալը***

Թողարկման և (կամ) առաջարկի ընդհանուր ծավալը: Եթե թողարկման կամ առաջարկի ծավալը դեռևս որոշված չէ, նկարագրել, թե ինչ ժամկետներում կհրապարակվեն վերջնական ծավալի մասին տեղեկությունները, ինչպես նաև ծավալի որոշման մեթոդը կամ պայմանները

Ծրագրային ծավալը դրամային արտահայտությամբ կազմում է 80,000,000,000 (ութսուն միլիարդ), որից 20,000,000,000 (քսան միլիարդ)՝ ՀՀ դրամով, իսկ 60,000,000,000 (վաթսուն միլիարդ) դրամին համարժեքը՝ արտարժույթով: Ընդ որում տեղաբաշխման ենթակա արտարժութային պարտատոմսերի թողարկման ծավալները որոշվում են հիմք ընդունելով Բանկի Տնօրինության՝ պարտատոմսերի թողարկման վերջնական պայմանները հաստատելու մասին որոշման օրվա նախորդող օրվա դրությամբ Կենտրոնական բանկի հրապարակած՝ արժութային շուկաներում ձևավորված միջին փոխարժեքը:

Տեղաբաշխումը կարող է իրականացվել մի քանի տրանշերով: Թողարկման և տեղաբաշխման յուրաքանչյուր տրանշի ծավալը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

3.4.1.2 *Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը*

Առաջարկի իրականացման սկիզբը և ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետների ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման հստակ ժամանակահատվածը՝ ներառյալ տեղաբաշխումը սկսելու և ավարտելու օրը, ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Թողարկողի կողմից պարտատոմսերի առաջարկը, ինչպես նաև տեղաբաշխումը կարող է հետաձգվել կամ չեղյալ հայտարարվել միայն անհաղթահարելի ուժի ազդեցության դեպքում (Ֆորս մաժոր):

Եթե Թողարկողը տեղաբաշխման ընթացքում ներկայացնում է Ծրագրային Ազդագրի լրացում, որը կապված է ազդագրում ներառված տեղեկատվության էական փոփոխության, նոր էական հանգամանքի կամ փաստի ի հայտ գալու հետ, ապա նա ներդրողի պահանջով պարտավոր է չեղյալ համարել ներդրողի տված ակցեպտը և հետ վերադարձնել բաժանորդագրության ընթացքում նրանից ստացված միջոցները կամ հետ գնել մինչև լրացման ներկայացումը ներդրողին վաճառված արժեթղթերը՝ առնվազն նրա կողմից արժեթղթերի ձեռքբերման գնով: Սահմանված հետգնման պահանջը պետք է տեղաբաշխողին ներկայացվի գրավոր: Հետգնման պահանջի ներկայացման ժամկետը չի կարող ավելի կարճ լինել, քան 5 աշխատանքային օրը՝ Ծրագրային Ազդագրի լրացման հրապարակումից հետո:

Արժեթղթերի հետգնումը և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցների վերադարձն իրականացվում են Բանկի կողմից՝ հետաձգման կամ չեղյալ

հայտարարման որոշումն ընդունելուց հետո՝ 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ անկանխիկ եղանակով:

Տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշման կայացման և տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցները ներդրողներին վերադարձվում են կուտակված արժեկտրոնային եկամուտների հետ միասին: Արժեկտրոնային եկամուտը նման դեպքում հաշվարկվում է տեղաբաշխման առաջին օրվա և այն դադարեցնելու մասին որոշման կայացման օրերի միջև ընկած ժամանակամիջոցի համար:

ՀՀ ԿԲ-ն իր որոշմամբ կարող է կասեցնել պարտատոմսերի տեղաբաշխման ընթացքը՝ «Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ տեքստում՝ Օրենք) համաձայն:

Տեղաբաշխողի նախաձեռնությամբ տեղաբաշխման ընթացքը կարող է կասեցվել միայն ՀՀ ԿԲ համաձայնությամբ՝ առավելագույնը 10 (տասը) աշխատանքային օրով:

Եթե կասեցման ժամկետն ավարտվելու պահից՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, տեղաբաշխումը չի շարունակվում, ապա Բանկը պարտավոր է կայացնել տեղաբաշխումը դադարեցնելու մասին որոշում և վերադարձնել տեղաբաշխման ընթացքում ստացված միջոցներն արժեթղթերը ձեռք բերած անձանց Օրենքով սահմանված կարգով՝ կասեցման ժամկետի ավարտից 10 (տասը) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

3.4.1.3 *Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացը*

Առաջարկից օգտվելու համար դիմելու գործընթացի մանրամասն նկարագրությունը, այսինքն, նկարագրել, թե ինչ քայլեր պետք է ձեռնարկի այն անձը, որը որոշել է ընդունել առաջարկը և ներդրում կատարել արժեթղթերում

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով պարտատոմսերի տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները պետք է առաջնորդվեն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրում կատարելու համար պետք է կատարել հետևյալ քայլերը.

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ներդրողները սահմանված կարգով պետք է լրացնեն և պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացնեն պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական/ներ/ը, որով կհավաստեն պարտատոմսերի թողարկման պայմաններն ընդունելու իրենց պատրաստակամությունը և որով այդ պայմանները կդառնան ներդրողների համար պարտադիր:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականի լրացումից և պատշաճ կերպով Բանկ ներկայացումից հետո, սակայն ոչ ուշ քան նույն աշխատանքային

օրվա ժամը 16:30-ը, պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձը պետք է թողարկման նպատակով Բանկում բացված հատուկ հաշվեհամարին կատարի վճարում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականում նշված քանակի պարտատոմսեր ձեռք բերելու համար՝ Ազդագրի 3.4.1 մասում նշված անհրաժեշտ դրամական միջոցների մեծության հաշվարկային բանաձևի համաձայն:

Թողարկման նպատակով Բանկում բացված հատուկ հաշվեհամարին դրամական միջոցների ստացումից անմիջապես հետո Բանկը Դեպոզիտարիային ներկայացնում է պարտատոմսերի տեղաբաշխման հանձնարարագիր Թողարկողի թողարկման հաշվից համապատասխան քանակի պարտատոմսերի փոխանցման և ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրման համար:

Դեպոզիտարիայից ներդրողի կամ ներդրողի անվանատիրոջ դեպո հաշվին պարտատոմսերի փոխանցման վերաբերյալ համապատասխան հաստատում ստանալուց անմիջապես հետո Բանկը թողարկման նպատակով բացված հատուկ հաշվեհամարից իր օգտագործման համար մատչելի է դարձնում համապատասխան հայտ--հանձնարարականում նշված դրամական միջոցները:

Պարտատոմսերի տեղաբաշխման նախատեսված վերջնաժամկետից հետո թողարկման նպատակով բացված հատուկ հաշվեհամարին ստացված գումարները ենթակա են եւր վերադարձման, իսկ դրանց համապատասխան հայտ-հանձնարարականները չեն կարող բավարարվել անկախ դրանց առաքման և/կամ Բանկի կողմից ստացման ժամկետից:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ--հանձնարարականը կհամարվի պատշաճ կերպով առաքված Բանկին, եթե այն առաքվել է Բանկի հետ միայն ներքոնշյալ կապի միջոցներից որևէ մեկի միջոցով (կամ առձեռն՝ Բանկ այցելելով) և ստացվել է հասցեատիրոջ կողմից առաքման ստացման հաստատում:

Տեղաբաշխողի հետ կապի միջոցներն են՝

- ***Հասցե՝** ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վ. Սարգսյան 2, «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ», Ներդրումային բանկային ծառայություն, Կապիտալի Շուկաների Բաժին,*

  կամ

- ***Էլեկտրոնային փոստ**: **CapitalMarkets@ameriabank.am***

  կամ

- *այցելելով Բանկի որևէ մասնաճյուղ և հաճախորդի մենեջերների միջոցով լրացնելով համապատասխան հայտ-հանձնարարականը*

- ***կամ***

  ինտերնետ բանկինգ համակարգը:

*Իրավաբանական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է Ազդագրի **Հավելված 1**-ում: Ֆիզիկական անձ ներդրողների համար հայտ-հանձնարարականի ձևը ներկայացված է Ազդագրի **Հավելված 2**-ում:*

Պարտատոմսերի ձեռքբերմանը մասնակցել ցանկացող ֆիզիկական և/կամ իրավաբանական անձինք կարող են ներկայացնել մեկից ավելի հայտ-հանձնարարականներ:

Պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ֆիզիկական և/ կամ իրավաբանական անձինք լրացնում են հայտ-հանձնարարականում նշված դաշտերը, որոնց լրացումը պարտադիր է հայտ-հանձնարարականի վավերականությունն ապահովելու համար:

Հայտում նշված «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը» դաշտում ներդրողները պետք է նշեն «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ» դաշտում ամրագրված թվի և «Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը» դաշտում ամրագրված թվի արտադրյալը:

3.4.1.4 *Առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը*

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորությունը, ինչպես նաև այդ պարագայում դիմորդների (հայտ ներկայացրած ներդրողների) կողմից վճարված գումարները հետ վերադարձնելու եղանակը և ձևը

Տեղաբաշխման ընթացքում առաջարկի ընդհանուր ծավալի նվազեցման հնարավորություն կարող է նախատեսվել Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

Տեղաբաշխման կարգով պայմանավորված հնարավոր է պարտատոմսերի ձեռքբերման որևէ հայտ-հանձնարարականի և/կամ հայտ-հանձնարարականների մասնակի բավարարում:

Մասնակի բավարարման դեպք կարող է առաջանալ, երբ հայտ-հանձնարարականում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակը գերազանցում է հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելու պահին առկա տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը:

Միաժամանակ ներկայացված հայտ-հանձնարարականների դեպքում, եթե հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի

ընդհանուր քանակը գերազանցում է տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսերի մնացորդային քանակը, ապա տվյալ հայտ-հանձնարարականները բավարարվում են համամասնորեն՝ ըստ հայտ-հանձնարարականներում նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի ընդհանուր քանակում յուրաքանչյուր հայտ-հանձնարարականով նշված ձեռքբերվող պարտատոմսերի քանակի մասնաբաժնի:

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում, եթե առկա է լինում ներդրողին հետ վերադարձման ենթակա գումար, ապա տեղաբաշխման ավարտից հետո 3 (երեք) աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված գումարը Թողարկողի կողմից ենթակա է վերադարձման, ինչն իրականացվում է անկանխիկ եղանակով՝ համապատասխան ներդրողի բանկային հաշվին փոխանցմամբ:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում Հայտ-հանձնարարականի մասնակի բավարարման դեպքում գումարների վերադարձն իրականացվում է համաձայն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

3.4.1.5 *Հայտը հետ կանչելու ժամանակաշրջանը*

Այն ժամանակաշրջանը, որի ընթացքում հայտը կարելի է հետ կանչել՝ նախատեսելով, որ ներդրողները կարող են հետ սպանալ վճարված գումարները

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում հայտ-հանձնարարականի ներկայացումից հետո սահմանված ժամկետում համապատասխան վճարում չիրականացրած ներդրողների հայտ-հանձնարարականները համարվում են անվավեր և չեն մասնակցում տեղաբաշխմանը:

Բացի վերոնշյալ դեպքերից, ներդրողները պարտատոմսերի հայտ-հանձնարարականները պատշաճ կերպով առաքելուց, Բանկի կողմից հայտ-հանձնարարականի ստացման հաստատումը/ծանուցումը ստանալուց և համապատասխան վճարումը կատարելուց հետո դրանք չեն կարող ետ կանչել:

3.4.1.6 *Նվազագույն և առավելագույն գումարները*

Այն նվազագույն և առավելագույն գումարները, որոնք կարող են նշվել ձեռքբերման հայտերում: Այդ սահմանաչափերը կարող են նշվել կամ որպես արժեթղթերի նվազագույն և առավելագույն թույլատրելի քանակներ, կամ որպես ձեռքբերման նվազագույն և առավելագույն թույլատրելի համախառն գումարներ

Թողարկման ընթացքում կարող են լինել Պարտատոմսերի ձեռքբերման քանակական և գումարային սահմանափակումներ, եթե նման որոշում կայացվի Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

3.4.1.7 *Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելը*

Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը սրանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք սրանալու ձևը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում Թողարկողի կողմից թողարկվող պարտատոմսերի ձեռքբերման համար իրավաբանական և/կամ ֆիզիկական անձինք վճարումը կատարում են թողարկման նպատակով «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում բացված հատուկ հաշվեհամարին: Համապատասխան հայտ-հանձնարարականները բավարարվելուց հետո ներդրողներն արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք կարող են ստանալ իրենց արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Պահառուից կամ Հաշվի Օպերատորից՝ Թողարկողից իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին տեղեկացվելուց հետո:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող անձիք պետք է նախապես կատարեն դրամական միջոցներ դեպոնացում՝ համաձայն Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոնների:

3.4.1.8 *Առաջարկի արդյունքների հրապարակումը*

Առաջարկի արդյունքների հրապարակման ձևի և ժամկետների ամբողջական նկարագրությունը

Տեղաբաշխման արդյունքները կհրապարակվեն Օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Հրապարակային տեղաբաշխումն սկսելու պահից յուրաքանչյուր 30-րդ օրվա ավարտից հետո ոչ ուշ, քան 15-րդ օրը, ինչպես նաև տեղաբաշխման ավարտից հետո՝ 30 օրվա ընթացքում, Թողարկողը պարտավոր է ՀՀ ԿԲ ներկայացնել հաշվետվություն՝ տեղաբաշխման ընթացքի և արդյունքների մասին՝ ՀՀ ԿԲ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված ձևով և կարգով:

3.4.1.9 *Նախապատվության իրավունքը*

Նախապատվության իրավունքից օգտվելու գործընթացի նկարագրությունը

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում պարտատոմսերի տեղաբաշխումն իրականացվելու է ըստ պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարականների և դրանց դիմաց կատարված վճարման ստացման հերթականության, այսինքն առաջնահերթություն ունի այն ներդրողը, ում հայտ-հանձնարարականի համաձայն վճարումը Թողարկման նպատակով «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում բացված հատուկ հաշվեհամարին ավելի վաղ է ստացվել:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտերի բավարարման

հերթականությունը կախված է տեղաբաշխման համար ընտրված աճուրդի եղանակից և ձևից և կարգավորվում է Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով:

Թողարկվող պարտատոմսերը ձեռք բերելու նախապատվության իրավունք ունեցող անձինք չկան:

3.4.2 Տեղաբաշխման պլանը

3.4.2.1 *Ներդրողների խմբերը*

Ներդրողների որ խմբերին է ուղղված առաջարկը (հանրությանը, ինստիտուցիոնալ ներդրողներին և այլն)

Առաջարկն ուղղված է ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց, ինչպես նաև որակավորված ներդրողներին: Սույն առաջարկի ներքո պարտատոմս ձեռքբերող բոլոր անձիք, բացառությամբ «Ներդրումային ծառայություններ մատուցող անձանց գործունեության պահանջները» Կանոնակարգ 4/07-ի 14-րդ կետով նշված անձանց, ինչպես նաև ԿԲ կողմից որպես որակավորված ներդրող գրանցված անձանց, Բանկի կողմից դասակարգվում են որպես «ոչ պրոֆեսիոնալ հաճախորդներ»:

3.4.2.2 *Հայտերի բավարարման մասին տեղեկացումը*

Ինչպես են ներդրողները տեղեկացվում իրենց հայտերի բավարարման մասին

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխման դեպքում ներդրողները Թողարկողից տեղեկացվում են իրենց հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին մինչև հայտի ներկայացման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը: Հայտ-հանձնարարականների բավարարման մասին ներդրողին տեղեկացումը տրամադրվում է այն կապի միջոցով, որով ներդրողը Բանկ է ներկայացրել պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական/ները:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն իրենց հայտերի բավարարման մասին տեղեկացվում են Արժեթղթերի տեղաբաշխման կազմակերպման կանոններով սահմանված ձևով և կարգով:

3.4.3 Առաջարկի գինը

3.4.3.1 *Արժեթղթերի գինը*

Այն գինը, որով արժեթղթերն առաջարկվելու են: Եթե գինը հայտնի չէ, ապա պետք է նշել առաջարկի առավելագույն գինը և վերջնական գնի որոշման մեթոդը կամ պայմանները, ինչպես նաև առաջարկի գնի բացահայտման գործընթացի նկարագրությունը: Այստեղ պետք է ներկայացնել նաև այն ծախսերը և հարկերը, որոնք գանձվելու են գնորդից:

Պարտատոմսերի լրիվ գինը յուրաքանչյուր 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց, տեղաբաշխման առաջին օրվանից սկսած հաշվարկվում է հետևյալ կերպ՝

$$DP = \frac{C}{f}\sum_{t=1}^{N}\frac{1}{\left(1+\frac{y}{100*f}\right)^{i-1+\tau}} + \frac{100}{\left(1+\frac{y}{100*f}\right)^{N-1+\tau}}$$

որտեղ՝

$$\tau = \frac{DSN}{DCC}$$

DP - Պարտատոմսի գինն է,

DSN - գործարքի կատարման օրից (settlement/trade date) մինչև հաջորդ արժեկտրոնի վճարումը մնացած օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

DCC - գործարքին նախորդող արժեկտրոնի վճարման օրից մինչև գործարքին հաջորդող արժեկտրոնի վճարման օրերի քանակ համապատասխան պայմանականության դեպքում,

f - արժեկտրոնի վճարման հաճախականությունն է,

N - հաշվարկման պահին մնացած արժեկտրոնների վճարումների թիվը,

C - տարեկան արժեկտրոնը 100 միավոր անվանական արժեքի դիմաց,

Y - մինչև մարում եկամտաբերություն:

Մինչև տեղաբաշխման սկիզբը տեղաբաշխման ամբողջ ժամանակահատվածի համար՝ ըստ օրերի, պարտատոմսերի վաճառքի գինը կհրապարակվի Բանկի ինտերնետային կայքում:

Բանկային փոխանցման միջոցով պարտատոմսերի ձեռքբերման համար կատարվող վճարման դեպքում ներդրողները պարտավոր են իրենց հաշվին հոգալ հնարավոր բանկային միջնորդավճարների հետ կապված ծախսերը:

Ներդրողները պարտավոր են նաև Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ և կրել վերջինիս հետ կապված ծախսերը:

3.4.4 Տեղաբաշխումը

3.4.4.1 *Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները*

Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել երաշխավորված տեղաբաշխում (անդերռայթինգ)

Երաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողներ առկա չեն:

3.4.4.2 *Չերաշխավորված տեղաբաշխում իրականացնողները*

Այն անձանց անվանումները և գտնվելու վայրերը, որոնք համաձայնել են իրականացնել չերաշխավորված տեղաբաշխում, այդ թվում՝ լավագույն ջանքերի սկզբունքով տեղաբաշխում

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ն լավագույն ջանքերի գործադրմամբ, չերաշխավորված եղանակով տեղաբաշխելու է մինչև 80,000,000,000 (ութսուն միլիարդ) դրամային արտահայտությամբ պարտատոմսեր, որից 20,000,000,000 (քսան միլիարդ)՝ ՀՀ դրամով, իսկ 60,000,000,000 (վաթսուն միլիարդը) դրամին համարժեքը՝ արտարժույթով:

3.4.4.3 *Տեղաբաշխման պայմանները*

Երաշխավորված և չերաշխավորված տեղաբաշխողների հետ կնքված պայմանագրերի էական պայմանները և տեղաբաշխման համար գանձվող միջնորդավճարները: Եթե երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը թողարկման ոչ լրիվ ծավալն է ընդգրկում, ապա պետք է նշել թողարկման այն մասը, որը չի ծածկում այդ պայմանագիրը: Այստեղ պետք է նշել նաև յուրաքանչյուր տեղաբաշխողի մասը տեղաբաշխման ընդհանուր ծավալում

Թողարկողը և Տեղաբաշխողը նույն իրավաբանական անձն է՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ: Թողարկող/Տեղաբաշխողը այլ տեղաբաշխողների և/կամ խմբի հետ համատեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքել:

3.4.4.4 *Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիրը*

Երբ է կնքվել կամ երբ է նախատեսվում կնքել երաշխավորված տեղաբաշխման (անդերռայթինգի) պայմանագիրը,

Երաշխավորված տեղաբաշխման պայմանագիր չի կնքվել:

3.4.4.5 *Վճարում ընդունող բանկերը և պահառուները*

Այն բանկերի անվանումները և գտնվելու վայրերը, որտեղ կարելի է վճարում կատարել արժեթղթերի դիմաց, ինչպես նաև այն պահառուների անվանումները և գտնվելու վայրերը, որտեղ կարելի է արժեթղթերի հաշիվ բացել

Ֆոնդային բորսայից դուրս տեղաբաշխում իրականացնելու դեպքում պարտատոմսերի դիմաց անհրաժեշտ է վճարում կատարել թողարկման նպատակով «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ-ում (ՀՀ, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 2) բացված հատուկ հաշվեհամարին:

Հայաստանի ֆոնդային բորսայի տեղաբաշխման համակարգով տեղաբաշխելու դեպքում ներդրողներն արժեթղթերի դիմաց վճարումներ կատարում են գումարների նախնական դեպոնացմամբ: Եթե ներդրողը պարտատոմսերի

ձեռքբերումը իրականացնելու է իր բրոքերային ընկերության միջոցով, ապա հարկավոր է վճարման գործընթացի մանրամասները հստակեցնել ներդրողի բրոքերային ընկերության հետ:

Թողարկողի պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և պարտավորությունների հաշվառումն ու (կամ) գրանցումն (սեփականատերերի/անվանատերերի ռեեստրի վարում) իրականացվելու է Դեպոզիտարիայի միջոցով, որը հանդես է գալու որպես Գլխավոր պահառու համաձայն ՀՀ օրենսդրության և կազմակերպության գործունեությունը կարգավորող կանոնների:

Պարտատոմսերը կարող են հաշվառվել նաև ՀՀ ԿԲ կողմից լիցենզավորված որևէ պահառուի կողմից (Դեպոզիտարիայի ենթապահառու)՝ այդ պահառուի մոտ պարտատոմսերի սեփականատիրոջ/անվանատիրոջ համար արժեթղթերի հաշիվ բացելու և վարելու միջոցով:

Դեպոզիտարիայի հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 26/1, 5-րդ հարկ (հեռ.՝ (+374) 60 615555):

Պարտատոմսերի ռեեստրի վարման Հաշվի Օպերատոր հանդիսանում է Ամերիաբանկ ՓԲԸ:

Մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերումը ներդրողները պարտավոր են Դեպոզիտարիայում կամ լիցենզավորված որևէ այլ ենթապահառուի մոտ բացել արժեթղթերի հաշվառման անձնական դեպո հաշիվ:

3.5 Առևտրին թույլտվությունը և առևտրի կազմակերպումը

3.5.1 Առևտրին թույտվությունը

Արդյո՞ք առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում (նշել նաև շուկայի անվանումները) առևտրին թույլտվություն: Այստեղ պետք է նշել, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել: Եթե հնարավոր է, պետք է նաև նշել առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը

Սույն Ծրագրային Ազդագիրը ՀՀ ԿԲ կողմից գրանցելուց և պարտատոմսերը տեղաբաշխելուց հետո Բանկը պարտադիր դիմելու է «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲԸ-ին տեղաբաշխված պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու և առևտրին թույլատրելու համար:

Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է նաև չբավարարվել:

3.5.2 Շուկաները

Այն շուկաների անվանումները (այնքանով, որքանով դրանք հայտնի են թողարկողին), որտեղ առաջարկվող արժեթղթերի նույն դասը կամ առևտրին թույլտվության առարկա արժեթղթերի նույն դասն արդեն իսկ թույլատրված են առևտրին

Այս պահին Թողարկողի կողմից սույն Ծրագրային Ազդագրով գրանցվող պարտատոմսերը թույլատրված չեն հրապարակային առևտրի ոչ մի շուկայում:

3.5.3 Շուկա ստեղծողները

Այն անձանց անվանումները, որոնք ունեն պարտավորություն առաջարկվող կամ առևտրին թույլտվության առարկա արժեթղթերի մասով ապահովել իրացվելիություն երկրորդային շուկայում (հանդիսանալ շուկա ստեղծող)՝ ներկայացնելով այդ պարտավորության հիմնական պայմանները

Թողարկողը առանձին թողարկումների համար կարող է ներգրավել մասնագիտացված անձանց երկրորդային շուկայում շուկա ստեղծողի (մարքեթ մեյքերի) ծառայություններից օգտվելու նպատակով: Շուկա ստեղծողի ներգրավման հարցը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Ներդրողները Թողարկողի պարտատոմսերի համար ներգրավված շուկա ստեղծող(ներ)ի մասին կարող են տեղեկանալ Հայաստանի ֆոնդային բորսայի կայքից՝ www.amx.am:

3.6 Լրացուցիչ տեղեկատվություն

3.6.1 Խորհրդատուներ

Եթե սույն հավելվածի համաձայն ներկայացվող տեղեկատվության հետ կապված ներգրավված է եղել որևէ խորհրդատու, ապա նշել այդ խորհրդատուի իրավասությունների շրջանակը

Սույն Ազդագրի պատրաստման ընթացքում Թողարկողը չի օգտվել այլ խորհրդատուների ծառայություններից:

3.6.2 Աուդիտորական եզրակացությունը

Ներկայացնել տեղեկատվություն, թե սույն հավելվածի համաձայն ներկայացվող տեղեկատվության որ մասն է թողարկողի անկախ աուդիտորը աուդիտի ենթարկել և արդյո՞ք այդ մասով առկա է աուդիտորական եզրակացություն: Եթե առկա է եզրակացությունը, ապա ներկայացնել այդ եզրակացության համառոտ բովանդակությունը կամ շարադրել այն ամբողջությամբ

Բացի սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված Թողարկողի պատմական ֆինանսական հաշվետվությունների, որոնք ենթարկվել են աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից, սույն Ծրագրային Ազդագրում ներկայացված այլ տեղեկատվություն չի ենթարկվել աուդիտի անկախ աուդիտորական ընկերությունների կողմից: Հաշվետվությունների և դրանց վերաբերյալ անկախ աուդիտորական կազմակերպությունների կողմից տրված եզրակացությունների պատճենները ներկայացված են Ազդագրի Հավելված 6-ում:

3.6.3 Թողարկողի վարկանիշը

Թողարկողին կամ նրա կողմից թողարկված պարտատոմսերին շնորհված վարկանիշը՝ նշելով արդյո՞ք նման վարկանիշը շնորհվել է թողարկողի նախաձեռնությամբ, թե ոչ: Այստեղ պետք է ներկայացնել նաև այդ վարկանիշի համառոտ իմաստը

Թողարկողն ունի վարկանիշներ շնորհված «Moody's» և «S&P Global Ratings» միջազգային վարկանիշային գործակալությունների կողմից, որոնց համար Թողարկողը դիմել է սեփական նախաձեռնությամբ:

S&P Global Ratings	
վերջին թարմացումը	02.02.2021
երկարաժամկետ	B+
կարճաժամկետ	B
հեռանկարը	բացասական
հաշվարկված սեփական վարկունակության ցուցանիշ (SACP)	bb-

Moody's	
վերջին թարմացումը	09.12.2020
երկարաժամկետ ավանդներ	Ba3/NP
վարկունակության բազային գնահատական	B1
կոնտրագենտի ռիսկի գնահատական	Ba3(cr)/NP
հեռանկարը	Բացասական

3.6.4 **Վարկային ռիսկի բարելավումները**

Վարկային ռիսկի բարելավման նպատակով Բանկի նկատմամբ որոշակի սահմանափակումների (կովենանտներ) կիրառումը ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

ՄԱՍ 4 ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

4.1 Անկախ աուդիտորներ

Բանկը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով յուրաքանչյուր տարի «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ ֆինանսական հաշվետվություններն աուդիտի ենթարկելու նպատակով հրավիրում է արտաքին աուդիտ: Աուդիտի նպատակն է ձեռք բերել բավարար երաշխիքներ՝ համոզվելու համար, որ ֆինանսական հաշվետվությունները զերծ են էական անճշտություններից:

2018 թ.-ին Բանկի անկախ աուդիտորական ստուգումներն իրականացվել է «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ աուդիտորական կազմակերպության կողմից: 2019-2020թթ.-ի ֆինանսական գործունեության աուդիտն իրականացվել/իրականացվում է «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ կողմից: «ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ ԱՐՄԵՆԻԱ» ՍՊԸ-ի հասցեն է ՀՀ, 0010, Երևան, Վ. Սարգսյան 26/1, 8-րդ հարկ («Էրեբունի-Պլազա» բիզնես կենտրոն), հեռ.՝ (+37410) 595999, կայքի հասցեն է www.kpmg.am:

«Էրնսթ ընդ Յանգ»-ը գլոբալ «Էրնսթ ընդ Յանգ» (EY) միջազգային աուդիտորական և խորհրդատվական ծառայություններ մատուցող կազմակերպության անդամ է: Ընկերությունն իր գործունեությունը Հայաստանում սկսել է 2008թ-ից: «Էրնսթ Ընդ Յանգ» ՓԲԸ-ի հասցեն է ՝ ՀՀ ք. Երևան 0001, Հյուսիսային պողոտա, 1 շենք, գրասենյակ 27, հեռ.՝ (+37410) 50 07 90, (+37410) 50 07 05, կայքի հասցեն է՝ www.ey.com/am էլ. փոստ՝ yerevan@am.ey.com:

4.2 Ռիսկային գործոններ

Ներքոնշյալ ռիսկերից յուրաքանչյուրը կարող է հանգեցնել Թողարկողի ֆինանսական վիճակի, ֆինանսական արդյունքների և կանխիկ դրամական հոսքերի վատթարացմանը, ինչպես նաև շուկայական դիրքի, մրցունակության և հեռանկարային զարգացման վատթարացմանը, ինչը հավանական է, որ կարող է հանգեցնել Թողարկողի կողմից ստանձնած պարտավորությունների՝ լրիվ կամ մասնակի չկատարմանը կամ որոշակի կերպով դժվարացնել ներդրողների կողմից ապագայում պարտատոմսերի արագ և շահավետ գնով իրացումը, արժեկտրոններով նախատեսված տոկոսագումարների ստացումը և մարումը: Ներդրողները պետք է հաշվի առնեն նաև, որ ստորև ներկայացվող ռիսկերից

բացի հնարավոր է նաև այլ խնդիրների առաջացում, որոնք հետագայում կարող են անցանկալի հետևանք ունենալ Թողարկողի ֆինանսական վիճակի, արդյունքերի, ինչպես նաև պարտատոմսերի ներդրումային որակների (իրացվելիություն, եկամտաբերություն) վրա:

Ռիսկերը, որոնց ենթարկված է կամ կարող է ենթարկվել Բանկը, ներառում են ներքին և արտաքին հանգամանքներ, որոնք կարող են սպառնալ Բանկի գործունեության անընդհատությանը կամ բացասական ազդեցություն ունենալ բանկի կապիտալի կամ շահույթի վրա:

Աճող մրցակցություն շուկայի համակենտրոնացման արդյունքում: Բանկային ոլորտին բնորոշ է բարձր մրցակցությունը հետևաբար շուկայում մրցակիցների ակտիվության բարձրացումը կարող է բացասաբար ազդել Թողարկողի ֆինանսական ցուցանիշների վրա:

Ինֆլյացիոն կամ գնողունակության ռիսկ: Չնայած Բանկը ներդրել է բավականին ճկուն և արդյունավետ գնագոյացման համակարգ իր կողմից առաջարկվող ծառայությունների համար՝ պետք է նկատի ունենալ, որ կախված Թողարկողի կողմից ծառայությունների գնային առաձգականության և եկամուտների առաձգականության բնութագրիչներից, Բանկի հասույթը կարող է նվազել ՀՀ-ում սպասվելիք սղաճի պայմաններում: Այնուամենայնիվ, տոկոսադրույքների վերանայման և տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների ու պարտավորությունների ճեղքվածքի կառավարման ճկուն քաղաքականությունը Բանկում թույլ են տալիս համարել, որ մակրոտնտեսական միջավայրի կտրուկ փոփոխության արդյունքում առաջացող վերոնշյալ ռիսկերը չեն կարող էական ազդեցություն ունենալ Բանկի ընդհանուր շահութաբերության և իրացվելիության վրա:

Նորմատիվ և օրենսդրական դաշտի փոփոխություններ: Թողարկողը գործում է ՀՀ տնտեսության ամենավերահսկվող հատվածներից մեկում: Հնարավոր է, որ հաջորդող տարիների ընթացքում Բազելյան 3-րդ համաձայնագրի ներդրման արդյունքում ռիսկի գնահատման լրացուցիչ սկզբունքներ սկսվեն կիրառվել, որոնք միտված են լինելու Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգի ամրապնդմանը:

Աշխարհաքաղաքական ռիսկեր: Աշխարհաքաղաքական, տարածաշրջանային և ներքաղաքական իրավիճակի անբարենպաստ փոփոխությունների արդյունքում հնարավոր է առաջ գան այնպիսի բացասական գործոններ, որոնք կարող են անբարենպաստ ազդեցություն ունենալ ընդհանուր մակրոտնտեսական իրավիճակի վրա և, որպես հետևանք, Բանկի ակտիվների որակի վրա:

Վարկային ռիսկ: Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի

լինում կատարել իր պայմանագրային պարտականությունները Բանկի նկատմամբ: Բանկը մշակել է քաղաքականություն և ընթացակարգեր վարկային ռիսկը կառավարելու համար (ինչպես ճանաչված ֆինանսական ակտիվների, այնպես էլ չճանաչված պայմանագրային պարտավորությունների համար), ներառյալ պորտֆելի կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Վարկային կոմիտեի ու Ռիսկերի կառավարման դեպարտամենտի ստեղծումը, որոնք ակտիվորեն վերահսկում են վարկային ռիսկը: Ստեղծված ռիսկերի կառավարման համակարգի արդյունքում Բանկի վարկային պորտֆելում չաշխատող ակտիվների մասնաբաժինը չի գերազանցում 5%-ը, ինչն, առնվազն 2 տոկոսային կետով ցածր է ՀՀ բանկային համակարգի համանման գնահատված ցուցանիշից միևնույն ժամանակաշրջանում: Վարկային պորտֆելի որակի կառավարման նպատակով սահմանված է նաև որոշում կայացնող մարմինների սահմանաչափերի հստակ համակարգ, վարկերի և վարկունակության նվազագույն պահանջների վերանայման և թեստավորման սկզբունքներ: Սթրես թեստավորման արդյունքների համաձայն, վատագույն սցենարի դեպքում վարկային ռիսկի ազդեցությունը կապիտալի համարժեքության գործակցի վրա չի գերազանցում 2.5 տոկոսային կետը:

Շուկայական ռիսկ: Շուկայական գործոնների ազդեցության ներքո Բանկի ներդրումների արժեքը կորցնելու ռիսկն է: Շուկայական ռիսկը ներառում է տոկոսադրույքների, գնային, արտարժույթի և կապիտալի գործիքների գնային ռիսկերը:

Արտարժութային ռիսկ: Թողարկողն իրականացնում է ակտիվների ու պարտավորությունների արժութային ճեղքվածքի կառավարման հավասարակշռված ու ցածր ռիսկային քաղաքականություն: Ռիսկերի կառավարման գործող ներքին համակարգի պայմաններում վատագույն սթրեսային սցենարների դեպքում նույնիսկ, արտարժութային ճեղքվածքի գծով վնասները չեն գերազանցի ընդհանուր կապիտալի 1%-ը: Այնուամենայնիվ, ՀՀ դրամի փոխարժեքի հնարավոր էական արժեզրկումը հիմնական արժույթների նկատմամբ բացասական ազդեցություն կարող է ունենալ Բանկի հաճախորդների վրա արտարժույթով արտահայտված վարկային պարտավորությունների սպասարկման մասով և որը կարող է վատացնել ակտիվների որակը ու նվազեցնել Բանկի շահութաբերությունը: Ընդհանուր առմամբ Բանկը ունակ է կլանել ՀՀ դրամի էական արժեզրկման ռիսկը առանց հիմնական տնտեսական նորմատիվները վտանգելու և իրացվելիության լուրջ խնդիրների: Հարկ է նշել, որ արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հանդեպ

բարձր զգայունությունը ընդհանուր խնդիր է ՀՀ բանկային համակարգում՝ տնտեսության դոլարիզացման բարձր մակարդակի պատճառով:

Տոկոսադրույքի ռիսկ: ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերի կամ դրանց իրական արժեքի հնարավոր փոփոխության ռիսկն է տոկոսադրույքների փոփոխման արդյունքում: Շուկայական տոկոսադրույքների տատանումները կարող են ազդել Բանկի ֆինանսական վիճակի, եկամուտ/ծախսերի և դրամական հոսքերի վրա: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել վնասների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխության դեպքում: Բանկի ռիսկերի կառավարման սկզբունքներից ելնելով սահմանափակվում են տոկոսադրույքի հանդեպ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կարճաժամկետ ճեղքվածքի մեծությունը, արժեթղթերի պորտֆելի մեծությունը, կենտրոնացվածությունը և ժամկետայնությունը: Արդյունքում, 100 բազիսային կետով տոկոսադրույքների անբարենպաստ փոփոխության դեպքում գոյացած հանրագումարային վնասը, ըստ հաշվարկների, չի գերազանցի Բանկի ընդհանուր կապիտալի 1%-ը:

Գնային ռիսկ: Նյութական ակտիվների (գույք, գրավ) գների փոփոխության արդյունքում բանկի կորստի ռիսկն է: Գրավների արժեզրկման ռիսկի կառավարման տեսակետից կիրառվում է վարկ/գրավ ցուցանիշի ճկուն կառավարում, գրավների կենտրոնացվածության կառավարում, ինչի արդյունքում չաշխատող ակտիվների կեսից ավելին վերադարձվում են առնվազն մեկ տարվա ընթացքում:

Իրացվելիության ռիսկ: Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները կատարելիս, որոնք մարվում են դրամական միջոցների կամ մեկ այլ ֆինանսական ակտիվի միջոցով: Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունն իրացվելիության կառավարման էական գործոն է: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը բնորոշ չէ ֆինանսական կազմակերպություններին՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթ լինելով և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել իրացվելիության ռիսկը: Բարձր իրացվելի ակտիվների մեծ կշիռը ընդհանուր ակտիվներում թույլ է տալիս

Բանկին գործել իրացվելիության ռիսկի ցածր պայմաններում, նույնիսկ այն սթրեսային սցենարի դեպքում, երբ տեղի է ունենում խոշորագույն 5 ավանդատուների միջոցների միաժամանակյա արտահոսք և միջբանկային միջոցների դուրսգրում. նկարագրված իրավիճակում իրացվելիության ցուցանիշների վրա ազդեցությունը չի գերազանցում 5 տոկոսային կետը՝ թողնելով իրացվելիության ռիսկի ներքին պարամետրերը ցածր ռիսկի գոտում:

Այլ ռիսկեր: Այլ ռիսկերը ներառում են իրացվելիության, վարկային, գործառնական և շուկայական ռիսկերից բացի բոլոր այլ ռիսկերը, ինչպես օրինակ շրջակա միջավայրի և սոցիալական, ռազմավարական, հեղինակության և իրավական ռիսկերը: Թվարկված ռիսկերի կառավարման նպատակով Բանկում ստեղծված են մասնագիտացված ստորաբաժանումներ և ներդրված են ներքին գործընթացների մշակված համակարգեր, որոնք անընդհատորեն վերանայվում և բարելավվում են՝ Բանկի աճին և բիզնեսի բարդությանը համընթաց:

4.3 Տեղեկատվություն Թողարկողի մասին

4.3.1 Թողարկողի պատմությունը և զարգացումը

4.3.1.1 *Թողարկողի անվանումը և կազմակերպաիրավական ձևը*

Բանկի լրիվ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Ամերիաբանկ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն,
ռուսերեն՝ Закрытое Акционерное Общество “Америабанк”,
անգլերեն՝ “Ameriabank” Closed Joint Stock Company:

Բանկի կրճատ ֆիրմային անվանումն է՝

հայերեն՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ,
ռուսերեն՝ ЗАО “Америабанк”,
անգլերեն՝ “Ameriabank” CJSC:

Բանկի գրանցված ապրանքային նշանն է՝

4.3.1.2 *Թողարկողի պետական գրանցումը և գործունեության վայրը*

Բանկի պետական գրանցման վայրն է՝ Վ. Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ

Բանկի պետական գրանցման համարն է՝ 50:

4.3.1.3 *Ստեղծման տվյալներ*

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) հիմնադրվել և գրանցվել է ՀՀ ԿԲ-ում 1992թ-ի սեպտեմբերի 8-ին: Բանկի պետական գրանցման վկայականի համարն է N 0154: Նույն թվականի սեպտեմբերի 8-ին տրամադրվել է բանկային գործունեության թիվ 50 լիցենզիան:

2007թ.-ին «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը (ներկայում «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ)) ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը:

2008թ. "Հայներարտբանկ" ՓԲԸ-ն վերանվանվեց "Ամերիաբանկ" ՓԲԸ: Բանկի անվանափոխությունը գրանցվել է ՀՀ ԿԲ 23.05.2008թ. թիվ 1/506 Ա որոշմամբ:

2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) ընկերությունը դարձավ Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ի սեփականատեր: 2015-ին «Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը» (ՎԶԵԲ) 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի բաժնետոմսերի ձեռքբերման նպատակով: Արդյունքում, ՎԶԵԲ-ը դարձավ Բանկի 20.7% բաժնետեր, իսկ «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ)-ի մասնաբաժինը կազմեց 79.3%: 2018թ.-ին «Ասիական Զարգացման Բանկը» (ԱԶԲ) բաժնետոմսերի ձեռբերման նպատակով կատարեց 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում:

Ներկայում Բանկի բաժնետերերն են ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդը (նախկինում՝ Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ), Աֆեյան Ֆաունդեյշն ֆոր Արմենիա Ինկ. ոչ առևտրային հիմնադրամը, Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը, Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդը և Ասիական Զարգացման Բանկը, որոնց պատկանում են Բանկի բաժնետոմսերի համապատասխանաբար 48.90%-ը, 7.51%-ը, 17.74%-ը, 11.92%-ը և 13.93%-ը:

4.3.1.4 *Բանկի գտնվելու վայրը, կապի միջոցները*

Բանկի գտնվելու վայրն է՝ Վ. Սարգսյան 2, Երևան 0010, ՀՀ:

Կապի միջոցները՝
Հեռ.՝ (+37410) 56 11 11,
Ֆաքս՝ (+37410) 51 31 33,
էլ. Փոստ՝ info@ameriabank.am,
Կայք՝ www.ameriabank.am:

4.3.1.5 *Բանկի մասնաճյուղերը*

Մասնաճյուղերի հասցեներն են՝

1. «Սայաթ-Նովա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0001, Սայաթ-Նովա պողոտա 8 շենք, 47 տարածք
2. «Գրիգոր Լուսավորիչ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0015, Գր. Լուսավորիչ 9
3. «Կոմիտաս» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0033, Կոմիտաս 12, հ. 102
4. «Մոսկովյան» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0009, Մաշտոցի պողոտա 48, 2/1տարածք
5. «Արշակունյաց» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0026, Արշակունյաց պ. 34/3, «Երևան Մոլ» առևտրի կենտրոն, 2-րդ հարկ
6. «Արշակունյաց պլյուս» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0026, Արշակունյաց պ. 34/3, «Երևան Մոլ» առևտրի կենտրոն, 1-ին հարկ
7. «Շենգավիթ» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0046, Բագրատունյաց փ. 18 շ., 112 տարածք
8. «Քաջարան» մասնաճյուղ՝ ք. Քաջարան, 3309, Լեռնագործերի 16/31
9. «Կապան» մասնաճյուղ՝ Սյունիքի մարզ, ք. Կապան 3302, Շահումյան փող. թիվ 1 շենք
10. «Դիլիջան» մասնաճյուղ՝ Տավուշի մարզ, ք. Դիլիջան, 3901, Մյասնիկյան 66
11. «Վանաձոր» մասնաճյուղ՝ Լոռու մարզ, ք. Վանաձոր, 2021, Տիգրան Մեծի 65
12. «Երիտասարդական» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, Ա. Իսահակյան փ. Մետրոնոմ առևտրի կենտրոն:
13. «Կումայրի» մասնաճյուղ՝ Շիրակի մարզ, ք. Գյումրի, Աբովյան փ. 248/7
14. «Քոչար» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0012, Փափազյան 8
15. «Ջերմուկ» մասնաճյուղ՝ Վայոց Ձորի մարզ, ք. Ջերմուկ, Շահումյան 14/3
16. «Կամար» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0010, Վ. Սարգսյան 2, «Կամար» բիզնես կենտրոնի 1-ին հարկ
17. «Նոր Նորք» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0056, Գայի Պողոտա 16, «Մեգամոլ Մասիվ» առևտրի կենտրոն
18. «Աբովյան» մասնաճյուղ՝ Կոտայքի մարզ, ք. Աբովյան, 2205, Սահմանադրության հրապարակ 7/2

19. «Էջմիածին» մասնաճյուղ՝ Արմավիրի մարզ, ք. Վաղարշապատ, Մաշտոց 69/51
20. «Դալմա» մասնաճյուղ՝ ք. Երևան, 0082, Ծիծեռնակաբերդի խճուղի 3:

4.3.1.6 *Նշանակալի դեպքեր*

2015թ-ին Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկը (ՎԶԵԲ) 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց՝ Բանկի բաժնետոմսերի ձեռքբերման նպատակով, իսկ IFC-ն 50 մլն դոլար է հատկացրել Բանկին՝ բանկի կապիտալն ավելացնելու և ֆինանսական միջոցների հասանելիությունն ընդլայնելու նպատակով:

2017 թվականի նոյեմբերին Բանկը Հոլանդիայի զարգացման բանկի հետ (FMO) կնքեց 30 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որի շրջանակներում ստացվող միջոցներն ուղղվելու են երիտասարդ ձեռներեցների փոքր և միջին ձեռնարկատիրական գործունեության ֆինանսավորմանը:

2018թ-ի հունվարին Ասիական Զարգացման Բանկը (ADB) 30 մլն ԱՄՆ դոլարի ներդրում կատարեց՝ Բանկի բաժնետոմսերի ձեռքբերման նպատակով:

2018թ.-ի փետրվարին Բանկը կնքեց 11.5 մլն ԱՄՆ դոլարի հիմնական վարկային պայմանագիր Սիմբիոտիքսի Միկրո, Փոքր և Միջին Ձեռնարկությունների Պարտատոմսերի թողարկման ծրագրի շրջանակում՝ հետագայում ֆինանսավորման գումարը ևս 10 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք գումարով ավելացնելու հնարավորությամբ՝ ազատ փոխարկելի արժույթով կամ ՀՀ դրամով: Վարկային միջոցներն ուղղված են Բանկի հաճախորդ հանդիսացող միկրո, փոքր և միջին ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը:

2018թ.-ի ապրիլին Եվրասիական զարգացման բանկի հետ ստորագրվեց 30 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր: Այն հնարավորություն կտա Հայաստանին խթանել փոքր և միջին ձեռնարկությունների զարգացումը:

2018թ.-ի մայիսին Բանկը Սևծովյան առևտրի և զարգացման բանկի (BSTDB) հետ կնքեց 15 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր, որի շրջանակներում ստացվող միջոցներն ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկատիրական գործունեության ֆինանսավորմանը:

Նույն տարվա հոկտեմբերին Բանկը Նիդերլանդների զարգացման ֆինանսական ընկերության (FMO) հետ կնքեց 40 մլն եվրո արժողությամբ վարկային պայմանագիր: Այս վարկային գործիքն ուղղվելու է Հայաստանում վերականգնվող էներգետիկայի և էներգաարդյունավետության ծրագրերի,

ինչպես նաև երիտասարդ և կին ձեռներեցների գործունեության ֆինանսավորմանը:

2019թ.-ին Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ ընկերությանը լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը համալրվեց 46,720,000 (քառասունվեց միլիոն յոթ հարյուր քսան հազար) ՀՀ դրամով:

2019թ.-ի մայիսին Ավստրիական զարգացման բանկի (OeEB) հետ կնքեց 30 միլիոն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր: Վարկային միջոցներն ուղղվելու են փոքր և միջին ձեռնարկությունների (ՓՄՁ), ինչպես նաև Հայաստանում վերականգնվող էներգետիկայի և էներգախնայողության ոլորտներում իրականացվող նախագծերի ֆինանսավորմանը:

2019թ.-ի հունիսին ՕՊԵԿ-ի (Նավթ արտադրող երկրների կազմակերպության) Միջազգային զարգացման հիմնադրամը և Ամերիաբանկը կնքեցին 25 մլն ԱՄՆ դոլարի վարկային պայմանագիր՝ ուղղված Հայաստանում արտաքին առևտրի զարգացմանը:

2019թ.-ի սեպտեմբերին Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկը (FMO) և Ամերիաբանկը կնքեցին 20 մլն ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամով վարկային պայմանագիր՝ ուղղված Հայաստանում «կանաչ» ծրագրերի և երիտասարդ անձանց ֆինանսավորմանը:

2020թ. փետրվարին Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ ընկերությանը լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը համալրվեց 39,680,000 (երեսունինը միլիոն վեց հարյուր ութսուն հազար) ՀՀ դրամով:

2020թ. մարտին Ամերիա Գրուպ /Սի-Ուայ/ Լիմիթեդ ընկերությանը պատկանող Բանկի թվով 8788 հատ, 2.812.160.000 ՀՀ դրամ ընդհանուր անվանական արժեքով և Բանկի կանոնադրական կապիտալի շուրջ 7,52 տոկոսը կազմող բաժնետոմսերը փոխանցվել են «Աֆեյան Ֆաունդեյշն ֆոր Արմենիա» Ինկ. /Afeyan Foundation for Armenia Inc./ ոչ առևտրային հիմնադրամին, ինչ արդյունքում Բանկի կանոնադրական կապիտալում Ամերիա Գրուպ /Սի-Ուայ/ Լիմիթեդ ընկերության մասնակցությունը նվազել է:

2020թ. հուլիսին «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ»-ը անվանափոխվեց «ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ»-ի:

2021թ. մարտին Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ ընկերությանը լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ կանոնադրական կապիտալը համալրվեց 40,000,000 (քառասուն միլիոն) ՀՀ դրամով:

4.4 Բիզնեսի նկարագիրը

4.4.1 Հիմնական գործունեությունը

4.4.1.1 *Բանկի առաքելությունը*

Ունենալով հաճախորդներին որակյալ բանկային և ներդրումային ծառայությունների համալիր փաթեթ տրամադրելու նպատակ՝ Բանկը սահմանել է հետևյալ առաքելությունը՝

Բարելավել կյանքի որակը՝

- տրամադրելով հաճախորդներին միջազգային որակի ֆինանսական ծառայություններ և գործարար լուծումներ,
- իրականացնելով հասարակության բարօրության համար նշանակալի բիզնես և սոցիալական ծրագրեր,
- ձևավորելով յուրահատուկ կորպորատիվ մշակույթ և միջազգային ընկերության զարգացման սեփական մոդել՝ միավորելով հաջողակ մարդկանց,
- շարունակաբար ավելացնելով մեր բաժնետիրական արժեքը:

4.4.1.2 *Բանկի տեսլականը*

Բանկի տեսլականն է՝

- դառնալ ֆինանսական և գործարար լուծումներ տրամադրող միջազգային ընկերություն,
- լինել թիրախային շուկաներում առաջատարը սպասարկման որակով և արդյունավետությամբ՝ ներգրավելով ընդհանուր արժեքներ կրող բացառիկ մարդկանց:

Բանկն իր հետագա գործունեության ընթացքում ուղղորդվելու է հետևյալ երեք հիմնական արժեքներով՝ հաճախորդների բավարարվածության բարձր մակարդակ, աշխատանքի ու սպասարկման բարձր որակ, արհեստավարժություն և թիմային ոգի:

4.4.1.3 *Բանկի միջնաժամկետ նպատակները*

Բանկը կշարունակի ձևավորել ՀՀ բանկային համակարգում բարձր արդյունավետությամբ աչքի ընկնող կառավարման համակարգ և ներդնել կառավարման մշակույթի նոր արժեքներ, որոնք ոչ միայն կնպաստեն Բանկի հետագա գործունեության բարելավմանը, այլ նաև օրինակելի մոդել կհանդիսանան այլ տնտեսվարողների համար:

Իր գործունեության զարգացման ներկայիս փուլում Բանկն էլ ավելի է արժևորում տեղեկատվության/վերլուծությունների հիման վրա որոշումների կայացման կարևորությունը: Այս առումով Բանկը նախաձեռնել է համապատասխան տեղեկատվական բազաների կառուցման և դրանց հիման վրա կիրառական վերլուծությունների ավելի ինտենսիվ իրականացման նախագծեր: Բացի տեղեկատվության կարևորումից, Բանկի ղեկավարության համար առանձնացվել են ռազմավարական ուշադրությանն արժանի հինգ հիմնական անկյունաքարեր.

- Լինել շուկայի առաջատարը. ապահովել մրցակիցների համեմատ առանջացիկ օրգանական աճի տեմպեր և միևնույն ժամանակ շարունակել դիտարկել ոչ օրգանական աճի հնարավորությունները: Շուկայի առաջատարությունն ապահովելու նպատակով Բանկն ակնկալում է առավել մեծ ուշադրություն դարձնել կապիտալի արդյունավետ օգտագործմանը՝ հիմքում դնելով ռիսկով կշռված միավոր ակտիվի հաշվարկով եկամտաբերության մաքսիմալացումը: Բանկը շարունակելու է խթանել գործառնական բանկային ծառայությունները, որպեսզի շարունակաբար ավելացնի ոչ տոկոսային եկամուտների տեսակարար կշիռը (կամ առհասարակ եկամուտը կապիտալ չպահանջող գործառույթներից): Ելնելով ներկայիս դեմոգրաֆիական իրավիճակից, ինչպես նաև հաշվի առնելով բանկային ծառայությունների ներկայիս ծածկույթը՝ Բանկը կարևորում է մոտակա երեք տարիների ընթացքում էականորեն ավելացնել նոր հաճախորդների քանակը, ինչպես նաև էապես բարելավել գործող հաճախորդներին խաչաձև վաճառքները՝ ըստ նրանց ներկայիս կարիքների:
- Բարձրացնել արդյունավետությունը. ապահովել կապիտալի շահութաբերության պատշաճ, ինչպես նաև ծախսերի և եկամուտների հարաբերակցության գործակցի առավել ցածր մակարդակ: Արդյունավետության բարձրացման ապահովման նպատակով Բանկը նախատեսում է մի շարք նախագծերի իրականացում, որոնք ուղղված կլինեն ներքին գործընթացների և գործառույթների ավտոմատացմանը, կառուցվածքային և բիզնես մոդելի օպտիմալացմանը, ինչն էլ իր հերթին

դրական ազդեցություն կունենա արդյունավետության բարձրացման տեսանկյունից:

- Ընդլայնել թվայնացման ծավալները. դառնալ հեռահար բանկային ծառայություններ մատուցող առաջատար բանկ՝ հնարավորինս ավտոմատացնելով գործընթացները: Բանկ արդեն իսկ իրականացնում է, ինչպես նաև ապագայում նախատեսում է իրակացնել մի շարք նախագծեր, որոնք մեծապես կնպաստեն թվային կապուղիների ընդլայնմանը, մի շարք պրոդուկտներ կթվայնացվեն, նախատեսվում է վճարման նոր տեխնոլոգիաների կիրառում: Այդ ամենը կնպաստի թվայնացման ծավալների ավելացմանը, ինչն էլ իր հերթին կհանգեցի հաճախորդների փորձառության բերալավմանը:
- Բարձրացնել դիվերսիֆիկացիայի աստիճանը. հիմնական շեշտը դնել մանրածախ և ՓՄՁ ծառայությունների պորտֆելների և գործառնական բանկային ծառայությունների ընդլայնման վրա: Դիվերսիֆիկացիան բարձրացնելու նպատակով Բանկը նախատեսում է գալիք տարիների ընթացքում ըստ հաճախորդների կարիքների վերանայել Բանկի ներքին բիզնես գործընթացները և առաջարկվող ծառայությունները:
- Ընդլայնել հաճախորդների փորձառությունը. լինել հաճախորդակենտրոն Բանկի գործունեության բոլոր ուղղություններում, ապահովել հաճախորդների լոյալության և հաճախորդների փորձառության ինդեքսի ամենաբարձր ցուցանիշները: Բանկը մշտապես ներդրումներ է կատարում Բանկի անձնակազմի վերապատրաստումներում: Վերապատրաստումները կնպաստեն անձնակազմի հաղորդակցման հմտությունների կատարելագործմանը, հաճախորդներին կմատուցվի առավել որակյալ սպասարկում, և այս բոլոր գործողությունները կնպաստեն հաճախորդների բավարարվածության բարձրացմանը:

2010 թվականից Բանկն իր առջև խնդիր էր դրել փոխել 2007 թվականից որդեգրած կորպորատիվ ուղղվածությամբ ռազմավարությունը, և էապես ընդլայնել մանրածախ, ինչպես նաև փոքր ու միջին բիզնեսին ուղղված բանկային ծառայությունները:

Ելնելով վերը շարադրվածից՝ Բանկի ընդհանուր ռազմավարության գլխավոր նպատակներից է Բանկի դիրքերի հետագա ամրապնդումը ՀՀ առաջատար բանկերի շարքում՝ ձևավորելով ունիվերսալ առևտրային բանկի մոդելը և հետագա զարգացումը:

Ռազմավարության գլխավոր նպատակի ապահովման հիմնական խնդիրներ են.

- շարունակական տեխնոլոգիական զարգացումը թվային ուղիների, ծառայությունների հասանելիության և ներքին գործընթացների ավտոմատացման ուղղությամբ՝ միջազգային առաջատար փորձին համահունչ,
- հաճախորդների բազայի հետագա դիվերսիֆիկացումը և աճի ապահովումը՝ պահպանելով կապիտալի շահութաբերության ընդունելի մակարդակ,
- սպասարկման որակի բարձրացումը՝ ապահովելով միջազգային չափանիշներին համապատասխանող բանկային ծառայությունների և կորպորատիվ ֆինանսների ծառայությունների մատուցում Բանկում առկա տարբեր ուղիներով,
- բանկային հիմնական՝ վարկային, շուկայական և գործառնական ռիսկերի ընդունելի մակարդակի պահպանումը և կառավարումը,
- ծառայությունների շրջանակի ընդլայնումն և համապատասխանեցումը հաճախորդների պահանջներին,
- անձնակազմի որակավորման շարունակական բարելավումը,
- կայուն և էժան ռեսուրսային բազայի ավելացումը::

4.4.1 Հիմնական շուկաները

4.4.1.1 *Հիմնական շուկաները*

"Ամերիաբանկ" ՓԲԸ-ն ունիվերսալ բանկ է, որը մատուցում է կորպորատիվ, ներդրումային և մանրածախ բանկային ծառայություններ՝ տրամադրելով բանկային լուծումների ամբողջական փաթեթ: Բանկը նաև առաջարկում է անհատականացված ֆինանսաբանկային լուծումներ: Բանկը որդեգրել է մի շարք հիմնարար սկզբունքներ, որոնցից են անհատական մոտեցումը յուրաքանչյուր հաճախորդին և նորարարությունը՝ համատեղած բարձր պրոֆեսիոնալիզմի և փորձի հետ: Բանկը ստանձնել է բազմակողմանի և բարձրորակ ֆինանսական լուծումներ տրամադրող գործընկերոջ դերը ՀՀ շուկայում և տարածաշրջանում գործունեություն իրականացնող հաճախորդների համար, և այս մոտեցումը դարձել է Բանկի հաջողության գրավականը՝ թույլ տալով Բանկին դառնալ ՀՀ բանկային համակարգի առաջատարը:

4.4.1.2 *Մրցակցային դիրքը*

Բանկը վերջին տարիներին ՀՀ շուկայի առաջատարն է գրեթե բոլոր հիմնական ֆինանսական ցուցանիշներով: Բանկը շարունակում է ամրապնդել իր առաջատարի դիրքերը՝ վերահաստատելով իր ներուժը որպես ժամանակակից,

կայուն, իրացվելի, դինամիկ աճող և մրցունակ ֆինանսական ինստիտուտ՝ հետագա աճի, զարգացման և մրցունակության էական հնարավորություններով:

2020թ.-ի արդյունքներով Բանկը շուկայի առաջատարների շարքում է ակտիվների, պարտավորությունների, հաճախորդներին տրված վարկերի և ընդհանուր կապիտալի ցուցանիշներով:

Ընդհանուր մրցունակությունն ապահովելու համար Բանկը կշարունակի ներդրումներ կատարել թվային բանկային ծառայությունների զարգացման, նոր տեխնոլոգիաների ներդրման, անձնակազմի շարունակական վերապատրաստման մեջ, ինչպես նաև կշարունակի վարել ճկուն սակագնային քաղաքականություն, և ընդհանուր մրցակցային դիրքը կապահովի Բանկի իմիջի բարելավման միջոցով:

Բանկի մրցակցային առավելություններն են՝

- Բանկի հեղինակությունն ու հաճախորդների վստահության բարձր մակարդակը,
- սպասարկման որակը,
- մատուցվող ծառայությունների բազմազանությունը,
- անհատական մոտեցումը յուրաքանչյուր հաճախորդին, այն է՝ յուրաքանչյուրի կարիքների բացահայտում և դրան համապատասխան բազմապրոֆիլ ծառայությունների առաջարկում,
- բանկային գործի լավագույն մասնագետներից ձևավորված արհեստավարժների թիմը,
- ղեկավարների հարուստ փորձը և մասնագիտական բարձր պատրաստվածությունը,
- ձևավորված բարձր կորպորատիվ մշակույթը,
- ռիսկերի կառավարման արդյունավետ և ամբողջական համակարգը,
- որակի կառավարման՝ շարունակաբար բարելավվող համակարգի առկայությունը:

4.5 Թողարկողի կառուցվածքը

4.5.1.1 *Բանկի խմբի կառուցվածքը*

Բանկի հիմնական բաժնետեր է հանդիսանում «ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) Լիմիթեդ» ընկերությունը, վերջինս հանդիսանում է նաև հետևյալ ընկերությունների բաժնետեր՝

- ԱՄԵՐԻԱ ՓԲԸ
- ՓՐՈՓԵՐԹԻ ԴԻՎԵԼՈՓՄԵՆԹ ՔԱՄՓՆԻ ՓԲԸ

4.6 Զարգացման վերջին միտումները

4.6.1 Արտաքին գործոնների վերլուծությունը

Բանկի գործունեությունը մեծապես պայմանավորվում է արտաքին միջավայրում տեղի ունեցող իրադարձություններով: Բանկը սեփական և հաճախորդների կարիքները բավարարելու համար գործունեություն է ծավալում ինչպես ներքին, այնպես էլ արտաքին շուկաներում, ուստի Բանկի գործունեության վրա իրենց ուրույն ազդեցությունն են թողնում և՛ հայրենական, և՛ միջազգային տնտեսություններում տեղի ունեցող իրադարձությունները: Կորոնավիրուսի համավարակով պայմանավորված ներկայումս ամբողջ աշխարհում ստեղծվել է որոշակի անկայուն իրավիճակ, ինչի արդյունքում կարող է ուժեղանալ նաև սոցիալական անհավասարությունը, և մոտակա 5-10 տարում թուլանալ աշխարհաքաղաքական կայունությունը: Նախնական գնահատականներով կարելի է ասել, որ չկա որևէ ոլորտ, որն անմասն է մնացել համավարակի արդյունքում ստեղծված իրավիճակից, ինչին գումարվում է տարածաշրջանում ռազմաքաղաքական իրավիճակի անկայունությունը:

Այսպես, Բանկի գործունեության վրա էական ազդեցություն են թողնում՝

- կորոնավիրուսի համավարակով պայմանավորված համաշխարհային տնտեսության, այդ թվում նաև հիմնական առևտրային գործընկերների տնտեսական անկայունությունն ու 2020 թ. արձանագրված անկումը, զարգացման հնարավոր տարբերակների ոչ միանշանակ լինելը,
- միջազգային շուկաներում տոկոսադրույքների անկումը՝ պայմանավորված գրեթե բոլոր կառավարությունների ակտիվ տնտեսական ծրագրերով, որոնք ահռելի լրացուցիչ իրացվելիություն են ձևավորում,
- ՀՀ տնտեսության մի շարք ճյուղերի անկումը (կացության և հանրային սննդի, տուրիզմի, անշարժ գույքի հետ կապված գործունեություն և այլն),
- Բանկային համակարգում մրցակցության պահպանումը և օտարերկրյա ներդրողների կողմից կապիտալ գործիքների նկատմամբ հետաքրքրության որոշակի անկումը:

Բանկը շարունակաբար իրականացնում է ակտիվների և պարտավորությունների փոխհամաձայնեցված կառավարում, որպեսզի կարողանա չեզոքացնել վերը

նշված երևույթների հնարավոր բացասական ազդեցությունը և հնարավորինս օգտվել ընձեռնված հնարավորություններից:

4.6.1.1 *Համաշխարհային տնտեսություն/միջազգային շուկաներ*

Արտաքին շուկաների և ապրանքների գների հետ կապված սպասումները գնահատելիս՝ Բանկը մեծամասամբ հիմնվում է արտասահմանյան տարբեր մասնագիտացած կազմակերպությունների (ներդրումային բանկեր, զարգացման գործակալություններ, վստահելի գիտահետազոտական կենտրոններ, պարբերականներ) վերլուծությունների և կանխատեսումների վրա:

Չնայած համավարակի տնտեսական հետևանքների մեղմանն ուղղված գրեթե բոլոր երկրների կառավարությունների ու միջազգային կառույցների ջանքերին, նախնական գնահատականներով 2020 թ. համաշխարհային ՀՆԱ-ի անկումը կազմել է 3.4%: Բանկի համար հատկանշական են ՀՀ առևտրային գործընկերների՝ Ռուսաստանի, ԵՄ-ի և ԱՄՆ-ի տնտեսություններում պատկերները: Այսպիսով, 2020 թ. համեմատաբար առավել զգալի տնտեսական անկում գրանցվել է ԵՄ-ում՝ 6.2% (2021 թ.-ին ակնկալվում է 3.5-5% աճ), ԱՄՆ-ի տնտեսությունը 2020թ.-ին կրճատվել է 3.5%-ով (3-3.5% աճ է կանխատեսվում 2021 թ.-ին), իսկ Ռուսաստանում տնտեսության անկումը կազմել է շուրջ 3.1% (ակնկալվում՝ 2.5-3% աճ 2021 թ.-ին): Միաժամանակ, խոշորագույն տնտեսությունների հիմնական ինդեքսները շարունակում են աճել COVID-19-ի դեմ պատվաստանյութերի հաստատման առաջին իսկ օրերից:

2021 թ.-ին սպասվում է Հայաստանի և բանկի համար էական կարևություն ունեցող պղնձի գների շարունակվող աճ՝ պայմանավորված պղնձի հիմնական սպառող Չինաստանի կողմից բարձր պահանջարկի, ինչպես նաև համաճարակի և վատ եղանակային պայմանների պատճառով կրճատված առաջարկի գործոններով: Առաջիկա տարիներին, սակայն, պղնձի գինը կարող է զսպվել պլանավորվող նոր ծրագրերի արդյունքում: Միաժամանակ, չնայած նավթի գներն ապրիլին տարվա ամենացածր մակարդակի նկատմամբ գրեթե կրկնապատկվել են, OPEC+ երկրների կողմից նավթի մատակարարման կտրուկ կրճատումներով պայմանավորված, գները դեռևս մնում են մինչհամաճարակային մակարդակից ցածր: Չի բացառվում նաև նավթի գների ցածր մակարդակի պահպանումը առաջիկա տարիներին ևս: Ոսկու գինը համավարակի անորոշություններով պայմանավորված 2020թ. օգոստոսին հասավ իր բոլոր ժամանակների առավելագույնին: 2021 թ.-ին սպասվում է ոսկու գների որոշակի կայունացում, ինչը ոսկու արտահանող երկրի համար ընդհանուր առմամբ դրական է: Ի հավելումն վերոնշյալի՝ ապրանքահումքային շուկայի միտումները վկայում են ՀՀ տնտեսության համար առավել կարևոր չորս

հումքային ապրանքների (ոսկի, պղինձ, նավթ և ցորեն) գների առաջանցիկ աճ այլ ապրանքների գների նկատմամբ :

4.6.1.2 *ՀՀ տնտեսությանն առնչվող կանխատեսումներ*

ՀՀ տնտեսության վերաբերյալ կանխատեսումները ձևավորվում են Բանկի ռազմավարության քննարկման մասնակիցների կողմից առկա կանխատեսումների (որոնք կատարվում են պետական կառույցների, զարգացման գործակալությունների, մասնավոր ընկերությունների կողմից և թիմի ներքին վերլուծությունների հիման վրա) քննարկման ընդհանուր արդյունքների, ինչպես նաև արտաքին գործոնների ազդեցության վերաբերյալ հստակ պատկերացումների հիման վրա:

2021թ. տնտեսության զարգացումը կախված է Covid-19-ի տարածման տեմպերից, ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ աշխարհում: Լավագույն սցենարով համաշխարհային տնտեսությունը կարող է սկսել վերականգնվել տարվա կեսերից, որին կնպաստի պատվաստանյութերի լայն կիրառումը: Այս պայմաններում Հայաստանի տնտեսությունը ևս աճ կարող է գրանցել՝ մինչև 5% (չնայած 2021թ. առաջին եռամսյակում դեռևս անկում կգրանցվի): Եթե աշխարհում համավարակի ադեցությունը չհաջողվի մեղմացնել մինչև տարվա կեսերը, ապա տնտեսության աճը ավելի փոքր կարող է լինել: Սպառողական գների ինդեքսը 2021թ. հունվար-դեկտեմբերին 2020թ. նույն ժամանակահատվածի համեմատ կանխատեսվում է կազմել 103.8%՝ չխախտելով ՀՀ ԿԲ սահմանած 4.5 ± 1.5% թիրախային միջակայքը: 2015-2019թթ. ՀՀ փոխարժեքի կայուն դինամիկան (<1% փոփոխություն) ընդհատվեց 2020թ. մարտ ամսին ՀՀ դրամ / ԱՄՆ դոլար փոխարժեքի ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ որոշակի արժեզրկմամբ (Covid-19 և նավթի գների անկում), որին հաջորդեց արժեզրկման մեկ այլ փուլ 4-րդ եռամսյակում՝ պայմանավորված Արցախում ռազմական իրավիճակով և քաղաքացիների սպասումներով՝ հիմնված հետագա անորոշության վրա: 2021թ. ՀՀ դրամ / ԱՄՆ դոլար փոխարժեքը կանխատեսում ենք որ կկազմի 515 ՀՀ դրամ:

4.6.1.3 *Ֆինանսական շուկաներ*

2021թ. կանխատեսվում է, որ ֆինանսական շուկայում արտարժութային և դրամային միջոցների տոկոսադրույքները կգրանցեն որոշակի աճ: Հաշվի առնելով տեղական շուկայի խնայողությունների խիստ սահմանափակ լինելը՝ ակնկալում ենք, որ խոշորագույն բանկերը կշարունակեն միջոցներ փնտրել և ներգրավել օտարերկրյա/միջազգային շուկաներից:

4.6.2 **Բանկի հիմնական խնդիրները**

Բանկի միջնաժամկետ քանակական և որակական նպատակները բխում են առաջատար ունիվերսալ բանկ դառնալու ռազմավարական զարգացման ուղղությունից, Բանկի առաքելությունից, ուժեղ և թույլ կողմերից: Միջնաժամկետ նպատակներն ամբողջությամբ իրագործելու համար Բանկն առաջիկայում պետք է իրականացնի հետևյալ խնդիրները.

- առաջատարի դիրքերը պահպանելու նպատակով Բանկը նախատեսում է ակտիվների մեծությունը 2023 թվականին հասցնել շուրջ 1,301.2 մլրդ դրամի, զուտ շահույթը՝ 21.8 մլրդ դրամի, իսկ հաճախորդների քանակը՝ 2021 թվականին հասցնել 387 հազարի,
- էականորեն ավելացնել ՓՄՁ-ների և ֆիզիկական անձանց նկատմամբ պահանջների տեսակարար կշիռը, որը պետք է բերի ապակենտրոնացման,
- ավելացնել քարտային ծառայությունների քանակը և դերը Բանկի գործունեությունում՝ քարտերի քանակը 2021 թվականի վերջին հասցնելով շուրջ 213 հազարի,
- բարելավել Բանկի մատուցած ծառայությունների որակը,
- զարգացնել հեռակա բանկային ծառայությունները՝ հաճախորդներին հնարավորություն ընձեռնելով բավարարել իրենց կարիքներն առանց Բանկ այցելելու,
- 2021թ-ին օնլայն բանկինգից օգտվող հաճախորդների մասնաբաժինը 46%-ից հասցնել 60%-ի,
- իրականացնել միջոցների արդյունավետ տեղաբաշխում՝ ակտիվների դիվերսիֆիկացում և պարտավորությունների հետ փոխհամաձայնեցված կառավարում,
- ընդլայնել Բանկի մասնաճյուղային ցանցը՝ Բանկի ներկայությունն ապահովելով հանրապետության բոլոր տնտեսապես ակտիվ կենտրոններում,
- ֆինանսական արդյունքների (եկամուտների) շարունակական դիվերսիֆիկացում,
- նոր ծառայությունների ներդրման շնորհիվ տոկոսային եկամուտներից կախվածության նվազեցում, հաճախորդների համար փաթեթների առաջարկ, դրամական փոխանցումների ակտիվացում, բանկային նոր տեխնոլոգիաների կիրառություն,
- որոշումների կայացման օպտիմալ գործիքների կիրառում (սքորինգային համակարգի կիրառում),
- Բանկի հիմնական ռիսկերի արդյունավետ կառավարում՝ պահպանելով վարկային ռիսկի ցածր մակարդակ, ինչպես նաև շուկայական,

գործառնական և այլ ռիսկերի գնահատման և կառավարման համակարգերի կատարելագործում,
- աշխատակիցների վերապատրաստում և մոտիվացիայի բարձրացում:

4.6.3 Բանկի ծառայությունների ծավալների փոփոխման միտումները

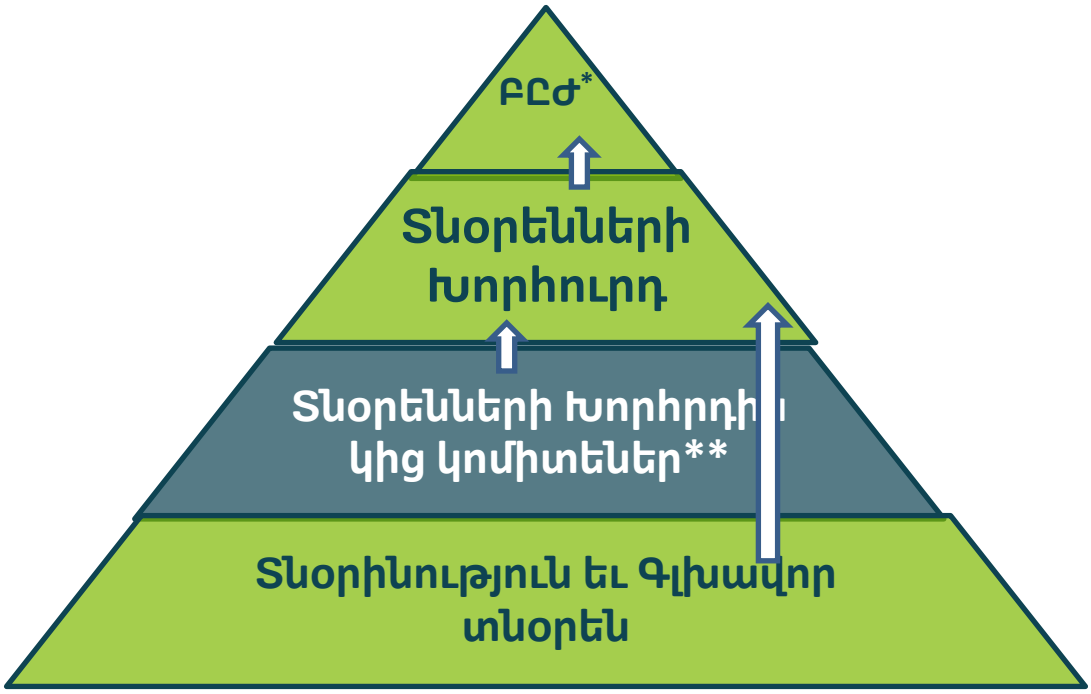
Նախորդ պլանային ժամանակաշրջանում Բանկը միտված է եղել առաջատար և մրցունակ տեղ գրավել բանկային ծառայությունների հիմնական ուղղություններում՝ նպատակ ունենալով՝

- պահպանել առաջատարի դիրքերը կորպորատիվ և ներդրումային բանկային ծառայություններով՝ տրամադրելով կորպորատիվ բանկային և ներդրումաբանկային ծառայությունների ամբողջական փաթեթ,
- ակտիվացնել մանրածախ բանկային ծառայությունները և այդպիսով ապահովել ակտիվների և պարտավորությունների բավարար դիվերսիֆիկացում (ըստ տնտեսության ոլորտների, գործիքների և հաճախորդների),
- բանկային հիմնական ռիսկերը պահել թույլատրելի մակարդակի վրա,
- ավելի երկարաժամկետ հատվածում հասնել տոկոսային եկամուտներից կախվածության նվազեցման,
- ֆինանսական արդյունքների (եկամուտների) դիվերսիֆիկացում,
- միջոցների և նպատակային հաճախորդների ներգրավում (ներգրավել ռազմավարական նշանակություն ունեցող հաճախորդների, ում հետ կձևավորվեն գործընկերային փոխհարաբերություններ),
- աշխատակիցների վերապատրաստում և մոտիվացիայի բարձրացում:

4.7 Բանկի կառավարման մարմինները և դրանց անդամները

4.7.1 Կառավարման մարմինները և կառուցվածքը

Համաձայն Բանկի կանոնադրության՝ Բանկը սահմանել է հետևյալ կորպորատիվ կառավարման կառուցվածքը՝

* Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով

**Կոմիտեների աշխատանքը խորհրդակցական բնույթ է կրում, դրանք չեն հանդիսանում ինքնուրույն որոշում կայացնող մարմիններ:

4.7.2 Կառավարման մարմինների իրավասությունները

4.7.2.1 *Բաժնետերերի ընդհանուր ժողով*

Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը (այսուհետ՝ Ընդհանուր Ժողով) հանդիսանում է Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը: Ընդհանուր Ժողովի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

1. Կանոնադրության, Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կանոնակարգերի հաստատումը, դրանց փոփոխություններն ու լրացումները և/կամ նոր խմբագրությամբ հաստատումները,
2. Բանկի վերակազմակերպումը,
3. Բանկի լուծարումը,
4. Լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,
5. Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության մասին որոշումներն ընդունվում են բացառապես Տարեկան Ընդհանուր Ժողովներում: Տնօրենների Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ

Ընդհանուր Ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Տնօրենների Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

6. Հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, բաժնետոմսերից բխող իրավունքների փոփոխությունը, բաժնետոմսերի փոխանցումների սահմանափակումները, ինչպես նաև Բանկի Կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում՝ Կանոնադրական կապիտալի փոփոխությունը Բանկի աշխատակիցներին որպես խրախուսում Բանկի բաժնետոմսերի տրամադրմամբ,
7. Տնօրենների Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,
8. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,
9. Ընդհանուր Ժողովի վարման կարգի հաստատումը, հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը կամ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված դեպքում՝ հաշվիչ հանձնաժողովի գործառնույթներն իրականացնող անձի նշանակումը,
10. Բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան), բաժանումը,
11. Դուստր և կախյալ ընկերությունների ստեղծումը, այդ ընկերություններին մասնակցությունը,
12. Առևտրային կազմակերպությունների, միությունների հիմնադրումը և այդ կազմակերպություններում, միություններում մասնակցությունը,
13. Տնօրենների խորհրդի նախագահի և անդամների հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության առավելագույն սահմանաչափերի սահմանումը,
14. Բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,
15. Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
16. Շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
17. Հաստատված օրակարգի շրջանակում օրենքով նախատեսված այլ հարցեր:

Վերոնշյալ բոլոր կետերով նախատեսված բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Ընդհանուր Ժողովի բացառիկ իրավասությանը և չի

կարող փոխանցվել Տնօրենների Խորհրդին, Տնօրինությանը կամ Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենին կամ այլ անձի, բացառությամբ 11-13 կետերում թվարկված հարցերի, որոնցով որոշումների ընդունումը Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել Տնօրենների Խորհրդին:

4.7.2.2 ***Տնօրենների խորհուրդ***

Տնօրենների Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում, ինչպես նաև ապահովում է բաժնետերերի կողմից ներդրումների արժեքի առավելագույն ավելացումը (բաժնետոմսերի շուկայական գնի ավելացումը) և Բանկի այլ շահագրգիռ անձանց օրինական շահերի և իրավունքների պաշտպանությունը: Այդուհետ Տնօրենների խորհուրդն իր գործունեության ընթացքում ներկայացնում, պաշտպանում և ուղղորդվում է բաժնետերերի ու շահագրգիռ անձանց (բոլոր անձինք, որոնք իրենց ներդրումով՝ մարդկային, մասնագիտական, փողային, այլ, աջակցում են բանկի երկարաժամկետ առաջընթացին և մրցակցությանը, այդ թվում՝ բանկի ներդրողները, ավանդատուների վարկատուները, աշխատակիցները և այլն) շահերով, ինչպես նաև պետք է միջոցներ ձեռնարկի ապահովելու համար Բանկի ներքին հսկողության գործուն և արդյունավետ համակարգի ներդնումը՝ սահմանելով ռիսկերի կառավարման ու ռիսկի ախորժակին վերաբերող հիմնական ելակետային դրույթները:

Տնօրենների Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

1. Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,
2. Ընդհանուր Ժողովի Տարեկան և Արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,
3. Բանկի Տնօրինության անդամների և Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր տնօրենի և Գլխավոր հաշվապահի նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության պայմանների հաստատումը,
4. Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նշված ստորաբաժանման գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի և տարեկան աշխատանքային ծրագրի

հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների ներքին կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

5. Բանկի տարեկան բյուջեի (այդ թվում՝ տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի) հաստատումը,
6. Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,
7. Բանկի բաժնետոմսերի շուկայական գնի սահմանումը,
8. Միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշման ընդունումը, ինչպես նաև շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ընդհանուր Ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Տարեկան Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,
9. Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և Ընդհանուր Ժողովին ներկայացումը,
10. Ընդհանուր Ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,
11. Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը,
12. Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում անհրաժեշտության դեպքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,
13. Բանկի կողմից ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,
14. Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառութային պարտականությունների բաշխումը,
15. Բանկի Կանոնադրության 7.1.3 կետի առաջին մասի «բ», «ժա-ժգ» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումն Ընդհանուր Ժողովի քննարկմանը,

16. Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը,
17. Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,
18. Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը և լուծարումը,
19. Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը,
20. Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
21. Շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,
22. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող վարկերի տրամադրման հաստատումը,
23. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից գույքի կամ այլ ակտիվների ձեռքբերման կամ վաճառքի գործարքների, ներառյալ փոխկապակցված գործարքները, կնքման հաստատումը,
24. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից իրականացվող ներդրումների, ներառյալ փոխկապակցված ներդրումների, հաստատումը,
25. Ընդհանուր Ժողովի կողմից որոշված սահմանաչափերի ներքո Տնօրենների խորհրդի նախագահի և անդամների հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության չափի սահմանումը, ընդ որում նշված սահմանաչափերը սահմանված չլինելու դեպքում, Տնօրենների Խորհուրդն ինքնուրույն է որոշում Տնօրենների Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության պայմանները/չափերը.
26. Տնօրենների Խորհրդի կազմից ստեղծել Տնօրենների Խորհրդին կից հանձնաժողովներ/կոմիտեներ, հաստատել դրանց գործունեությունը կանոնակարգող ակտերը, նշանակել Տնօրենների խորհրդի քարտուղար.
27. Կանոնադրությունը, Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կանոնակարգերը, դրանց փոփոխությունները և լրացումները իր նախնական հավանությամբ Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը ներկայացնելը,
28. Կանոնադրական կապիտալում մասնակցության/բաժնետոմսերի տրամադրման միջոցով աշխատակիցների խրախուսման ծրագրի և/կամ

այդ իրավահարաբերությունները կարգավորող Ներքին իրավական ակտերի հաստատումը/փոփոխությունը,

29. ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Ընդհանուր ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ հարցերով որոշումների ընդունումը:

Վերոնշյալ բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Տնօրենների Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների կամ այլ անձանց: Տնօրենների Խորհրդին կից կոմիտեներին/հանձնաժողովներին տրված լիազորությունները չեն կարող որևէ կերպ նվազեցնել Տնօրենների Խորհրդի իրավասությունների ծավալն ու շրջանակը:

4.7.2.3 ***Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեներ***

Տնօրենների խորհրդի կողմից իր իրավասություններն առավել արդյունավետ և պատշաճ իրականացնելու նպատակով Տնօրենների խորհրդին կից ստեղծվել են Աուդիտի, Վարձատրության, Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման և Ռիսկերի կոմիտեները: Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների որոշումներն ունեն խորհրդակցական բնույթ, գործունեության հիմնական նպատակն է օժանդակել Խորհրդի աշխատանքներին և օգնել խորհրդին ընդունել հիմնավորված որոշումներ: Կոմիտեների գործունեությունը որևէ կերպ չի սահմանափակում Տնօրենների խորհրդի իրավասությունները ու պարտականությունները:

Աուդիտի կոմիտե

Կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության, արտաքին աուդիտի անցկացման, ռիսկերի կառավարման, ներքին հսկողության ոլորտների համակարգումն ու արդյունավետության բարձրացումն է:

Կոմիտեն ուսումնասիրում է Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունները և այլ պարտադիր հրապարակման ենթակա ֆինանսական տեղեկատվություն պարունակող փաստաթղթերը՝ ներկայացնելով համապատասխան առաջարկություններ և եզրակացություններ: Կոմիտեի պարտականություններից է ուսումնասիրել.

1. հաշվապահական հաշվառման սկզբունքները և մեթոդները, այդ թվում՝ համապատասխանությունը կիրառելի հաշվապահական ստանդարտներին և այլ իրավական պահանջներին,
2. նշանակալի կամ արտասովոր գործարքները, որոնք ազդում են ֆինանսական հաշվետվությունների, այդ թվում նրանց էականության վրա,
3. բացահայտման պարզությունը և լիարժեքությունը,
4. աուդիտի արդյունքում կատարված էական ճշգրտումները,
5. փոխկապակցված անձանց հետ կնքված և առնչվող գործարքները, այդ անձանց մասով ԿԲ ներկայացվող համապատասխան հաշվետվությունները,

Տարին առնվազն մեկ անգամ Կոմիտեն անդրադառնում է հաշվապահական հաշվառման կիրառվող սկզբունքներին, այդ թվում արժեզրկման, ֆինանսական գործիքների, գուդվիլի, ապահովագրական պայմանագրերի գծով պարտավորությունների, արտոնությունների փաթեթների, հետաձգված հարկերի և գույքի հաշվառման գծով:

Կոմիտեն ուսումնասիրում և վերահսկում է վարկերի արժեզրկմանն առնչվող գործընթացներն ու արժեզրկման հաշվապահական ձևակերպումները և համապատասխան առաջարկներ ներկայացնում Տնօրենների խորհրդին: Կոմիտեն նաև ուսումնասիրում է արժեզրկման աստիճանը՝ որպես կանոն Վարկային և ռիսկերի կառավարման կոմիտեի եզրակացությունների հիման վրա:

Կոմիտեն վերահսկում է ներքին աուդիտի, ներքին հսկողության համակարգերը և գործառույթները, այդ թվում.

1. պարբերաբար ուսումնասիրում և գնահատում է Բանկի, ներքին հսկողության համակարգերի և Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի գործունեութան արդյունավետությունը և ներկայացնում առաջարկություններ Տնօրենների խորհրդին,
2. ստանում և ուսումնասիրում է Բանկի ներքին հսկողության համակարգերին վերաբերող հաշվետվությունները վերջիններիս առկայության դեպքում,
3. առաջարկներ է ներկայացնում Տնօրենների խորհրդին Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի և նրա տեղակալի (առկայության դեպքում) նշանակման/աշխատանքից ազատման վերաբերյալ,
4. շարունակաբար վերահսկում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի և նրա տեղակալի (առկայության դեպքում) անկախությունը,

անկողմնակալությունը և մասնագիտական պատրաստվածությունը, ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ռեսուրսները և հնարավորությունները,

5. ապահովում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի տարեկան գնահատումը՝ Կոմիտեի նախագահի կողմից,
6. ստանում և ստուգում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի ղեկավարի կողմից ներկայացված հաշվետվությունները կատարված աշխատանքների վերաբերյալ, դիտարկումները և եզրակացությունները՝ հասանելիություն ունենալով Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի կողմից պատրաստվող հաշվետվություններին և այլ նյութերին,
7. ստանում և ուսումնասիրում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի հաջորդ տարվա աշխատանքային ծրագիրը նախքան Տնօրենների խորհրդի կողմից հաստատումը,
8. ստուգում է Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի կողմից արված դիտարկումների և առաջարկների գծով իրականացված ուղղիչ գործողությունները և ստանում է հաշվետվություններ այն դիտարկումների և առաջարկների վերաբերյալ, որոնց մասով ուղղիչ գործողություններ չեն ձեռնարկվել,
9. անհրաժեշտության դեպքում նախաձեռնում է ներքին աուդիտի արդյունավետության գնահատումն արտաքին անկախ մասնագետների կողմից և սահմանում նման գնահատումների հաճախականությունը,
10. անհրաժեշտության դեպքում ներկայացնում է կարծիքներ/առաջարկություններ Ընթացիկ հսկողության բաժնի աշխատակիցների նշանակման, լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման, վարձատրության պայմանների հաստատման, գործունեության պարբերական գնահատման, խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառման վերաբերյալ:

Կոմիտեն վերահսկում է արտաքին աուդիտի հետ կապված գործընթացը և դրա շրջանակներում.

1. Տնօրենների խորհրդին ներկայացնում է առաջարկներ Բանկի արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության ընտրության, վերընտրման կամ ծառայություններից հրաժարվելու վերաբերյալ, ՀՀ օրենսդրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջների պահպանմամբ առաջարկում է աուդիտ իրականացնող ընկերությունների թեկնածություններ՝ բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում հաստատելու համար,

2. ստուգում է արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության անկախությունը, անկողմնակալությունը և մասնագիտական որակավորումը՝ հատուկ ուշադրություն դարձնելով արտաքին աուդիտորի կողմից տրամադրվող խորհրդատվական ծառայություններին, որոնք կապված չեն աուդիտի հետ,
3. Տնօրենների խորհրդին է ներկայացնում առաջարկներ արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության հետ կնքվող պայմանագրի պայմանների և վարձատրության վերաբերյալ,
4. ուսումնասիրում է արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության՝ պայմանագրից վաղաժամկետ հրաժարվելու դեպքերը, և առաջարկներ ներկայացնում հետագա գործողությունների վերաբերյալ,
5. ստանում և ստուգում է արտաքին աուդիտորների կողմից իրականացված դիտարկումները, եզրակացությունները, նամակ ղեկավարությանը՝ հասանելություն ունենալով արտաքին աուդիտորների կողմից պատրաստվող համապարփակ հաշվետվությանը և այլ նյութերին,
6. ապահովում է արտաքին աուդիտորների, ներքին աուդիտի դեպարտամենտի և Գործադիր մարմնի (Տնօրինության) միջև արդյունավետ համագործակցությունը և աշխատանքների համակարգումը,
7. ստանում և ուսումնասիրում է արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերության աուդիտի ծրագիրը:

Աուդիտի կոմիտեն հսկում և դիտարկում է Բանկում հայտնաբերվող խախտումների/թերությունների մասին իրազեկման համակարգի արդյունավետությունը: Մասնավորապես, կոմիտեն ապահովում է, որ Բանկի բոլոր աշխատակիցները և շահագրգիռ անձինք հնարավորություն ունենան ազատ արտահայտել իրենց կասկածները/համոզմունքը ֆինանսական հաշվետվություններում առկա սխալների և այլ կասկածելի գործարքների վերաբերյալ: Կոմիտեն ապահովում է, որ նման դեպքերն անմիջապես ուսումնասիրվեն և իրավիճակից բխող համապատասխան գործողություններ ձեռնարկվեն:

Ներքին աուդիտի դեպարտամենտի կողմից ներկայացված հաշվետվությունների հիման վրա Կոմիտեն պարբերաբար ստուգում և վերահսկում է Բանկի համակարգերի և գործընթացների համապատասխանությունը կիրառելի նորմատիվ իրավական ակտերին, ինչպես նաև ուսումնասիրում է Բանկում փողերի լվացման դեմ պայքարի գծով վերահսկողական գործողությունների արդյունավետությունը:

Կոմիտեն վերահսկում և իր ուշադրության ներքո է պահում ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրված բոլոր հանձնարարականների կատարման ընթացքը:

Կոմիտեն պարբերաբար և շարունակաբար գնահատում է Բանկի գործառնությունների անվտանգության հետ առնչվող ռիսկերը, այդ թվում SS օգտագործումից բխող ռիսկերը, և տարեկան մեկ անգամ վերանայում է Բանկի անվտանգության ոլորտում ընդունված քաղաքականությունը և գործունեության շարունակականությունն ապահովող գործողությունների ծրագրերը՝ համապատասխան առաջարկություններ ներկայացնելով Տնօրենների խորհրդին:

Վարձատրության կոմիտե

Վարձատրության կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի վարձատրության ոլորտին առնչվող կարգավորումների կատարելագործումն է, այդ թվում՝ վարձատրության քաղաքականության, վարձատրության համակարգի բարելավումը, վերահսկողությունը, նույն առարկայի սկզբունքային պահանջների և չարաշահումների բացառման պայմանների արդյունավետ գործարկումը:

Կոմիտեն ուսումնասիրում և Տնօրենների խորհրդին առաջարկներ է ներկայացնում հետևյալ հարցերի վերաբերյալ.

1. Տնօրենների խորհրդի վարձատրության պայմանները, պարգևավճարները, դրանց փոփոխությունները, բոլոր վերոգրյալների չափերը և ձևերը,
2. Տնօրինության անդամների, ինչպես նաև էական ռիսկեր ստանձնած և/կամ առանցքային այլ աշխատակիցների (Տնօրենների խորհրդի կողմից նախապես հաստատված պաշտոնների ցանկով) վարձատրությունը և տարեկան պարգևավճարները,
3. պարգևավճարների/խրախուսման ֆոնդի ընդհանուր տարեկան գումարը,
4. Տնօրենների Խորհրդի ուղղակի ցուցումի կամ որոշման առկայության դեպքում նաև՝ պարգևավճարների/խրախուսման ֆոնդի ընդհանուր տարեկան գումարն ըստ ուղղությունների (դեպարտամենտների կամ ստորաբաժանումների) դրանց բաշխման վերաբերյալ՝ հիմք ընդունելով համապատասխան գնահատումների և/կամ գործունեության արդյունքները: Կոմիտեն նպաստում և գործուն աջակցություն է ցուցաբերում Բանկի վարձատրության սկզբունքների և դրույթների պատշաճ ի կատար ածման գործընթացին անդամների և Բանկի

ղեկավար կազմի (տնօրինության անդամներ, Քարտուղար, Ներքին աուդիտի աշխատակիցներ և Տնօրենների խորհրդի որոշմամբ Բանկի անունից էական ռիսկեր ստանձնած կամ առանցքային դեր ունեցող հնարավոր այլ աշխատակիցներ):

Կոմիտեն հետևում է, որպեսզի Բանկի վարձատրության քաղաքականությունը, վարձատրության սկզբունքներն ու սխեմաները համապատասխանեն կիրառելի օրենսդրության պահանջներին, միջազգային լավագույն փորձին և շուկայում լինեն այնքան մրցունակ, որ հնարավորություն ընձեռնեն ներգրավել ոլորտի լավագույն որակավորում և գործնական հմտություններ ունեցող մասնագետներին և նրանց հետ կառուցել երկարատև աշխատանքային հարաբերություններ:

Կոմիտեն հիմնավոր առաջարկներ է ներկայացնում Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների, ինչպես նաև էական ռիսկեր ստանձնած և/կամ առանցքային դիրք զբաղեցնող աշխատակիցների վարձատրության բոլոր տարրերի վերաբերյալ՝ անհրաժեշտության դեպքում անդրադարձ կատարելով նաև կենսաթոշակների և ընդունման/արձակման բոնուսների վճարման առանձնահատկություններին:

Տարեկան առնվազն մեկ անգամ Կոմիտեն քննարկում է Բանկի վարձատրության քաղաքականության, սխեմաների և մեխանիզմների վերանայման, փոփոխման, կատարելագործման կամ հստակեցման անհրաժեշտությունը: Վարձատրության քաղաքականության բոլոր փոփոխությունները ենթակա են հաստատման Տնօրենների խորհրդի կողմից, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև հավելյալ հաստատման Բանկի Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովի կողմից:

Տնօրինության անդամների և/կամ Բանկի Մարդկային ռեսուրսների կառավարման բաժնի տրամադրած տվյալների հիման վրա Կոմիտեն ուսումնասիրում և վերլուծում է Բանկի ռիսկերի ընդհանուր պատկերի վրա էական ազդեցություն ունեցող և/կամ առանցքային պարտականություններ ստանձնած աշխատակիցների ցանկը՝ ամեն տարի Տնօրենների խորհրդին առաջարկներ ներկայացնելով այդ ցանկի վերանայման անհրաժեշտության վերաբերյալ: Այն աշխատակիցները, ովքեր ստանում են Բանկի Տնօրինության անդամների վարձատրությանը համարժեք կամ ավել վարձատրություն, ինքնաբերաբար կերպով ընդգրկվում են այդ ցանկում:

Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե

Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտեի գործունեության հիմնական նպատակը Բանկի Տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից կոմիտեների, Տնօրինության առանձնակի ռիսկ ստանձնած ղեկավար օղակների/մարմինների համար արհեստավարժ, հմուտ, փորձառու, առաքինի կադրային բազայի ստեղծումն է, ըստ անհրաժեշտության նրանց համապատասխան պաշտոններում ներգարվման, այդ թվում՝ փոխարինելության ապահովումն ու կադրային բարելավումն է, ինչպես նաև առնչվող օրենսդրական կարգավորումներին համապատասխան՝ կորպորատիվ կառավարման ոլորտում միջազգային լավագույն փորձի ներդրումն ու կատարելագործումն է:

Կոմիտեն համակարգում է Բաժնետերերի ժողովի կողմից Տնօրենների խորհրդի նոր անդամների նշանակման և գործող անդամների իրենց պաշտոնում վերահաստատման գործընթացը: Տվյալ գործընթացի շրջանակներում Կոմիտեն առաջարկում է.

1. Տնօրենների խորհրդի (հետագա) կազմը ձևավորելու գործողությունների ծրագիր,
2. Խորհրդի անդամին ներկայացվող պահանջները և Տնօրենների խորհրդի անդամների ընտրության չափանիշները,
3. Տնօրենների խորհրդի անդամների թեկնածուներ այդ թվում՝ Տնօրենների խորհրդի անդամների փոխարինելության ապահովման համար,

Կոմիտեն թեկնածուներ է առաջարկում Տնօրենների խորհրդի, վերջինիս կից Կոմիտեների, Տնօրինության, Տնօրինության նախագահի և առանձնակի ռիսկ ստանձնած ղեկավար օղակների/մարմինների համար /ընդ որում Տնօրինության անդամի թեկնածուների առաջադրումը չի սահմանափակում Տնօրինության նախագահին, կանոնադրությամբ վերապահված իրավունքը Տնօրենների խորհրդին Տնօրինության անդամի թեկնածուներ առաջադրելու համար/: Տնօրինության կազմի վերաբերյալ առաջարկները պետք է բխեն Տնօրինության նախագահ-Գլխավոր տնօրենի հետ համատեղ պատրաստված և համաձայնեցված ծրագրից: Սույն կետում նշված պաշտոնների թեկնածուների առաջադրման մասով, այլ գործոնների հետ մեկտեղ, Կոմիտեն դիտարկում է.

- թեկնածուի անհրաժեշտ հմտությունները, գիտելիքը և փորձը, անկախությունը /շահագրգռվածության, փոխկապակցվածության և շահերի բախման հնարավորինս բացառումը/ կառավարման մարմինների անդամներից և այլ ղեկավարներից,
- Տնօրինության կազմի հավասարակշռությունը, այդ թվում՝ փոփոխությունների և դիվերսիֆիկացման անհրաժեշտությունը՝ միջազգային փորձի և սեռատարիքային կազմի առումով:

Ռիսկերի կոմիտե

Կոմիտեի նպատակն է աջակցել և խորհրդատվություն տրամադրել Տնօրենների խորհրդին վերջինիս կողմից հետևյալ բնագավառներում վերահսկողական գործառույթներ իրականացնելիս. (ա) Բանկի ռիսկերի կառավարման համակարգը և մշակույթը, վերջինիս ինտեգրումը կառավարման ընդհանուր համակարգին. (բ) Բանկի վարկային, շուկայական, գործառնական, ռազմավարական, իրացվելիության և այլ էական ռիսկերի կառավարման/գնահատման քաղաքականությունները, այլ ներքին ակտերը և դրանց կիրառումը, (գ)Բանկի ենթարկվածությունը ռիսկին/ռիսկի նկատմամբ ունեցած դիրքը, ռիսկի գործոնները, (դ) Բանկի կապիտալի համարժեքության եւ իրացվելիության ցուցանիշները:

Կոմիտեի հիմնական խնդիրն է վերահսկել և գնահատել Բանկի ռիսկերի կառավարման գործառույթը, Բանկին բնորոշ ռիսկերի կառավարման մեխանիզմները Բանկի գործունեության շրջանակներին և բարդությանը համապատասխան՝ ապահովելով Տնօրենների խորհրդի պարբերական և ժամանակին իրազեկումը Բանկի ռիսկերի մակարդակի և դրանց կառավարման գործընթացների վերաբերյալ:

Ռիսկերի կառավարումը Բանկի գործադիր ղեկավարության ուղղակի պարտականությունն է, Կոմիտեի գործառույթն է՝ վերահսկել և վերանայել ռիսկերը և ռիսկերի կառավարման համակարգը:

4.7.2.4 ***Խորհրդի նախագահը***

Տնօրենների Խորհրդի նախագահն ընտրվում է Տնօրենների Խորհրդի անդամների կողմից, Տնօրենների Խորհրդի անդամների կազմից՝ Տնօրենների Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների մեծամասնությամբ:

Տնօրենների Խորհրդի նախագահը՝

1. Կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդի աշխատանքները,
2. Գումարում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերը և նախագահում դրանք,
3. Կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը,
4. Նախագահում է Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովում,
5. Կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդին կից կոմիտեների/հանձնաժողովների աշխատանքը,

6. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Ընդհանուր ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ լիազորություններ:

Տնօրենների Խորհրդի նախագահի բացակայության դեպքում նրա պարտականությունները Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ կատարում է Տնօրենների Խորհրդի անդամներից մեկը: Տնօրենների Խորհրդի նախագահին վերապահված նիստերի իրականացման, կազմակերպման և անցկացման գործառույթները կարող են իրականացվել Տնօրենների Խորհրդի նախագահի հանձնարարությամբ՝ Տնօրենների Խորհրդի քարտուղարի կողմից:

Տնօրենների Խորհուրդն իր իրավասություններն առավել արդյունավետ և պատշաճ իրականացնելու նպատակով, կարող է՝

- Տնօրենների Խորհրդի կազմում ընդգրկել Տնօրենների Խորհրդի անկախ անդամներ,
- Տնօրենների Խորհրդի անդամների կազմում առանձնացնել Բանկի կառավարման գործընթացում մշտական հսկողություն իրականացնող անդամ/ներ/ /Տնօրենների Խորհրդի Լիազոր անդամ/, որի կարգավիճակը և գործունեության պայմանները սահմանվում են Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ և նրա հետ կնքված պայմանագրով, ընդ որում նշված անդամի համար կիրառելի է Բանկի ղեկավարների/աշխատակիցների համար սահմանված արտոնությունները և երաշխիքները:

4.7.2.5 ***Տնօրինությունը***

Տնօրինությունն իրականացնում է իր գործունեությունը նիստերի միջոցով, որոնք ենթակա են հրավիրման ամիսն առնվազն մեկ անգամ: Տնօրինությունը գործում է ՀՀ օրենքների, Կանոնադրության, ինչպես նաև Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերի հիման վրա, որոնք առավել մանրամասն սահմանում են Տնօրինության նիստերի հրավիրման ու անցկացման, որոշումների ընդունման կարգը: Բանկի Տնօրինության իրավասության մեջ է մտնում՝

1. Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանը ներկայացվող Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի նախնական քննարկումն ու նախնական/պայմանական հաստատումը,
2. Բաժնետերերի ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանն ենթակա Բանկի ներքին իրավական ակտերին նախնական

հավանություն տալը, բացառությամբ Կանոնադրության, Բաժնետերերի ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի, կից կոմիտեների ու հանձնաժողովների, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթերի,

3. Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց միջնորդավճարների և սակագների սահմանումը,
4. Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից ընդունված որոշումների ճիշտ և ժամանակին իրականացման ապահովումը,
5. Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման իրականացումը,
6. Բանկի ընթացիկ, ամենօրյա գործունեությունը կանոնակարգող, օպերատիվ ղեկավարում պահանջող ու նկարագրողական բնույթ կրող ակտերի հաստատումը,
7. Բանկի հրապարակային պայմանագրերի օրինակելի ձևերի հաստատումը,
8. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող կամ Տնօրինության իրավասությանը վերապահված վարկավորման պայմանների շեղումով բանկային գործիքների տրամադրման հաստատումը,
9. Բանկի կողմից ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող գույքի կամ այլ ակտիվների ձեռքբերման կամ վաճառքի գործարքների, ներառյալ՝ փոխկապակցված գործարքների կնքման հաստատումը,
10. Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից իրականացվող ներդրումների, ներառյալ փոխկապակցված ներդրումների, հաստատումը,
11. Բանկի կողմից մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծման հարցի քննարկումն ու նախնական հավանություն տալը,
12. Բանկի ներքին և արտաքին աուդիտորների կամ այլ մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքների քննարկում և բացահայտված թերությունների մասով Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանված միջոցառումների իրականացում,
13. Տնօրենների Խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում՝ Բանկի աշխատատեղերի հաստատումը,
14. Բանկի ընթացիկ գործունեության հետ կապված այլ՝ Գլխավոր տնօրենի իրավասությանը չվերապահված այլ հարցերի լուծումը,
15. Բանկի ներկայացուցչությունների և մասնաճյուղերի ղեկավարների նշանակումը,

16. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

4.7.2.6 ***Գլխավոր տնօրենը***

Բանկի Գլխավոր տնօրենը՝

1. Տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Բանկի անունից, այդ թվում՝ տրամադրում է բանկային երաշխիքներ.
2. Ներկայացնում է Բանկն այլ անձանց հետ հարաբերություններում ՀՀ տարածքում և արտերկրում.
3. Գործում է առանց լիազորագրի և տալիս է լիազորագրեր.
4. Սահմանված կարգով կնքում է աշխատանքային և այլ պայմանագրեր.
5. Տնօրենների Խորհրդի հաստամանն է ներկայացնում Տնօրինության կողմից հավանություն ստացած ներքին իրավական ակտերը.
6. Իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, սահմանում է աշխատակիցների պարտականությունները, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, և վերահսկում է դրանց կատարումը.
7. Սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և ազատում Բանկի աշխատակիցներին, բացառությամբ Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից նշանակվող անձանցից.
8. Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.
9. Կազմում, ստորագրում և պետական լիազորված մարմին է ներկայացնում ՀՀ օրենսդրությամբ և նորմատիվ իրավական այլ ակտերով սահմանված հաշվետվություններ, այդ թվում՝ ֆինանսական հաշվետվություններ.
10. Ստորագրում է Տնօրինության նիստերի արձանագրություններն ու որոշումները.
11. Բացում է բանկային հաշիվներ.
12. Կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի և Տնօրինության կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, հաշվետու է Ընդհանուր Ժողովին, Տնօրենների Խորհրդին, Տնօրինությանը և իրավունք չունի Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի անդամների համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու.

13. Իրականացնում է օրենքով կամ Կանոնադրությամբ Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի, ներքին վերահսկողության ծառայության իրավասությանը չվերապահված իրավազորությունները.
14. Իր բացակայության կամ պաշտոնեական պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապահովում է Տնօրինության անդամներից մեկին Գլխավոր տնօրեն-Տնօրինության նախագահի ժամանակավոր պաշտոնակատար նշանակելու հարցը.
15. Մինչև լուծարման հանձնաժողովի ձևավորումն իրականացնում է լուծարման հանձնաժողովի լիազորությունները.
16. Իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

Գլխավոր տնօրենը Տնօրենների Խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում Տնօրինության և իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանած կարգով: Նշված կարգով պետք է սահմանվեն առնվազն հաշվետվությունների ներկայացման պարբերականությունը, վերջիններիս ներկայացման կարգը և դրանցում ներառման ենթակա տեղեկությունների ցանկը:

4.7.3 Թողարկողի կառավարման մարմինների անդամները

4.7.3.1 *Բանկի խորհրդի անդամները*

Բանկի Տնօրենների Խորհուրդը բաղկացած է յոթ անդամներից՝ նախագահ, հինգ անկախ անդամ և մեկ անդամ, որոնց կազմը, անդամների թիվը և որակավորումը, ինչպես նաև փոխլրացնող փորձառությունն ու հմտություններն անմիջականորեն անդրադառնում են Խորհրդի արդյունավետության վրա:

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառությունը	Թողարկողից դուրս գործունեության ոլորտ
Անդրեյ Մկրտչյան	Խորհրդի նախագահ	Ավելի քան 25 տարի	չկա
Ռիչարդ Օգդոն	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 30 տարի	Ռուսաստանի «Անկախ տնօրենների ասոցիացիայի» Դիտորդ խորհրդի անդամ
Տիգրան Դավթյան	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 25 տարի	Եվրասիական համագործակցության ֆինանսաբանկային ասոցիացիայի համակարգող խորհրդի անդամ
Ռոբերտ ֆոն Ռեկովսկի	Խորհրդի անկախ անդամ	Ավելի քան 25 տարի	Ներդրումային ֆոնդերի կառավարում

Անուն ազգանուն	Զբաղեցրած պաշտոն	Փորձառությունը	Թողարկողից դուրս գործունեության ոլորտ
Լինդսի Ֆորբս	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 35 տարի	Մի շարք միջազգային ընկերությունների խորհրդի անդամ
Կախաբեր Կիկնավելիձե	Խորհրդի անկախ անդամ	Մոտ 25 տարի	չկա
Ֆիլիպ Լինչ	Խորհրդի անդամ	Ավելի քան 30 տարի	Ներդրումային գործունեություն

4.7.3.2 *Բանկի Տնօրենների խորհրդին կից կոմիտեների անդամները*

ԿՈՄԻՏԵՆԵՐ	Աուդիտի կոմիտե	Վարձատրության կոմիտե	Կորպորատիվ կառավարման և ղեկավար անձնակազմի նշանակման կոմիտե	Ռիսկերի կոմիտե
Կազմը	Լինդսի Ֆորբս, Ռիչարդ Օգդոն, Տիգրան Դավթյան	Ռոբերտ ֆոն Ռեկովսկի, Ֆիլիպ Լինչ, Կախաբեր Կիկնավելիձե	Կախաբեր Կիկնավելիձե, Ռոբերտ ֆոն Ռեկովսկի, Ֆիլիպ Լինչ	Ռիչարդ Օգդոն, Լինդսի Ֆորբս, Տիգրան Դավթյան

4.7.3.3 *Բանկի Տնօրինության անդամները*

Բանկի Տնօրինությունը կազմված է 7 անդամներից՝

Անուն, ազգանուն	Բնակության վայրը	Զբաղեցրած պաշտոնը
Արտակ Հանեսյան	ք. Երևան	Տնօրինության նախագահ - Գլխավոր տնօրեն
Գոհար Խաչատրյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ
Անդրանիկ Բարսեղյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն
Գագիկ Սահակյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն
Գևորգ Թառումյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Գլխավոր տնօրենի տեղակալ, Ֆինանսական գծով տնօրեն
Արման Բարսեղյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն
Արմինե Ղազարյան	ք. Երևան	Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն

Տնօրինության անդամներն իրենց իրավասություններն իրականացնում են Տնօրինության նիստերի միջոցով, Տնօրինության լիազորությունների շրջանակներում, նիստերին մասնակցելու և քվեարկությամբ որոշումներ ընդունելու միջոցով:

4.7.4 Թողարկողի մասնաճյուղերի կառավարիչները

Սույն Ազդագրի պատրաստման պահին Բանկի ոչ մի մասնաճյուղ չէր կենտրոնացրել Բանկի ակտիվների 10 և ավելի տոկոսը:

4.7.5 Շահերի բախումը

Թողարկողի և Թողարկողի կառավարմանը մասնակցող անձանց միջև շահերի բախումը բացակայում է:

4.8 Հսկող անձինք

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով Բանկը գտնվում է ներքոնշյալ անձանց ուղղակի հսկողության տակ՝

1. ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) ԼԻՄԻԹԵԴ, որը հանդիսանում է Բանկի 48.90% բաժնետոմսերի սեփականատեր:
2. Վերակառուցման և Զարգացման Եվրոպական Բանկ, որն հանդիսանում է Բանկի 17.74% բաժնետոմսերի սեփականատեր:
3. «Ի ԷՍ ՓԻ ԷՍ Հոլդինգ Լիմիթեդ», որին պատկանում են Բանկի բաժնետոմսերի 11.92%-ը:
4. Ասիական Զարգացման Բանկ, որը հանդիսանում է Բանկի 13.93% բաժնետոմսերի սեփականատեր:

«Արժեթղթերի շուկայի մասին» ՀՀ օրենքի իմաստով Բանկը գտնվում է ներքոնշյալ անձանց **անուղղակի** հսկողության տակ՝

1. Ռուբեն Վարդանյան - բաժնետեր ԻՄԱՍՏ ԳՐՈՒՊ (Սի-Ուայ) ԼԻՄԻԹԵԴ ընկերությունում, RKVF Հիմնադրամի հիմնադիր:

4.9 Ակտիվներ և պարտավորություններ, ֆինանսական վիճակ

4.9.1 Պատմական ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի 2020 և 2019 թվականների աուդիտորական եզրակացությամբ հաստատված հաշվետվությունները ներկայացված են սույն Ազդագրի **Հավելված 6-ում**: Ցանկացողները տվյալ հաշվետվությունները կարող են բեռնել նաև Բանկի ինտերնետային կայքից հետևյալ հասցեով՝ https://ameriabank.am/reports:

4.9.2 Միջանկյալ ֆինանսական տեղեկատվություն

Բանկի միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվությունները ներակայացված են Բանկի ինտերնետային կայքում հետևյալ հասցեով՝ https://ameriabank.am/reports:

4.9.3 Բանկի ֆինանսական վիճակի էական փոփոխություններ

Թողարկողի ֆինանսական վիճակի վրա ազդող էական փոփոխություններ տեղի չեն ունեցել:

4.9.4 Դատական, արբիտրաժային և վարչական վարույթներ

Ազդագրի գրանցման ներկայացմանը նախորդող 12 ամիսների ընթացքում Բանկը ներգրաված չի եղել դատական, արբիտրաժային և (կամ) վարչական իրավական վարույթների մեջ, որոնք կարող են էական ազդել Ընկերության ֆինանսական վիճակի կամ շահութաբերության վրա և/կամ կարող են ունենալ կամ վերջերս ունեցել են էական ազդեցություն:

4.10 Մասնագիտական կարծիքներ

Բացի ֆինանսական աուդիտի ենթարկված և Ազդագրում ներկայացված Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններից, Ազդագրի որևէ մասում չի օգտագործվել հաշվապահի, գնահատողի, խորհրդատուի կամ ցանկացած այլ փորձագետի մասնագիտական կարծիք:

4.11 Այլ տեղեկատվություն

Բանկի կանոնադրությունը, միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները, աուդիտորական եզրակացությունները մշտապես հասանելի են հանրությանը էլեկտրոնային տարբերակով: Նշված փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները տեղադրված են Բանկի պաշտոնական կայքում՝ www.ameriabank.am հասցեով:

ՆԵՐԴՐՈՂԸ, ԾԱՆՈԹԱՆԱԼՈՎ ՍՈՒՅՆ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ԱՋԴԱԳՐԻ ԼՐԱՑՄԱՆԸ, ՊԵՏՔ Է ԻՆՔՆՈՒՐՈՒՅՆ ԳՆԱՀԱՏԻ ՏՎՅԱԼ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՒՄ ՍԵՓԱԿԱՆ ՆԵՐԴՐՄԱՆ ՌԻՍԿԸ՝ ՄԻՆՉԵՎ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ՈՐՈՇՄԱՆ ԸՆԴՈՒՆՈՒՄԸ

ՄԱՍ 5 ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /իրավաբանական անձ/

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական

(իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը	(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)
Իրավաբանական անձի անվանումը	(ֆիրմային անվանում, կազմակերպաիրավական ձև)
Պետական գրանցման տվյալները	(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)
Գտնվելու վայրը	
ՀՎՀՀ	
Ռեզիդենտությունը	(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը	(օր, ամիս, տարի)
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ	քանակը թվերով
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը	գինը թվերով
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց	ընդհանուր գումարը թվերով

վճարված ընդհանուր գումարը _____

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը _____

_____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Սույնով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել ենք վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ընդունում և համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին, ստանձնում ենք այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և Բանկի միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ մեր կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ _____

քանակը թվերով

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Կ.Տ.

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները ---------- բանկային հաշվին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են

տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ թողարկած արտարժութային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական

(իրավաբանական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականը Բանկ ներկայացման ամսաթիվը և ժամը

(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Իրավաբանական անձի անվանումը

(ֆիրմային անվանում, կազմակերպաիրավական ձև)

Պետական գրանցման տվյալները

(գրանցման վկայականի համար, ամսաթիվ)

Գտնվելու վայրը

ՀՎՀՀ

Ռեզիդենտությունը

(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում ենք «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն ենք հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը

(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ

քանակը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը

գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը

ընդհանուր գումարը թվերով

Անձի արտարժույթով բանկային հաշվի համարը _____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Սույնով, հավաստում ենք, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել ենք վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ընդունում և համաձայն ենք դրանցում նշված պայմաններին, ստանձնում ենք այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Հաստատում ենք, որ ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում ենք, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա մեր և Բանկի միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ մեր կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ _____

քանակը թվերով

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____

(իրավաբանական անձի ներկայացուցչի կամ լիազորված անձի անուն, ազգանունը)

Կ.Տ.

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները ---------- բանկային հաշվին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2: Հայտ-հանձնարարականի օրինակելի ձև /ֆիզիկական անձ/

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության թողարկած դրամային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամը	**(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)**
Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անունը	**(անուն, ազգանուն)**
Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ	**(փաստաթղթի համար)**
Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը	**(օր, ամիս, տարի)**
Գրանցման վայրի հասցեն	
Ռեզիդենտությունը	**(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)**

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը	**(օր, ամիս, տարի)**
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ	**քանակը թվերով**
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը	**գինը թվերով**
Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը	**ընդհանուր գումարը թվերով**

Անձի ՀՀ դրամով բանկային հաշվի համարը _____

_____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ Ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և Բանկի միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ իմ կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Կողմերիս միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվում են փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ _____

քանակը թվերով

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները ---------- բանկային հաշվին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի

ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲ Ընկերության թողարկած արտարժութային արժեկտրոնային պարտատոմսերի ձեռքբերման հայտ-հանձնարարական

(Ֆիզիկական անձանց համար)

Հայտ-հանձնարարականի ներկայացման ամսաթիվը և ժամը _____
(օր, ամիս, տարի, ժամ, րոպե)

Հայտ-հանձնարարական ներկայացնողի անունը _____
(անուն, ազգանուն)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տվյալներ _____
(փաստաթղթի համար)

Անձը հաստատող փաստաթղթի տրման ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Գրանցման վայրի հասցեն _____

Ռեզիդենտությունը _____
(ռեզիդենտ/ ոչ ռեզիդենտ)

Սույն հայտ-հանձնարարականի ներկայացմամբ ընդունում եմ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) առաջարկը, որով և ցանկություն եմ հայտնում ձեռք բերել թողարկած արժեկտրոնային պարտատոմսերը հետևյալ պայմաններով՝

Պարտատոմսերի ձեռքբերման ամսաթիվը _____
(օր, ամիս, տարի)

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի քանակը՝ հատ _____
քանակը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի միավորի ձեռքբերման գինը _____
գինը թվերով

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ձեռքբերման դիմաց վճարված ընդհանուր գումարը _____
ընդհանուր գումարը թվերով

Անձի արտարժույթով բանկային հաշվի համարը _____

Բանկի անվանումը _____

Արժեթղթերի հաշիվը հաշվառող անձի անունը _____

Արժեթղթերի հաշվի համարը _____

Հավաստում եմ, որ հայտ-հանձնարարականը ներկայացնելուց առաջ, ըստ էության, ծանոթացել եմ վերջինիս անբաժանելի մասը հանդիսացող Բանկի պարտատոմսերի հրապարակային առաջարկի Ծրագրային Ազդագրին, թողարկման վերջնական պայմաններին, ընդունում և համաձայն եմ դրանում նշված պայմաններին, ստանձնում եմ այդ պարտատոմսերում ներդրումների հետ կապված պարտականությունները և հնարավոր ռիսկերը:

Տեղյակ եմ, որ արժեթղթերում կատարվող ներդրումները ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված չափերով երաշխավորված են Ավանդների հատուցումը երաշխավորող հիմնադրամի միջոցներով, ծանուցվել, ստացել և համաձայն եմ Ավանդների հատուցման երաշխավորման պայմաններին ու կարգին:

Հաստատում եմ, որ Ֆինանսական միջոցները, որոնք փոխանցվում են Բանկ ստացված են օրինական ճանապարհով և ոչ մի կերպ կապված չեն ահաբեկչության ֆինանսավորման, թմրանյութերի վաճառքի, մարդկանց վաճառքի, հարկերի վճարումից խուսափելու և այլ հանցավոր գործունեության հետ:

Հաստատում եմ, որ սույն հայտ-հանձնարարականի բավարարման դեպքում հայտ-հանձնարարականը կհանդիսանա իմ և Բանկի միջև պատշաճ ձևակերպված և վավեր պայմանագիր՝ իմ կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման (առքի) վերաբերյալ:

Կողմերիս միջև ծագած վեճերն ու տարաձայնությունները լուծվում են Կողմերի փոխադարձ բանակցությունների միջոցով, իսկ համաձայնության չգալու դեպքում՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Լրացվում է Բանկի կողմից

Ձեռք բերվող պարտատոմսերի ԱՄՏԾ _____

Թողարկված պարտատոմսերի ընդհանուր քանակ _____

քանակը թվերով

Ստորագրություն _____

Անուն Ազգանուն _____

(ստորագրող անձի անուն, ազգանունը)

Հիշեցում: Եթե ներդրողի կողմից պարտատոմսերի ձեռքբերման համար դրամական միջոցները ---------- բանկային հաշվին են մուտքագրվում մինչև պարտատոմսերի ձեռքբերման օրվա ժամը 16:30-ը, ապա այդ դրամական միջոցները մուտքագրված են համարվում դրանց վճարման օրը, իսկ եթե համապատասխան գումարները վճարվում են տվյալ աշխատանքային օրը 16:30-ից հետո, ապա դրանք մուտքագրված են համարվում վճարմանը հաջորդող առաջին աշխատանքային օրը:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3: Ֆինանսական գործակիցների հաշվարկման բանաձևերը

Սեփական կապիտալի շահութաբերություն (ROE) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն) x 100

Ակտիվների շահութաբերություն (ROA) = (Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն) x 100

Զուտ շահույթի մարժա (NPM) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Գործառնական եկամուտ

Ակտիվների օգտագործման գործակից (AU) = Գործառնական եկամուտ / Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն

Սեփական կապիտալի մուլտիպլիկատոր (EM) = Ընդհանուր ակտիվների միջին մեծություն / Սեփական կապիտալի միջին մեծություն

Զուտ տոկոսային մարժա (NIM) = Զուտ տոկոսային եկամուտ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Եկամտաբեր ակտիվների եկամտաբերություն = Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն

Ծախսատարություն այն պարտավորությունների, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր = Տոկոսային ծախսեր / Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր

Զուտ շահույթը մեկ բաժնետոմսի հաշվով (EPS) = Զուտ շահույթ շահութահարկի գծով ծախսի նվազեցումից հետո / Բաժնետոմսերի միջին կշռված թիվը

Սպրեդ = (Տոկոսային եկամուտներ / Եկամտաբեր ակտիվների միջին մեծություն) - (Տոկոսային ծախսեր/Պարտավորություններ, որոնց գծով կատարվում են տոկոսային ծախսեր)

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4: Բանկի կազմակերպչական կառուցվածքը

AMERIABANK

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ Վարչակազմակերպական կառուցվածք
(ամփոփ տարբերակ)

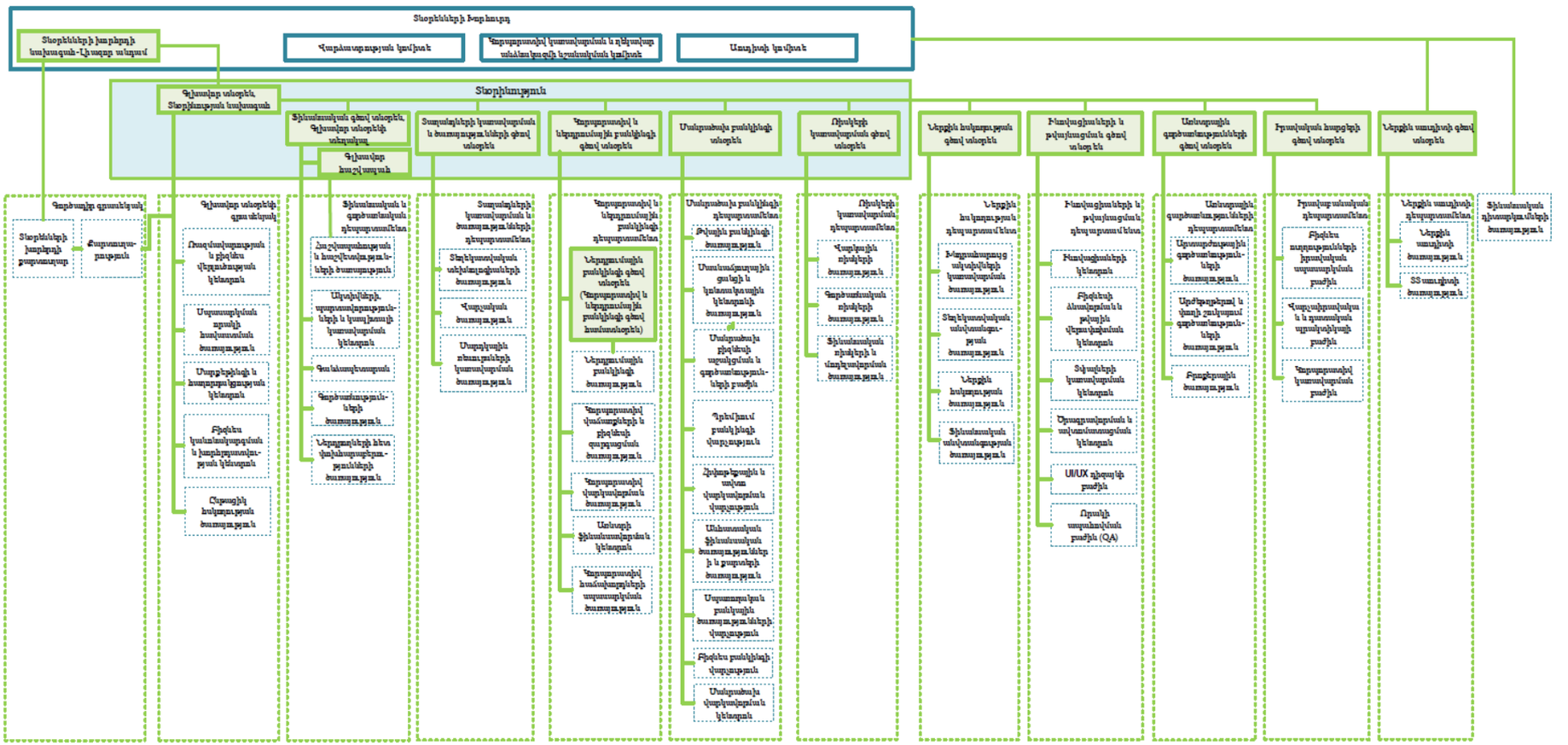
Հավանության է արժանացել
Տնօրինության 17.09.2019 թ-ի
թիվ 01/107/19 որոշմամբ

Տնօրինության նախագահ-
Գլխավոր տնօրեն
Արտակ Հանհսյան

Հաստատվել է տնօրենների խորհրդի
29.11.2019 թ-ի թիվ N 08/19/02 որոշմամբ

Տնօրենների խորհրդի նախագահ՝
Անդրեյ Սկրոբոտ

Ուժի մեջ է՝ 13.12.2019 թ-ից

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5: Թողարկման պայմաններ

…… 20..թ.

Ամերիաբանկ ՓԲԸ

անվանական, արժեկտրոնային, ոչ փաստաթղթային, ոչ փոխարկելի պարտատոմս

Թողարկողի և թողարկվող արժեթղթերի վերաբերյալ ամբողջական տեղեկատվության ձեռքբերման համար անհրաժեշտ է համատեղ դիտարկել ծրագրային ազդագիրը (գրանցված է ------- ---------- 2018թ.), դրա լրացումները և սույն թողարկման վերջնական պայմանները: Ծրագրային ազդագիրը, դրա լրացումները գտնվում են ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ-ում 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ հասցեում:

Ընդհանուր տեղեկություններ (Այն տեղեկությունները, որոնք կիրառելի չեն, նշվում է «ոչ կիրառելի»: Եթե միևնույն սերիայի ներքո տարբեր հիմնական պայմաններով (թողարկման արժույթ, առաջարկի գին, անվանական արժեք և այլն) արժեթղթեր են թողարկվում, ապա յուրաքանչյուր պայմանին բավարարող արժեթղթերի խմբի համար տարբերվող պայմանները ներկայացվում են տարանջատված:)		
	Թողարկողը (թողարկողի անվանումը)	“ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ” ՓԲԸ
	Երաշխավորողը	Թողարկողը չի նախատեսում ներգրավել երաշխավոր:
	Սերիան (տվյալ ծրագրային ազդագրի հիման վրա իրականացվող հերթական թողարկման համարը և տարեթիվը)	
	Տվյալ սերիայի թողարկման ընդհանուր ծավալը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Արժեթղթերի դասակարգման մասին տեղեկատվություն՝ թողարկողի պարտավորությունների մարման հերթականության տեսանկյունից (ստորադասությունը), ներառյալ՝ տվյալ սերիայի ներքո յուրաքանչյուր թողարկման ծավալը՝ ըստ ստորադասության	Ամենայն մանրամասնությամբ ներկայացված է **Ծրագրային Ազդագրի 3.3.6** մասում
	Թողարկման արժույթը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից

		առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Առաջարկի գինը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Անվանական արժեքը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Քանակը	համապատասխան Թողարկման ծավալի ու անվանական արժեքի, այսինքն Թողարկման ծավալի հարաբերությունը անվանական արժեքին
	Առաջարկի իրականացման սկիզբը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Առաջարկի իրականացման ավարտը (ներառյալ՝ ժամկետի ցանկացած հնարավոր փոփոխությունները)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Արժեթղթի տարբերակիչ ծածկագիրը (ISIN) կամ այլ նմանատիպ տարբերակիչ ծածկագիր	
	Թողարկման և տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշում ընդունած իրավասու մարմինը և որոշման ամսաթիվը (լրացվում է այն դեպքում, եթե տվյալ հրապարակային առաջարկի համար առանձին որոշում է ընդունվել, հակառակ դեպքում նշվում է «ոչ կիրառելի»)	Ամերիաբանկի Տնօրենների Խորհրդի 20--թ --- թիվ ---- որոշում «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ Տնօրինության 20--թ. -----ի թիվ ------ որոշում
Արժեկտրոնի վերաբերյալ տեղեկություններ		
	Արժեկտրոնի հաշվարկման առաջին օրը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից

		պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Արժեկտրոնի տոկոսադրույքը և վճարման պարբերականությունը, եթե արժեկտրոնի տոկոսադրույքը լողացող է, ապա ներկայացնել տեղեկատվություն, թե ինչ ցուցանիշից (դրա փոփոխությունից) է կախված տոկոսադրույքի մեծությունը, և որտեղ կարելի է ստանալ այդ ցուցանիշի/դրա փոփոխության մասին տեղեկատվություն	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Արժեկտրոնի վճարման հստակ օրերը (օր, ամիս, տարի)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Արժեկտրոնի օրերի հաշվարկման կարգը (օրինակ 30/360, Act/Act, Act/360 և այլն)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Լողացող արժեկտրոնի հաշվարկն իրականացնողը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Արժեկտրոնի հաշվարկման այլ էական պայմաններ	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Զրոյական արժեկտրոնով (զեղչատոկոսային) արժեթղթերի վերաբերյալ դրույթ (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Մայր գումարի մարման վերաբերյալ տեղեկություններ		
	Մարման ժամկետը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Մարման արժեքը, եթե հնարավոր չէ, ապա նշվում է հաշվարկման մեթոդաբանությունը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Մարման արժեքի փոփոխությունը (լրացվում է այն բոլոր պայմանները, որոնց դեպքում հնարավոր է մարման արժեքի փոփոխություն)	Չի նախատեսվում
	Վաղաժամկետ մարմ7ան հնարավորություն թողարկողի նախաձեռնությամբ/քոլ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	ոչ կիրառելի
	Ժամկետ(ներ)ը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
	Օպցիոնի իրականցման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	Չի նախատեսվում
	Մասնակի մարման հնարավորության դեպքում՝ նվազագույն և առավելագույն մարման արժեքը	Չի նախատեսվում
	Այլ տեղեկություններ	
	Վաղաժամկետ մարման հնարավորություն ներդրողի նախաձեռնությամբ/փութ օպցիոն (նշվում է «կիրառելի» կամ «ոչ կիրառելի»)	Չի նախատեսվում
	Ժամկետ(ներ)ը	
	Օպցիոնի իրականացման գինը, դրա հաշվարկման մեթոդը (առկայության դեպքում),	Չի նախատեսվում
	Այլ տեղեկություններ (տեղեկացման ժամանակաշրջանը)	

Տեղաբաշխման վերաբերյալ տեղեկություններ		
	Տեղաբաշխողի անվանումը, գտնվելու վայրը	ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ 2 Վ. Սարգսյան փողոց, 0010, Երևան, ՀՀ
	Տեղաբաշխման այլ պայմաններ (որոնք ներառված չեն ազդագրում)	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոծող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ
Այլ տեղեկություններ		
	Տվյալ դասի արժեթղթերի կարգավորվող շուկայում առևտրին թուլտվության առկայություն (նշվում է համապատասխան կարգավորվող շուկաների անվանումները, թույլտվության ամսաթիվը)	Արժեթղթերը դեռ չեն թույլատրված կարգավորվող շուկայում առևտրի
	Եթե առաջարկվող արժեթղթերի մասով հետագայում հայցվելու է կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլտվություն, ապա նշվում է տեղեկություններ այդ մասին (շուկայի անվանումը, նաև դրույթ, որ առևտրին թույլտվության հայցը կարող է չբավարարվել, առևտրին թույլտվության սպասվող ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում))	Թողարկողը պարտադիր դիմելու է պարտատոմսերը կարգավորվող շուկայում ցուցակելու համար, և համաձայն ՀՀ գործող օրենսդրության պարտատոմսերի ցուցակման դեպքում վերջիններիս հետագա շրջանառությունը կարող է իրականացվել միայն կարգավորվող շուկայում: Կարգավորվող շուկա ասելով Թողարկողը նկատի ունի «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» ԲԲ ընկերությունը:
	Արժեթղթի վարկանիշը	Արժեթղթերը դեռևս վարկանշված չեն
	Արժեթղթերի դիմաց վճարներ կատարելու մեթոդները (պարբերականությունը, բանկային հաշիվները և այլն) և ժամկետները, ինչպես նաև արժեթղթերը ստանալու մեթոդները և ժամկետները, արժեթղթերի սեփականության վերաբերյալ քաղվածք ստանալու ձևը	ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ

Թողարկողը պատասխանատու է սույն «Թողարկման վերջնական պայմաններում» ներառված տեղեկությունների համար: Թողարկողը հավաստիացնում է, որ սույն փաստաթղթում ներառված տեղեկությունները համապատասխանում են այն տեղեկություններին (ներկայացված ընդհանուր մեթոդաբանությանը), որոնք ներառված են ծրագրային ազդագրում, դրա լրացումներում, ինչպես նաև ճշգրիտ են (այնքանով, որքանով հայտնի են), և որևէ

փաստ բաց չի թողնվել կամ խեղաթյուրվել:

Արտակ Հանեսյան	*Տնօրինության նախագահ, Գլխավոր տնօրեն*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Գևորգ Թառումյան	*Տնօրինության անդամ, Գլխավոր տնօրենի տեղակալ, ֆինանսական գծով տնօրեն*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Գագիկ Սահակյան	*Տնօրինության անդամ, Կորպորատիվ և ներդրումային բանկինգի գծով տնօրեն*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Անդրանիկ Բարսեղյան	*Տնօրինության անդամ, Ռիսկերի կառավարման գծով տնօրեն*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արմինե Ղազարյան	*Տնօրինության անդամ, Տաղանդների կառավարման և ծառայությունների գծով տնօրեն*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Արման Բարսեղյան	*Տնօրինության անդամ, Մանրածախ բանկինգի տնօրեն*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)
Գոհար Խաչատրյան	*Տնօրինության անդամ, Գլխավոր հաշվապահ*		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Ստորագրությունները հավաստում եմ՝

Արտակ Հանեսյան	Գլխավոր տնօրեն		
(անուն, ազգանուն)	(պաշտոն)	(ստորագրություն)	(ամսաթիվ)

Կ.Տ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6: Ֆինանսական հաշվետվություններ

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին
ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն 3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն 9
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 10
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն 11
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 12
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 13

«Քեյ-Փի-էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ. Սարգսյանի փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» Բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2019թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն *Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի կանոնագրքի* (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր պարտականություններն այս պահանջներին և էթիկայի միջազգային կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Այլ հանգամանք

Բանկի 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտն իրականացվել է այլ աուդիտորական կազմակերպության կողմից, որի 2019թ. մարտի 27-ի եզրակացությունում արտահայտվել է չձևափոխված կարծիք այդ ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ:

«Քեյ-Փի-էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ, ՀՀ օրենսդրության համաձայն գրանցված ընկերություն, շվեյցարական KPMG International Cooperative ("KPMG International") կազմակերպությանն անդամակցող «Քեյ-Փի-էմ-Ջի» անկախ ֆիրմաների ցանցի անդամ

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցերն այն հարցերն են, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների մեր աուդիտի ընթացքում: Այս հարցերը դիտարկվել են ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համատեքստում՝ որպես մեկ ամբողջություն, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելու նպատակով: Մենք չենք տրամադրում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ

Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 20-ում:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին աուդիտի ընթացքում
Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են ընդհանուր ակտիվների 61%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը կանոնավոր հիմունքով գնահատվում է և զգայուն է ստորև ներկայացված կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կիրառել մասնագիտական դատողություններ և կատարել ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված. - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և հաճախորդներին տրված վարկերի գծով պարտազանցման դեպքերի ժամանակին բացահայտում (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 *«Ֆինանսական գործիքներ»* (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության և պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատում,	Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներառելով նաև ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գծով մասնագետներին: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարած մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը. - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: - 1-ին և 2-րդ փուլերին բաշխված հաճախորդներին տրված վարկերի համար, որոնց դեպքում ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, հիմք ընդունելով մեզ հայտնի տեղեկատվությունը գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ ընտրանքային կարգով:

Աուդիտի առանցքային հարց	Ինչպես ենք անդրադարձել հարցին աուդիտի ընթացքում
- ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների ժամկետների և գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:	- իրավաբանական անձանց տրված 2-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց դեպքում ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի հաշվարկում ելակետային տվյալների տեղին լինելը: - իրավաբանական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց դեպքում ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերի վրա, որոնք հավանաբար կարող են առավելագույնս նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: - ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ընտրանքային կարգով ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի ելակետային տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը, վճարումների ուշացման ժամանակին արտացոլումը և վարկերի բաշխումը փուլերին: - ֆիզիկական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց դեպքում ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները: - գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2019թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք նաև, թե որքան պատշաճորեն են արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումները Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկավությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթյուրված լինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհարժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով պատճառով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական թերահավատություն: Մենք նաև՝

– հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում:

– պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

– գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

– եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, թե արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարա չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

– գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց հարցերից որոշում ենք այն հարցերը, որոնք համարվել են առավել նշանակալի ընթացիկ ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում, և հետևաբար, իրենցից ներկայացնում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Այս հարցերը ներկայացվում են մեր աուդիտորական եզրակացությունում, եթե օրենսդրությամբ կամ իրավական ակտերով չի արգելվում տվյալ հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ բացառիկ հանգամանքներում որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացվի աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ կարող է ողջամտորեն ակնկալվել, որ այդ հարցի ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքները կարող են գերակշռել դրա ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի տնօրեն

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
4 մայիսի 2020թ.

	Ծնթգ.	2019թ. հազ. դրամ	2018թ.* հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	6	59,171,261	52,954,291
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	1,189,505	685,875
Տոկոսային ծախս	6	(29,362,152)	(26,309,095)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		**30,998,614**	**27,331,071**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	7	5,439,164	4,511,230
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս	8	(1,501,380)	(1,111,594)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով զուտ եկամուտ		**3,937,784**	**3,399,636**
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	9	315,158	995,577
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	10	4,577,671	3,134,059
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով		345,547	155,365
Այլ գործառնական եկամուտ	11	3,179,924	4,242,231
Այլ գործառնական ծախսեր	12	(3,405,890)	(2,475,641)
Գործառնական եկամուտ		**39,948,808**	**36,782,298**
Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	13	(7,171,028)	(9,380,965)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ		(29,783)	(22,749)
Գործառնական եկամուտ արժեզրկումից հետո		**32,747,997**	**27,378,584**
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(10,101,061)	(7,936,402)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	14	(6,677,422)	(6,118,214)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		**15,969,514**	**13,323,968**
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(3,854,546)	(2,821,524)
Շահույթ տարվա համար		**12,114,968**	**10,502,444**
Այլ համապարփակ եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
– իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		593,045	61,959
– շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար		(276,438)	(124,292)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		*316,607*	*(62,333)*
Այլ համապարփակ եկամուտ/(վնաս) տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		**316,607**	**(62,333)**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		**12,431,575**	**10,440,111**

* Բանկը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 16-ը 2019թ. հունվարի 1-ից՝ օգտագործելով փոփոխված հետընթաց մոտեցումը: Այս մոտեցման համաձայն՝ համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում և (տես Ծանոթագրություն 3):

9-ից 111-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են ղեկավարության կողմից 2020թ. մայիսի 1-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Արտակ Հաճեյան
Տնօրինության նախագահ - Գլխավոր տնօրեն

Սիեր Կարապետյան
Գլխավոր հաշվապահի տեղակալ

	Ծնթգ.	2019թ. հազ. դրամ	2018թ.* հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	247,353,690	144,353,912
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17 (ա)		
- Բանկի կողմից պահվող		8,255,606	6,290,841
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի ղիմաց գրավադրված		-	526,169
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17 (բ)	10,848,985	11,602,128
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17 (գ)		
- Բանկի կողմից պահվող		33,510,890	22,269,117
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի ղիմաց գրավադրված		-	16,556,346
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18	27,014,640	4,946,612
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	19	23,549,559	6,746,414
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20	585,741,899	547,943,183
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	21	11,162,394	10,240,337
Օգտագործման իրավունքի ձևի ակտիվ	22	11,235,119	-
Հետաձգված հարկային ակտիվ	15	-	185,898
Առգրավված ակտիվներ	20	3,028,455	2,628,659
Այլ ակտիվներ	23	6,379,980	5,457,611
Ընդամենը ակտիվներ		**968,081,217**	**779,747,227**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	17 (ա)	35,314	20,621
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	24	34,488,813	43,076,769
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		-	17,011,404
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	25	593,223,433	399,086,132
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	54,573,055	50,846,356
Այլ փոխառություններ	27	126,685,607	120,913,209
Ստորադաս փոխառություններ	27	36,495,281	50,414,125
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		279,389	1,086,688
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	15	918,445	-
Հանձնառությունների գծով պահուստ	32	116,222	140,163
Վարձակալության գծով պարտավորություն		11,373,257	-
Այլ պարտավորություններ	28	8,665,323	7,393,812
Ընդամենը պարտավորություններ		**866,854,139**	**689,989,279**
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ	29		
Բաժնետիրական կապիտալ		37,347,200	37,300,480
Էմիսիոն եկամուտ		17,009,560	16,968,725
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		650,042	333,435
Չբաշխված շահույթ		46,220,276	35,155,308
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**101,227,078**	**89,757,948**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		**968,081,217**	**779,747,227**

* Բանկը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 16-ը 2019թ. հունվարի 1-ից՝ օգտագործելով փոփոխված հետընթաց մոտեցումը: Այս մոտեցման համաձայն՝ համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում և (տես Ծանոթագրություն 3):

	Ծնթգ.	2019թ. հազ. դրամ	2018թ.* հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		60,612,689	58,733,901
Վճարված տոկոսներ		(27,533,867)	(33,083,438)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		5,439,164	4,511,231
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(1,501,380)	(1,111,594)
Զուտ մուտքեր իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		697,736	453,772
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		4,043,700	3,586,028
Այլ գործառնական (վճարումներ)/մուտքեր		(343,748)	1,766,590
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին		(9,611,889)	(7,165,324)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(3,818,407)	(4,888,861)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		(1,070,037)	(2,240,960)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(22,263,721)	5,247,616
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ		(16,602,636)	1,924,073
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(52,411,736)	(89,537,762)
Այլ ակտիվներ		(1,656,875)	(1,651,412)
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		(743,702)	(579,945)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		(8,058,493)	4,427,815
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ		(16,999,992)	10,913,628
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		195,650,670	32,999,639
Այլ պարտավորություններ		578,480	2,678,452
Գործառնական գործունեությունից ստացված//գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը		**104,405,956**	**(13,016,551)**
Վճարված շահութահարկ		(3,591,966)	(2,758,200)
Գործառնական գործունեությունից ստացված/գործառնական գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		**100,813,990**	**(15,774,751)**
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(2,847,579)	(4,348,326)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(6,077,857)	(8,735,406)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		7,532,357	6,909,824
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(11,148,512)	(12,208,815)
Մուտքեր ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		17,106,225	15,956,823
Ներդրումային գործունեությունից ստացված/ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		**4,564,634**	**(2,425,900)**
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների դիմաց վճարում	22	(1,444,183)	-
Վճարված շահաբաժիններ	29	(1,050,000)	(1,148,000)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	29	87,555	14,426,666
Ստացված այլ փոխառություններ և ստորադաս պարտավորություններ	27	39,072,808	118,532,201
Այլ փոխառությունների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	27	(43,493,485)	(85,915,500)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	26	21,864,967	24,855,545
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	26	(17,659,493)	(12,849,554)
Ֆինանսավորում գործունեության համար (օգտագործված)/ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		**(2,621,831)**	**57,901,358**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		**102,756,793**	**39,700,707**
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		266,334	(2,919,971)
Փոփոխությունների ազդեցությունն արժեզրկման գծով պահուստի վրա		(23,349)	(43,192)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		144,353,912	107,616,368
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	16	**247,353,690**	**144,353,912**

* Բանկը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 16-ը 2019թ. հունվարի 1-ից՝ օգտագործելով փոփոխված հետընթաց մոտեցումը: Այս մոտեցման համաձայն՝ համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում և (տես Ծանոթագրություն 3):

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	32,087,360	7,755,179	338,214	29,721,118	69,901,871
Ճշգրտում ՖՀՄՍ 9-ի սկզբնական կիրառման ժամանակ՝ առանց հարկի	-	-	57,554	(3,920,254)	(3,862,700)
Վերահաշվարկված մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	32,087,360	7,755,179	395,768	25,800,864	66,039,171
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	10,502,444	10,502,444
Այլ համապարփակ վնաս					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ					
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	61,959	-	61,959
- շահույթ կամ վնաս վերաղասակարգված զուտ գումար	-	-	(124,292)	-	(124,292)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական եկամուտ տարվա համար	-	-	(62,333)	10,502,444	10,440,111
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	5,213,120	9,213,546	-	-	14,426,666
Շահաբաժիններ	-	-	-	(1,148,000)	(1,148,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	5,213,120	9,213,546	-	(1,148,000)	13,278,666
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.*	37,300,480	16,968,725	333,435	35,155,308	89,757,948
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	37,300,480	16,968,725	333,435	35,155,308	89,757,948
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	12,114,968	12,114,968
Այլ համապարփակ եկամուտ					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ					
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	593,045	-	593,045
- շահույթ կամ վնաս վերաղասակարգված զուտ գումար	-	-	(276,438)	-	(276,438)
Ընդամենը համապարփակ ֆինանսական եկամուտ տարվա համար	-	-	316,607	12,114,968	12,431,575
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	46,720	40,835	-	-	87,555
Շահաբաժիններ	-	-	-	(1,050,000)	(1,050,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	46,720	40,835	-	(1,050,000)	(962,445)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	37,347,200	17,009,560	650,042	46,220,276	101,227,078

* Բանկը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 16-ը 2019թ. հունվարի 1-ից՝ օգտագործելով փոփոխված հետընթաց մոտեցումը: Այս մոտեցման համաձայն՝ համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում և (տես Ծանոթագրություն 3):

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերվեց «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերության կողմից, որը գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Թի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ռուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ռուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015թ. դեկտեմբերի 23-ին Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը (ՎԶԵԲ) ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված 20,749 բաժնետոմսերը:

2016թ. դեկտեմբերի 21-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը ձեռք բերեց Բանկի բաժնետոմսերի 13.5%-ը «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ռուայ) ընկերությունից:

2018թ. փետրվարի 14-ին Ասիական զարգացման բանկը (ԱԶԲ) ձեռք բերեց Բնկի լրացուցիչ թողարկված բոլոր 16,291 բաժնետոմսերը 14,426,666 հազար դրամով:

2019թ. մարտի 4-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամոբղջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված 146 բաժնետոմսերը 87,555 հազար դրամով:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն էին՝ «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ռուայ)՝ 56.53%, ՎԶԵԲ՝ 17.78%, ԱԶԲ՝ 13.96% «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ»՝ 11.73%.

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկն ունի 19 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փ. 2:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 1,050 (2018թ-ին՝ 891):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 34-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշները: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ, սակայն կարող են ունենալ տարբեր մեկնաբանություններ և ենթակա են հաճախակի փոփոխությունների, ինչը, այլ իրավական և ֆինանսական խոչընդոտների հետ մեկտեղ, լրացուցիչ բարդություններ է ստեղծում Հայաստանում գործող կազմակերպությունների համար:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

Բացի այդ, 2020թ. առաջին ամիսներին համաշխարհային շուկայում տեղի են ունեցել զգալի ցնցումներ՝ պայմանավորված կորոնավիրուսի բռնկումով: Այլ գործոնների հետ մեկտեղ, հիվանդության բռնկումը հանգեցրել է ֆոնդային բորսայի ցուցանիշների կտրուկ անկման: Այս զարգացումները կարող են էլ ավելի մեծացնել գործունեության իրականացման հետ կապված անորոշության մակարդակը Հայաստանի գործարար միջավայրում: Կառավարությունը նախաձեռնել է 300 միլիարդ դրամ գումարով աջակցության ծրագիր, որը կարող է մեղմացնել բացասական ազդեցությունը Հայաստանի տնտեսության և կազմակերպությունների վրա (տես Ծանոթագրություն 36):

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

Այս ֆինանսական հաշվետվություններն իրենցից ներկայացնում են Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների առաջին փաթեթը, որտեղ կիրառվել են ՖՀՄՍ 16 *«Վարձակալություններ»* պահանջները: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի համապատասխան փոփոխությունները ներկայացված են Ծանոթագրություն 3-ում:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 479.7 դրամ և 483.75 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 537.26 դրամ և 553.65 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, թե արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4 (ե) (i):
- չափանիշների սահմանում որոշելու համար, թե արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 30 (գ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 30 (գ),
- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 35:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

ՖՀՄՍ 16

Բանկը սկսել է կիրառել ՖՀՄՍ 16 *«Վարձակալություններ»* 2019թ. հունվարի 1-ից: Բանկը կիրառել է ՖՀՄՍ 16-ն օգտագործելով պարզեցված հետընթաց մոտեցումը և որոշել է չափել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը վարձակալության գծով պարտավորությանը հավասար գումարով (որոշակի ճշգրտումներով): Համապատասխանաբար, 2019թ. համար ներկայացված համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում, այսինքն՝ այն ներկայացվում է ինչպես նախկինում՝ ՀՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՄԿ մեկնաբանություն 4 համաձայն: Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների մանրամասները ներկայացված են ստորև: Բացի այդ, ՖՀՄՍ 16-ի բացահայտման պահանջներն ընդհանուր առմամբ չեն կիրառվել համադրելի տեղեկատվության նկատմամբ:

(ա) Վարձակալության սահմանումը

Նախկինում Բանկը պայմանագրի սկզբում որոշում էր, թե արդյոք համաձայնությունը հանդիսանում էր վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում էր վարձակալություն՝ ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 4 *«Համաձայնություններում վարձակալության առկայության որոշում»* համաձայն: Այժմ Բանկը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն վարձակալության սահմանման հիման վրա, ինչպես ներկայացված է ստորև:

Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը: Բանկն օգտագործում է ՖՀՄՄ 16-ով տրվող վարձակալության սահմանումը որոշելու համար, արդյոք պայմանագրով փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

ՖՀՄՄ 16-ին անցնելիս Բանկը որոշել է օգտվել գործնական բնույթի պարզեցումից, որը թույլ է տալիս չվերանայել վարձակալության գործարքների բացահայտման համար նախկինում իրականացված գնահատման արդյունքները: Բանկը ՖՀՄՄ 16-ը կիրառել է միայն այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք նախկինում որոշակիացվել էին որպես վարձակալության պայմանագրեր: Պայմանագրերը, որոնք չէին որոշակիացվել որպես վարձակալության պայմանագրեր ՀՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՄԿ Մեկնաբանություն 4-ի համաձայն, չեն վերագնահատվել ՖՀՄՄ 16-ի պահանջներին համապատասխանող վարձակալություն բացահայտելու համար: Այդ իսկ պատճառով, ՖՀՄՄ 16-ի վարձակալության սահմանումը կիրառվել է միայն այն պայմանագրերի նկատմամբ, որոնք կնքվել կամ փոփոխվել են 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո:

(բ) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Որպես վարձակալ Բանկը վարձակալում է գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները:

Համադրելի ժամանակաշրջանում որպես վարձակալ Բանկը դասակարգում էր վարձակալությունները, որոնցով վարձակալին էին փոխանցվում ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որպես ֆինանսական վարձակալություն: Այս վարձակալության դեպքում վարձակալված ակտիվները սկզբնապես չափվում էին իրական արժեքից և նվազագույն վարձավճարների ներկա արժեքից նվազագույնով: Նվազագույն վարձավճարներն այն վճարներն էին, որոնք վարձակալության ժամկետի ընթացքում պահանջվում էին վարձակալից՝ առանց պայմանական ռենտաների: Սկզբնական ճանաչումից հետո ակտիվները հաշվառվում էին վերջիններիս նկատմամբ կիրառելի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համաձայն:

Այլ վարձակալությունների շրջանակում պահվող ակտիվները դասակարգվում էին որպես գործառնական վարձակալություններ և չէին ճանաչվում Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում: Գործառնական վարձակալության շրջանակում կատարվող վճարումները ճանաչվում էին շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

Ստացված վարձակալության խրախուսումները ճանաչվում էին որպես վարձակալության գծով ընդհանուր ծախսի անբաժանելի մաս վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

ՖՀՄՄ 16-ի համաձայն՝ Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ, այսինքն, այս վարձակալությունները հաշվառվում են հաշվապահական հաշվեկշռում:

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

(i) ՀՀՍՍ 17-ի համաձայն որպես գործառնական վարձակալություն դասակարգված վարձակալություն

Նոր ստանդարտին անցնելիս՝ ՀՀՍՍ 17-ի համաձայն որպես գործառնական վարձակալություն դասակարգված վարձակալությունների գծով պարտավարությունները չափվում էին մնացած վարձավճարների ներկա արժեքով՝ զեղչված Բանկի լրացուցիչ փոխառության դրույքով 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը չափվում է այն գումարով, որը հավասար է վարձակալության գծով պարտավորությանը՝ ճշգրտված վարձակալության գծով կատարած կանխավճարներով կամ հաշվեգրված վարձավճարներով:

Նախկինում ՀՀՍՍ 17-ի համաձայն որպես գործառնական վարձակալություն դասակարգված վարձակալության պայմանագրերի նկատմամբ Բանկը կիրառել է մի շարք գործնական բնույթի պարզեցումներ: Մասնավորապես, Բանկը՝

- չի ճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ այն վարձակալությունների հետ կապված, որոնց դեպքում վարձակալության ժամկետն ավարտվում է սկզբնական ճանաչման ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում,
- բացառել է սկզբնական ուղղակի ծախսումներն օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիների չափումից սկզբնական կիրառման ամսաթվին և
- կիրառել է դատողություններ հետադարձ ամսաթվով վարձակալության ժակետը որոշելիս:

(ii) ՀՀՍՍ 17-ի համաձայն որպես ֆինանսական վարձակալություն դասակարգված վարձակալություն

Բանկը չուներ որպես ֆինանսական վարձակալություն դասակարգված վարձակալության պայմանագրեր 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ:

(գ) Բանկը՝ որպես վարձատու

Բանկը ֆինանսական վարձակալության պայմանագրեր է կնքում հաճախորդների հետ և վարձակալության գծով ստացվելիք գումարները ճանաչում է վարձակալություններում զուտ ներդրումների մեծությանը հավասար գումարով՝ վարձակալության ժամկետի մեկնարկի ամսաթվից սկսած: Վարձակալի համար ՖՀՍՍ 16-ով նախատեսված հաշվապահական հաշվառումն ըստ էության չի փոխվել ի համեմատություն ՀՀՍՍ 17-ով սահմանված հաշվապահական հաշվառման: Վարձակալները շարունակում են բոլոր վարձակալությունները դասակարգել երկու տեսակի՝ ֆինանսական և գործառնական վարձակալության՝ կիրառելով ՀՀՍՍ 17-ով սահմանված դասակարգման նույն սկզբունքը: Վարձակալությունը դասակարգելու համար Բանկը գնահատում է, արդյոք վարձակալությամբ

փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որի դեպքում վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, իսկ հակառակ դեպքում՝ որպես գործառնական վարձակալություն: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է որոշ ցուցանիշներ, մասնավորապես, արդյոք վարձակալության ժամկետի մեջ է ներառվում ակտիվի տնտեսական ծառայության մեծ մասը:

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը: Եթե պայմանագիրը պարունակում է վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչներ, Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը պայմանագրում սահմանված հատուցումը վերագրելու համար:

Բանկը կիրառում է ապաճանաչման և արժեզրկման ՖՀՄՍ 9-ի պահանջները վարձակալությունում զուտ ներդրումների նկատմամբ: Հետագայում Բանկը կանոնավոր կերպով ուսումնասիրում է վարձակալությունում համախառն ներդրումների հաշվարկում օգտագործվող գնահատված չերաշխավորված մնացորդային արժեքները:

ՖՀՄՍ 16-ին անցնելիս Բանկից չեն պահանջվում ճշգրտումներ այն վարձակալությունների գծով, որոնց շրջանակում այն հանդես է գալիս որպես վարձատու, բացառությամբ ենթավարձակալությունների: Բանկը չունի ենթավարձակալության պայմանագրեր, այդ իսկ պատճառով, Բանկի՝ որպես վարձատուի կողմից կիրառվող հաշվապահական հաշվառման մոտեցումը չի փոխվել:

(դ) Ազդեցությունը ֆինանսական հաշվետվությունների վրա

*(i) Ազդեցությունը ստանդարտին անցնելիս**

ՖՀՄՍ 16-ին անցնելիս Բանկը ճանաչել է ստորև ներկայացված լրացուցիչ իրավունքի ձևով ակտիվները և լրացուցիչ վարձակալության գծով պարտավորությունները: ՖՀՄՍ 16-ի սկզբնական կիրառումը կուտակային ազդեցություն չի ունեցել չբաշխված շահույթի վրա: Ստորև ամփոփ կերպով ներկայացված է տանդարտին անցման ազդեցությունը:

հազ. դրամ	1 հունվարի 2019թ.
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	10,984,619
Այլ ակտիվներ (տրված կանխավճարներ)	(739,942)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	(10,244,677)

Որպես գործառնական վարձակալություն դասակարգված վարձակալությունների գծով պարտավորությունները չափելիս Բանկը վարձավճարները զեղչել է լրացուցիչ փոխառության դրույքով 2019թ. հունվարի 1-ի դրությամբ: Կիրառված միջին կշռված դրույքը կազմում է 12.92%:

հազ. դրամ	1 հունվարի 2019թ.
ՀՀՄՍ 17-ի համաձայն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում բացահայատված գործառնական վարձակալության գծով հանձնառություններ առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	2,763,036
Վարձավճարների ներառում չեղյալ համարվող վարձակալությունների շրջանակում	17,241,900
Չզեղչված վարձակալության գծով պարտավարություններ առ 1 հունվարի 2019թ.	**20,004,936**
Բանկի՝ որպես վարձակալի միջին կշռված լրացուցիչ փոխառության դրույքը առ 1 հունվարի 2019թ.	12.92%
Վարձակալության գծով պարտավորություններ ճանաչված առ 1 հունվարի 2019թ	**10,244,677**

* ՖՀՄՍ 16-ի ազդեցությունը շահույթի կամ վնասի վրա ներկայացված է Ծանոթագրություն 22-ում:

Բանկն առաջին անգամ կիրառել է ստանդարտների որոշ փոփոխություններ, որոնք գործում են 2019թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: Բանկը վաղաժամ չի կիրառել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ, մեկնաբանություններ կամ փոփոխություններ: Յուրաքանչյուր փոփոխության բնույթը և ազդեցությունը նկարագրվում է ստորև:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Բացառությամբ Ծանոթագրություն 3-ում բացահայտված փոփոխությունների, ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար: 2019թ. հունվարի 1-ից գործող այլ նոր ստանդարտները և փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել ստորև ներկայացված Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդները, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

– ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
– ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտաքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերահաշվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերահաշվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկած տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժ»քով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոս»ը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում զուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

- արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
- ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
- արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապափակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապափակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

- պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պամանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետները այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
- ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
- բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:
- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՝ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Բանկն ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Բանկը այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

- վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
- մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխություններ իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 30 (գ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում զուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 30 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժակետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես բոլոր դրամական պակասուրդների ներկա արժեք (դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ.* որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ.* որպես հետևյալ ճշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր.* որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 30 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 30 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնանկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերություններում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և

– *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ՝* ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհաղիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

– արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
– արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
– արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
– արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելաճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս

ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարները և ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարները (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում:

(է) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ ցշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով վճարվելիք գումարների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- վարձակալված գույքի բարելավում	5-ից 20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	5-ից 10 տարի
- տնտեսական գույք	5-ից 10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	7 տարի

(ի) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 1-ից 10 տարի:

(լ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(խ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում՝ առանց հարկերի:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ծ) Առգրավված գույք

Առգրավված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքից և զուտ իրացման արժեքից նվազագույնով:

(կ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների

ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(հ) Սեգմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեգմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեգմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի սեգմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեգմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն, առևտրային բանկային գործունեություն:

(ձ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե

հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ղ) Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2019թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները: Ստորև ներկայացված փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանություններն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումների փոփոխություններ ՖՀՄՍ ստանդարտներում,*
- *«Էական» տերմինի սահմանում (ՀՀՄՍ 1-ի և ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխություններ),*
- *ՖՀՄՍ 17 «Ապահովագրության պայմանագրեր»:*

5 Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեգմենտի՝ հիմք ընդունելով մատուցվող ապրանքները և ծառայությունները:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց, փոքր և միկրո ձեռնարկությունների ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի, փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում, ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցում, այդ թվում՝ անդերրայթինգի ծառայություններ և ֆինանսական խորհրդատվություն:
Առևտրային բանկային գործունեություն	Արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններ, պարտատոմսերի պորտֆելի կառավարում, կարճաժամկետ միջոցների ներգրավվում կամ տրամադրում միջբանկային վարկերի միջոցով, հետգնման պայմանագրեր իրացվելիության կառավարման նպատակների համար, բրոքերային ծառայությունների մատուցում և այլն:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով՝ ղեկավարությունը վերահսկում է իր ստորաբաժանումների գործունեության արդյունքներն առանձին հիմունքով: Շահութահարկը կառավարվում է շահույթը նախքան եկամտահարկով հարկումը հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեգմենտների միջև:

Գործառնական սեգմենտների միջև փոխանցումների գները հիմնված են պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքի վրա, ինչպես և երրորդ կողմերի հետ գործարքների դեպքում:

2019թ. կամ 2018թ. չի գրանցվել մեկ արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրային կողմի հետ իրականացված որևէ գործարք, որից ստացված հասույթը կազմել է Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Բանկի գործառնական սեգմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2019թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,049,625	20,393,147	4,555,842	30,998,614
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,519,349	3,895,845	3,535,000	8,950,194
Միջսեգմենտային եկամուտ	9,803,150	(5,747,293)	(4,055,857)	-
Գործառնական շահույթ	**17,372,124**	**18,541,699**	**4,034,985**	**39,948,808**
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	(3,309,378)	(3,861,650)	-	(7,171,028)
Այլ արժեզրկում	-	(29,783)	-	(29,783)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(2,093,029)	(599,723)	(165,842)	(2,858,594)
Անձնակազմի գծով և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(9,095,247)	(3,905,817)	(918,825)	(13,919,889)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկում	**2,874,470**	**10,144,726**	**2,950,318**	**15,969,514**
Շահութահարկի գծով ծախս	(626,582)	(2,584,849)	(643,115)	(3,854,546)
Շահույթ տարվա համար	**2,247,888**	**7,559,877**	**2,307,203**	**12,114,968**

2019թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	178,203,827	421,360,830	77,843,858	677,408,515
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	336,668,100	501,886,209	6,936,319	845,490,628

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխատվությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխատվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարները, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս փոխառությունները:

2018թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Զուտ տոկոսային եկամուտ	1,382,860	21,223,002	4,725,209	27,331,071
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,438,143	3,435,683	4,577,401	9,451,227
Միջսեգմենտային եկամուտ	12,266,116	(8,441,826)	(3,824,290)	-
Գործառնական շահույթ	**15,087,119**	**16,216,859**	**5,478,320**	**36,782,298**
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	(2,425,331)	(6,797,680)	(157,954)	(9,380,965)
Այլ արժեզրկում	-	(22,749)	-	(22,749)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(985,516)	(160,440)	(83,397)	(1,229,353)
Անձնակազմի գծով և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(8,327,863)	(3,015,020)	(1,482,380)	(12,825,263)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկում	**3,348,409**	**6,220,970**	**3,754,589**	**13,323,968**
Շահութահարկի գծով ծախս	(709,069)	(1,283,923)	(828,532)	(2,821,524)
Շահույթ տարվա համար	**2,639,340**	**4,937,047**	**2,926,057**	**10,502,444**

2018թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	118,651,578	445,244,596	66,142,737	630,038,911
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	280,388,443	377,860,540	22,638,025	680,887,008

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխատվությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխատվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարները, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս փոխառությունները:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ սեգմենտների ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

2019թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	3,454,430	1,829,542	155,192	5,439,164
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	-	1,001,576	-	1,001,576
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	365,843	292,164	-	658,007
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	**3,820,273**	**3,123,282**	**155,192**	**7,098,747**

2018թ.	Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Կորպորատիվ բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Առևտրային և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	2,722,827	1,569,308	219,095	4,511,230
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	-	721,322	1,800,617	2,521,939
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	166,569	171,340	-	337,909
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	**2,889,396**	**2,461,970**	**2,019,712**	**7,371,078**

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	53,157,387	47,053,601
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,015,197	3,056,988
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	939,980	677,225
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	538,526	542,952
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	504,202	471,902
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	124,304	417,820
Այլ	38,959	22,237
	58,318,555	**52,242,725**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	852,706	711,566
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	**59,171,261**	**52,954,291**
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	624,945	396,791
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	375,741	196,270
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	188,819	92,814
Այլ տոկոսային եկամուտ	**1,189,505**	**685,875**
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	**60,360,766**	**53,640,166**
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	12,166,015	10,669,140
Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ	9,976,484	10,895,124
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,123,159	2,604,298
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,708,196	1,225,204
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,294,627	-
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	558,606	281,181
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով վճարվելիք գումարներ	521,002	631,857
Այլ	14,063	2,291
	29,362,152	**26,309,095**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	**30,998,614**	**27,331,071**

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման վճարներ	2,602,582	2,051,820
Դրամական փոխանցումներ	933,286	942,134
Կանխիկացում, հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	806,024	890,990
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	585,077	184,281
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	267,337	261,087
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	167,842	136,278
Այլ	77,016	44,640
	5,439,164	**4,511,230**

(ա) Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Բանկի հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը հիմնականում ներառում է միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների մատուցումից ստացվող հասույթը: Բանկը միջնորդավճարների և այլ վճարների, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների գծով հասույթը հիմնականում ճանաչում է ժամանակի որոշակի պահին: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31 ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը ներառում է.

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը	5,439,164	4,511,230
Եկամուտ խորհրդատվական և և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	1,001,576	2,521,939
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	658,007	337,909
	7,098,747	**7,371,078**

(բ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Այլ ակտիվներում ներառված դեբիտորական պարտք	80,815	30,387

8 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,158,619	828,537
Դրամական փոխանցումներ	228,980	169,092
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	41,777	55,364
Այլ	72,004	58,601
	1,501,380	**1,111,594**

9 Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	414,608	244,025
Զուտ (վնաս)/օգուտ արժութային և տոկոսադրույքային ածանցյալ գործիքների գծով	(99,450)	751,552
	315,158	**995,577**

10 Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Զուտ օգուտ սփոթ գործարքներից	4,043,700	3,586,028
Զուտ օգուտ/(վնաս) ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	533,971	(451,969)
	4,577,671	**3,134,059**

11 Այլ գործառնական եկամուտ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	1,121,772	1,382,383
Եկամուտ խորհրդատվական և և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	1,001,576	2,521,939
Օգուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	398,569	-
Զուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	232,127	106,280
Այլ	425,880	231,629
	3,179,924	**4,242,231**

12 Այլ գործառնական ծախսեր

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	831,320	626,757
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	684,933	485,453
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	362,373	341,874
Հաճախորդներին տրված վարկերը սկզբնապես շուկայական տոկոսադրույքներով ճանաչելու հետևանք	280,787	-
Գործակալական վճար	209,165	197,039
Տերմինալների օգտագործման վճարներ	109,368	126,706
Գրավի գրանցման ծախսեր	106,482	53,038
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	78,260	67,411
Ինկասացիա	74,842	64,444
Վարկային ռեգիստրի գծով ծախսեր	68,789	60,938
Պահառուական ծառայություններ	35,386	26,848
Քեշբեք և հաճախորդների ներգրավման գծով ծախսեր	24,515	35,603
Մշտադիտարկման ծառայություններ	18,696	21,192
Այլ	520,974	368,338
	3,405,890	**2,475,641**

13 Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(19,843)	-	-	(19,843)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	(8)	-	-	(8)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	61,602	-	-	61,602
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,080,240	1,756,197	4,653,501	7,489,938
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	7,599	-	(53,803)	(46,204)
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	(27,120)	-	-	(27,120)
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	(22,854)	-	-	(22,854)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(373,558)	-	-	(373,558)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(79,423)	-	-	(79,423)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(10,541)	258	222,722	212,439
Հանձնառություններ	(4,000)	(5,613)	(14,328)	(23,941)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	**612,094**	**1,750,842**	**4,808,092**	**7,171,028**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	1-ին փուլ	2-րդ փուլ	3-րդ փուլ	Ընդամենը
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	17,021	-	-	17,021
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	7	-	-	7
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(5,651)	-	60,652	55,001
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	4,454,462	182,071	4,135,777	8,772,310
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	2,486	-	211,682	214,168
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	24,455	-	-	24,455
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	21,618	(112,660)	-	(91,042)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	85,437	-	-	85,437
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	72,517	-	-	72,517
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	8,024	(2,025)	270,040	276,039
Հանձնառություններ	(20,546)	(17,082)	(7,320)	(44,948)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	**4,659,830**	**50,304**	**4,670,831**	**9,380,965**

14 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Մաշվածություն և ամորտիզացիա*	2,858,594	1,229,353
Գովազդ և շուկայավարում	899,241	698,705
Այլ ծախսեր վարձակալության գծով (2018թ-ին՝ գործառնական վարձակալություն)	472,016	2,204,391
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	413,885	319,010
Մասնագիտական ծառայություններ	263,041	223,635
Վարկերի վերաղարձման գծով ծախսեր	210,898	114,508
Անվտանգության ծառայություն	200,941	168,667
Դասընթացներ և կրթություն	180,677	104,121
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	150,939	130,506
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	128,400	134,270
Բարեգործություն և հովանավորություն	124,058	94,191
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	95,144	103,734
Գրասենյակային ծախսեր	85,938	46,405
Ապահովագրություն	44,427	36,276
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	23,998	24,563
Այլ	525,225	485,879
	6,677,422	**6,118,214**

* 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա մաշվածության և ամորտիզացիայի գումարում ներառված 1,027,215 հազար դրամը վերաբերում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի ամորտիզացիային՝ ՖՀՄՍ 16 *«Վարձակալություններ»* պահանջների համաձայն (տես Ծանոթագրություն 22):

15 Շահութահարկի գծով ծախս

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	2,784,667	2,923,474
Նախորդ տարվա ընթացիկ հարկի գծով ճշգրտումներ	-	127,794
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման արդյունքում	1,069,879	(229,744)
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	**3,854,546**	**2,821,524**

2019թ-ին ընթացիկ հարկի գծով կիրառելի դրույքը կազմում է 20% (2018թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2019թ. հազ. դրամ	%	2018թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան հարկումը	15,969,514		13,323,968	
Շահութահարկ՝ կիրառելի հարկային դրույքով	(3,193,903)	(20.0)	(2,664,794)	(20.0)
Չնվազեցվող ծախսեր	(754,970)	(4.7)	(37,641)	(0.3)
Հարկի դրույքի նվազեցման հետևանք*	94,327	0.6	-	-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշգրտում	-	-	(127,794)	(1.0)
Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից և զուտ վնաս շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով (չհարկվող մաս)	-	-	8,705	0.1
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	**(3,854,546)**	**(24.1)**	**(2,821,524)**	**(21.2)**

* Համաձայն 2019թ. հունիսի 25-ի հարկերի մասին որոշման՝ 2020թ. հունվարի 1-ից գործում է նոր հարկային օրենսգիրքն ըստ որի շահութահարկի դրույքը 20%-ից նվազել է 18%: Հաշվի առնելով, որ օրենսդրության փոփոխությունն ուժի մեջ է մտել հաշվետու ժամանակաշրջանում, 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հետաձգված հարկի գծով մնացորդները հաշվարկվել են օգտագործելով հարկի կիրառելի դրույքը, որն ըստ ակնկալիքների պետք է գործեր հակադարձման ժամանակ:

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն և զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն համապատասխանաբար 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(36,011)	(34,929)	-	(70,940)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(54,470)	(14,296)	(34,464)	(103,230)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(179,080)	(1,078,514)	-	(1,257,594)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	(18,770)	(119,645)	-	(138,415)
Հիմնական միջոցներ	(51,740)	34,824	-	(16,916)
Օգտագործման իրավունքի ձևի ակտիվ/վարձակալության գծով պարտավորություն	-	89,699	-	89,699
Այլ ակտիվներ	44,296	38,437	-	82,733
Այլ պարտավորություններ	594,242	7,053	-	601,295
Այլ փոխառություններ	(112,569)	7,492	-	(105,077)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	**185,898**	**(1,069,879)**	**(34,464)**	**(918,445)**

հազ. դրամ	Մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	ՖՀՄՍ 9 կիրառման հետևանք	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(30,281)	-	(5,730)	-	(36,011)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(84,556)	-	14,503	15,583	(54,470)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,075,288)	792,452	103,756	-	(179,080)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	(197,755)	173,222	5,763	-	(18,770)
Հիմնական միջոցներ	(68,334)	-	16,594	-	(51,740)
Այլ ակտիվներ	25,243	-	19,053	-	44,296
Այլ պարտավորություններ	448,558	-	145,684	-	594,242
Այլ փոխառություններ	(42,690)	-	(69,879)	-	(112,569)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	**(1,025,103)**	**965,674**	**229,744**	**15,583**	**185,898**

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	30,542,976	23,812,923
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	192,296,163	108,760,743
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	15,619,437	-
- A1-ից A3 վարկանիշով	3,872,463	2,055,194
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	4,351,050	8,659,732
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	591,763	363,521
- առանց վարկանիշի	103,187	744,991
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	**24,537,900**	**11,823,438**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**247,377,039**	**144,397,104**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(23,349)	(43,192)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**247,353,690**	**144,353,912**

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկն ունի մեկ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ (2018թ-ին Բակը չուներ որևէ այլ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 15,619,437 հազար դրամ:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 18) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համաձրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(43,192)	-	-	(43,192)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	43,192	-	-	43,192
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(23,349)	-	-	(23,349)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(23,349)**	**-**	**-**	**(23,349)**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(26,171)	-	-	(26,171)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	26,171	-	-	26,171
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(43,192)	-	-	(43,192)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(43,192)**	**-**	**-**	**(43,192)**

17 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	5,639,623	3,896,848
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	496,024	495,621
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**6,135,647**	**4,392,469**
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	882,314	1,027,465
- առանց վարկանիշի	1,164,084	745,688
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**2,046,398**	**1,773,153**
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	**8,182,045**	**6,165,622**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	-	526,169
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**-**	**526,169**
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**8,182,045**	**6,691,791**
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Տոկոսադրույքի սվոփեր	-	84,237
Արժութային սվոփեր	73,561	40,982
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	**73,561**	**125,219**
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	**8,255,606**	**6,817,010**
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժութային սվոփեր	35,314	20,621
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	**35,314**	**20,621**

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	7,037,868	4,645,203
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	3,019,309
- Այլ եկրների եվրոպարտատոմսեր	-	1,273,589
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**7,037,868**	**8,938,101**
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	204,154	-
- B1-ից B3 վարկանիշով	90,458	1,766,415
- առանց վարկանիշի	1,815,190	758,467
Օտարերկրյա կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	1,631,420	-
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**3,741,222**	**2,524,882**
Ընդամենը պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	**10,779,090**	**11,462,983**
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	69,895	139,145
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**10,848,985**	**11,602,128**

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(144,460)	-	-	(144,460)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	70,802	-	-	70,802
Մարված ակտիվներ	1,854	-	-	1,854
Վաճառված ակտիվներ	101,135	-	-	101,135
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(94,368)	-	-	(94,368)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(65,037)**	**-**	**-**	**(65,037)**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(71,943)	-	-	(71,943)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(28,375)	-	-	(28,375)
Մարված ակտիվներ	2,396	-	-	2,396
Վաճառված ակտիվներ	38,289	-	-	38,289
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(84,827)	-	-	(84,827)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(144,460)**	**-**	**-**	**(144,460)**

(i) Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված չգնահատվող բաժնային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացվող չգնահատվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող % 2019թ.	Վերահսկվող % 2018թ.	2019 հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
«Արցախ բանկ» ՓԲԸ	Հայաստանի Հանրապետություն	Բանկային գործունեություն	-	0.3%	-	69,250
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.76%	3.76%	36,429	36,429
SWIFT	Բելգիա	Դրամական փոխանցումներ	0.00%	0.00%	33,466	33,466
					69,895	**139,145**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսաներում և քլիրինգային կազմակերպություններում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	30,880,481	8,247,384
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	2,542,987	13,480,810
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**33,423,468**	**21,728,194**
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	152,571	484,608
- առանց վարկանիշի	-	302,996
Ընդամենը որպորատիվ պարտատոմսեր	**152,571**	**787,604**
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	**33,576,039**	**22,515,798**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(65,149)	(246,681)
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ ներդրումային արժեթղթեր	**33,510,890**	**22,269,117**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	16,748,372
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**-**	**16,748,372**
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող համախառն ներդրումային արժեթղթեր	**-**	**16,748,372**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	-	(192,026)
Ընդամենը վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված ամորտիզացված արժեքով չափվող համախառն ներդրումային արժեթղթեր	**-**	**16,556,346**
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ պարտքային ներդրումային արժեթղթեր	**33,510,890**	**38,825,463**

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

2019թ. օգոստոսին «Moody's» վարկանիշային գործակալությունը ՀՀ կառավարության ազգային արժույթով և արտարժույթով երկարաժամկետ թողարկողի և արտարժույթով արտահայտված գրավով չապահովված առաջնային պարտքի վարկանիշները B1-ից բարձրացրել է Ba3-ի: Կանխատեսումը «դրականից» փոխվել է «կայունի»: Վարկանիշի բարձրացումը հանգեցրել է ՀՀ կառավարության արժեթղթերի գծով պարտազանցման ռիսկի նվազմանը 2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(438,707)	-	-	(438,707)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	310,003	-	-	310,003
Մարված ակտիվներ	146,524	-	-	146,524
Վաճառված ակտիվներ	203,662	-	-	203,662
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(286,631)	-	-	(286,631)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(65,149)**	**-**	**-**	**(65,149)**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(353,270)	-	-	(353,270)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(115,355)	-	-	(115,355)
Մարված ակտիվներ	109,625	-	-	109,625
Վաճառված ակտիվներ	26,628	-	-	26,628
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(106,335)	-	-	(106,335)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(438,707)**	**-**	**-**	**(438,707)**

18 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ղեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,093,500	1,691,000
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	23,303,790	-
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Հայկական բանկեր	1,684,372	1,838,147
ՏՀԶԿ երկրների բանկեր	-	1,483,537
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	**1,684,372**	**3,321,684**
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	**27,081,662**	**5,012,684**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(67,022)	(66,072)
Ընդամենը բանկերին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	**27,014,640**	**4,946,612**

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում ղեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 2% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 12%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 6%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով: ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 16), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում: Պարտադիր օրական նվազագույն պահուստ ապահովելու պահանջն ուժի մեջ է մտել 2019թ-ին: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 23,303,790 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստն արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2018թ-ին նման պահուստ չկար):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր (2018թ-ին նման բանկեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չէին և ամբողջությամբ դասված էին 1-ին փուլ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ 60,652 հազար դրամ գումարով մեկ բանկի տրված արժեզրկված վարկի, որը դասվել էր 3-րդ փուլ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	5,420	-	60,652	66,072
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(5,420)	-	-	(5,420)
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(58,975)	(58,975)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	(1,677)	(1,677)
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	67,022	-	-	67,022
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**67,022**	**-**	**-**	**67,022**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	11,071	-	-	11,071
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	(11,071)	-	-	(11,071)
Վերադասակարգում դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից	-	-	60,652	60,652
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	5,420	-	-	5,420
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**5,420**	**-**	**60,652**	**66,072**

19 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ, առանց վարկանիշի	12,934,713	3,977,218
Միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ, առանց վարկանիշի	10,614,848	2,769,206
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք համախառն գումարներ	**23,549,561**	**6,746,424**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2)	(10)
Ընդամենը հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք զուտ գումարներ	**23,549,559**	**6,746,414**

2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ կամ ֆինանսական կազմակերպություն, որի գծով մնացորդները գերազանցեն Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարները վերագրելի են հեղինակավոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(ա) Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարների դիմաց գրավադրված էին 25,415,586 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ կառավարության արժեթղթերը (2018թ-ին՝ 7,148,759 հազար դրամ):

Այս գործարքներն իրականացվում են փոխատվության, արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության ստանդարտ գործառնություններին բնորոշ պայմաններով:

20 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	20 (ա)	426,653,712	440,285,372
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	20 (ա)	151,235,570	102,282,025
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	20 (բ)	10,707,784	10,720,377
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	20 (գ)	5,060,739	8,305,930
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		**593,657,805**	**561,593,704**
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	20 (դ)	5,906,852	2,301,830
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(13,822,758)	(15,952,351)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ		**585,741,899**	**547,943,183**

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	322,130,999	346,631,927
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	104,522,713	93,653,445
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**426,653,712**	**440,285,372**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	78,403,125	44,827,381
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկեր	72,832,445	57,454,644
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	**151,235,570**	**102,282,025**
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**577,889,282**	**542,567,397**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(13,554,046)	(15,603,207)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**564,335,236**	**526,964,190**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համաղրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	406,904,273	18,940,841	14,440,258	440,285,372
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	149,704,032	-	-	149,704,032
Մարված ակտիվներ	(148,454,597)	(5,792,401)	(2,272,602)	(156,519,600)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	479,943	(479,943)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(13,426,278)	13,426,278	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(334,326)	(6,933,868)	7,268,194	-
Վերականգնումներ	-	-	355,367	355,367
Դուրսգրված գումարներ	(1,466,802)	-	(5,704,657)	(7,171,459)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**393,406,245**	**19,160,907**	**14,086,560**	**426,653,712**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	379,798,966	22,426,969	14,489,190	416,715,125
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	188,072,142	-	-	188,072,142
Մարված ակտիվներ	(142,830,985)	(10,431,544)	(3,616,256)	(156,878,785)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	2,364	(2,364)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(15,396,444)	15,396,444	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,741,770)	(8,448,664)	11,190,434	-
Վերականգնումներ	-	-	323,055	323,055
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(7,946,165)	(7,946,165)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**406,904,273**	**18,940,841**	**14,440,258**	**440,285,372**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,832,635	2,749,302	6,516,837	13,098,774
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	419,171	-	-	419,171
Մարված ակտիվներ	(1,039,182)	(838,870)	(1,501,091)	(3,379,143)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,377	(1,377)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,103,102)	1,103,102	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(126,067)	(1,513,111)	1,639,178	-
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(40,619)	(40,619)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները և փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	651,340	2,500,665	3,941,487	7,093,492
Վերականգնումներ	-	-	355,367	355,367
Դուրսգրված գումարներ	(1,466,802)	-	(5,704,657)	(7,171,459)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,169,370**	**3,999,711**	**5,206,502**	**10,375,583**

	2018			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	2,938,873	4,113,375	7,186,602	14,238,850
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	3,899,001	-	-	3,899,001
Մարված ակտիվներ	(645,996)	(955,677)	(1,136,512)	(2,738,185)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	516	(516)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(969,110)	969,110	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(810,516)	(2,514,209)	3,324,725	-
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(131,078)	(131,078)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները և փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	(580,133)	1,137,219	4,896,210	5,453,296
Վերականգնումներ	-	-	323,055	323,055
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(7,946,165)	(7,946,165)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**3,832,635**	**2,749,302**	**6,516,837**	**13,098,774**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	97,861,470	477,659	3,942,896	102,282,025
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	115,984,020	-	-	115,984,020
Մարված ակտիվներ	(63,438,697)	(452,970)	(456,420)	(64,348,087)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,116	(16,116)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(813,891)	813,891	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,009,295)	(5,720)	2,015,015	-
Վերականգնումներ	-	-	671,202	671,202
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,353,590)	(3,353,590)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**147,599,723**	**816,744**	**2,819,103**	**151,235,570**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	58,546,213	271,405	3,072,191	61,889,809
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	60,128,910	-	-	60,128,910
Մարված ակտիվներ	(18,076,429)	(37,418)	(1,172,672)	(19,286,519)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	11,871	(11,871)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(477,659)	477,659	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,271,436)	(222,116)	2,493,552	-
Վերականգնումներ	-	-	347,174	347,174
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(797,349)	(797,349)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**97,861,470**	**477,659**	**3,942,896**	**102,282,025**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,038,623	127,091	1,338,719	2,504,433
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,565,037	-	-	1,565,037
Մարված ակտիվներ	(387,728)	(7,083)	(289,367)	(684,178)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	11,225	(5,526)	(5,699)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(114,647)	114,647	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(576,341)	(113,563)	689,904	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(10,115)	101,485	778,768	870,138
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(73,513)	(73,513)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(118,283)	-	1,797,217	1,678,934
Վերականգնումներ	-	-	671,202	671,202
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,353,590)	(3,353,590)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,407,771**	**217,051**	**1,553,641**	**3,178,463**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	204,014	44,149	769,452	1,017,615
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,827,045	-	-	1,827,045
Մարված ակտիվներ	(44,243)	(731)	(350,139)	(395,113)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	539	(539)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(119,926)	119,926	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(827,594)	(36,974)	864,568	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(188)	1,260	189,400	190,472
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(220,575)	(220,575)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(1,024)	-	536,188	535,164
Վերականգնումներ	-	-	347,174	347,174
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(797,349)	(797,349)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,038,623**	**127,091**	**1,338,719**	**2,504,433**

(i) Հաճախորդներին տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	294,555,716	16,707,172	2,918,679	314,181,567
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,085,331	-	1,085,331
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	6,864,101	6,864,101
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**294,555,716**	**17,792,503**	**9,782,780**	**322,130,999**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(829,702)	(3,977,372)	(3,675,775)	(8,482,849)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**293,726,014**	**13,815,131**	**6,107,005**	**313,648,150**
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	98,606,100	1,338,607	427,982	100,372,689
- մինչև 30 օր ժամկետանց	244,429	-	73,462	317,891
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	29,797	188,438	218,235
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	3,613,898	3,613,898
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**98,850,529**	**1,368,404**	**4,303,780**	**104,522,713**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(339,668)	(22,339)	(1,530,727)	(1,892,734)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**98,510,861**	**1,346,065**	**2,773,053**	**102,629,979**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	**393,406,245**	**19,160,907**	**14,086,560**	**426,653,712**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	**392,236,875**	**15,161,196**	**8,880,058**	**416,278,129**
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	77,690,211	6,830	69,967	77,767,008
- մինչև 30 օր ժամկետանց	79,102	7,331	-	86,433
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	103,527	28,239	131,766
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	417,918	417,918
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**77,769,313**	**117,688**	**516,124**	**78,403,125**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(28,558)	(4,846)	(196,218)	(229,622)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**77,740,755**	**112,842**	**319,906**	**78,173,503**
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկեր*				
- ոչ ժամկետանց	69,358,576	222,073	360,333	69,940,982
- մինչև 30 օր ժամկետանց	471,834	55,780	263,337	790,951
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	421,203	207,859	629,062
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,471,450	1,471,450
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն այլ սպառողական վարկեր	**69,830,410**	**699,056**	**2,302,979**	**72,832,445**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,379,213)	(212,205)	(1,357,423)	(2,948,841)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ այլ սպառողական վարկեր	**68,451,197**	**486,851**	**945,556**	**69,883,604**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**147,599,723**	**816,744**	**2,819,103**	**151,235,570**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**146,191,952**	**599,693**	**1,265,462**	**148,057,107**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**541,005,968**	**19,977,651**	**16,905,663**	**577,889,282**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**538,428,827**	**15,760,889**	**10,145,520**	**564,335,236**

* Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են ֆիզիկական անձանց տրված վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	322,257,991	15,295,351	5,703,381	343,256,723
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	1,814,251	1,814,251
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,560,953	1,560,953
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**322,257,991**	**15,295,351**	**9,078,585**	**346,631,927**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,226,121)	(2,220,152)	(4,524,892)	(9,971,165)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**319,031,870**	**13,075,199**	**4,553,693**	**336,660,762**
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	84,638,728	3,641,269	573,278	88,853,275
- մինչև 30 օր ժամկետանց	7,554	-	-	7,554
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	4,221	586,159	590,380
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	4,202,236	4,202,236
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**84,646,282**	**3,645,490**	**5,361,673**	**93,653,445**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(606,514)	(529,150)	(1,991,945)	(3,127,609)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**84,039,768**	**3,116,340**	**3,369,728**	**90,525,836**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված համախառն վարկեր	**406,904,273**	**18,940,841**	**14,440,258**	**440,285,372**
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված զուտ վարկեր	**403,071,638**	**16,191,539**	**7,923,421**	**427,186,598**
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	44,292,393	-	22,865	44,315,258
- մինչև 30 օր ժամկետանց	55,668	2,825	-	58,493
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	453,630	453,630
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**44,348,061**	**2,825**	**476,495**	**44,827,381**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(120,745)	(219)	(170,623)	(291,587)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**44,227,316**	**2,606**	**305,872**	**44,535,794**
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	53,155,284	82,158	304,257	53,541,699
- մինչև 30 օր ժամկետանց	358,125	24,788	107,934	490,847
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	367,888	29,543	397,431
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	3,024,667	3,024,667
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն այլ սպառողական վարկեր	**53,513,409**	**474,834**	**3,466,401**	**57,454,644**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(917,878)	(126,872)	(1,168,096)	(2,212,846)
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ այլ սպառողական վարկեր	**52,595,531**	**347,962**	**2,298,305**	**55,241,798**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**97,861,470**	**477,659**	**3,942,896**	**102,282,025**
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**96,822,847**	**350,568**	**2,604,177**	**99,777,592**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր	**504,765,743**	**19,418,500**	**18,383,154**	**542,567,397**
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր	**499,894,485**	**16,542,107**	**10,527,598**	**526,964,190**

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավն ապահովում է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակներն են՝

- Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ,
- Մանրածախ վարկավորման համար՝ անշարժ գույք:

Բանկը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարարության ստուգման ընթացքում:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերահայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2019թ.		**Գրավի գնահատված շուկայական արժեք**						
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	**Անշարժ գույք**	**Ավտոմե-քենաներ**	**Այլ**	**Ավելցուկ**	**Ընդամենը գրավ**	**Զուտ ենթարկվա-ծություն**	**Համապա-տասխան ԱՊԿ**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	14,086,560	9,884,809	472,493	1,053,315	(503,854)	10,906,763	3,179,797	5,206,502
Հիփոթեքային վարկեր	516,124	471,901	-	-	(108,953)	362,948	153,176	196,218
Այլ սպառողական վարկեր	2,302,979	917,339	158,963	33,600	(409,049)	700,853	1,602,126	1,357,423
Ընդամենը	**16,905,663**	**11,274,049**	**631,456**	**1,086,915**	**(1,021,856)**	**11,970,564**	**4,935,099**	**6,760,143**

31 դեկտեմբերի 2018թ.		**Գրավի գնահատված շուկայական արժեք**						
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	**Անշարժ գույք**	**Ավտոմե-քենաներ**	**Այլ**	**Ավելցուկ**	**Ընդամենը գրավ**	**Զուտ ենթարկվա-ծություն**	**Համապա-տասխան ԱՊԿ**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	14,440,258	6,323,371	434,900	3,311,887	(570,944)	9,499,214	4,941,044	6,516,836
Հիփոթեքային վարկեր	476,495	457,883	-	-	(80,883)	377,000	99,495	170,623
Այլ սպառողական վարկեր	3,467,106	2,533,102	8,900	13,700	(689,305)	1,866,397	1,600,709	1,168,543
Ընդամենը	**18,383,859**	**9,314,356**	**443,800**	**3,325,587**	**(1,341,132)**	**11,742,611**	**6,641,248**	**7,856,002**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցներով ապահովված վարկերի մնացորդը, որի մասով արժեզրկման պահուստ չէր ձևավորվել արժեզրկման պահուստ գրավով ապահովվածությունից ելնելով, կազմում է 1,977,340 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 11,001,416 հազար դրամ):

Առգրավված գրավ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 1,685,144 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 1,898,495 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 1,255,565 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2018թ-ին՝ 600,405 հազար դրամ): 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	2019թ. հազ. դրամ	**2018թ. հազ. դրամ**
Անշարժ գույք	3,117,737	2,680,912
Այլ	89,467	96,711
Նվազեցում մինչև իրացման զուտ արժեք	(178,749)	(148,964)
Ընդամենը առգրավված գրավ	**3,028,455**	**2,628,659**

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Մեծածախ առևտուր	92,693,412	97,912,612
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	60,432,117	61,847,784
Շինարարություն	39,223,197	23,371,992
Հյուրանոցային ոլորտ	34,366,797	37,495,210
Մանրածախ առևտուր	33,312,917	28,884,100
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	32,508,253	23,692,826
Էներգետիկայի ոլորտ	30,213,023	21,980,801
Տրանսպորտ	27,187,452	28,449,596
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	19,177,522	18,570,577
Անշարժ գույք	16,645,697	12,375,233
Արդյունաբերություն	16,023,886	7,483,143
Կապի ծառայություններ	8,294,421	20,615,886
Ֆինանսներ և ներդրումներ	6,144,886	43,073,908
Այլ	10,430,132	14,531,704
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	151,235,570	102,282,025
	577,889,282	**542,567,397**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(13,554,046)	(15,603,207)
	564,335,236	**526,964,190**

Ստորև ներկայացված է Բանկի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (զուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	372,080,229	351,974,113
ՏՀԶԿ և ԵՄ	24,817,189	35,463,833
Այլ երկրներ	19,380,711	39,748,652
	416,278,129	**427,186,598**

(iv) Պարտքային ռիսկին ենթարկվածություն

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի ութ փոխառու կամ կապակցված փոխառուների խմբեր (2018թ-ին՝ տասնմեկ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը (առանց դրամական միջոցներով տրված գրավի) կազմում է 100,346,776 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 124,491,863 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 30-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	10,707,784	10,720,377
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(7,012)	(34,132)
	10,700,772	**10,686,245**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2018թ-ին՝ մեկ հաճախորդ): 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս հաճախորդի գծով մնացորդները կազմում էին 9,642,384 հազար դրամ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,720,377	-	-	10,720,377
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,672,728	-	-	10,672,728
Մարված ակտիվներ	(10,685,321)	-	-	(10,685,321)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**10,707,784**	**-**	**-**	**10,707,784**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,752,241	-	-	6,752,241
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,720,378	-	-	10,720,378
Մարված ակտիվներ	(6,752,242)	-	-	(6,752,242)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**10,720,377**	**-**	**-**	**10,720,377**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարների կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	34,132	-	-	34,132
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,998	-	-	6,998
Մարված ակտիվներ	(34,118)	-	-	(34,118)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**7,012**	**-**	**-**	**7,012**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	9,677	-	-	9,677
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	34,128	-	-	34,128
Մարված ակտիվներ	(9,673)	-	-	(9,673)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**34,132**	**-**	**-**	**34,132**

Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(գ) Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ

	2019թ. հազ. դրամ	**2018թ. հազ. դրամ**
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ իրավաբանական անձանցից	5,060,739	8,305,930
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(14,537)	(37,391)
	5,046,202	**8,268,539**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2018թ-ին նման հաճախորդ չկար):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	8,305,930	-	-	8,305,930
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,752,132	-	-	2,752,132
Մարված ակտիվներ	(5,997,323)	-	-	(5,997,323)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**5,060,739**	**-**	**-**	**5,060,739**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,508,851	-	620,897	4,129,748
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	7,492,016	-	-	7,492,016
Մարված ակտիվներ	(2,694,937)	-	(620,897)	(3,315,834)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**8,305,930**	**-**	**-**	**8,305,930**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարների կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	37,391	-	-	37,391
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	7,806	-	-	7,806
Մարված ակտիվներ	(30,660)	-	-	(30,660)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**14,537**	**-**	**-**	**14,537**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	15,773	-	112,660	128,433
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	33,057	-	-	33,057
Մարված ակտիվներ	(8,716)	-	(112,660)	(121,376)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(2,723)	-	-	(2,723)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**37,391**	**-**	**-**	**37,391**

(գ) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ

	2019թ. հազ. դրամ	**2018թ. հազ. դրամ**
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	1,620,206	609,931
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	1,417,781	1,412,864
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	4,345,955	871,025
	7,383,942	**2,893,820**
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(1,477,090)	(591,990)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներում	**5,906,852**	**2,301,830**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(247,162)	(277,625)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	**5,659,690**	**2,024,205**
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	1,241,865	534,622
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	1,086,710	1,002,820
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	3,331,115	486,763
	5,659,690	**2,024,205**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,863,354	-	438,476	2,301,830
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,140,682	-	-	4,140,682
Մարված ակտիվներ	(394,914)	-	(151,428)	(546,342)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(31,343)	-	31,343	-
Վերականգնումներ	-	-	10,682	10,682
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**5,577,779**	**-**	**329,073**	**5,906,852**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,065,210	86,601	607,659	1,759,470
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,403,082	-	-	1,403,082
Մարված ակտիվներ	(313,933)	-	(276,131)	(590,064)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(291,005)	(86,601)	377,606	-
Վերականգնումներ	-	-	6,559	6,559
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(277,217)	(277,217)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,863,354**	**-**	**438,476**	**2,301,830**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,064	-	265,561	277,625
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,601	-	-	11,601
Մարված ակտիվներ	(4,002)	-	(10,682)	(14,684)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,917)	-	3,917	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	-	-	(43,121)	(43,121)
Ձեղչի ծախսագրում	-	-	5,059	5,059
Վերականգնումներ	-	-	10,682	10,682
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**15,746**	**-**	**231,416**	**247,162**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	9,646	15,887	308,582	334,115
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	7,999	-	-	7,999
Մարված ակտիվներ	(1,835)	-	(6,559)	(8,394)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(68)	(15,887)	15,955	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(3,678)	-	-	(3,678)
Ձեղչի ծախսագրում	-	-	218,241	218,241
Վերականգնումներ	-	-	6,559	6,559
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(277,217)	(277,217)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**12,064**	**-**	**265,561**	**277,625**

(i) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
- ոչ ժամկետանց	5,577,779	-	-	5,577,779
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	31,344	31,344
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	297,729	297,729
Ընդամենը համախառն ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	**5,577,779**	**-**	**329,073**	**5,906,852**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(15,746)	-	(231,416)	(247,162)
Ընդամենը զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	**5,562,033**	**-**	**97,657**	**5,659,690**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների պարտքային որակի վերաբերյալ 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ				
- ոչ ժամկետանց	1,863,354	-	-	1,863,354
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	438,476	438,476
Ընդամենը համախառն ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	**1,863,354**	**-**	**438,476**	**2,301,830**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(12,064)	-	(265,561)	(277,625)
Ընդամենը զուտ ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	**1,851,290**	**-**	**172,915**	**2,024,205**

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների կենտրոնացում

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2018թ-ին նման հաճախորդ չկար):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2019թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք						
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմե-քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Զուտ ենթարկված-ծություն	Համապա-տասխան ԱՊԿ
Ֆինանսական վարձակալություն	329,072	-	126,500	-	-	126,500	202,572	231,416
Ընդամենը	**329,072**	**-**	**126,500**	**-**	**-**	**126,500**	**202,572**	**231,416**

Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարների համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2019թ.		Գրավի գնահատված շուկայական արժեք						
	Համախառն հաշվեկշռային արժեք	Անշարժ գույք	Ավտոմե-քենաներ	Այլ	Ավելցուկ	Ընդամենը գրավ	Զուտ ենթարկված-ծություն	Համապա-տասխան ԱՊԿ
Ֆինանսական վարձակալություն	438,476	10,600	224,400	-	-	235,000	203,476	265,561
Ընդամենը	**438,476**	**10,600**	**224,400**	**-**	**-**	**235,000**	**203,476**	**265,561**

21 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	4,531,055	6,267,277	2,321,987	298,130	2,570,230	15,988,679
Ավելացումներ	279,476	1,448,953	232,688	30,271	856,192	2,847,580
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(51,169)	(72,702)	(48,649)	(24,671)	(274,722)	(471,913)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**4,759,362**	**7,643,528**	**2,506,026**	**303,730**	**3,151,700**	**18,364,346**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	1,278,411	2,847,926	458,661	98,710	1,064,634	5,748,342
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	318,194	807,793	187,465	38,110	479,817	1,831,379
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(51,169)	(39,117)	(40,641)	(22,391)	(224,451)	(377,769)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**1,545,436**	**3,616,602**	**605,485**	**114,429**	**1,320,000**	**7,201,952**
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**3,213,926**	**4,026,926**	**1,900,541**	**189,301**	**1,831,700**	**11,162,394**

հազ. դրամ	Վարձակալված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	3,382,399	4,507,730	1,538,154	205,511	2,478,033	12,111,827
Ավելացումներ	1,261,184	1,785,997	835,103	92,619	373,423	4,348,326
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(112,528)	(26,450)	(51,270)	-	(281,226)	(471,474)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	**4,531,055**	**6,267,277**	**2,321,987**	**298,130**	**2,570,230**	**15,988,679**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	1,134,931	2,351,831	397,295	74,444	1,026,410	4,984,911
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	256,008	519,857	109,772	24,266	319,450	1,229,353
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(112,528)	(23,762)	(48,406)	-	(281,226)	(465,922)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	**1,278,411**	**2,847,926**	**458,661**	**98,710**	**1,064,634**	**5,748,342**
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	**3,252,644**	**3,419,351**	**1,863,326**	**199,420**	**1,505,596**	**10,240,337**

22 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Ընկերությունը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,984,619
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	74,839
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(1,027,215)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություն և ապաճանաչում	1,202,876
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**11,235,119**

(բ) Վարձակալության գծով պարտավորություն

	2019թ. հազ. դրամ
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	1,826,982
Մեկից երկու տարի ժամկետով	1,806,574
Երկուսից հինգ տարի ժամկետով	4,841,814
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	17,548,888
Ընդամենը չզեղչված վարձակալության գծով վճարվելիք գումարներ	**26,024,258**
Չվաստակած ֆինանսական ծախսեր	(14,651,001)
Վարձակալության գծով պարտավորություն	**11,373,257**

(գ) Շահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2019թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	1,027,215
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	1,294,627

(դ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2019թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալությունների գծով	
Վարձակալության գծով պարտավորությունների դիմաց վճարումներ	1,444,183

23 Այլ ակտիվներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	2,043,477	2,119,304
Հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում՝ օգտագործման սահմանափակումներով	569,931	447,384
Բրոքերային հաշիվներ	373,512	244,954
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(42,495)	(18,498)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	**2,944,425**	**2,793,144**
Կանխավճարներ մատակարարներին	2,299,207	1,880,690
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	863,805	473,701
Պաշարներ	188,858	145,357
Այլ	83,685	164,719
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**3,435,555**	**2,664,467**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**6,379,980**	**5,457,611**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	14,884	209	3,405	18,498
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(37,133)	37,133	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(37,359)	37,359	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	26,592	484	185,327	212,403
Դուրսգրումներ	-	-	(188,406)	(188,406)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**4,343**	**467**	**37,685**	**42,495**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	6,860	2,234	43,205	52,299
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(209)	209	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(282)	(1,869)	2,151	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	8,515	(365)	267,889	276,039
Դուրսգրումներ	-	-	(309,840)	(309,840)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**14,884**	**209**	**3,405**	**18,498**

24 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	13,092,867	7,078,390
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
- Մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	10,674,325	23,530,588
- Ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	4,568,199	3,421,295
Ակրեդիտիվների գծով պարտավորություններ	5,512,922	8,625,734
Լորո հաշիվներ	640,500	420,762
	34,488,813	**43,076,769**

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումը և վարչարարությունն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի այնպիսի բանկեր (2018թ-ին՝ մեկ բանկեր), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 20,643,011 հազար դրամ:

25 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	77,232,696	61,904,034
- Իրավաբանական անձինք	260,795,880	145,889,262
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	171,586,444	133,060,914
- Իրավաբանական անձինք	83,608,413	58,231,922
	593,223,433	**399,086,132**

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 1,977,340 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 11,001,416 հազար դրամ) գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների դիմաց:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երեք հաճախորդ (2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ չորս հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 144,761,622 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 44,068,684 հազար դրամ):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	50,000,346	46,233,668
Մուրհակներ	4,572,709	4,612,688
	54,573,055	**50,846,356**

2019թ. դեկտեմբերի դրությամբ Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ 8 միլիարդ դրամ և 86.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով (2018թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր դրամով, ԱՄՆ դոլարով և եվրոյով՝ համապատասխանաբար 5 միլիարդ դրամ, 81 միլիոն ԱՄՆ դոլար և 3 միլիոն եվրո անվանական արժեքով): 2019թ. դեկտեմբերի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 8,125,944 հազար դրամ և 41,874,402 հազար դրամ (2018թ-ին՝ համապատասխանաբար 5,090,669 հազար դրամ, 39,469,585 հազար դրամ և 1,673,414 հազար դրամ):

Բանկի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2016թ-ին իր ներդրումների կառավարչի՝ «ResponsAbility Investments AG» միջոցով Բանկը չորս լյուքսեմբուրգյան հիմնադրամներում տեղաբաշխել էր ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 20,000,000 ԱՄՆ դոլար գումարով մուրհակներ, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2021թ-ին: 2019թ. դեկտեմբերի դրությամբ մուրհակների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 4,572,709 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 4,612,688 հազար դրամ):

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	50,846,356	40,932,595
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	21,864,967	24,855,545
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(17,659,493)	(12,849,554)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**4,205,474**	**12,005,991**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**(564,912)**	**(96,733)**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,123,159	2,604,298
Վճարված տոկոսներ	(3,037,022)	(4,599,795)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**54,573,055**	**50,846,356**

27 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	126,654,327	120,852,547
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	31,280	60,662
	126,685,607	**120,913,209**
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	36,495,281	44,489,851
Ստորադաս փոխառություններ վերջնական վերահսկող կողմից	-	5,924,274
	36,495,281	**50,414,125**

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հինգ ֆինանսական կազմակերպությունից (2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ յոթ) ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 114,833,909 հազար դրամ (2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 127,166,023 հազար դրամ):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են՝

- Կապակցված կողմ չհանդիսացող միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություն (25,027,671 հազար դրամ), որի մարման ժամկետն է՝ 2022թ. հունվարի 11-ը:
- Այլ երկու ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություն՝ 4,307,276 հազար դրամ գումարով և 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ժամկետով և 7,160,334 հազար դրամ գումարով և 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ժամկետով:

2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վերջնական վերահսկող կողմից ստացված 5,924,274 հազար դրամ գումարով փոխառությունը, որի մարման ժամկետը պայմանագրի համաձայն լրանում է 2021թ. հունվարի 11-ին, ամբողջությամբ մարվել է 2019թ-ին:

Ստացված փոխառությունները Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Կովենանտներ

Բանկը պարտավոր է պահպանել որոշակի կովենանտներ փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը պահպանել է բոլոր այդ կովենանտները:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	120,913,209	50,414,125
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	36,670,697	2,402,111
Մարումներ	(28,146,725)	(15,346,760)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**8,523,972**	**(12,944,649)**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**(2,887,489)**	**(564,649)**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	6,198,375	3,778,109
Վճարված տոկոսներ	(6,062,460)	(4,187,655)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**126,685,607**	**36,495,281**

	Այլ փոխառություններ	Ստորադաս փոխառություններ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2018թ.	98,128,094	40,919,768
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	109,241,838	9,290,363
Մարումներ	(85,915,500)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**23,326,338**	**9,290,363**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**(552,218)**	**22,123**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	4,910,452	5,984,672
Վճարված տոկոսներ	(4,899,457)	(5,802,801)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2018թ.	**120,913,209**	**50,414,125**

28 Այլ պարտավորություններ

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	3,433,379	2,944,207
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	1,262,818	887,189
Առևտրական կրեդիտորական պարտքեր	995,216	621,549
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	954,480	948,514
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	176,713	126,004
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	1,438,284	1,562,388
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	**8,260,890**	**7,089,851**
Այլ վճարվելիք հարկեր	305,946	301,576
ՀՀ ԿԲ-ի կողմից դեռ չհաստատված նորմատիվային կապիտալի համալրում	95,484	-
Հետաձգված եկամուտ	3,003	2,385
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	**404,433**	**303,961**
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**8,665,323**	**7,393,812**

29 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 116,710 սովորական բաժնետոմսից (2018թ-ին՝ 116,564): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 320 հազար դրամ և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

2019թ-ին Բանկը թողարկել է լրացուցիչ 146 բաժնետոմս՝ 320,000 դրամ անվանական արժեքով (2018թ-ին՝ 16,291 բաժնետոմս՝ 320,000 դրամ անվանական արժեքով) և 599,687 դրամ տեղաբաշխման արժեքով (2018թ-ին՝ 885,560 դրամ): 2019թ-ին թողարկված բոլոր բաժնետոմսերում ամբողջությամբ ձեռք են բերվել «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Շահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2019թ-ին Բանկը հայտարարել և վճարել է 1,050,000 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ (2018թ-ին՝ 1,148,000 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ):

30 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Շուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան/փորձն արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Բանկն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2019թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			2018թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %		
	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Այլ արտարժույթ
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային աչժեթղթեր	9.5%	6.7%	4.8%	9.5%	6.4%	4.9%
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	10.2%	7.5%	-	10.9%	5.0%	5.0%
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.6%	6.2%	-	9.0%	5.7%	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	5.3%	-	7.3%	-	1.0%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6.1%	3.4%	0.5%	7.0%	3.0%	1.0%
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	12.7%	8.9%	6.2%	13.6%	8.6%	7.1%
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	13.9%	7.9%	6.5%	13.7%	7.3%	8.4%
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	14.2%	8.8%	6.1%	14.8%	8.6%	5.2%
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	-	8.7%	5.3%	-	6.3%	6.7%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.5%	2.2%	1.7%	6.7%	3.3%	0.6%
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	6.1%	-	-
Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	9.0%	4.1%	1.8%	9.0%	4.1%	3.0%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.7%	5.2%	-	9.7%	5.4%	3.3%
Ստորադաս փոխառություններ	-	10.2%	6.3%	-	9.4%	6.4%
Այլ փոխառություններ	8.4%	5.0%	2.8%	7.9%	6.1%	3.0%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(1,049,753)	(1,162,410)
100 բկ զուգահեռ նվազում	1,049,753	1,162,410

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2019թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	2018թ. Սեփական կապիտալ հազ. դրամ
100 բկ զուգահեռ աճ	(315,398)	(529,312)
100 բկ զուգահեռ նվազում	315,398	529,312

(ii) Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժութային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,370,523	136,945,002	5,668,474	173,983,999
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային աչժեթղթեր	1,788,708	45,873	-	1,834,581
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,353,097	-	-	3,353,097
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,542,987	-	-	2,542,987
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20,101,586	4,824,324	-	24,925,910
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	1,346,506	7,524,129	-	8,870,635
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	328,225,481	80,824,999	1,740,067	410,790,547
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	1,574,039	3,472,163	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,994,946	948,658	-	2,943,604
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,902,267	3,015,623	2,985	9,920,875
Այլ ակտիվներ	1,761,925	29,107	57,915	1,848,947
Ընդամենը ակտիվներ	**400,962,065**	**237,629,878**	**7,469,441**	**646,061,384**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	13,556,167	4,869,901	1,018,093	19,444,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	361,523,559	63,486,589	7,214,487	432,224,635
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	46,447,112	-	-	46,447,112
Ստորադաս փոխառություններ	25,027,671	11,467,610	-	36,495,281
Այլ փոխառություններ	74,938,072	36,480,965	-	111,419,037
Այլ պարտավորություններ	1,292,686	450,630	18,164	1,761,480
Ընդամենը պարտավորություններ	**522,785,267**	**116,755,695**	**8,250,744**	**647,791,706**
Զուտ դիրքը	**(121,823,202)**	**120,874,183**	**(781,303)**	**(1,730,322)**
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	118,470,708	(122,495,280)	(239,651)	(4,264,223)
Զուտ դիրքը	**(3,352,494)**	**(1,621,097)**	**(1,020,954)**	**(5,994,545)**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	12,701,409	46,349,316	5,225,918	64,276,643
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային աչժեթղթեր	1,750,450	80,331	-	1,830,781
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	5,031,472	1,355,683	-	6,387,155
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	13,480,810	-	-	13,480,810
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	1,328,545	1,273,907	104,764	2,707,216
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	914,220	2,769,206	-	3,683,426
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	380,471,956	49,326,693	1,887,584	431,686,233
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	6,393,795	1,874,744	-	8,268,539
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	1,805,094	155,594	-	1,960,688
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	6,954,432	3,098,930	1,656	10,055,018
Այլ ակտիվներ	2,073,597	302,581	825,200	3,201,378
Ընդամենը ակտիվներ	**432,905,780**	**106,586,985**	**8,045,122**	**547,537,887**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	14,904,074	17,877,791	352,463	33,134,328
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	239,398,240	42,178,044	13,640,743	295,217,027
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	44,082,273	1,673,414	-	45,755,687
Ստորադաս փոխառություններ	41,113,611	9,300,514	-	50,414,125
Այլ փոխառություններ	71,682,222	37,904,405	-	109,586,627
Այլ պարտավորություններ	1,523,212	555,423	23,638	2,102,273
Ընդամենը պարտավորություններ	**412,703,632**	**109,489,591**	**14,016,844**	**536,210,067**
Զուտ դիրքը	**20,202,148**	**(2,902,606)**	**(5,971,722)**	**11,327,820**
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	(9,717,582)	3,321,900	6,028,089	(367,593)
Զուտ դիրքը	**10,484,566**	**419,294**	**56,367**	**10,960,227**

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(335,249)	1,048,457
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(162,110)	41,929

2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- փոխառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժին, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գործառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 32-ում:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասուրդները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնյալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականություն

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Կորուստը պարտազանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտազանցման տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-ին փուլի	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ-փուլի	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլի	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտազանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով ղեկավարության դատողությունից: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Խմբավորում

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար, որը կարող է օգտագործվել պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը գնահատելու համար: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- կորպորատիվ վարկեր,
- սպառողական վարկեր,
- հիփոթեքային վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք էական ազդեցություն ունեն պարտազանցման տեղի ունենալու հավանականության վրա:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի հնարավորությունը առաջիկա պարտազանցման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտազանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին հավասար է այդ վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին որոշվում է նախքան պարտազանցման տեղի ունենալու ամսաթիվը չկատարված պարտականություններով վարկերի ամորտիզացված արժեքի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Հաճախորդներին տրված 1-ին փուլի վարկերի, ինչպես նաև անհատական հիմունքով ոչ էական 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Բանկը պարտազանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Բանկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և զեղչվում է պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն): Առանձին վերցված նշանակալի 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտազանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում անհատական հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ստացվելիք դրամական հոսքերը:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումի ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումները ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպություններում,
- վարկառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը հիմնվում է ապագայամետ տեղեկատվության լայն շրջանակի վրա, մասնավորապես, այնպիսի տնտեսական ելակետային տվյալների վրա, ինչպիսիք են՝

- սպառողական գների ինդեքսը,
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- ՌԴ ռուբլի /ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- արտահանման ծավալները,
- ներմուծման ծավալները:

Ապագայամետ տեղեկատվությունը Բանկը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից): Բանկի Պարտքային ռիսկի բաժնի փորձագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կարուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր տնտեսական սցենարում օգտագործված առանցքային ապագայամետ տնտեսական փոփոխականները/ենթադրությունները:

	ԱՊԿ սցենար	Որոշված հավանականություն %	2020թ.	2021թ.
Հիմնական գործոններ				
Սպառողական գների ինդեքս				
	Լավատեսական	20%	101.805	100.605
	Բազային	60%	105.000	103.800
	Վատատեսական	20%	108.195	106.995
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք				
	Լավատեսական	20%	436.3428	443.6428
	Բազային	60%	483.3000	490.6000
	Վատատեսական	20%	530.2572	537.5572
ՌԴ ռուբլի /ՀՀ դրամ փոխարժեք				
	Լավատեսական	20%	9.5033	9.7233
	Բազային	60%	7.0400	7.2600
	Վատատեսական	20%	4.5767	4.7967
Արտահանում, մլն. դրամ				
	Լավատեսական	20%	3,161.75	3,356.75
	Բազային	60%	2,807.00	3,002.00
	Վատատեսական	20%	2,452.25	2,647.25
Ներմուծում, մլն. դրամ				
	Լավատեսական	20%	6,165.15	6,567.15
	Բազային	60%	5,686.00	6,008.00
	Վատատեսական	20%	5,206.86	5,608.86

Վերը նշյուսակում ներկայացված բազային կանխատեսումների հետ մեկտեղ (60% հավանականությամբ) Բանկը օգտագործում է նաև ցնցումային մակրոտնտեսական փոփոխականներ ակնկալվող պարտքային կորուստները լավատեսական (20% հավանականությամբ) և վատատեսական (20% հավանականությամբ) սցենարներով հաշվարկելու համար: Այս ցուցանիշները կշռվում են բազային սցենարի ցուցանիշների հետ մեկտեղ ակնկալվող պարտքային կորուստների վերջնական ցուցանիշը ստանալու համար:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո-րության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու-թյունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	
				Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	23,549,559	-	23,549,559	(23,549,559)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**23,549,559**	**-**	**23,549,559**	**(23,549,559)**	**-**
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	-	-	-	-	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո-րության համախառն գումարներ	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար	Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու-թյունների զուտ գումար	Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չհաշվանցված գումարներ	
				Ֆինանսական գործիքներ	Զուտ գումար
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,746,414	-	6,746,414	(6,746,414)	-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**6,746,414**	**-**	**6,746,414**	**(6,746,414)**	**-**
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	(17,011,404)	-	(17,011,404)	(17,011,404)	-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**(17,011,404)**	**-**	**(17,011,404)**	**(17,011,404)**	**-**

Վերը նշված աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարություններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ճևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխատվություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել:Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,423,237	382,500	5,422,238	2,996,415	17,722,515	3,279,917	37,226,822	34,488,813
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	356,185,087	34,927,937	72,038,201	107,275,162	31,440,265	70,768	601,937,420	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,906,704	654,511	3,054,746	6,087,421	40,713,121	-	55,416,503	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	1,143,339	-	357,153	1,579,947	30,511,336	12,653,304	46,245,079	36,495,281
Այլ փոխառություններ	2,003,027	3,557,813	6,747,436	13,957,126	109,942,627	4,681,113	140,889,142	126,685,607
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**371,661,394**	**39,522,761**	**87,619,774**	**131,896,071**	**230,329,864**	**20,685,102**	**881,714,966**	**845,466,189**
Փոխատվության հանձնառություններ	**36,452,296**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**36,452,296**	**36,452,296**

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 6 ամիս	6-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	(Ներհոսքի)/ արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար	Հաշվեկշռ. արժեք
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,893,988	7,048,159	7,088,445	6,888,068	10,129,111	2,022,806	46,070,577	43,076,769
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	17,011,404	-	-	-	-	-	17,011,404	17,011,404
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	132,004,427	52,833,203	57,320,798	98,873,247	65,516,061	83,553	406,631,289	399,086,132
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	358,847	3,210,199	7,862,077	7,600,720	37,289,828	-	56,321,671	50,846,356
Ստորադաս փոխառություններ	1,549,562	1,154,356	1,094,713	2,156,604	49,767,027	9,250,207	64,972,469	50,414,125
Այլ փոխառություններ	3,989,012	5,824,499	13,739,728	9,706,765	103,060,455	14,813	136,335,272	120,913,209
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	461,232	3,880,637	3,051,943	-	-	-	7,393,812	7,393,812
Զուտ մարված ածանցյալ պարտավորություններ	20,621	-	-	-	-	-	20,621	20,621
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**168,289,093**	**73,951,053**	**90,157,704**	**125,225,404**	**265,762,482**	**11,371,379**	**734,757,115**	**688,762,428**
Փոխատվության հանձնառություններ	**25,280,062**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**25,280,062**	**25,280,062**

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ըստ ավանդատուի պահանջի՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Վերը ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	247,353,690	-	-	-	-	-	-	247,353,690
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	73,561	79,022	1,038,564	4,535,502	2,528,957	-	-	8,255,606
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	90,547	808,703	5,970,379	3,909,460	69,896	-	10,848,985
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	123,001	11,113,364	17,540,179	4,734,346	-	-	33,510,890
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,675,211	-	-	25,339,429	-	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	20,528,933	3,020,626	-	-	-	-	-	23,549,559
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15,704,060	37,817,854	95,597,882	261,472,206	142,038,626	-	11,704,607	564,335,235
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	57,104	166,237	941,852	3,881,009	-	-	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	19,361	222,207	989,947	3,591,396	736,957	-	99,822	5,659,690
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	3,768,376	2,546,638	4,385,758	-	-	-	-	10,700,772
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	11,162,394	-	11,162,394
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,235,119	-	11,235,119
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,028,455	-	3,028,455
Այլ ակտիվներ	2,080,176	189,450	2,672,652	-	-	1,437,702	-	6,379,980
Ընդամենը ակտիվներ	**289,585,261**	**44,255,582**	**119,223,933**	**296,990,671**	**153,948,346**	**52,272,995**	**11,804,429**	**968,081,217**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	35,314	-	-	-	-	-	-	35,314
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,413,097	363,086	16,029,223	7,670,584	3,012,823	-	-	34,488,813
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	309,442,880	49,002,050	190,132,871	44,586,889	58,743	-	-	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,894,341	315,412	11,754,830	37,608,472	-	-	-	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	1,042,671	-	23,934	23,985,000	11,443,676	-	-	36,495,281
Այլ փոխառություններ	2,000,252	3,078,393	16,554,283	100,816,265	4,236,414	-	-	126,685,607
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	279,389	-	-	-	-	279,389
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	-	918,445	-	-	-	918,445
Վարձակալության գծով պարտավորություն	37,939	77,307	354,050	1,923,342	8,980,619	-	-	11,373,257
Հանձնառությունների գծով պահուստ	116,222	-	-	-	-	-	-	116,222
Այլ պարտավորություններ	3,717,426	516,300	4,431,597	-	-	-	-	8,665,323
Ընդամենը պարտավորություններ	**328,700,142**	**53,352,548**	**239,560,177**	**217,508,997**	**27,732,275**	**-**	**-**	**866,854,139**
Զուտ դիրքը	**(39,114,881)**	**(9,096,966)**	**(120,336,244)**	**79,481,674**	**126,216,071**	**52,272,995**	**11,804,429**	**101,227,078**

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	144,353,912	-	-	-	-	-	-	144,353,912
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	323,197	139,695	328,036	3,058,640	2,967,442	-	-	6,817,010
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	88,864	155,750	282,669	5,541,529	5,394,171	139,145	-	11,602,128
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	353,263	592,527	5,620,577	29,066,323	3,192,773	-	-	38,825,463
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,255,612	-	-	-	-	1,691,000	-	4,946,612
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	6,746,414	-	-	-	-	-	-	6,746,414
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	26,971,795	23,059,924	121,233,308	242,571,649	106,226,222	-	6,901,292	526,964,190
Ակրեդիտիվների գծով ստացվելիք գումարներ	43,322	187,342	5,647,337	2,390,538	-	-	-	8,268,539
Ֆինանսական վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	41,031	71,111	310,302	992,485	436,361	-	172,915	2,024,205
Ֆակտորինգի գծով ստացվելիք գումարներ	430,846	2,833,607	7,421,796	-	-	-	-	10,686,249
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	10,240,337	-	10,240,337
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	-	185,898	-	-	-	185,898
Այլ ակտիվներ	2,375,790	2,777,413	2,008,052	-	-	925,015	-	8,086,270
Ընդամենը ակտիվներ	**184,984,046**	**29,817,369**	**142,852,077**	**283,807,062**	**118,216,969**	**12,995,497**	**7,074,207**	**779,747,227**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	20,621	-	-	-	-	-	-	20,621
Հետգնման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	17,011,404	-	-	-	-	-	-	17,011,404
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	12,798,545	6,887,130	13,430,651	8,556,905	1,403,538	-	-	43,076,769
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	131,252,194	51,539,948	152,505,404	63,718,571	70,015	-	-	399,086,132
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	111,329	2,696,535	13,759,546	34,278,946	-	-	-	50,846,356
Ստորադաս փոխառություններ	1,190,128	435,488	16,411	39,521,888	9,250,210	-	-	50,414,125
Այլ փոխառություններ	3,465,015	8,061,402	16,176,215	93,195,761	14,816	-	-	120,913,209
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	1,086,688	-	-	-	-	1,086,688
Հանձնառությունների գծով պահուստ	140,163	-	-	-	-	-	-	140,163
Այլ պարտավորություններ	461,232	3,880,637	3,051,943	-	-	-	-	7,393,812
Ընդամենը պարտավորություններ	**166,450,631**	**73,501,140**	**200,026,858**	**239,272,071**	**10,738,579**	**-**	**-**	**689,989,279**
Զուտ դիրքը	**18,533,415**	**(43,683,771)**	**(57,174,781)**	**44,534,991**	**107,478,390**	**12,995,497**	**7,074,207**	**89,757,948**

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների փորձը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկ ուներ միջազգային ֆինանսական կազմակերպության հետ ստորագրված 14,391,000 հազար դրամ (30,000,000 ԱՄՆ դոլար) գումարով երկարաժամկետ փոխառության պայմանագիր, որի գումարը չէր ելքագրվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները:

Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2018թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
Առ 31 դեկտեմբերի	100.7%	89%
Դեկտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	94.5%	79%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

31 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականությունում և ընթացակարգերում տեղի չի ունեցել որևէ փոփոխություն նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հողվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2018թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	93,090,744	87,918,917
2-րդ դասի կապիտալ	22,059,312	27,240,435
Ընդամենը կապիտալ	**115,150,056**	**115,159,352**
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվները՝	**781,286,761**	**637,670,106**
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**14.74%**	**18.06%**

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

32 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի:

Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	16,219,615	13,602,109
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	9,745,780	2,362,080
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	5,649,694	5,542,370
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	4,837,207	3,773,503
	36,452,296	**25,280,062**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(116,222)	(140,163)

Բացի վերը նշված փոխատվության հանձնառություններից, Բանկն ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Բանկի կողմից: Բանկը համարում է, որ մնացորդների գծով պարտավորություններ չեն ստանձվել: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները, որոնց գծով պարտավորություններ չեն ստանձվել, կազմում են 16,588,493 հազար դրամ (2018թ-ին՝ 18,237,090 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	120,080	5,755	14,328	140,163
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	112,346	-	-	112,346
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(22,837)	(5,231)	(326)	(28,394)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(4,892)	4,892	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(1,414)	1,414	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(93,509)	(382)	(14,002)	(107,893)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**111,188**	**3,620**	**1,414**	**116,222**

	2018թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	160,709	17,082	84,493	262,284
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	80,514	-	-	80,514
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(66,889)	(17,082)	(7,320)	(91,291)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(20,083)	20,083	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(14,328)	14,328	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(34,171)	-	-	(34,171)
Դուրսգրում	-	-	(77,173)	(77,173)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**120,080**	**5,755**	**14,328**	**140,163**

33 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

34 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

Բանկի մայր կազմակերպությունն է «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ»-ը, որին պատկանում է Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 56.53% 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Բանկի վերջնական վերահսկող անձը և վերջնական շահառու սեփականատերն է պարոն Ռուբեն Վարդանյանը:

Բանկի մայր կազմակերպությունը չի հրապարակում աուդիտի ենթարկված ֆինանսական հաշվետվությունները:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	**2,801,262**	**2,157,647**

Այս գումարները ներառում են Խորհրդի և Տնօրինության անդամների դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2019թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %	2018թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	1,006,530	8.04%	1,273,721	7.79%
Այլ ակտիվներ	2,188	-	1,832	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	987,153	6.31%	460,725	5.74%
Ստորադաս փոխառություններ*	-	-	5,924,274	6.00%
Այլ պարտավորություններ	1,185,957	-	1,478,022	-

* Ստորադաս փոխառությունները ստացվել են Բանկի վերջնական վերահսկող կողմից (տես Ծանոթագրություն 27):

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2019թ. հազ. դրամ	2018թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	87,384	96,310
Տոկոսային ծախս	(31,792)	(361,765)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2019թ. շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Անմիջական մայր կազմակերպության դուստր կազմակերպություններ		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ և կապակցված կողմեր		
	հազ. դրամ	Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր. %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
Ակտիվներ									
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,371,580	8.89%	1,371,580
Այլ ակտիվներ	-	-	9,243	-	4,375	-	119	-	13,737
Պարտավորություններ									
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	378,387	-	197,134	-	133,145	-	1,007,886	-	1,716,552
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	976,068	4.81%	381,946	5.70%	1,358,015
Այլ փոխառություններ	-	-	13,585,997	5.89%	-	-	-	-	13,585,997
Այլ պարտավորություններ	-	-	10,443	-	359.13	-	123	-	10,566
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	8,870,606	1.10%	-	-	-	-	8,870,606
Շահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	131,328	-	131,328
Տոկոսային ծախս	-	-	(1,330,627)	-	(35,373)	-	(5,414)	-	(1,371,414)
Այլ եկամուտ	572,268	-	2,984				25,909		601,161
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	-	-	-	-	(1,313,124)	-	-	-	(1,313,124)

Ստորև ներկայացված են 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2018թ. շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր կազմակերպություն		Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր		Անմիջական մայր կազմակերպության դուստր կազմակերպություններ		Ընդհանուր վերահսկողության ներքո գտնվող կազմակերպություններ և կապակցված կողմեր		
	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր. %	հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադր. %	Ընդամենը հազ. դրամ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
Ակտիվներ									
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	4,061,715	6.66%	4,061,715
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն	-	-	62,619	0.00%	879,324	0.00%	-	-	941,943
Պարտավորություններ									
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	20,562	0.00%	62,690	0.00%	1,085,613	0.00%	1,376,258	0.00%	2,545,123
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	659,326	4.00%	77,155	6.47%	736,481
Այլ փոխառություններ	-	-	21,215,696	6.04%	-	-	-	-	21,215,696
Այլ պարտավորություններ	-	-	13,209	0.00%	-	-	-	-	13,209
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	13,323,384	1.05%	-	-	-	-	13,323,384
Շահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	575,789	-	575,789
Տոկոսային ծախս	-	-	(1,384,459)	-	(21,291)	-	(337,771)	-	(1,743,521)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախս	-	-	-	-	(1,627,177)	-	-	-	(1,627,177)

35 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

– 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):

– 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

– 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահաջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2019թ. և 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Չիրացված օգուտ/(վնաս) հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվություններ	585,741,899	583,700,810	(2,041,089)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	33,510,890	34,902,288	1,391,398
Ընդամենը	**619,252,789**	**618,603,098**	**(649,691)**

	Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ	Իրական արժեք հազ. դրամ	Չիրացված օգուտ/(վնաս) հազ. դրամ
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվություններ	547,943,183	538,682,849	(9,260,334)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	38,825,463	40,193,704	1,368,241
Ընդամենը	**586,768,646**	**578,876,553**	**(7,892,093)**

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,182,045	-	8,182,045
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	73,561	-	73,561
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(35,314)	-	(35,314)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,631,420	9,217,567	-	10,848,987
	1,631,420	**17,437,859**	**-**	**19,069,279**

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2018թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	6,691,791	-	6,691,791
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	125,219	-	125,219
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(20,621)	-	(20,621)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	-	11,602,128	-	11,602,128
	-	**18,398,517**	**-**	**18,398,517**

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառքելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժութային սվոպերի, իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում՝ ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքի գնահատման համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրությամբ՝ արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվող 8%-9.8% զեղչման դրույքները և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով կիրառվող 10.8%-13.8% զեղչման դրույքները կիրառվում են հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը զեղչելու համար:

36 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

(i) 2020թ. փետրվարի 21-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված 320,000 դրամ անվանական արժեքով 124 բաժնետոմսերը՝ 770,031 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար: Գործարքի արդյունքում Բանկի բաժնետերերի կազմը փոխվեց հետևյալ կերպ՝ «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) (56.47%), ՎՋԵԲ (17.76%), ԱՋԲ (13.94%) և «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%).

2019թ. դեկտեմբերի 6-ին Բանկի Բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը հաստատեց երկու գործարք.

- «Ամերիա Գրուպ (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ»-ին պատկանող 8,788 սովորական բաժնետոմսերը, որոնք կազմում են բաժնետիրական կապիտալի 7.52%-ը, ձեռքբերումը Նուբար Աֆեյանի կողմից
- ձեռք բերված բաժնետոմսերի փոխանցումը Նուբար Աֆեյանի կողմից «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. -ին:

Գործարքների իրականացումն ավարտվեց 2020 մարտի 11-ին: Գործարքների արդյունքում Բանկի բաժնետերերի կազմը փոխվեց հետևյալ կերպ: «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) (48.95%), ՎՋԵԲ (17.76%), ԱՋԲ (13.94%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%) և «Ափեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.52%):

(ii) 2019թ. դեկտեմբերի 31-ից հետո COVID 19 բռնկման հետևանքով համաշխարհային շուկայում տեղի են ունեցել զգալի ցնցումներ: Այլ գործոնների հետ մեկտեղ, հիվանդության բռնկումը հանգեցրել է ֆոնդային բորսայի ցուցանիշների, նավթի և այլ ապրանքների գների կտրուկ անկման: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ Բանկը շարունակում էր իր գործունեությունն առանց ընդհատումների: Բանկի աշխատակիցների մի մասն անցել էր հեռավար աշխատանքի: Առևտրի կենտրոններում գտնվող Բանկի մասնաճյուղերի գործունեությունն ընդհատվել էր կենտրոնների փակման պատճառով:

COVID 19 բռնկման հետևանքով Բանկն ակնկալում է, որ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները կաճեն 2020թ-ին, մասնավորապես, հյուրանոցային ծառայությունների, մանրածախ առևտրի, սննդի և խմիչքների և անշարժ գույքի ոլորտում գործող իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդների համար:

Բանկը վարկային արձակուրդ է տրամադրել իր ֆիզիկական անձ վարկառուներին երկու ամիս ժամկետով՝ սկսած 2020թ. մարտի 13-ից: Արձակուրդի ժամանակահատվածում ֆիզիկական անձ վարկառուները կարող են չիրականացնել գրաֆիկով նախատեսված իրենց վարկերի մայր գումարների և տոկոսների վճարումները՝ առանց վարկային պատմության վրա որևէ բացասական հետևանքի: Հետաձգված վճարումները հավասարապես կբաշխվեն 2020թ. հունիսից դեկտեմբեր ընկած ժամանակահատվածում: Այս ֆինանսական հաշվետվությունների ստորագրման ամսաթվի դրությամբ այս հնարավորությունից օգտվել է միայն սահմանված պահանջներին համապատասխանող վարկառուների մոտ 30%-ը:

Բանկը դիտարկել է հիվանդության բռնկման ազդեցությունն իր իրացվելիության դիրքի և կապիտալի համարժեքության ցուցանիշի վրա տարբեր սթրեսային սցենարների ներքո, և ղեկավարությունը գտնում է, որ այն չի ունենա լայնամասշտաբ ազդեցություն Բանկի ցուցանիշների վրա:

Բացի այդ, կարգավորող մարմինը (ՀՀ կենտրոնական բանկը) մտադրություն է հայտնել ցուցաբերել աջակցություն Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական հատվածին, մեղմացնելով նորմատիվները և աջակցելով իրացվելիության հարցում, անհրաժեշտության դեպքում, և ՀՀ կառավարությունն իրականացնում է տնտեսության աջակցության ծրագրեր, որոնք նպատակաուղղված են COVID 19 հետևանքների հաղթահարմանը:

Այնուամենայնիվ, Բանկն ընդունում է, որ սահմանափակումների ժամկետի երկարաձգումը կարող է բացասաբար անդրադառնալ Բանկի, վերջինիս ֆինանսական վիճակի և գործառնական գործունեության արդյունքների վրա միջին ժամկետի և երկարաժամկետ հեռանկարում: Բանկը շարունակում է ուշադիր հետևել իրավիճակին և կձեռնարկի պատասխան քայլեր հնարավոր իրադարձությունների և հանգամանքների ազդեցությունը մեղմելու համար՝ դրանց առաջացմանը զուգահեռ: Բանկը քիչ հավանական է համարում սահմանափակումների երկարաձգումը 2020թ. մայիսի 14-ից հետո, քանի որ Հայաստանի Հանրապետության վարչապետը հայտարարել է, որ երկրում արտակարգ դրությունը կդադարի գործել նշված ամսաթվից:

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ

Ֆինանսական հաշվետվություններ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

Բովանդակություն

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն 3
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն 9
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն 10
Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվություն 11
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն 12
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ 13

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010
Վ.Սարգսյանի փ. 26/1
«Էրեբունի Պլազա» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռախոս + 374 (10) 595 999
Վեբ կայք www.kpmg.am

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի Տնօրենների խորհրդին

Կարծիք

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ի (Բանկ) ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը՝ առ 31 դեկտեմբերի 2020թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի, սեփական կապիտալում փոփոխությունների և դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերը և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Մեր կարծիքով, կից ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև այդ ամսաթվին ավարտված տարվա ֆինանսական արդյունքները և դրամական հոսքերը՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) համաձայն:

Կարծիքի հիմք

Մենք աուդիտն իրականացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը լրացուցիչ ներկայացված է մեր եզրակացության *«Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար»* բաժնում: Մենք անկախ ենք Բանկից՝ համաձայն Հաշվապահների էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակած Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների էթիկայի միջազգային կանոնագրքի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտները) (*ՀԷՄՄԽ կանոնագիրք)* և Հայաստանի Հանրապետությունում ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի նկատմամբ կիրառելի էթիկայի պահանջների, և կատարել ենք էթիկային վերաբերող մեր այլ պարտականություններն այս պահանջներին և ՀԷՄՄԽ կանոնագրքին համապատասխան: Մենք գտնում ենք, որ ձեռք ենք բերել բավարար համապատասխան աուդիտորական ապացույցներ՝ մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Աուդիտի առանցքային հարցեր

Աուդիտի առանցքային հարցեր են հանդիսանում այն հարցերը, որոնք ըստ մեր մասնագիտական դատողության, առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում: Մենք անդրադարձել ենք այս հարցերին ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընդհանուր շրջանակում և վերջիններիս վերաբերյալ մեր կարծիքը ձևավորելիս և չենք արտահայտում առանձին կարծիք այս հարցերի վերաբերյալ:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ, Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն գրանցված ընկերություն և մասնակիցների երաշխավորություններով սահմանափակված մասնավոր անգլիական ընկերությանը՝ «KPMG International Limited»-ին անդամակցող «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի» անկախ ընկերությունների համաշխարհային կազմակերպության անդամ

Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներ	
Տեղեկատվությունը ներկայացված է ֆինանսական հաշվետվություններին կից Ծանոթագրություն 20-ում:	
Աուդիտի առանցքային հարց	**Աուդիտի առանցքային հարցի հետ կապված իրականացված աուդիտորական ընթացակարգեր**
Հաճախորդներին տրված վարկերը և փոխատվությունները կազմում են ընդհանուր ակտիվների ավելի քան 64%-ը և ներառում են ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը, որը կանոնավոր հիմունքով գնահատվում է և զգայուն է ստորև ներկայացված կիրառվող ենթադրությունների նկատմամբ: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի գնահատման մոդելը ղեկավարությունից պահանջում է կատարել մասնագիտական դատողություններ և ենթադրություններ հետևյալ առանցքային հարցերի հետ կապված. - պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտազանցման դեպքերի ժամանակին բացահայտում հաճախորդներին տրված վարկերի հետ կապված (բաշխում 1-ին, 2-րդ և 3-րդ փուլերի միջև՝ ՖՀՄՍ 9 *«Ֆինանսական գործիքներ»* (այսուհետ՝ ՖՀՄՍ 9) համաձայն), - պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության և պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի գնահատում, - ակնկալվող դրամական հոսքերի, այդ թվում՝ գրավի իրացումից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսում 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար: Բացի այդ, Բանկն ունի հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պորտֆել, որոնց պայմանները փոխվել են պայմանավորված Covid-19 հետևանքներով, ինչը լրացուցիչ բարդություն է ստեղծում պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտման հետ կապված:	Մենք վերլուծել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատմանը վերաբերող Բանկի մեթոդաբանության և քաղաքականության առանցքային դրույթները ՖՀՄՍ 9-ի պահանջների հետ համապատասխանության տեսանկյունից՝ գործընթացում ներգրավելով նաև ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գծով մասնագետներին: Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման հետ կապված ղեկավարության կողմից կատարված մասնագիտական դատողությունների և ենթադրությունների տեղին լինելը վերլուծելու համար մենք իրականացրել ենք հետևյալ աուդիտորական ընթացակարգերը. - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք վարկերի փուլերի միջև բաշխումը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար գնահատել և ստուգել ենք ժամկետանց օրերի հաշվարկը վերահսկող համակարգի կառուցվածքը, աշխատանքը և գործառնական արդյունավետությունը: - իրավաբանական անձանց տրված վարկերի ընտրանքի համար ստուգել ենք, թե արդյոք փուլերը ճիշտ են որոշված Բանկի կողմից՝ վերլուծելով ֆինանսական և ոչ ֆինանսական տեղեկատվությունը, ինչպես նաև Բանկի կողմից կատարված ենթադրությունները և մասնագիտական դատողությունները: - 1-ին և 2-րդ փուլերին բաշխված հաճախորդներին տրված վարկերի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են խմբային հիմունքով, հիմք ընդունելով մեզ հայտնի տեղեկատվությունը, գնահատել ենք համապատասխան մոդելների տեղին լինելը և համադրել ենք մոդելի ելակետային տվյալներն առաջնային աղբյուրների տվյալների հետ ընտրանքային կարգով:

Ավելին, 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսվեց զինված հակամարտությունը Լեռնային Ղարաբաղում, որին հաջորդեց հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ: Ղեկավարությունից պահանջվում են նշանակալի դատողություններ գնահատելու համար, թե արդյոք այդ հանգամանքները հանգեցրել են պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի և պարտազանցման դեպքերի այն հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների հետ կապված, որոնք ունեն ակտիվներ և/կամ իրականացնում են գործառնություններ վիճելի տարածքներում, ինչպես նաև այդ հաճախորդների հետ կապված պարտազանցման դեպքում առաջացող կորուստը գնահատելու համար: Հաճախորդներին տրված վարկերի մեծ ծավալի և ակնկալվող պարտքային կորուստների ժամկետների և գումարների գնահատման բարդության և սուբյեկտիվության պատճառով, այս հարցը դիտարկվում է որպես աուդիտի առանցքային հարց:	- իրավաբանական անձանց տրված 2-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի հաշվարկում օգտագործված ելակետային տվյալների տեղին լինելը: Մենք ներգրավել ենք գնահատման մեր ներքին մասնագետին պարտազանցման դեպքում առաջացող կորստի հաշվարկում օգտագործված գրավադրված գրավի արժեքների տեղին լինելն ընտրանքայի կարգով գնահատելու գործում մեզ աջակցելու համար: - իրավաբանական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները: Մենք ներգրավել ենք գնահատման մեր ներքին մասնագետին օգտագործված գրավադրված գրավի արժեքների տեղին լինելն ընտրանքայի կարգով գնահատելու գործում մեզ աջակցելու համար: Մենք հատուկ ուշադրություն ենք դարձրել հաճախորդներին տրված այն վարկերին, որոնք հավանաբար կարող են առավել նշանակալի ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա: - վարկերի պորտֆելի համար, որոնց պայմանները փոխվել են Covid-19 հետևանքով, անհատական հիմունքով ուսումնասիրել ենք իրավաբանական անձանց տրված խոշոր վարկերը, գնահատելու համար, թե արդյոք պայմանների փոփոխությունները վկայում են Բանկի կողմից նախկինում չբացահայտված պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի մասին: - վարկերի պորտֆելի համար, որոնց վրա ազդեցություն է ունեցել Լեռնային Ղարաբաղի զինված հակամարտությունը, ստացել ենք պարտքային ռիսկի նշանակալի աճը բացահայտելու համար ղեկավարության կողմից կատարված դատողությունները և գնահատել ենք ղեկավարության մոտեցումների և առանցքային դատողությունների տեղին լինելը: Մենք ստուգել ենք վարկերի համապատասխան փուլերին դասված լինելը՝ ըստ պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի բացահայտված հայտանիշների:

	- ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար ընտրանքային կարգով ստուգել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մոդելներում օգտագործվող ելակետային տվյալների ամբողջականությունը և ճշգրտությունը, վճարումների ուշացման ժամանակին արտացոլումը և վարկերի բաշխումը փուլերին: - ֆիզիկական անձանց տրված 3-րդ փուլի վարկերի ընտրանքի համար, որոնց գծով ակնկալվող պարտքային կորուստները գնահատվում են անհատական հիմունքով, գնահատել ենք՝ շուկայում հասանելի տեղեկատվության հետ համեմատության միջոցով, ապագա դրամական հոսքերի կանխատեսման համար Բանկի կողմից կիրառված ենթադրությունները, ներառյալ գրավի իրացումից ակնկալվող մուտքերը և իրացման ակնկալվող պայմանները: - գնահատել ենք ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի Բանկի մեթոդաբանության կանխատեսման կարողությունը՝ համեմատելով 2020թ. հունվարի 1-ի դրությամբ կատարած գնահատումները 2020թ. փաստացի արդյունքների հետ: - գնահատել ենք նաև, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունների բացահայտումներն ըստ պատշաճի արտացոլում են Բանկի ենթարկվածությունը պարտքային ռիսկին:

Այլ տեղեկատվություն

Ղեկավարությունը պատասխանատու է այլ տեղեկատվության համար: Այլ տեղեկատվությունը ներառում է տարեկան հաշվետվությունում պարունակվող տեղեկատվությունը, սակայն չի ներառում ֆինանսական հաշվետվությունները և վերջիններիս վերաբերյալ մեր աուդիտորական եզրակացությունը: Ակնկալվում է, որ տարեկան հաշվետվությունը կտրամադրվի մեզ այս աուդիտորական եզրակացության ստորագրման ամսաթվից հետո:

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ մեր եզրակացությունը չի անդրադառնում այլ տեղեկատվությանը, և մենք չենք արտահայտի որևէ հավաստիացում այդ տեղեկատվության վերաբերյալ:

Ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի հետ կապված մեր պատասխանատվությունն է ծանոթանալ վերը նշված այլ տեղեկատվությանը, երբ այն դառնա հասանելի, և այդ տեղեկատվությանը ծանոթանալիս դիտարկել, թե արդյոք այլ տեղեկատվությունն էականորեն չի համապատասխանում ֆինանսական հաշվետվություններին կամ աուդիտի ընթացքում մեր կողմից ձեռք բերված տեղեկատվությանը կամ կարող է այլ կերպ էականորեն խեղաթյուրված լինել:

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ՖՀՄՍ համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս ղեկավարությունը պատասխանատու է Բանկի անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե առկա չէ ղեկավարության՝ Բանկը լուծարելու կամ գործունեությունը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չկա դրանից խուսափելու իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձիք պատասխանատու են Բանկի ֆինանսական հաշվետվողականության գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Մեր նպատակն է ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվություններն, ամբողջությամբ վերցված, զերծ են էական խեղաթյուրումներից, անկախ դրանց խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացման հանգամանքից և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտի ընթացքում միշտ կհայտնաբերվի էական խեղաթյուրումը՝ վերջինիս առկայության դեպքում: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի արդյունքում և համարվում են էական, երբ խելամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք, առանձին կամ միասին վերցրած, կազդեն ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

ԱՄՍ-ների համաձայն իրականացվող աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Մենք նաև՝

- հատկորոշում և գնահատում ենք խարդախության կամ սխալի հետևանքով ֆինանսական հաշվետվությունների էական խեղաթյուրման ռիսկերը, նախագծում և իրականացնում ենք աուդիտորական ընթացակարգեր այդ ռիսկերին արձագանքելու համար և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքի համար: Խարդախության հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկն ավելի մեծ է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումը չհայտնաբերելու ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացումներ կամ ներքին հսկողության համակարգի շրջանցում

- պատկերացում ենք կազմում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընացակարգեր նախագծելու, և ոչ թե Բանկի ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:

- գնահատում ենք կիրառվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության տեղին լինելը և ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և կից բացահայտումների խելամտությունը:

– եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ և, հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք, արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ հանգամանքները հետ կապված, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Բանկի անընդհատ գործելու կարողության վերաբերյալ: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մեզանից պահանջվում է մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվությունների համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդ բացահայտումները բավարար չեն, ձևափոխել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր աուդիտորական եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ հանգամանքները կարող են հանգեցնել Բանկի կողմից անընդհատության հիմունքով գործունեության իրականացման դադարեցմանը:

– գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, ներառյալ՝ բացահայտումները և գնահատում ենք, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են իրենց հիմքում ընկած գործառնություններն ու իրադարձություններն այնպիսի ձևով, որը թույլ է տալիս ապահովել ճշմարիտ ներկայացում:

Ի թիվս այլ հարցերի, մենք տեղեկացնում ենք կառավարման օղակներում գտնվող անձանց աուդիտի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տրամադրում ենք նաև հավաստիացում, որ պահպանել ենք անկախությանը վերաբերող էթիկայի պահանջները և տեղեկացնում ենք բոլոր հարաբերությունների և այլ հարցերի մասին, որոնք ըստ ողջամիտ ենթադրության, կարող են անդրադառնալ մեր անկախության վրա, և կիրառելի լինելու դեպքում, ռիսկերը վերացնելու կամ անկախության պահպանմանն ուղղված միջոցառումների վերաբերյալ:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց տեղեկացված հարցերից մենք ընտրում ենք այն հարցերը, որոնք առավել նշանակալի էին հաշվետու ժամանակաշրջանի ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի ընթացքում և, հետևաբար, հանդիսանում են աուդիտի առանցքային հարցեր: Մենք ներկայացնում ենք այս հարցերը մեր աուդիտորական եզրակացությունում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ օրենքով կամ կարգավորող նորմերով արգելվում է հարցի հրապարակային բացահայտումը, կամ երբ խիստ հազվագյուտ դեպքերում, մենք որոշում ենք, որ տվյալ հարցը չպետք է ներկայացնել աուդիտորական եզրակացությունում, քանի որ ներկայացման հետ կապված բացասական հետևանքներն ըստ ողջամիտ ակնկալիքների կարող են գերակշռել ներկայացմամբ պայմանավորված հանրային օգուտը:

Այս անկախ աուդիտորական եզրակացության ներկայացման հիմք հանդիսացող աուդիտի իրականացման համար պատասխանատու գործընկերն է՝

Տիգրան Գասպարյան
Ղեկավար գործընկեր, «Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ-ի անունից

KPMG Armenia LLC

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՍՊԸ
16 մարտի 2021թ.

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	6	64,682,475	59,171,261
Այլ տոկոսային եկամուտ	6	1,862,386	1,189,505
Տոկոսային ծախս	6	(31,564,689)	(29,362,152)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		**34,980,172**	**30,998,614**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով եկամուտ	7	5,250,022	5,439,164
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով ծախս	8	(1,471,612)	(1,501,380)
Միջնորդավճարների և այլ վճարների գծով զուտ եկամուտ		**3,778,410**	**3,937,784**
Զուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով	9	(3,602,132)	315,158
Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից	10	8,653,830	4,577,671
Զուտ օգուտ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով		365,430	345,547
Այլ գործառնական եկամուտ	11	3,978,424	3,179,924
Այլ գործառնական ծախսեր	12	(3,376,726)	(3,405,890)
Գործառնական եկամուտ		**44,777,408**	**39,948,808**
Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով	13	(17,968,823)	(7,171,028)
Այլ արժեզրկում և պահուստներ		85,872	(29,783)
Գործառնական եկամուտն արժեզրկումից հետո		**26,894,457**	**32,747,997**
Անձնակազմի գծով ծախսեր		(9,239,870)	(10,101,061)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	14	(6,472,458)	(6,677,422)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը		**11,182,129**	**15,969,514**
Շահութահարկի գծով ծախս	15	(2,181,925)	(3,854,546)
Շահույթ տարվա համար		**9,000,204**	**12,114,968**
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ՝ առանց շահութահարկի			
Հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս			
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստի շարժ.			
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն		(317,511)	593,045
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար		(299,653)	(276,438)
Ընդամենը հոդվածներ, որոնք վերադասակարգված են կամ կարող են հետագայում վերադասակարգվել որպես շահույթ կամ վնաս		*(617,164)*	*316,607*
Այլ համապարփակ (վնաս)/եկամուտ տարվա համար՝ առանց շահութահարկի		**(617,164)**	**316,607**
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար		**8,383,040**	**12,431,575**

9-ից 103-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Տնօրինության կողմից 2021թ. մարտի 16-ին և ստորագրվել են վերջինիս անունից:

Արտակ Հանեսյան
Տնօրինության նախագահ –
Գլխավոր տնօրեն

Գոհար Խաչատրյան
Գլխավոր հաշվապահ

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	16	234,412,812	247,353,690
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17 (ա)		
- Բանկի կողմից պահվող		9,476,566	8,255,606
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	17 (բ)		
- Բանկի կողմից պահվող		8,026,999	10,848,985
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		3,181,002	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	17 (գ)		
- Բանկի կողմից պահվող		33,722,305	33,510,890
- Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		17,814,988	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	18	35,523,809	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	19	17,258,217	23,549,559
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20	696,495,523	585,741,899
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	21	10,740,536	11,162,394
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	22	10,643,891	11,235,119
Հետաձգված հարկային ակտիվ	15	1,028,409	-
Առգրավված ակտիվներ	20	1,823,888	3,028,455
Այլ ակտիվներ	23	10,613,778	6,379,980
Ընդամենը ակտիվներ		**1,090,762,723**	**968,081,217**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	17 (ա)	504,412	35,314
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	24	55,845,516	34,488,813
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	29	20,005,910	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	25	598,960,666	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	26	106,916,313	54,573,055
Այլ փոխառություններ	27	128,907,362	126,685,607
Ստորադաս փոխառություններ	27	48,416,832	36,495,281
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն		2,610,472	279,389
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	15	-	918,445
Հանձնառությունների գծով պահուստ	33	359,219	116,222
Վարձակալության գծով պարտավորություն	22	11,231,832	11,373,257
Այլ պարտավորություններ	28	7,298,587	8,665,323
Ընդամենը պարտավորություններ		**981,057,121**	**866,854,139**
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ	30		
Բաժնետիրական կապիտալ		37,386,880	37,347,200
Էմիսիոն եկամուտ		17,065,364	17,009,560
Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ		32,878	650,042
Չբաշխված շահույթ		55,220,480	46,220,276
Ընդամենը սեփական կապիտալ		**109,705,602**	**101,227,078**
Ընդամենը պարտավորություններ և սեփական կապիտալ		**1,090,762,723**	**968,081,217**

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Դրամական հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Ստացված տոկոսներ		65,690,282	60,612,689
Վճարված տոկոսներ		(29,533,354)	(27,533,867)
Ստացված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		5,250,022	5,439,164
Վճարված միջնորդավճարներ և այլ վճարներ		(1,471,612)	(1,501,380)
Զուտ մուտքեր իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		400,657	697,736
Զուտ մուտքեր արտարժույթով գործառնություններից		6,120,126	4,043,700
Այլ գործառնական մուտքեր/(վճարումներ)		407,760	(343,748)
Աշխատավարձ և այլ վճարումներ աշխատակիցներին		(10,220,658)	(9,611,889)
Այլ ընդհանուր վարչական ծախսերի գծով վճարումներ		(3,376,062)	(3,818,407)
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		(1,361,058)	(1,070,037)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(8,004,235)	(22,263,721)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր		7,399,559	(16,602,636)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ		(76,194,832)	(52,411,736)
Այլ ակտիվներ		(2,626,135)	(1,656,875)
Գործառնական պարտավորությունների (նվազում)/աճ			
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		(3,185,246)	(743,702)
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ		18,322,438	(8,058,493)
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր		19,997,109	(16,999,992)
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ		(27,258,508)	195,650,670
Այլ պարտավորություններ		(1,046,605)	578,480
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/գործառնական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ՝ նախքան շահութահարկի վճարումը		**(40,690,352)**	**104,405,956**
Վճարված շահութահարկ		(1,667,413)	(3,591,966)
Գործառնական գործունեության համար (օգտագործված)/ գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		**(42,357,765)**	**100,813,990**
Դրամական հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,975,728)	(2,847,579)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(1,360,698)	(6,077,857)
Մուտքեր իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		977,321	7,532,357
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի ձեռքբերում		(31,158,779)	(11,148,512)
Մուտքեր ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից և մարումից		13,682,127	17,106,225
Ներդրումային գործունեության համար (օգտագործված)/ ներդրումային գործունեությունից ստացված դրամական հոսքեր		**(19,835,757)**	**4,564,634**
Դրամական հոսքեր ֆինանսավորման գործունեությունից			
Վարձակալության գծով պարտավորությունների դիմաց վճարումներ		(1,853,981)	(1,444,183)
Վճարված շահաբաժիններ	30	-	(1,050,000)
Մուտքեր բաժնետիրական կապիտալի թողարկումից	30	95,484	87,555
Ստացված այլ փոխառություններ և ստորադաս պարտավորություններ	27	29,686,570	39,072,808
Այլ փոխառությունների և ստորադաս պարտավորությունների մարում	27	(33,524,720)	(43,493,485)
Մուտքեր թողարկված պարտքային արժեթղթերից	26	61,954,944	21,864,967
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	26	(15,091,797)	(17,659,493)
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված/ֆինանսավորման գործունեության համար (օգտագործված) դրամական հոսքեր		**41,266,500**	**(2,621,831)**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ (նվազում)/աճ		**(20,927,022)**	**102,756,793**
Փոխանակման փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		7,991,450	266,334
Արժեզրկման գծով պահուստի փոփոխությունների ազդեցությունը		(5,306)	(23,349)
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբի դրությամբ		247,353,690	144,353,912
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջի դրությամբ	16	**234,412,812**	**247,353,690**

Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

հազ. դրամ	Բաժնետիրական կապիտալ	Էմիսիոն եկամուտ	Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ	Չբաշխված շահույթ	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	37,300,480	16,968,725	333,435	35,155,308	89,757,948
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	12,114,968	12,114,968
Այլ համապարփակ եկամուտ					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ					
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	593,045	-	593,045
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	-	-	(276,438)	-	(276,438)
Ընդամենը համապարփակ եկամուտ տարվա համար	**-**	**-**	**316,607**	**12,114,968**	**12,431,575**
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	46,720	40,835	-	-	87,555
Շահաբաժիններ	-	-	-	(1,050,000)	(1,050,000)
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	**46,720**	**40,835**	**-**	**(1,050,000)**	**(962,445)**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**37,347,200**	**17,009,560**	**650,042**	**46,220,276**	**101,227,078**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	37,347,200	17,009,560	650,042	46,220,276	101,227,078
Շահույթ տարվա համար	-	-	-	9,000,204	9,000,204
Այլ համապարփակ վնաս					
Ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի փոփոխության գծով պահուստ					
- իրական արժեքի զուտ փոփոխություն	-	-	(317,511)	-	(317,511)
- շահույթ կամ վնաս վերադասակարգված զուտ գումար	-	-	(299,653)	-	(299,653)
Այլ համապարփակ վնաս տարվա համար	**-**	**-**	**(617,164)**	**9,000,204**	**8,383,040**
Գործառնություններ սեփականատերերի հետ՝ գրանցված ուղղակիորեն սեփական կապիտալում					
Բաժնետիրական կապիտալի թողարկում	39,680	55,804	-	-	95,484
Ընդամենը գործառնություններ սեփականատերերի հետ	**39,680**	**55,804**	**-**	**-**	**95,484**
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**37,386,880**	**17,065,364**	**32,878**	**55,220,480**	**109,705,602**

Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

1 Ներածություն

(ա) Կազմակերպչական կառուցվածքը և հիմնական գործունեությունը

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ-ն (նախկին «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ) (Բանկ) հիմնադրվել է 1992թ. դեկտեմբերի 8-ին՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն: 2007թ-ին Բանկը ձեռք բերվեց «Ռի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերության կողմից, որը գնեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 96.15%-ը: 2011թ. ընթացքում «Ռի-Դի-Էյ Հոլդինգս Լիմիթիդ» ընկերությունը վերանվանվեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ): 2013թ-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ձեռք բերեց Բանկի բաժնետիրական կապիտալի 100%-ը:

2015թ. դեկտեմբերի 23-ին Վերակառուցման և զարգացման եվրոպական բանկը (ՎԶԵԲ) ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված 20,749 բաժնետոմսերը:

2016թ. դեկտեմբերի 21-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունը ձեռք բերեց Բանկի բաժնետոմսերի 13.5%-ը «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) ընկերությունից:

2018թ. փետրվարի 14-ին Ասիական զարգացման բանկը (ԱԶԲ) ձեռք բերեց Բանկի լրացուցիչ թողարկված բոլոր 16,291 բաժնետոմսերը:

2020թ. և 2019թ. Բանկը թողարկեց համապատասխանաբար լրացուցիչ 124 և 146 բաժնետոմս, որոնք ամբողջությամբ ձեռք բերվեցին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից:

2020թ. մարտի 11-ին Նուբար Աֆեյանը ձեռք բերեց «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) Լիմիթիդ ընկերությանը պատկանող բաժնետիրական կապիտալի 7.52%-ը և փոխանցեց բաժնետոմսերը «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ.:

2020թ. հուլիսի 14-ին «Ամերիա Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերանվանվեց «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ) (48.95%), ՎԶԵԲ (17.76%), ԱԶԲ (13.94%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%) և «Աֆեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.52%): «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ) վերջնական շահառուն է պրն. Ռուբեն Վարդանյանը:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չուներ վերջնական վերահսկող կողմ: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի վերջնական վերահսկող անձն էր պրն. Ռուբեն Վարդանյանը:

Բանկի հիմնական գործունեությունն է ավանդների ներգրավումը, հաճախորդների հաշիվների սպասարկումը, վարկերի և երաշխավորությունների տրամադրումը, վճարահաշվարկային գործառնությունների, ինչպես նաև արժեթղթերով և արտարժույթով գործարքների իրականացումը: Բանկի գործունեությունը կարգավորվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի (ՀՀ ԿԲ) կողմից: Բանկն ունի բանկային գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա և Հայաստանի Հանրապետության ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական համակարգի անդամ է: Բանկի ակտիվների և պարտավորությունների մեծամասնությունը գտնվում է Հայաստանի Հանրապետությունում:

Բանկն ունի 19 մասնաճյուղ, որոնց միջոցով իրականացնում է իր գործունեությունը Հայաստանի Հանրապետությունում: Բանկի գլխամասային գրասենյակի իրավաբանական հասցեն է՝ Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյանի փ. 2:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի աշխատակիցների թիվը կազմում էր 1,109 (2019թ-ին՝ 1,050):

Կապակցված կողմերի հետ գործարքների մանրամասները ներկայացված են Ծանոթագրություն 35-ում:

(բ) Հայաստանի գործարար միջավայրը

Բանկն իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանում: Հետևաբար, Բանկի գործունեության վրա ազդեցություն են ունենում Հայաստանի տնտեսությունը և ֆինանսական շուկան, որոնց բնորոշ են զարգացող շուկայի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական համակարգերը շարունակում են զարգանալ և միտված են բարելավման վերջին մի քանի տարիների ընթացքում:

Covid-19 համավարակը, Լեռնային Ղարաբաղում 2020թ. սեպտեմբերին վերսկսված զինված հակամարտության հետ մեկտեղ, հանգեցրեցին տնտեսության անկմանը: Այնուամենայնիվ, հրադադարի մասին համաձայնագիրը Լեռնային Ղարաբաղի վիճելի տարածքների շուրջ և Covid-19 վիճակագրական տվյալների դրական միտումները թույլ տվեցին կառավարությանը վերաբացել տնտեսական գործունեությունը՝ շատ քիչ քանակով սահմանափակումներով: Բացի այդ, ըստ ՀՀ կառավարության և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների ակնկալիքների Հայաստանի Հանրապետության ՀՆԱ-ն 2021թ-ին կաճի 3.5% – 4.5%-ով:

Ֆինանսական հաշվետվություններն արտացոլում են Բանկի գործունեության և ֆինանսական վիճակի վրա Հայաստանի գործարար միջավայրի ազդեցության ղեկավարության գնահատականը: Ապագա գործարար միջավայրը կարող է տարբերվել ղեկավարության գնահատականից:

2 Պատրաստման հիմունքներ

(ա) Համապատասխանության հավաստում

Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ) պահանջների համաձայն:

(բ) Չափման հիմունքներ

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

(գ) Ֆունկցիոնալ և ներկայացման արժույթ

Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթը ՀՀ դրամն է (դրամ), որը, լինելով Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը, արտացոլում է Բանկի գործունեության հիմքում ընկած իրադարձությունների և հանգամանքների տնտեսական էությունը:

Դրամը նաև այս ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթն է: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ի պաշտոնական փոխարժեքներն էին համապատասխանաբար 522.59 դրամ և 479.7 դրամ 1 ԱՄՆ դոլարի համար և 641.11 դրամ և 537.26 դրամ 1 եվրոյի համար:

(դ) Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ պահանջներին համապատասխան պատրաստելու համար ղեկավարությունից պահանջվում է կատարել մի շարք դատողություններ, գնահատումներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման, ինչպես նաև ակտիվների, պարտավորությունների, եկամտի և ծախսերի ներկայացված գումարների վրա: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

Գնահատումները և հիմքում ընկած ենթադրությունները շարունակաբար վերանայվում են: Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների վերանայումները ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանում, որում վերանայվել են, և այն ապագա ժամանակաշրջաններում, որոնց վրա կարող են ազդեցություն ունենալ:

Դատողություններ

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման ընթացքում կատարված այն դատողությունների վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնք նշանակալի ազդեցություն են ունեցել ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների վրա, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

– ֆինանսական ակտիվների դասակարգում. այն բիզնես մոդելի գնահատում, որի շրջանակում պահվում են ակտիվները, և գնահատում, արդյոք ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները հանդիսանում են միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ – Ծանոթագրություն 4 (ե) (i),

– չափանիշների սահմանում որոշելու համար, արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական ակտիվի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որոշելու համար ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափման մեջ ապագայամետ տեղեկատվությունը ներառելու մեթոդաբանությունը և ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար օգտագործվող մոդելների ընտրություն և հաստատում – Ծանոթագրություն 31 (գ):

Ենթադրություններ և գնահատման անորոշություն

Այն ենթադրությունների և գնահատման անորոշության վերաբերյալ տեղեկատվությունը, որոնց դեպքում առկա է նշանակալի ռիսկ, որ դրանք հաջորդ ֆինանսական տարվա ընթացքում կարող են հանգեցնել էական ճշգրտումների, ներկայացված է հետևյալ ծանոթագրություններում.

- ֆինանսական գործիքների արժեզրկում. որոշել ելակետային տվյալներն ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման մոդելի համար, այդ թվում՝ ապագայամետ տեղեկատվության ներառումը – Ծանոթագրություն 31 (գ),

- ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների իրական արժեքի գնահատում – Ծանոթագրություն 36:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասերի փոփոխություններ

Բանկը ժամկետից շուտ է կիրառել 2020թ. մայիսի 28-ին հրապարակված *, Վարձակալության գծով զիջումները COVID-19 համավարակի հետ կապված. ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություն*: Փոփոխությունը նախատեսում է ոչ պարտադիր գործնական բնույթի պարզեցում վարձակալության այն պայմանագրերի համար, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ, այսինքն, վարձակալության այն պայմանագրերի համար, որոնց նկատմամբ Բանկը կիրառում է գործնական մոտեցում, Բանկից չի պահանջվում գնահատել, թե արդյոք վարձակալության գծով որոշակի պայմանները բավարարող զիջումները, որոնք COVID-19 համավարակի ուղղակի հետևանքներ են, հանդիսանում են վարձակալության վերափոխումներ:

Բանկի կողմից ժամկետից շուտ չեն կիրառվել հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած որևէ այլ ստանդարտներ, մեկնաբանություններ կամ փոփոխություններ:

Գործող ստանդարտների մի շարք այլ փոփոխություններ նույնպես ուժի մեջ են 2020թ. հունվարի 1-ից, սակայն նշանակալի ազդեցություն չունեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության նշանակալի մասեր

Բացառությամբ Ծանոթագրություն 3-ում բացահայտված փոփոխությունների, ստորև ներկայացվող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հետևողականորեն կիրառվել է այս ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված բոլոր ժամանակաշրջանների համար: 2020թ. հունվարի 1-ից գործող այլ նոր ստանդարտները և փոփոխությունները ազդեցություն չեն ունեցել ստորև ներկայացված Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վրա:

(ա) Արտարժույթով գործառնություններ

Արտարժույթով գործառնությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի այդ օրվա փոխարժեքով: Դրամային հոդվածների հետ կապված արտարժույթով գործառնությունների գծով օգուտը կամ վնասն իրենից ներկայացնում է տարբերություն ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված, ժամանակաշրջանի համար արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսների ու վճարումների մասով ճշգրտված ամորտիզացված արժեքի և հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքով վերահաշվարկված ֆունկցիոնալ արժույթով արտահայտված ամորտիզացված արժեքի միջև:

Իրական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերահաշվարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի իրական արժեքի որոշման ամսաթվի փոխարժեքով: Սկզբնական արժեքով չափվող արտարժույթով ոչ դրամային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործառնության ամսաթվի փոխարժեքով:

Վերահաշվարկից առաջացող փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող բաժնային գործիքների վերահաշվարկից առաջացող տարբերությունների, բացի այն դեպքերից, երբ տարբերությունն առաջանում է արժեզրկման պատճառով, որի դեպքում այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված փոխարժեքային տարբերությունները վերադասակարգվում են որպես շահույթ կամ վնաս:

(բ) Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներ են կանխիկ թղթադրամները և մետաղադրամները, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող մնացորդներն, այդ թվում՝ ՀՀ դրամով արտահայտված պարտադիր պահուստը և այլ բանկերում պահվող սահմանափակումներ չունեցող մնացորդները (նոստրո հաշիվներ): Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(գ) Տոկոսներ

Արդյունավետ տոկոսադրույք

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի համար գնահատված ապագա դրամական վճարումները կամ մուտքերը զեղչում է ճիշտ մինչև՝

- ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեք կամ
- ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեք:

Ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվների, արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկելիս Բանկը գնահատում է ապագա դրամական հոսքերը՝ դիտարկելով ֆինանսական գործիքի բոլոր պայմանագրային պայմանները, սակայն առանց հաշվի առնելու ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ձեռք բերված կամ

սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար հաշվարկվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույք՝ կիրառելով գնահատված ապագա դրամական հոսքերը՝ ներառյալ ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկը ներառում է գործարքի գծով ծախսումները և վճարված կամ ստացված բոլոր միջնորդավճարները և գումարները, որոնք կազմում են արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը: Գործարքի գծով ծախսումները ներառում են այն լրացուցիչ ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ձեռքբերմանը կամ թողարկմանը:

Ամորտիզացված արժեք և համախառն հաշվեկշռային արժեք

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունը չափվում է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած մայր գումարի վճարումները, գումարած կամ հանած արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված սկզբնական և մարման ենթակա գումարների միջև տարբերության կուտակային ամորտիզացիան և, ֆինանսական ակտիվների համար՝ ճշգրտված ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստով:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքն է նախքան ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստի գծով ճշգրտումը:

Տոկոսային եկամտի և ծախսի հաշվարկ

Ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը հաշվարկվում է ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության սկզբնական ճանաչման պահին: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը հաշվարկելիս արդյունավետ տոկոսադրույքը կիրառվում է ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ (եթե ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված չէ) կամ պարտավորության ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է լողացող դրույքով գործիքների դրամական հոսքերի պարբերական վերագնահատման արդյունքում՝ շուկայական դրույքների փոփոխություններն արտացոլելու նպատակով: Արդյունավետ տոկոսադրույքը վերանայվում է նաև իրական արժեքի հեջի ճշգրտումներն արտացոլելու համար այն ամսաթվի դրությամբ, երբ սկսվում է համապատասխան ճշգրտման ամորտիզացիայի հաշվարկը:

Այնուամենայնիվ, սկզբնական ճանաչումից հետո պարտքային առումով արժեզրկված դարձած ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքը ֆինանսական ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Եթե ակտիվն այլևս չի համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, տոկոսային եկամտի հաշվարկը կրկին իրականացվում է համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար տոկոսային եկամուտը հաշվարկվում է կիրառելով պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքն ակտիվի ամորտիզացված արժեքի նկատմամբ: Տոկոսային եկամտի հաշվարկը չի իրականացվում համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ, նույնիսկ եթե ակտիվի պարտքային ռիսկը նվազում է:

Տեղեկատվությունն այն մասին, թե որ դեպքերում են ֆինանսական ակտիվները համարվում պարտքային առումով արժեզրկված, ներկայացված է Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv) կետում:

Ներկայացում

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտը ներառում է՝

- ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները,
- իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների գծով տոկոսները:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված այլ տոկոսային եկամուտը ներառում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ոչ ածանցյալ պարտքային ֆինանսական գործիքների և ֆինանսական վարձակալություններում զուտ ներդրումների գծով տոկոսային եկամուտը:

Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ներկայացված տոկոսային ծախսը ներառում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների գծով տոկոսային ծախսը:

(դ) Վճարներ և միջնորդավճարներ

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով եկամուտը և ծախսերը, որոնք կազմում են ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասը, ներառվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 4 (գ)):

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ եկամուտը, ներառյալ հաշիվների սպասարկման վճարները, ներդրումների կառավարման վճարները, վաճառքների գծով միջնորդավճարները, տեղաբաշխման գծով միջնորդավճարները և վարկի սինդիկացման միջնորդավճարները, ճանաչվում են համապատասխան ծառայությունը մատուցելիս: Եթե չի ակնկալվում, որ փոխատվության հանձնառությունը կհանգեցնի վարկի տրամադրմանը, ապա համապատասխան փոխատվության հանձնառության գծով վճարը ճանաչվում է գծային մեթոդով՝ հանձնառության ժամկետի ընթացքում:

Հաճախորդի հետ պայմանագիրը, որի արդյունքում Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչվում է ֆինանսական գործիք, կարող է մասնակիորեն գտնվել ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում և մասնակիորեն՝ ՖՀՄՍ 15-ի գործողության ոլորտում: Նման դեպքերում Բանկը նախ կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ը՝ առանձնացնելու և չափելու համար պայմանագրի այն մասը, որը գտնվում է ՖՀՄՍ 9-ի գործողության ոլորտում, այնուհետև կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը՝ պայմանագրի մնացած մասի համար:

Վճարների և միջնորդավճարների տեսքով այլ ծախսերը հիմնականում վերաբերում են գործարքների գծով վճարներին և սպասարկման վճարներին, որոնք ծախսագրվում են ծառայությունը ստանալիս:

(ե) Ֆինանսական ակտիվներ և ֆինանսական պարտավորություններ

i. Դասակարգում

Ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական ճանաչման պահին ֆինանսական ակտիվը դասակարգում է որպես ամորտիզացված արժեքով չափվող, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Ֆինանսական ակտիվը չափվում է ամորտիզացված արժեքով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն է պահել ակտիվը պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու համար և
- ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Պարտքային գործիքը չափվում է իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով, եթե այն բավարարում է ստորև ներկայացված երկու պայմանները և նախորոշված չէ որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող.

- ակտիվը պահվում է այնպիսի բիզնես մոդելի շրջանակում, որի նպատակն իրագործվում է թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվները վաճառելու միջոցով և

– ֆինանսական ակտիվի պայմանագրային պայմանները որոշակի ամսաթվերին առաջացնում են դրամական հոսքեր, որոնք միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ են:

Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտները և կորուստները ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում, բացառությամբ ստորև ներկայացվածների, որոնք ճանաչվում են նույն կերպ ինչ որ ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով օգուտը և կորուստները.

– արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ,
– ակնկալվող պարտքային կորուստ և հակադարձումներ և
– արտարժույթի փոխարժեքային տարբերություններից օգուտներ և վնասներ:

Երբ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է, այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում նախկինում ճանաչված կուտակային օգուտը կամ կորուստը սեփական կապիտալից վերադասակարգվում է շահույթ կամ վնաս:

Առևտրական նպատակով չպահվող բաժնային գործիքում ներդրման սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը կարող է անշրջելի ընտրություն կատարել՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ներկայացնելու իրական արժեքի հետագա փոփոխությունները: Այս ընտրությունը կատարվում է առանձին՝ յուրաքանչյուր ներդրման համար:

Այս բաժնային գործիքների գծով օգուտները և կորուստները երբեք չեն վերադասակարգվում շահույթի կամ վնասի կազմ, և շահույթում կամ վնասում արժեզրկում չի ճանաչվում: Շահաբաժինները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ շահաբաժինն ակնհայտորեն ներկայացնում է ներդրման ինքնարժեքի մասի վերականգնումը, որի դեպքում ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում: Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտները և կորուստները փոխանցվում են չբաշխված շահույթ՝ ներդրման օտարման պահին:

Մյուս բոլոր ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող:

Բացի այդ, սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը կարող է անշրջելիորեն նախորոշել ֆինանսական ակտիվը, որն այլապես բավարարում է ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվելու պահանջները, որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, եթե դա կվերացնի կամ էականորեն կնվազեցնի հաշվառման անհամապատասխանությունը, որը հակառակ դեպքում կառաջանար:

Բիզնես մոդելի գնահատում

Բանկը պորտֆելի մակարդակով գնահատում է այն բիզնես մոդելի նպատակը, որի շրջանակում պահվում է ակտիվը, քանի որ այս գնահատումը լավագույնս արտացոլում է գործունեությունը կառավարելու և ղեկավարությանը տեղեկատվություն տրամադրելու եղանակը: Այդ դեպքում դիտարկվում է հետևյալ տեղեկատվությունը.

– պորտֆելի համար սահմանված քաղաքականությունը և նպատակները և այդ քաղաքականության աշխատանքը գործնականում: Մասնավորապես, արդյոք ղեկավարության ռազմավարության նպատակն է ապահովել պայմանագրով նախատեսված տոկոսային եկամտի ստացումը, ապահովել տոկոսային որոշակի եկամտաբերության մակարդակը, համապատասխանեցնել ֆինանսական ակտիվների ժամկետներն այն պարտավորությունների ժամկետներին, որոնք ֆինանսավորում են այդ ակտիվներով, կամ իրացնել դրամական հոսքերն ակտիվների վաճառքի միջոցով:
– ինչպես է գնահատվում պորտֆելի կատարողականը և ինչպես է այդ տեղեկատվությունը հաղորդվում Բանկի ղեկավարությանը:
– բիզնես մոդելի (և այդ բիզնես մոդելում պահվող ֆինանսական ակտիվների) վրա ազդող ռիսկերը և այդ ռիսկերի կառավարման եղանակը:

- ինչպես են վարձատրվում բիզնեսի ղեկավարները (օրինակ՝ արդյոք վարձատրությունը հիմնված է կառավարվող ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի, թե՝ հավաքված դրամական հոսքերի վրա):
- նախորդ ժամանակաշրջաններում վաճառքների հաճախականությունը, ծավալը և ժամկետները, այդ վաճառքների պատճառները և ապագա վաճառքների հետ կապված ակնկալիքները: Այնուամենայնիվ, վաճառքների վերաբերյալ տեղեկատվությունը չի դիտարկվում մեկուսի, այն դիտարկվում է որպես մեկ ընդհանուր վերլուծության մաս առ այն, թե ինչպես են իրագործվում ֆինանսական ակտիվների կառավարման համար Բանկի առաջադրված նպատակները և ինչպես են իրացվում դրամական հոսքերը:

Ֆինանսական ակտիվները, որոնք պահվում են առևտրական նպատակով կամ կառավարվում են և որոնց արդյունքը գնահատվում է իրական արժեքի հիմունքով, չափվում են իրական արժեքով շահույթի կամ վնասի միջոցով, քանի որ չեն պահվում ոչ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և ոչ էլ՝ թե՛ պայմանագրային դրամական հոսքեր հավաքելու և թե՛ ֆինանսական ակտիվներ վաճառելու համար:

Գնահատում, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են

Այս գնահատման նպատակների համար «մայր գումարը» սահմանվում է որպես ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը սկզբնական ճանաչման պահին: «Տոկոսը» սահմանվում է որպես փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի (օրինակ՝ իրացվելիության ռիսկի և վարչական ծախսերի) համար հատուցում և ներառում է շահույթի մարժան:

Գնահատելու համար, արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերը միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ են, Բանկը դիտարկում է գործիքի պայմանագրային պայմանները: Այս դիտարկումը ներառում է այն գնահատումը, արդյոք ֆինանսական ակտիվը պարունակում է այնպիսի պայմանագրային պայման, որը կարող է այնպես փոխել պայմանագրային դրամական հոսքերի ժամկետները կամ գումարը, որ ֆինանսական ակտիվը չբավարարի այս պայմանը: Գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալը.

- պայմանական դեպքերը, որոնք կարող են փոխել դրամական հոսքերի գումարը և ժամկետները,
- լծակավորման հատկանիշը,
- վաղաժամ մարման և ժամկետի երկարաձգման պայմանները,
- պայմանները, որոնք սահմանափակում են Բանկի պահանջը որոշակի ակտիվներից առաջացող դրամական հոսքերով (օրինակ՝ առանց ռեգրեսի իրավունքի ակտիվների գծով պայմանավորվածությունների), և
- հատկանիշները, որոնք փոփոխում են փողի ժամանակային արժեքի համար հատուցումը, օրինակ՝ տոկոսադրույքների պարբերաբար վերասահմանումը:

Բանկն ունի ֆիքսված տոկոսադրույքով երկարաժամկետ վարկերի պորտֆել, որոնց հետ կապված հնարավորություն ունի վերանայել տոկոսադրույքը ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխության դեպքում: Վարկառուն հնարավորություն ունի կամ համաձայնվել վերանայված տոկոսադրույքի հետ, կամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց տուգանքի: Բանկը որոշել է, որ այս վարկերի պայմանագրային դրամական հոսքերը հանդիսանում են միայն մայր գումարի և տոկոսների վճարումներ, քանի որ այս հնարավորությունից օգտվելու դեպքում տոկոսադրույքն այնպես է փոփոխվում, որ դառնում է փողի ժամանակային արժեքի և որոշակի ժամանակահատվածում չմարված մայր գումարի հետ կապված պարտքային ռիսկի և փոխատվության հետ առնչվող այլ հիմնական ռիսկերի ու ծախսերի համար հատուցում: Փոխարենը, Բանկն այս վարկերը դիտարկում է որպես ըստ իրենց էության լողացող տոկոսադրույքով վարկեր (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iii)):

Վերադասակարգում

Ֆինանսական ակտիվները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը փոխում է ֆինանսական ակտիվների կառավարման իր բիզնես մոդելը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն իր ֆինանսական պարտավորությունները, բացառությամբ ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների, դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով չափվող կամ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական պարտավորությունների դասին:

Վերադասակարգում

Ֆինանսական պարտավորությունները չեն վերադասակարգվում սկզբնական ճանաչումից հետո:

ii. Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը, կամ երբ փոխանցում է դրամական հոսքեր ստանալու իրավունքներն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, կամ որում Բանկը ոչ փոխանցում, ոչ էլ պահպանում է սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն և հատույցները և չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը:

Ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելիս ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի (կամ ապաճանաչված մասի վրա բաշխված հաշվեկշռային արժեքի) և (i) ստացված հատուցման (ներառյալ ձեռք բերված որևէ նոր ակտիվ՝ հանած ստանձնած որևէ նոր պարտավորություն) և (ii) այլ համապարփակ արդյունքում ճանաչված կուտակային օգուտի կամ կորստի գումարի տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված բաժնային ներդրումային արժեթղթերի գծով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի կազմում ճանաչված կուտակային օգուտը/կորուստը չի ճանաչվում շահույթում կամ վնասում նշված արժեթղթերի ապաճանաչման ժամանակ: Ապաճանաչման պահանջները բավարարող փոխանցված ֆինանսական ակտիվներում Բանկի կողմից ստեղծված կամ պահպանված մասնակցությունը ճանաչվում է որպես առանձին ակտիվ կամ պարտավորություն:

Բանկը իրականացնում է գործարքներ, որոնցով փոխանցում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված ակտիվները, սակայն պահպանում է փոխանցված ակտիվների սեփականության հետ կապված բոլոր կամ, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները կամ դրանց մի մասը: Նման դեպքերում փոխանցված ակտիվները չեն ապաճանաչվում: Այսպիսի գործարքների օրինակներ են արժեթղթերի փոխատվությունը և վաճառքի ու հետգնման գործարքները:

Գործարքներում, որոնցում Բանկը ոչ պահպանում է, ոչ էլ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերն ու հատույցները, և պահպանում է ակտիվի նկատմամբ հսկողությունը, Բանկը շարունակում է ճանաչել ֆինանսական ակտիվն այդ ֆինանսական ակտիվում իր շարունակվող ներգրավվածության չափով, որն այն չափն է, որով Բանկը ենթարկվում է փոխանցված ակտիվի արժեքի փոփոխությունների ազդեցությանը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունն այն դեպքում, երբ իր պայմանագրային պարտականությունները կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

iii. Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների փոփոխում

Ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները փոփոխվում են, Բանկը գնահատում է, արդյոք փոփոխված ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են («նշանակալի փոփոխություն»), ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս դեպքում սկզբնական ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչվում է և ճանաչվում է նոր ֆինանսական ակտիվ իրական արժեքով՝ գումարած պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումները: Որպես փոփոխության մաս ստացված վճարները հաշվառվում են հետևյալ կերպ.

– վճարները, որոնք դիտարկվում են նոր ակտիվի իրական արժեքը որոշելիս, և վճարները, որոնք իրենցից ներկայացվում են պայմաններին համապատասխանող գործարքի գծով ծախսումների հատուցում, ներառվում են ակտիվի սկզբնական չափման մեջ,
– մյուս վճարները ներառվում են շահույթում կամ վնասում՝ որպես ապաճանաչումից օգուտի կամ կորուստի մաս:

Գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական պարտավորությունների դրամական հոսքերի փոփոխությունները չեն դիտարկվում որպես փոփոխություն, եթե բխում են գոյություն ունեցող պայմանագրային պայմաններից, օրինակ՝ Բանկի կողմից տոկոսադրույքների փոփոխությունը ՀՀ ԿԲ-ի հիմնական տոկոսադրույքի փոփոխությունների արդյունքում, եթե վարկային պայմանագրով Բանկն իրավունք ունի կատարել նման փոփոխություն:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում, այսինքն, գնահատում է, արդյոք սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբերվում են փոփոխված կամ փոխարինված ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերից: Բանկը գնահատում է փոփոխության նշանակալի լինելը դիտարկելով քանակական և որակական գործոնները հետևյալ հերթականությամբ՝ որակական գործոններ, քանակական գործոններ, որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցություն: Եթե դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են, ապա սկզբնական ֆինանսական ակտիվի դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները համարվում են ուժը կորցրած: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը կիրառում է կիրառում է ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման համար օգտագործված ուղեցույցին նմանատիպ ուղեցույց:

Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

– ֆինանսական ակտիվի արժույթի փոփոխություն,
– գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
– ֆինանսական ակտիվի պայմանների այնպիսի փոփոխություն, որը հանգեցնում է միայն մայր գումարի և չմարված մայր գումարի գծով հաշվարկված տոկոսների վճարումներ հանդիսանալու չափանիշի հետ անհամապատասխանությանը:

Եթե դրամական հոսքերի փոփոխությունը պայմանավորված է փոխառուի ֆինանսական դժվարություններով, ապա որպես կանոն փոփոխության նպատակն է առավելագույն չափով հետ ստանալ/վերականգնել ակտիվը պայմանագրի սկզբնական պայմաններով, այլ ոչ՝ սկզբնավորել նոր ակտիվ նշանակալիորեն տարբեր պայմաններով: Եթե Բանկը մտադիր է այնպես փոփոխել ֆինանսական ակտիվը, որպեսզի ներվեն դրամական հոսքերը, ապա այն նախ դիտարկում է, արդյոք ակտիվի մի մասը պետք է դուրսգրվի նախքան փոփոխությունը կատարելը (տես՝ ստորև դուրսգրման քաղաքականություն): Այս մոտեցումն ազդում է քանակական գնահատման արդյունքի վրա և նշանակում է, որ ապաճանաչման չափանիշները միշտ չէ որ բավարարվում են նման դեպքերում: Բանկն իրականացնում է նաև որակական գնահատում գնահատելու համար փոփոխության նշանակալի լինելը:

Եթե ամորտիզացված արժեքով կամ իրական արժեքով՝ այլ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը չի հանգեցնում ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, Բանկը նախ վերահաշվարկում է ֆինանսական ակտիվի համախառն հաշվեկշռային արժեքը, կիրառելով ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը, և արդյունքում առաջացող ճշգրտումը ճանաչում է որպես փոփոխումից օգուտ կամ կորուստ շահույթում կամ վնասում: Լողացող

տոկոսադրույքով ֆինանսական ակտիվների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Փոփոխման շրջանակում ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար կամ ստացված վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացած ժամկետի ընթացքում:

Եթե նման փոփոխությունն իրականացվում է փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, ապա օգուտը կամ կորուստը ներկայացվում է արժեզրկումից կորուստների հետ միասին: Մյուս դեպքերում այն ներկայացվում է որպես արդյունավետ տոկոսադրույքով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ:

Հաստատուն տոկոսադրույքով վարկերի համար, որոնց դեպքում փոխառուն հնարավորություն ունի վաղաժամ մարել վարկն անվանական արժեքով՝ առանց էական տուգանքի, Բանկը հաշվառում է տոկոսադրույքի փոփոխությունը մինչև ընթացիկ շուկայական տոկոսադրույքի մակարդակը՝ կիրառելով լողացող տոկոսադրույքով ֆինանսական գործիքների համար գործող ուղեցույցը: Սա նշանակում է, որ արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է առաջընթաց:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ փոփոխվում են վերջինիս պայմանները և երբ փոփոխված պարտավորության դրամական հոսքերը նշանակալիորեն տարբեր են: Այս դեպքում փոփոխված պայմանների հիման վրա ճանաչվում է նոր ֆինանսական պարտավորություն իրական արժեքով: Մարված ֆինանսական պարտավորության և փոփոխված պայմաններով նոր ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքների տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Վճարված հատուցումը ներառում է փոխանցված ոչ ֆինանսական ակտիվները (առկայության դեպքում) և ստանձնած պարտավորությունները, այդ թվում՝ նոր փոփոխված ֆինանսական պարտավորությունը:

Բանկն իրականացնում է փոփոխության նշանակալի լինելու քանակական և որակական գնահատում՝ դիտարկելով որակական գործոնները, քանակական գործոնները և որակական և քանակական գործոնների համատեղ ազդեցությունը: Բանկը եզրահանգում է, որ փոփոխությունը նշանակալի է հետևյալ որակական գործոնների հիման վրա.

- ֆինանսական պարտավորության արժույթի փոփոխություն,
- գրավի կամ պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների փոփոխություն,
- փոխարկման հնարավորության ներառում,
- ֆինանսական պարտավորության ստորադասության փոփոխություն:

Քանակական գնահատման համար պայմանները նշանակալիորեն տարբեր են, եթե նոր պայմաններով դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքը, ներառյալ վճարված վճարները զուտ ստացված վճարներով և զեղչված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, նվազագույնը 10 տոկոսով տարբերվում է սկզբնական ֆինանսական պարտավորության մնացած դրամական հոսքերի զեղչված ներկա արժեքից:

Եթե ֆինանսական պարտավորության փոփոխությունը չի բավարարում ապաճանաչման պայմանները, պարտավորության ամորտիզացված արժեքը վերահաշվարկվում է, զեղչելով փոփոխված դրամական հոսքերը սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով, և արդյունքում առաջացող օգուտը կամ կորուստը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Լողացող դրույքով ֆինանսական պարտավորությունների համար փոփոխումից օգուտը կամ կորուստը հաշվարկելու համար օգտագործված սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը ճշգրտվում է արտացոլելու համար ընթացիկ շուկայական պայմանները փոփոխության պահին: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճշգրտում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական ակտիվի մնացորդային ժամանակահատվածում: Ցանկացած կրած ծախսում կամ վճար ճանաչվում է որպես պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի ճշգրտում և ամորտիզացվում է փոփոխված ֆինանսական պարտավորության մնացորդային ժամանակահատվածում գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի վերահաշվարկի միջոցով:

iv. Արժեզրկում

Տես նաև Ծանոթագրություն 31 (գ):

Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չչափվող հետևյալ ֆինանսական գործիքների համար.

- պարտքային գործիքներ հանդիսացող ֆինանսական ակտիվներ,
- զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալություններում,
- ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր և
- փոխատվության հանձնառություններ:

Բաժնային գործիքներում ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստ չի ճանաչվում:

Բանկը կորստի պահուստը չափում է ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով, բացառությամբ հետևյալ գործիքների, որոնց համար վնասի գծով պահուստը չափվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորստներին հավասար գումարով.

- պարտքային ներդրումային արժեթղթեր, որոնք համարվում են ցածր պարտքային ռիսկ ունեցող հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և
- այլ ֆինանսական գործիքներ (բացառությամբ ֆինանսական վարձակալություններում զուտ ներդրումների), որոնց գծով պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն չի աճել սկզբնական ճանաչումից ի վեր (տես Ծանոթագրություն 31 (գ)):

12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 1-ին փուլի ֆինանսական գործիքներ:

Ամբողջ ժամկետում պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են այն ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք առաջանում են բոլոր հնարավոր պարտազանցման դեպքերից ֆինանսական գործիքի ակնկալվող ժամկետի ընթացքում: Ֆինանսական գործիքները, որոնց գծով ճանաչվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, դիտարկվում են որպես 2-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, բայց ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված չեն) և 3-րդ փուլի ֆինանսական գործիքներ (եթե ֆինանսական գործիքները պարտքային առումով արժեզրկված են):

Ակնկալվող պարտքային կորստների չափում

Ակնկալվող պարտքային կորուստները պարտքային կորուստների հավանականությամբ կշռված գնահատականն են և չափվում է հետևյալ կերպ.

- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված չեն հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես բոլոր դրամական պակասորդների ներկա արժեք (դրամական պակասորդը պայմանագրին համապատասխան Բանկին հասանելիք դրամական հոսքերի և Բանկի կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է),
- *ֆինանսական ակտիվներ, որոնք պարտքային առումով արժեզրկված են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ*՝ որպես համախառն հաշվեկշռային արժեքի և գնահատված ապագա դրամական հոսքերի ներկա արժեքի տարբերություն,
- *չօգտագործված փոխատվության հանձնառություններ*՝ որպես հետևյալ նշվածների միջև տարբերության ներկա արժեք՝ պայմանագրային դրամական հոսքերի, որոնք ենթակա են վճարման Բանկին, եթե օգտագործում է փոխառությունը ստանալու իրավունքը, և այն դրամական հոսքերի, որոնք Բանկն ակնկալում է ստանալ,
- *ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ որպես այն ակնկալվող վճարումների ներկա արժեք, որոնք փոխհատուցում են տիրապետողին կրած պարտքային կորուստը՝ հանած այն գումարները, որոնք Բանկն ակնկալում է հետ ստանալ:

Տես նաև Ծանոթագրություն 31 (գ):

Վերանայված պայմաններով ֆինանսական ակտիվներ

Եթե ֆինանսական ակտիվի պայմանները վերաբանակցվում են կամ փոփոխվում են կամ գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվը փոխարինվում է նորով փոխառուի ֆինանսական դժվարությունների պատճառով, գնահատվում է ֆինանսական ակտիվն ապաճանաչելու անհրաժեշտությունը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (ii)), և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափվում են հետևյալ կերպ.

- Եթե ակնկալվող վերանայումը չի հանգեցնում գոյություն ունեցող ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա փոփոխված ֆինանսական ակտիվից ակնկալվող դրամական հոսքերը ներառվում են գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում (տես Ծանոթագրություն 31 (գ)):
- Եթե ակնկալվող վերանայումը հանգեցնում է գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի ապաճանաչմանը, ապա նոր ակտիվի ակնկալվող իրական արժեքը դիտարկվում է որպես գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվից առաջացող վերջնական դրամական հոսքեր՝ վերջինիս ապաճանաչման ժամանակ: Այս գումարը ներառվում է գոյություն ունեցող ակտիվի գծով դրամական պակասուրդի հաշվարկում, որը զեղչվում է ապաճանաչման ակնկալվող ամսաթվից մինչև հաշվետու ամսաթիվը՝ կիրառելով գոյություն ունեցող ֆինանսական ակտիվի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը:

Պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Բանկը գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ֆինանսական ակտիվները և զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալություններում պարտքային առումով արժեզրկված լինելու տեսանկյունից: Ֆինանսական ակտիվը պարտքային առումով արժեզրկված է, եթե տեղի են ունեցել մեկ կամ ավելի դեպքեր, որոնք բացասական ազդեցություն ունեն այդ ֆինանսական ակտիվի գնահատված ապագա դրամական հոսքերի վրա:

Ֆինանսական ակտիվի պարտքային առումով արժեզրկված լինելու ապացույցներից են հետևյալ դեպքերի վերաբերյալ դիտելի տվյալները.

- փոխառուի կամ թողարկողի նշանակալի ֆինանսական դժվարությունները,
- պայմանագրի խախտումը, ինչպիսին է պարտազանցությունը կամ ժամկետանց դառնալը,
- Բանկի կողմից վարկի կամ փոխատվության պայմանների այնպիսի վերանայումը, որը Բանկն այլ հանգամանքներում չէր դիտարկի,
- հավանականությունը, որ փոխառուն կսնկանա կամ այլ կերպ ֆինանսապես կվերակազմակերպվի, կամ
- արժեթղթի համար գործող շուկայի վերացումը ֆինանսական դժվարությունների պատճառով:

Վարկը, որի պայմանները վերաբանակցվել են փոխառուի վիճակի վատթարացման պատճառով, սովորաբար համարվում է պարտքային առումով արժեզրկված, եթե գոյություն չունի ապացույց, որ պայմանագրային դրամական հոսքերը չստանալու ռիսկը նշանակալիորեն նվազել է և չկան արժեզրկման այլ հայտանիշներ: Բացի այդ, ֆիզիկական անձանց տրվող վարկերի դեպքում պարտքային առումով արժեզրկված է համարվում 90 կամ ավելի օր ժամկետանց վարկը:

Պետական պարտատոմսերում ներդրման պարտքային առումով արժեզրկված լինելը գնահատելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- Վարկունակության շուկայական գնահատականը՝ արտացոլված պարտատոմսերի եկամտաբերություններում:
- Վարկունակության վարկանիշային գործակալությունների գնահատումները:
- Նոր պարտքի թողարկման համար կապիտալի շուկաներ մուտք գործելու երկրի կարողությունը:
- Պարտքի պայմանների վերանայման հավանականությունը, որի արդյունքում տիրապետողները կարող են վնաս կրել պարտքը կամավոր կամ պարտադիր կերպով ներելու պատճառով:
- Գործող միջազգային աջակցման մեխանիզմները, որոնք թույլ են տալիս որպես «վերջին հնարավոր վարկատու» տվյալ երկրին տրամադրել անհրաժեշտ աջակցություն, ինչպես նաև կառավարությունների և գործակալությունների հրապարակային հայտարարություններում նշված այդ մեխանիզմները կիրառելու մտադրությունը: Սա ներառում է նշված մեխանիզմների աշխատանքի արդյունավետության և, անկախ քաղաքական մտադրություններից, պահանջվող չափանիշները բավարարելու կարողության առկայության գնահատումը:

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստի ներկայացումը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով կորստի պահուստը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հետևյալ կերպ.

- *ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ*՝ որպես նվազեցում ակտիվների համախառն հաշվեկշռային արժեքից,
- *փոխատվության հանձնառություններ և ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր*՝ սովորաբար որպես պահուստ,
- *երբ ֆինանսական գործիքը ներառում է թե՛ օգտագործված և թե՛ չօգտագործված բաղադրիչ, և Բանկը չի կարող նույնականացնել փոխատվության հանձնառության բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներն օգտագործված բաղադրիչի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստներից առանձին*՝ Բանկը ներկայացնում է ընդհանուր կորստի պահուստ երկու բաղադրիչների համար: Ընդհանուր գումարը ներկայացվում է որպես նվազեցում օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքից: Կորստի պահուստի ավելցուկը օգտագործված բաղադրիչի համախառն հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ ներկայացվում է որպես պահուստ, և
- *իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ*՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կորստի պահուստ չի ճանաչվում, քանի որ այս ակտիվների համար հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է: Այնուամենայնիվ, կորստի պահուստը բացահայտվում և ճանաչվում է իրական արժեքի փոփոխությունների գծով պահուստում:

Դուրսգրումներ

Վարկերը և պարտքային արժեթղթերը դուրս են գրվում (ամբողջությամբ կամ մասնակիորեն), երբ գոյություն չունի ամբողջությամբ վերցրած ֆինանսական ակտիվը կամ դրա մի մասը վերականգնելու ողջամիտ ակնկալիք: Դուրսգրումը սովորաբար իրականացվում է այն դեպքում, երբ Բանկը որոշում է, որ փոխառուն չունի այնպիսի ակտիվներ կամ եկամտի աղբյուրներ, որոնցից կարող է ստանալ բավարար դրամական հոսքեր դուրսգրման ենթակա գումարները մարելու համար: Այս գնահատումն իրականացվում է առանձին յուրաքանչյուր ակտիվի համար:

Նախկինում դուրսգրված գումարների փոխհատուցումը ներառվում է «Ֆինանսական գործիքների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում՝ շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում:

Դուրսգրված ֆինանսական ակտիվների գծով կարող են դեռևս կիրառվել հարկադիր միջոցներ/պարտքերի գանձման միջոցներ՝ վճարման ենթակա գումարների փոխհատուցման Բանկի ընթացակարգերի հետ համապատասխանություն ապահովելու համար:

Ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի մաս չհանդիսացող ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրեր

Բանկը գնահատում է, արդյոք ֆինանսական երաշխավորության պայմանագիրը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, որը հաշվառվում է որպես այդ գործիքի բաղադրիչ, թե առանձին հաշվառվող պայմանագիր: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է հետևյալ գործոնները.

- արդյոք երաշխավորությունը նախատեսված է պարտքային գործիքի պայմանագրի պայմաններով,
- արդյոք երաշխավորությունը պահանջվում է պարտքային գործիքի պայմանագիրը կարգավորող օրենքներով և կանոնակարգերով,
- արդյոք երաշխավորության պայմանագիրը կնքվել է պարտքային գործիքի պայմանագրի հետ նույն ժամանակ և հաշվի առնելով վերջինիս պայմանները և
- արդյոք երաշխավորությունը տրամադրվել է փոխառուի մայր կազմակերպության կամ փոխառուի խմբի անդամ հանդիսացող որևէ այլ կազմակերպության կողմից:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը հանդիսանում է ֆինանսական ակտիվի անբաժանելի տարր, ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման հետ կապված վճարվելիք ցանկացած հավելավճար հաշվառվում է որպես այդ ակտիվի ձեռքբերման գործարքի գծով ծախսում: Պարտքային գործիքի իրական արժեքը և ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելիս Բանկը հաշվի է առնում երաշխավորությամբ ապահովվող պաշտպանության ազդեցությունը:

Եթե Բանկը որոշում է, որ փոխառությունը չի հանդիսանում պարտքային գործիքի անբաժանելի տարր, ապա այն ճանաչում է ակտիվ, որն իրենից ներկայացնում է երաշխավորության հավելավճարի գծով կանխավճար, և պարտքային կորուստների դիմաց փոխհատուցում ստանալու իրավունք: Կանխավճարի տեսքով վճարված հավելավճարի գծով ակտիվը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվը, որի համար ստացվել է երաշխավորությունը, ոչ պարտքային առումով արժեզրկված է և ոչ էլ ենթարկվել է պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի երաշխավորությունը ստանալու պահին: Այս ակտիվները ճանաչվում են «այլ ակտիվներ» հոդվածի կազմում: Բանկը փոխհատուցման իրավունքի գծով օգուտները կամ կորուստները ներկայացնում է շահույթում կամ վնասում՝ «պարտքային ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստներ» հոդվածում:

(զ) Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում «հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ» հոդվածը ներառում է.

- ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված վարկերը, ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերը և ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերը (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (i)), որոնք սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, իսկ հետագայում՝ ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, և
- զուտ ներդրումները ֆինանսական վարձակալությունում:

(է) Ավանդներ, թողարկված պարտքային արժեթղթեր և ստորադաս պարտավորություններ

Ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը և ստորադաս պարտավորությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով՝ հանած գործարքի գծով լրացուցիչ ուղղակի ծախսումները, և հետագայում չափվում են ամորտիզացված արժեքով, կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Բանկը պարտավորությունները նախորոշում է որպես շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող:

(ը) Ֆինանսական երաշխավորություններ և փոխատվության հանձնառություններ

Ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրով Բանկից պահանջվում է կատարել սահմանված վճարումներ՝ փոխհատուցելու համար վնասը, որը կրում է այդ պայմանագրի տիրապետողը՝ որոշակի դեբիտորի կողմից պարտքային գործիքի պայմանների համաձայն վճարումը ժամանակին չկատարելու հետևանքով: Փոխատվության հանձնառություններն իրենցից ներկայացնում են նախապես սահմանված պայմաններով վարկ տրամադրելու կայուն հանձնառություններ:

Ֆինանսական երաշխավորությունները կամ շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով փոխառություն տրամադրելու հանձնառությունները սկզբնապես չափվում են իրական արժեքով: Հետագայում դրանք չափվում են հետևյալ նշվածներից ավելի բարձրով՝ ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն որոշված կորստի պահուստից (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) և սկզբնապես ճանաչված գումարից՝ հանած, երբ տեղին է, ՖՀՄՍ 15-ի սկզբունքներին համապատասխան ճանաչված եկամտի կուտակային գումարը:

Բանկը չունի իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող փոխատվության հանձնառություններ:

Այլ փոխատվության հանձնառությունների համար Բանկը ճանաչում է կորստի պահուստ (տես Ծանոթագրություն 4 (ե) (iv)) ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն:

Ֆինանսական երաշխավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով առաջացող պարտավորությունները ներառվում են պահուստների կազմում:

(թ) Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը ներառվում է ռեպո գործարքների գծով կրեդիտորական պարտքերի կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային ծախս և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հետադարձ վաճառքի պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը: Ձեռքբերման և վերավաճառքի գների տարբերությունն իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ և ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում ռեպո պայմանագրի գործողության ժամկետի ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Եթե հետադարձ վաճառքի պայմանագրով ձեռք բերված ակտիվները վաճառվում են երրորդ անձանց, արժեթղթերը վերադարձնելու պարտավորությունն արտացոլվում է որպես առևտրական նպատակով պահվող պարտավորություն և չափվում է իրական արժեքով:

(ժ) Հիմնական միջոցներ

(i) Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցների միավորները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետներ ունեցող նշանակալի մասերից, այդ մասերը հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

(ii) Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում գծային մեթոդով առանձին ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռքբերման ամսաթվից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են.

- վարձակալված գույքի բարելավում	5-ից 20 տարի
- համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	5-ից 10 տարի
- տնտեսական գույք	5-ից 10 տարի
- փոխադրամիջոցներ	7 տարի

(ի) Ոչ նյութական ակտիվներ

Ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Համակարգչային ծրագրերի լիցենզիաների ձեռքբերման և ներդրման ծախսումները կապիտալացվում են համապատասխան ոչ նյութական արժեքի ինքնարժեքին:

Ամորտիզացիան ճանաչվում է շահույթում կան վնասում գծային մեթոդով ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ընթացքում: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները կազմում են 1-ից 10 տարի:

(լ) Պահուստներ

Պահուստը ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու համար կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունն էական է, պահուստները որոշվում են զեղչելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերը զեղչման մինչև հարկումը դրույքով, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և, կիրառելիության դեպքում, պարտավորությանը հատուկ ռիսկերը:

(խ) Բաժնետիրական կապիտալ

(i) Սովորական բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես սեփական կապիտալ: Սովորական բաժնետոմսերի և բաժնետոմսերի օպցիոնների թողարկմանն ուղղակիորեն վերագրելի լրացուցիչ ծախսումները, ներառյալ հարկերը, ճանաչվում են որպես սեփական կապիտալի նվազեցում:

(ii) Էմիսիոն եկամուտ

Թողարկված բաժնետոմսերի անվանական արժեքից ավել վճարվող գումարը ճանաչվում է որպես էմիսիոն եկամուտ:

(iii) Շահաբաժիններ

Շահաբաժիններ հայտարարելու և վճարելու Բանկի կարողությունը կարգավորվում է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կանոնակարգերով:

Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժիններն արտացոլվում են որպես չբաշխված շահույթի բաշխում այն ժամանակաշրջանում, երբ հայտարարվում են:

(ծ) Առգրավված գրավ

Առգրավված գույքը հաշվառվում է սկզբնական արժեքից և զուտ իրացման արժեքից նվազագույնով:

(կ) Ոչ ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները, բացառությամբ հետաձգված հարկերի, գնահատվում են արժեզրկված լինելու հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես նրանց իրական արժեքից՝ հանած վաճառքի ծախսումները, և օգտագործման արժեքից առավելագույնը:

Օգտագործման արժեքը գնահատելիս գնահատված ապագա դրամական հոսքերը զեղչվում են մինչև իրենց ներկա արժեքը՝ օգտագործելով զեղչման մինչև հարկումը դրույքը, որն արտացոլում է փողի ժամանակային արժեքի ընթացիկ շուկայական գնահատումները և ակտիվին հատուկ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքերից մեծապես անկախ դրամական միջոցների ներհոսքեր չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում և հակադարձվում է միայն այն դեպքում, եթե տեղի են ունեցել փոփոխություններ փոխհատուցվող գումարը որոշելիս օգտագործված գնահատականներում: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որքանով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չի գերազանցում այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ (առանց համապատասխան մաշվածության կամ ամորտիզացիայի), եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

(h) Սեգմենտային հաշվետվություններ

Գործառնական սեգմենտը Բանկի բաղադրիչ է, որը ներգրավված է ձեռնարկատիրական գործունեություններում, որոնցից կարող է վաստակել հասույթներ և կրել ծախսեր (ներառյալ Բանկի այլ բաղադրիչների հետ գործառնություններից հասույթները և ծախսերը), որի գործառնական արդյունքները կանոնավոր կերպով վերանայվում են գլխավոր գործառնական որոշում կայացնողի կողմից՝ սեգմենտին միջոցների բաշխման վերաբերյալ որոշում կայացնելու և դրա գործունեության արդյունքները գնահատելու նպատակով, և որի գծով առկա է առանձին ֆինանսական տեղեկատվություն: Բանկի սեգմենտային հաշվետվությունները հիմնված են հետևյալ գործառնական սեգմենտների վրա՝ մանրածախ բանկային գործունեություն, կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն, առևտրային բանկային գործունեություն:

(ձ) Հարկում

Շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի հոդվածներին կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված բաժնետերերի հետ գործարքներին, որի դեպքում շահութահարկը ճանաչվում է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում կամ ուղղակիորեն սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը հարկի այն գումարն է, որն ակնկալվում է վճարել տարվա հարկվող եկամտի գծով՝ կիրառելով այն դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, և ներառում է նախորդ տարիների համար վճարման ենթակա հարկի գծով ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլվելու նպատակով որոշվող ակտիվների ու պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակների համար օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերությունների գծով: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները չեն ճանաչվում այն ժամանակավոր տարբերությունների գծով, որոնք առաջանում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման ժամանակ, որն ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական և ո՛չ հարկվող շահույթի կամ վնասի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվներ ճանաչվում են չօգտագործված հարկային վնասների, չօգտագործված հարկային զեղչերի և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների գծով այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց դրանք կարող են օգտագործվել: Ապագա հարկվող շահույթը որոշվում է հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների մարումից առաջացող գումարի հիման վրա: Եթե հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների գումարը բավարար չէ հետաձգված հարկային ակտիվն ամբողջությամբ ճանաչելու համար, դիտարկվում է գոյություն ունեցող ժամանակավոր տարբերությունների մարումներով ճշգրտված ապագա հարկվող շահույթը, որը որոշվում է Բանկի գործարար ծրագրերի հիման վրա: Հետաձգված հարկային ակտիվները վերանայվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և նվազեցվում են այն չափով, որով այլևս հավանական չէ, որ համապատասխան հարկային օգուտը կիրացվի: Այս նվազեցումները վերականգնվում են, եթե մեծանում է ապագա հարկվող շահույթ ստանալու հավանականությունը:

Չճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվները վերագնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և ճանաչվում են այն չափով, որով հավանական է, որ Բանկն ապագայում կունենա հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող է դրանք օգտագործվել:

Հետաձգված հարկը չափվում է օգտագործելով հարկի այն դրույքները, որոնք ակնկալվում է, որ կկիրառվեն ժամանակավոր տարբերությունների նկատմամբ վերջիններս հակադարձելիս՝ հիմք ընդունելով այն օրենքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ են եղել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների չափումն արտացոլում է այն հարկային հետևանքները, որոնք կառաջանան կախված այն եղանակից, որով Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ակնկալում է փոխհատուցել կամ մարել իր ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները:

(ղ) Վարձակալություն

Պայմանագրի սկզբում Բանկը որոշում է, թե արդյոք պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն: Պայմանագիրը հանդիսանում է վարձակալության պայմանագիր կամ պարունակում է վարձակալություն, եթե այդ պայմանագրով հատուցման դիմաց՝ որպես փոխանակում որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում փոխանցվում է որոշակիացված ակտիվի օգտագործման հսկողության իրավունքը:

(i) Բանկը՝ որպես վարձակալ

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը:

Բանկը ճանաչում է օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ և վարձակալության գծով պարտավորություն վարձակալության մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ: Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որը ներառում է վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական գումարը՝ ճշգրտված վարձակալության մեկնարկի ամսաթվին կամ դրանից առաջ կատարված վարձավճարների մասով, գումարած կրած սկզբնավորման ցանկացած ուղղակի ծախսումները և հիմքում ընկած ակտիվի ապատեղակայման և քանդման, կամ վերջինիս վերականգնման, կամ դրա զբաղեցրած տեղանքի վերականգնման գնահատված ծախսումները՝ հանած ստացված ցանկացած վարձակալության խրախուսումները:

Հետագայում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային հիմունքով՝ վարձակալության մեկնարկի ամսաթվից մինչև ժամկետի ավարտը, եթե վարձակալությամբ Բանկին չեն փոխանցվում հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության իրավունքը վարձակալության ժամկետի ավարտին, կամ եթե ակտիվի օգտագործման իրավունքի արժեքը չի արտացոլում, որ Բանկը կիրագործի գնման օպցիոնը: Այդ դեպքում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածությունը հաշվարկվում է հիմքում ընկած ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում, որը որոշվում է նույն հիմունքով, որը կիրառվում հիմնական միջոցների համար: Բացի այդ, օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվը պարբերաբար նվազեցվում է արժեզրկումից կորուստների չափով, վերջիններիս առկայության դեպքում, և ճշգրտվում է վարձակալության գծով պարտավորության որոշ վերաչափումների մասով:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այն վարձավճարների ներկա արժեքով, որոնք չեն վճարվել մեկնարկի ամսաթվին՝ զեղչված վարձակալությամբ ենթադրվող տոկոսադրույքով, կամ Բանկի լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքով, եթե այդ դրույքը չի կարելի հեշտությամբ որոշել: Որպես կանոն, Բանկը որպես զեղչման դրույք կիրառում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը:

Բանկը որոշում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, հիմք ընդունելով տարբեր արտաքին ֆինանսական աղբյուրներից ստացված տոկոսադրույքները, և կատարում է որոշ ճշգրտումներ արտացոլելու համար վարձակալության պայմանները և վարձակալված ակտիվի տեսակը:

Վարձակալության գծով պարտավորության չափման մեջ ներառվում են հետևյալ վարձավճարները.

- հաստատուն վճարումները, ներառյալ ըստ էության հաստատուն վճարումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարումները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքից, և որոնք սկզբնապես չափվել են՝ կիրառելով մեկնարկի ամսաթվին գործող ինդեքսը կամ դրույքը,
- գումարները, որոնք, ինչպես ակնկալվում է կվճարվեն մնացորդային արժեքի երաշխիքի ներքո և
- գնման օպցիոնի իրագործման գինը, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ օպցիոնը, վարձավճարներն օպցիոնով նախատեսված նորացման ժամանակաշրջանի համար, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված է, որ կիրագործի այդ երկարաձգման օպցիոնը, ինչպես նաև վարձակալությունը դադարեցնելու հետ կապված տուգանքները, եթե Բանկը խելամտորեն համոզված չէ, որ վաղաժամ չի դադարեցնի վարձակալությունը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Այն վերաչափվում է, եթե առկա է ապագա վարձավճարների փոփոխություն՝ որպես ինդեքսի կամ դրույքի փոփոխության արդյունք, առկա է մնացորդային արժեքի երաշխիքի շրջանակներում վճարման ենթակա գումարների Բանկի գնահատականի փոփոխություն, եթե Բանկը փոխում է գնման, երկարաձգման կամ դադարեցման օպցիոնն իրագործելու իր գնահատականը, կամ եթե առկա է վերանայված ըստ էության հաստատուն վարձավճար:

Եթե վարձակալության գծով պարտավորությունը վերաչափվում է այս եղանակով, կատարվում է համապատասխան ճշգրտում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի գծով, կամ գրանցվում է շահույթում կամ վնասում, եթե օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև զրո:

Բանկը որոշել է չճանաչել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ փոքրարժեք փոքրարժեք ակտիվների և կարճաժամկետ վարձակալությունների համար: Այս վարձակալությունների գծով վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես ծախս գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում:

(ii) Բանկը՝ որպես վարձատու

Վարձակալության բաղադրիչ պարունակող պայմանագրի սկզբում կամ փոփոխության դեպքում, Բանկը վերագրում է պայմանագրում սահմանված հատուցումը վարձակալության յուրաքանչյուր բաղադրիչի վրա՝ հիմք ընդունելով վարձակալության բաղադրիչի առանձին գինը: Երբ Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձատու, այն վարձակալության սկզբում որոշում է, թե արդյոք վարձակալությունը հանդիսանում է ֆինանսական կամ գործառնական վարձակալություն:

Վարձակալությունը դասակարգելու համար Բանկը գնահատում է, արդյոք վարձակալությամբ փոխանցվում են հիմքում ընկած ակտիվի սեփականության հետ կապված, ըստ էության, բոլոր ռիսկերը և հատույցները, որի դեպքում վարձակալությունը դասակարգվում է որպես ֆինանսական, իսկ հակառակ դեպքում՝ որպես գործառնական վարձակալություն: Այս գնահատումն իրականացնելիս Բանկը դիտարկում է որոշ ցուցանիշներ, մասնավորապես, արդյոք վարձակալության ժամկետի մեջ է ներառվում ակտիվի տնտեսական ծառայության մեծ մասը:

Եթե պայմանագիրը պարունակում է վարձակալության և ոչ վարձակալության բաղադրիչներ, Բանկը կիրառում է ՖՀՄՍ 15-ը պայմանագրում սահմանված հատուցումը վերագրելու համար:

Գործառնական վարձակալության գծով ստացված վարձավճարները Բանկը ճանաչում է որպես եկամուտ գծային մեթոդով՝ վարձակալության ժամկետի ընթացքում՝ «այլ հասույթի» կազմում:

(ճ) Հրապարակված, սակայն դեռևս ուժի մեջ չմտած ստանդարտներ

Մի շարք նոր ստանդարտներ և ստանդարտների փոփոխություններ գործում են 2020թ. հունվարի 1-ից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, և թույլատրվում է այդ ստանդարտների վաղաժամ կիրառումը: Այնուամենայնիվ, այս ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս Բանկը վաղաժամ չի կիրառել նոր կամ փոփոխված ստանդարտները: Ստորև ներկայացված փոփոխված ստանդարտները և մեկնաբանություններն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Ա. Անբարենպաստ պայմանագրեր. Պայմանագրի կատարման ծախսումներ (ՀՀՄՍ 37 փոփոխություններ)

Փոփոխությունները հստակեցնում են, թե որ ծախսումներն է Բանկը ներառում պայմանագրի անբարենպաստ լինելը գնահատելու համար պայմանագրի կատարման ծախսումները որոշելիս: Փոփոխությունները գործում են 2022թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար՝ փոփոխություններն առաջին անգամ կիրառելու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմանագրերի համար: Սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ փոփոխությունների կիրառման կուտակային հետևանքը ճանաչվում է որպես չբաշխված շահույթի կամ սեփական կապիտալի այլ բաղադրիչների սկզբնական մնացորդի ճշգրտում՝ ըստ կիրառելիության: Համադրելի տեղեկատվությունը չի վերահաշվարկվում: Բանկը որոշել է, որ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առկա բոլոր պայմանագրերը կավարտվեն մինչ փոփոխությունների ուժի մեջ մտնելը:

Բ. Ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխում. Փուլ 2 (ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 փոփոխություններ)

Փոփոխություններն անդրադառնում են այն հարցերին, որոնք կարող են ազդեցություն ունենալ ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում, ներառյալ փոփոխությունների ազդեցությունը պայմանագրային դրամական հոսքերի կամ հեջավորման հարաբերությունների վրա՝ ուղենիշային տոկոսադրույքն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքով փոխարինելու դեպքում: Փոփոխությունները նախատեսում եմ ազատում ՖՀՄՍ 9, ՀՀՄՍ 39, ՖՀՄՍ 7, ՖՀՄՍ 4 և ՖՀՄՍ 16 որոշակի պահանջներից, որոնք վերաբերում են.

- ֆինանսական ակտիվների, ֆինանսական պարտավորությունների և վարձակալության գծով պարտավորությունների հետ կապված պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություններին և
- հեջի հաշվառմանը:

(i) Դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխություն

Փոփոխությունները Բանկից կպահանջեն հաշվառել ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության գծով պայմանագրային դրամական հոսքերը որոշելու հիմքի փոփոխությունը՝ թարմացնելով ֆինանսական ակտիվի կամ ֆինանսական պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման հետ կապված:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի LIBOR դրույքով 123,577,673 հազար դրամ գումարով վարկեր, որոնք ենթակա են բարեփոխման IBOR դրույքով: Բանկն ակնկալում է, որ 2021թ-ին այս վարկերի ուղենիշային տոկոսադրույքը կփոխվի SOFR դրույքի և որ այս փոփոխությունների գծով ճշգրտումներ կատարելու արդյունքում չի առաջանա նշանակալի օգուտ կամ կորուստ փոփոխումից:

(ii) Հեջի հաշվառում

Փոփոխությունները նախատեսում են բացառություններ հեջի հաշվառման պահանջների հետ կապված հետևյալ ոլորտներում.

- Թույլ տալ փոփոխություն հեջավորման հարաբերության նախորոշման հետ կապված բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար:

- Բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար դրամական հոսքերի հեջում հեջավորված հոդվածի գծով փոփոխություն կատարելիս՝ դրամական հոսքերի հեջի պահուստում կուտակված գումարը կդիտարկվի որպես հիմնված այն այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքի վրա, որով որոշվում են հեջավորված ապագա դրամական հոսքերը:

- Երբ հոդվածների խումբը նախորոշվում է որպես հեջավորված հոդված, և խմբի հոդվածի հետ կապված կատարվում է փոփոխություն բարեփոխմամբ պահանջվող փոփոխություններն արտացոլելու համար, հեջավորված հոդվածները բաշխվում են ենթախմբերի հեջավորվող ուղենիշային տոկոսադրույքների հիման վրա:

- Եթե Բանկը ողջամտորեն ակնկալում է, որ այլընտրանքային ուղենիշային տոկոսադրույքն առանձին նույնականացվող է 24 ամսվա ընթացքում, ապա չի արգելվում տոկոսադրույքը նախորոշել որպես պայմանագրորեն չհատկորոշված ռիսկային բաղադրիչ, եթե այն առանձին նույնականացվող չէ նախոշորման ամսաթվի դրությամբ:

Հեջի հաշվառման բացակայության հետևանքով Բանկը չի ակնկալում որևէ ազդեցություն IBOR դրույքին անցման հետ կապված:

(iii) Բացահայտում

Փոփոխությունները Բանկից կպահանջեն բացահայտել լրացուցիչ տեղեկատվություն ուղենիշային տոկոսադրույքի բարեփոխման արդյունքում առաջացող ռիսկերին Բանկի ենթարկվածության և ռիսկերի կառավարման համար իրականացվող համապատասխան գործունեության վերաբերյալ:

(iv) Անցում

Բանկը մտադիր է կիրառել փոփոխությունները 2021թ. հունվարի 1-ից: Փոփոխությունների կիրառումն ազդեցություն չի ունենա 2020թ. կամ նախորդ ժամանակաշրջանների համար ներկայացված գումարների վրա:

Գ. Այլ ստանդարտներ

Ստորև ներկայացված նոր կամ փոփոխված ստանդարտներն ըստ ակնկալիքների նշանակալի ազդեցություն չեն ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

- *Հիմնական միջոցներ. Մուտքեր նախքան նպատակային օգտագործումը (ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ)*
- *Ֆինանսական հաշվետվությունների հայեցակարգային հիմունքներին հղումներ (ՖՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ)*
- *Պարտավորությունների դասակարգում ընթացիկ և ոչ ընթացիկ պարտավորությունների (ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ)*
- *ՖՀՄՍ 17 , Ապահովագրության պայմանագրեր և ՖՀՄՍ 17 , Ապահովագրության պայմանագրեր՝ փոփոխություններ*

5 Սեգմենտների վերաբերյալ տեղեկատվություն

Կառավարչական նպատակների համար Բանկի գործունեությունը բաժանված է հետևյալ երեք գործառնական սեգմենտների՝ հիմք ընդունելով մատուցվող ապրանքները և ծառայությունները:

Մանրածախ բանկային գործունեություն	Ֆիզիկական անձանց, փոքր և միկրո ձեռնարկությունների ավանդների սպասարկում, սպառողական վարկերի, օվերդրաֆտների, վարկային քարտերի, փոքր և միկրո վարկերի տրամադրում:
Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն	Կորպորատիվ և ինստիտուցիոնալ հաճախորդներին վարկերի և վարկային գծերի տրամադրում, ավանդների և ընթացիկ հաշիվների սպասարկում, ներդրումային բանկային ծառայությունների մատուցում, այդ թվում՝ անդերրայթինգի ծառայություններ և ֆինանսական խորհրդատվություն:
Առևտրային բանկային գործունեություն	Արտարժույթի առուվաճառքի գործառնություններ, պարտատոմսերի պորտֆելի կառավարում, կարճաժամկետ միջոցների ներգրավվում կամ տրամադրում միջբանկային վարկերի միջոցով, հետգնման պայմանագրեր իրացվելիության կառավարման նպատակների համար, բրոքերային ծառայությունների մատուցում և այլն:

Ռեսուրսների բաշխման և գործունեության վերաբերյալ որոշումներ կայացնելու նպատակով՝ ղեկավարությունը վերահսկում է իր ստորաբաժանումների գործունեության արդյունքներն առանձին հիմունքով: Շահութահարկը կառավարվում է շահույթը նախքան եկամտահարկով հարկումը հիմունքով և բաշխվում է գործառնական սեգմենտների միջև:

Գործառնական սեգմենտների միջև փոխանցումների գները հիմնված են պարզած ձեռքի հեռավորության սկզբունքի վրա, ինչպես և երրորդ կողմերի հետ գործարքների դեպքում:

2020թ. կամ 2019թ. չի գրանցվել մեկ արտաքին հաճախորդի կամ պայմանագրային կողմի հետ իրականացված որևէ գործարք, որից ստացված հասույթը կազմել է Բանկի ընդհանուր հասույթի 10%-ը կամ ավելին:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված տեղեկատվություն Բանկի գործառնական սեգմենտների եկամտի և շահույթի, որոշ ակտիվների և պարտավորությունների վերաբերյալ:

2020թ.	**Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	11,036,435	18,110,593	5,833,144	34,980,172
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,454,297	5,135,830	3,207,109	9,797,236
Միջսեգմենտային եկամուտ	8,296,441	(3,419,688)	(4,876,753)	-
Գործառնական շահույթ	**20,787,173**	**19,826,735**	**4,163,500**	**44,777,408**
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	(10,255,619)	(7,713,204)	-	(17,968,823)
Այլ արժեզրկում	42,936	42,936	-	85,872
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(2,339,628)	(589,175)	(167,593)	(3,096,396)
Անձնակազմի գծով ծախսեր և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(8,449,813)	(3,260,777)	(905,342)	(12,615,932)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	**(214,951)**	**8,306,515**	**3,090,565**	**11,182,129**
Շահութահարկի գծով ծախս	41,943	(1,620,818)	(603,050)	(2,181,925)
Շահույթ տարվա համար	**(173,008)**	**6,685,697**	**2,487,515**	**9,000,204**

2020թ.	**Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	232,578,086	487,509,039	91,845,467	811,932,592
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	365,962,851	572,730,409	20,817,666	959,510,926

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխատվությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխատվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերը, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս փոխառությունները:

2019թ.	**Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	6,049,625	20,393,147	4,555,842	30,998,614
Զուտ ոչ տոկոսային եկամուտ	1,519,349	3,895,845	3,535,000	8,950,194
Միջսեգմենտային եկամուտ	9,803,150	(5,747,293)	(4,055,857)	-
Գործառնական շահույթ	**17,372,124**	**18,541,699**	**4,034,985**	**39,948,808**
Պարտքային կորուստների գծով ծախս	(3,309,378)	(3,861,650)	-	(7,171,028)
Այլ արժեզրկում	-	(29,783)	-	(29,783)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(2,093,029)	(599,723)	(165,842)	(2,858,594)
Անձնակազմի գծով ծախսեր և այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր	(9,095,247)	(3,905,817)	(918,825)	(13,919,889)
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	**2,874,470**	**10,144,726**	**2,950,318**	**15,969,514**
Շահութահարկի գծով ծախս	(626,582)	(2,584,849)	(643,115)	(3,854,546)
Շահույթ տարվա համար	**2,247,888**	**7,559,877**	**2,307,203**	**12,114,968**

2019թ.	**Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Տոկոսաբեր ֆինանսական ակտիվներ	178,203,827	421,360,830	77,843,858	677,408,515
Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորություններ	336,668,100	501,886,209	6,936,319	845,490,628

Տոկոսաբեր ակտիվները ներառում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվները, բանկերին տրված տոկոսակիր վարկերը և փոխատվությունները, հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի, հաճախորդներին տրված համախառն վարկերը և փոխատվությունները և ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները:

Տոկոսակիր ֆինանսական պարտավորությունները ներառում են բանկերի ավանդները և մնացորդները (բացառությամբ լորո հաշիվների), հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերը, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ավանդները, թողարկված պարտքային արժեթղթերը, այլ փոխառությունները և ստորադաս փոխառությունները:

Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Ստորև ներկայացված է հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացված հասույթի բացվածքն ըստ սեգմենտների ՖՀՄՍ 15-ի շրջանակում 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

2020թ.	**Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	3,273,109	1,629,796	347,117	5,250,022
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	-	1,979,083	-	1,979,083
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	372,757	331,269	41	704,067
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	**3,645,866**	**3,940,148**	**347,158**	**7,933,172**

2019թ.	**Մանրածախ բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Կորպորատիվ և ներդրումային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Առևտրային բանկային գործունեություն հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ	3,454,430	1,829,542	155,192	5,439,164
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	-	1,001,576	-	1,001,576
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	365,843	292,164	-	658,007
Ընդամենը հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	**3,820,273**	**3,123,282**	**155,192**	**7,098,747**

6 Զուտ տոկոսային եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Արդյունավետ տոկոադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ		
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	57,670,133	53,157,387
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,793,887	3,015,197
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	959,883	939,980
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	654,823	538,526
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	529,025	504,202
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	135,159	124,304
Այլ	11,485	38,959
	63,754,395	**58,318,555**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ		
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	928,080	852,706
Արդյունավետ տոկոադրույքի մեթոդով հաշվարկված տոկոսային եկամուտ	**64,682,475**	**59,171,261**
Այլ տոկոսային եկամուտ		
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	592,525	624,945
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	924,896	375,741
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	344,965	188,819
Այլ տոկոսային եկամուտ	**1,862,386**	**1,189,505**
Ընդամենը տոկոսային եկամուտ	**66,544,861**	**60,360,766**
Տոկոսային ծախս		
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	15,278,398	12,166,015
Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ	8,537,676	9,976,484
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	3,880,180	3,123,159
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	1,723,106	1,708,196
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	1,359,428	1,294,627
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	455,751	558,606
Ակրեդիտիվների և տրամադրված երաշխավորությունների գծով կրեդիտորական պարտքեր	329,915	521,002
Այլ	235	14,063
	31,564,689	**29,362,152**
Զուտ տոկոսային եկամուտ	**34,980,172**	**30,998,614**

7 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման վճարներ	2,466,956	2,602,582
Դրամական փոխանցումներ	788,726	933,286
Կանխիկացում, հաշիվների սպասարկում և հեռավար համակարգի ծառայություններ	771,339	806,024
Բրոքերային ծառայություններ և անդերրայթինգ	416,582	585,077
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	561,626	267,337
Վճարահաշվարկային գործառնություններ	160,277	167,842
Այլ	84,516	77,016
	5,250,022	**5,439,164**

(ա) Հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից

Բանկի հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը հիմնականում ներառում է միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների մատուցումից ստացվող հասույթը: Բանկը միջնորդավճարների և այլ վճարների, խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայությունների գծով հասույթը հիմնականում ճանաչում է ժամանակի որոշակի պահին: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31 ավարտված տարիների շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչված հաճախորդների հետ պայմանագրերից ստացվող հասույթը ներառում է.

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով եկամուտը	5,250,022	5,439,164
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	1,979,083	1,001,576
Այլ հասույթ հաճախորդների հետ պայմանագրերից	704,067	658,007
	7,933,172	**7,098,747**

(բ) Պայմանագրերի գծով մնացորդներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն հաճախորդների հետ պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի վերաբերյալ:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Այլ ակտիվներում ներառված դեբիտորական պարտք	**77,288**	**80,815**

8 Միջնորդավճարների և այլ վճարների տեսքով ծախս

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պլաստիկ քարտերի սպասարկման ծառայություններ	1,032,296	1,158,619
Դրամական փոխանցումներ	225,418	228,980
Երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների տրամադրում	72,177	41,777
Այլ	141,721	72,004
	1,471,612	**1,501,380**

9 Զուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Զուտ (վնաս)/օգուտ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով	(320,304)	414,608
Զուտ վնաս արժութային և տոկոսադրույքային ածանցյալ գործիքների գծով	(3,281,828)	(99,450)
	(3,602,132)	**315,158**

10 Զուտ օգուտ փոխարժեքային տարբերություններից

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Զուտ օգուտ սփոթ գործարքներից	6,120,126	4,043,700
Զուտ օգուտ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	2,533,704	533,971
	8,653,830	**4,577,671**

11 Այլ գործառնական եկամուտ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Եկամուտ խորհրդատվական և գործարքների կազմակերպման ծառայություններից	1,979,083	1,001,576
Եկամուտ տույժերից և տուգանքներից	1,101,332	1,121,772
Զուտ օգուտ ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի վաճառքից	193,942	398,569
Զուտ եկամուտ առգրավված ակտիվների վաճառքից	282,000	232,127
Այլ	422,067	425,880
	3,978,424	**3,179,924**

12 Այլ գործառնական ծախսեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Վճարային համակարգերի գծով ծախսեր	861,254	831,320
Երաշխիքային վճարներ ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին	630,564	684,933
Ծրագրային ապահովման սպասարկում	413,532	362,373
Գործակալական վճար	220,521	209,165
Գրավի գրանցման ծախսեր	198,886	106,482
Բրոքերային ծառայությունների վճարներ	156,106	109,368
Ֆինանսական համակարգի հաշտարար	95,657	78,260
Ինկասացիա	88,723	74,842
Վարկային ռեգիստրի գծով ծախսեր	73,423	68,789
Պահառուական ծառայություններ	54,753	35,386
Քեշբեք և հաճախորդների ներգրավման գծով ծախսեր	16,005	24,515
Հաճախորդներին տրված վարկերը սկզբնապես շուկայական տոկոսադրույքներով ճանաչելու հետևանք	-	280,787
Այլ	567,302	539,670
	3,376,726	**3,405,890**

13 Զուտ արժեզրկումից կորուստներ ֆինանսական գործիքների գծով

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(5,306)	-	-	(5,306)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	(1)	-	-	(1)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	21,070	-	-	21,070
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	4,429,578	226,948	12,626,379	17,282,905
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	146,028	18,937	138,866	303,831
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	13,549	-	-	13,549
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	40,925	-	-	40,925
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	32,539	-	-	32,539
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(12,039)	-	-	(12,039)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	5,935	(123)	42,541	48,353
Փոխատվության հանձնառություններ	214,555	10,525	17,917	242,997
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	**4,886,833**	**256,287**	**12,825,703**	**17,968,823**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում գրանցված ֆինանսական գործիքների գծով արժեզրկումից կորուստները:

հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	(19,843)	-	-	(19,843)
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	(8)	-	-	(8)
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	61,602	-	-	61,602
Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	1,080,240	1,756,197	4,653,501	7,489,938
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	7,599	-	(53,803)	(46,204)
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	(27,120)	-	-	(27,120)
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	(22,854)	-	-	(22,854)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(373,558)	-	-	(373,558)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(79,423)	-	-	(79,423)
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	(10,541)	258	222,722	212,439
Փոխատվության հանձնառություններ	(4,000)	(5,613)	(14,328)	(23,941)
Ընդամենը ծախս պարտքային կորուստների գծով	**612,094**	**1,750,842**	**4,808,092**	**7,171,028**

14 Այլ ընդհանուր վարչական ծախսեր

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	3,096,396	2,858,594
Գովազդ և շուկայավարում	711,146	899,241
Վերանորոգման և սպասարկման ծախսեր	375,571	413,885
Չփոխհատուցվող հարկեր վարձակալության պայմանագրերի գծով	336,814	346,066
Վարկերի վերադարձման գծով ծախսեր	296,809	210,898
Բարեգործություն և հովանավորություն	233,664	124,058
Անվտանգության ծառայություն	219,359	200,941
Մասնագիտական ծառայություններ	215,120	263,041
Կապի և տեղեկատվական ծառայություններ	143,035	150,939
Վարձակալության գծով այլ ծախսեր	134,854	125,950
Էլեկտրականության և կոմունալ ծախսեր	85,758	95,144
Ապահովագրություն	67,693	44,427
Դասընթացներ և կրթություն	43,013	180,677
Հարկեր, բացառությամբ աշխատավարձի գծով հարկերի և շահութահարկի	38,755	23,998
Գրասենյակային ծախսեր	35,305	85,938
Գործուղումների և ներկայացուցչական ծախսեր	20,817	128,400
Այլ	418,349	525,225
	6,472,458	**6,677,422**

15 Շահութահարկի գծով ծախս

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ տարվա հարկի գծով ծախս	3,993,304	2,784,667
Հետաձգված հարկային ակտիվների և պարտավորությունների փոփոխություններ՝ ժամանակավոր տարբերությունների առաջացման և հակադարձման հետևանքով	(1,811,379)	1,069,879
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	**2,181,925**	**3,854,546**

2020թ-ին ընթացիկ հարկի կիրառելի դրույքաչափը կազմում է 18% (2019թ-ին՝ 20%):

Արդյունավետ հարկային դրույքի համադրում դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

	2020թ. հազ. դրամ	%	2019թ. հազ. դրամ	%
Շահույթ նախքան շահութահարկով հարկումը	11,182,129		15,969,514	
Շահութահարկ՝ հարկի կիրառելի դրույքաչափով	(2,012,783)	(18.0)	(3,193,903)	(20.0)
Չնվազեցվող ծախսեր	(169,142)	(1.5)	(754,970)	(4.7)
Հարկի դրույքի նվազեցման հետևանք*	-	-	94,327	0.6
Ընդամենը ծախս շահութահարկի գծով	**(2,181,925)**	**(19.5)**	**(3,854,546)**	**(24.1)**

(ա) Հետաձգված հարկային ակտիվներ և պարտավորություններ

Ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլելու նպատակով որոշված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների և հարկային նպատակներով օգտագործվող գումարների միջև ժամանակավոր տարբերություններն առաջացնում են զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն և զուտ հետաձգված հարկային ակտիվ համապատասխանաբար 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Գործող հարկային օրենսդրության համաձայն՝ նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները մարման ժամկետ չունեն:

Ստորև ներկայացված են ժամանակավոր տարբերությունների փոփոխությունները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների ընթացքում:

հազ. դրամ	**Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.**
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(70,940)	145,517	-	74,577
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(103,230)	(7,356)	135,475	24,889
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(1,257,594)	1,551,931	-	294,337
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	(138,415)	149,541	-	11,126
Հիմնական միջոցներ	(16,916)	30,583	-	13,667
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ/վարձակալության գծով պարտավորություններ	89,699	16,130	-	105,829
Այլ ակտիվներ	82,733	(50,558)	-	32,175
Այլ պարտավորություններ	601,295	(31,958)	-	569,337
Այլ փոխառություններ	(105,077)	7,549	-	(97,528)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	**(918,445)**	**1,811,379**	**135,475**	**1,028,409**

հազ. դրամ	**Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.**	**Շահույթում կամ վնասում ճանաչված**	**Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված**	**Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.**
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	(36,011)	(34,929)	-	(70,940)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	(54,470)	(14,296)	(34,464)	(103,230)
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	(179,080)	(1,078,514)	-	(1,257,594)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական գործիքներ և պահուստներ	(18,770)	(119,645)	-	(138,415)
Հիմնական միջոցներ	(51,740)	34,824	-	(16,916)
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ/վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	89,699	-	89,699
Այլ ակտիվներ	44,296	38,437	-	82,733
Այլ պարտավորություններ	594,242	7,053	-	601,295
Այլ փոխառություններ	(112,569)	7,492	-	(105,077)
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ/ (պարտավորություն)	**185,898**	**(1,069,879)**	**(34,464)**	**(918,445)**

16 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Կանխիկը դրամարկղում	20,782,469	30,542,976
Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	197,979,703	192,296,163
Նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում		
- Aa1-ից Aa3 վարկանիշով	5,398,655	15,619,437
- A1-ից A3 վարկանիշով	6,047,879	3,872,463
- Baa1-ից Baa3 վարկանիշով	3,773,668	4,351,050
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	340,486	591,763
- առանց վարկանիշի	107,995	103,187
Ընդամենը նոստրո հաշիվներ այլ բանկերում	**15,668,683**	**24,537,900**
Ընդամենը համախառն դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**234,430,855**	**247,377,039**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(18,043)	(23,349)
Ընդամենը զուտ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	**234,412,812**	**247,353,690**

Պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքներն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի բանկում տեղաբաշխված միջոցներ (2019թ-ին Բանկն ուներ մեկ բանկում տեղաբաշխված միջոցներ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի), որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում էր 15,619,437 հազար դրամ:

Նոստրո հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում

ՀՀ ԿԲ-ում պահվող նոստրո հաշիվները վերաբերում են վճարահաշվարկային գործունեությանը (տես Ծանոթագրություն 18) և անհրաժեշտության դեպքում կարող են ելքագրվել:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(23,349)	-	-	(23,349)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	23,349	-	-	23,349
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(18,043)	-	-	(18,043)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(18,043)**	**-**	**-**	**(18,043)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(43,192)	-	-	(43,192)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	43,192	-	-	43,192
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ֆինանսական ակտիվներ	(23,349)	-	-	(23,349)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(23,349)**	**-**	**-**	**(23,349)**

17 Ներդրումային արժեթղթեր և ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ

(ա) Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	5,499,944	5,639,623
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	496,024
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**5,499,944**	**6,135,647**
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	1,087,359	-
- B1-ից B3 վարկանիշով	1,699,343	882,314
- առանց վարկանիշի	1,172,405	1,164,084
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**3,959,107**	**2,046,398**
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	**9,459,051**	**8,182,045**
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**9,459,051**	**8,182,045**
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ		
Արժութային սվոփեր	17,515	73,561
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	**17,515**	**73,561**
Ընդամենը շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	**9,476,566**	**8,255,606**
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ		
Արժութային սվոփեր	504,412	35,314
Ընդամենը ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	**504,412**	**35,314**

Շահույթի կամ վնասի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

(բ) Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	4,967,983	7,037,868
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	**4,967,983**	**7,037,868**
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- Ba1-ից Ba3 վարկանիշով	-	204,154
- B1-ից B3 վարկանիշով	91,377	90,458
- առանց վարկանիշի	1,905,870	1,815,190
Օտարերկրյա կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	978,804	1,631,420
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**2,976,051**	**3,741,222**
Ընդամենը պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	**7,944,034**	**10,779,090**
Բաժնային ներդրումներ		
Կորպորատիվ բաժնետոմսեր	82,965	69,895
Ընդամենը իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	**8,026,999**	**10,848,985**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
ՀՀ կառավարության պարտատոմսեր	3,181,002	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**3,181,002**	**-**

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար: Կորստի պահուստը չի ճանաչվում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում, քանի որ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային արժեքը վերջիններիս իրական արժեքն է:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(65,037)	-	-	(65,037)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	768	-	-	768
Մարված ակտիվներ	-	-	-	-
Վաճառված ակտիվներ	19,592	-	-	19,592
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(8,321)	-	-	(8,321)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(52,998)**	**-**	**-**	**(52,998)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(144,460)	-	-	(144,460)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	70,802	-	-	70,802
Մարված ակտիվներ	1,854	-	-	1,854
Վաճառված ակտիվներ	101,135	-	-	101,135
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(94,368)	-	-	(94,368)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(65,037)**	**-**	**-**	**(65,037)**

(i) Որպես այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով իրական արժեքով չափվող նախորոշված չգնանշվող բաժնային արժեթղթեր

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներում ներառված են ստորև ներկայացվող չգնանշվող բաժնային արժեթղթերը.

Անվանումը	Գրանցման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող % 2020թ.	Վերահսկվող % 2019թ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ԱրՔա	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարային համակարգ	3.75%	3.75%	49,499	36,429
SWIFT	Հայաստանի Հանրապետություն	Դրամական փոխանցումներ	0.00%	0.00%	33,466	33,466
					82,965	**69,895**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներդրումները հիմնականում ներառում են պարտադիր բաժնետոմսերը ֆոնդային բորսաներում և քլիրինգային կազմակերպություններում: Ղեկավարությունը գտնում է, որ այս գործիքների գնահատված իրական արժեքը մոտարկում է դրանց սկզբնական արժեքին 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

(գ) Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Բանկի կողմից պահվող		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
- ՀՀ կառավարության արժեթղթեր	33,667,392	30,880,481
- Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	-	2,542,987
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**33,667,392**	**33,423,468**
Հայկական կազմակերպությունների կորպորատիվ պարտատոմսեր		
- B1-ից B3 վարկանիշով	152,601	152,571
Ընդամենը կորպորատիվ պարտատոմսեր	**152,601**	**152,571**
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	**33,819,993**	**33,576,039**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(97,688)	(65,149)
Ընդամենը Բանկի կողմից պահվող ամորտիզացված արժեքով չափվող զուտ ներդրումային արժեթղթեր	**33,722,305**	**33,510,890**
Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի դիմաց գրավադրված		
Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ		
Հայաստանի Հանրապետության եվրոպարտատոմսեր	17,814,988	-
Ընդամենը պետական պարտատոմսեր	**17,814,988**	**-**

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի պարտքային որակը բացահայտելիս Բանկն օգտվում է «Moody's» վարկանիշային գործակալության վարկանիշներից:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերն ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(65,149)	-	-	(65,149)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	2,502	-	-	2,502
Մարված ակտիվներ	17,387	-	-	17,387
Վաճառված ակտիվներ	8,032	-	-	8,032
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(60,460)	-	-	(60,460)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(97,688)**	**-**	**-**	**(97,688)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(438,707)	-	-	(438,707)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	310,003	-	-	310,003
Մարված ակտիվներ	146,524	-	-	146,524
Վաճառված ակտիվներ	203,662	-	-	203,662
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(286,631)	-	-	(286,631)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(65,149)**	**-**	**-**	**(65,149)**

18 Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պահանջներ ՀՀ ԿԲ-ի նկատմամբ		
Վարկային քարտերով գործառնությունների համար դեպոնացված միջոց ՀՀ ԿԲ-ում	2,312,500	2,093,500
Ավանդ ՀՀ ԿԲ-ում, պարտադիր պահուստներ	30,931,188	23,303,790
Այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		
Հայկական բանկեր	2,365,389	1,684,372
ՏՀՀԿ երկրների բանկեր	2,824	-
Ընդամենը այլ բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	**2,368,213**	**1,684,372**
Ընդամենը բանկերին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ	**35,611,901**	**27,081,662**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(88,092)	(67,022)
Ընդամենը բանկերին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ	**35,523,809**	**27,014,640**

(ա) Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում

Վարկային քարտերով գործառնությունների համար ՀՀ ԿԲ-ում դեպոնացված միջոցը ոչ տոկոսակիր ավանդ է, որը հաշվարկվում է ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կանոնակարգերի համաձայն և որի ելքագրումը սահմանափակված է:

Բանկերից պահանջվում է ՀՀ ԿԲ-ում պահել կանխիկ ավանդ (պարտադիր պահուստ) ներգրավված միջոցների համար: ՀՀ դրամով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 2% և ամբողջությամբ պահվում է ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար պարտադիր պահուստը կազմում է 18%, որից 10%-ը պահվում է ՀՀ դրամով, իսկ 8%-ը՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով (2019թ-ին՝ 12%՝ ՀՀ դրամով և 6%՝ ներգրավված միջոցների համապատասխան արտարժույթով): ՀՀ դրամով պահվող ավանդը ելքագրելու Բանկի իրավունքը չի սահմանափակվում օրենսդրությամբ, սակայն եթե Բանկը չի ապահովում պահուստի նվազագույն միջին ամսական գումարը, վերջինիս նկատմամբ կարող են կիրառվել պատժամիջոցներ: ՀՀ դրամով պահվող պարտադիր պահուստները դասակարգվում են որպես դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ (տես Ծանոթագրություն 16), քանի որ կարող են ելքագրվել անհրաժեշտության դեպքում:

Արտարժույթով պահվող պարտադիր պահուստի համար Բանկն պարտավոր է ապահովել նվազագույն օրական մնացորդ: Այս պահուստները չեն համարվում դրամական միջոցներ և դրանց դրամական համարժեքներ և ներառված են բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների կազմում: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ ԿԲ-ում պահվող ավանդներում ներառված է 30,931,188 հազար դրամ գումարով պարտադիր պահուստ արտարժույթով ներգրավված միջոցների համար (2019թ-ին՝ 23,303,790 հազար դրամ):

(բ) Բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի պայմանագրային կողմ հանդիսացող այնպիսի բանկեր (2019թ-ին նման բանկեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Բանկերին տրված վարկերը և փոխատվությունները ժամկետանց կամ արժեզրկված չեն և ամբողջությամբ դասված են 1-ին փուլ 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Բանկերին տրված բոլոր վարկերը և փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(67,022)	-	-	(67,022)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	67,022	-	-	67,022
Դուրսգրված գումարներ	-	-	-	-
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	-	-
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(88,092)	-	-	(88,092)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(88,092)**	**-**	**-**	**(88,092)**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	(5,420)	-	(60,652)	(66,072)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մարված ակտիվներ	5,420	-	-	5,420
Դուրսգրված գումարներ	-	-	58,975	58,975
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	-	-	1,677	1,677
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	(67,022)	-	-	(67,022)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**(67,022)**	**-**	**-**	**(67,022)**

19 Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Փոքր և միջին չափի հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ, առանց վարկանիշի	9,988,781	12,934,713
Միջին չափի հայկական բանկերից ստացվելիք գումարներ		
- B1-ից B3 վարկանիշով	4,651,941	5,374,256
- առանց վարկանիշի	2,617,496	5,240,592
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	**17,258,218**	**23,549,561**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1)	(2)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով	**17,258,217**	**23,549,559**

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմ հանդիսացող բանկ կամ ֆինանսական կազմակերպություն, որի գծով մնացորդները գերազանցեն Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերը վերագրելի են խոշոր հայկական բանկերին և ֆինանսական կազմակերպություններին: Բոլոր գումարները դասված են 1-ին փուլ և չափվում են ամորտիզացված արժեքով 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

Ակտիվների համար որպես ապահովություն ընդունված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքերի դիմաց գրավադրված էին 18,956,896 հազար դրամ իրական արժեքով ՀՀ կառավարության արժեթղթերը (2019թ-ին՝ 25,415,586 հազար դրամ):

20 Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

	Ծնթգ.	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	20 (ա)	486,218,524	426,653,712
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	20 (ա)	196,622,644	151,235,570
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	20 (բ)	11,352,912	10,707,784
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	20 (գ)	12,859,539	5,060,739
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող հաճախորդներին տրված համախառն վարկեր և փոխատվություններ		**707,053,619**	**593,657,805**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	20 (դ)	13,033,506	5,906,852
Պարտքային կորստի գծով պահուստ		(23,591,602)	(13,822,758)
Ընդամենը հաճախորդներին տրված զուտ վարկեր և փոխատվություններ		**696,495,523**	**585,741,899**

(ա) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր		
Խոշոր ընկերություններին տրված վարկեր	353,785,213	322,130,999
Փոքր և միջին ընկերություններին տրված վարկեր	132,433,311	104,522,713
Ընդամենը իրավաբանական անձանց տրված վարկեր	**486,218,524**	**426,653,712**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր		
Հիփոթեքային վարկեր	116,987,087	78,403,125
Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկեր	79,635,557	72,832,445
Ընդամենը ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	**196,622,644**	**151,235,570**
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված համախառն վարկեր	**682,841,168**	**577,889,282**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(22,966,663)	(13,554,046)
Ընդամենը իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված զուտ վարկեր	**659,874,505**	**564,335,236**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	393,406,245	19,160,907	14,086,560	426,653,712
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	215,489,122	-	-	215,489,122
Մարված ակտիվներ	(167,218,336)	(2,124,484)	(112,028)	(169,454,848)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	4,170,389	(4,170,389)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(12,490,528)	12,490,528	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,128,853)	(11,162,539)	13,291,392	-
Վերականգնումներ		-	343,277	343,277
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(6,969,771)	(6,969,771)
Ակտիվի զուտ փոփոխություն տոկոսների և արտարժույթի վերագնահատումից	15,722,665	1,488,776	2,945,591	20,157,032
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**446,950,704**	**15,682,799**	**23,585,021**	**486,218,524**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	406,904,273	18,940,841	14,440,258	440,285,372
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	149,704,032	-	-	149,704,032
Մարված ակտիվներ	(148,454,597)	(5,792,401)	(2,272,602)	(156,519,600)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	479,943	(479,943)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(13,426,278)	13,426,278	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(334,326)	(6,933,868)	7,268,194	-
Վերականգնումներ	-	-	355,367	355,367
Դուրսգրված գումարներ	(1,466,802)	-	(5,704,657)	(7,171,459)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**393,406,245**	**19,160,907**	**14,086,560**	**426,653,712**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,169,370	3,999,711	5,206,502	10,375,583
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,190,533	-	-	2,190,533
Մարված ակտիվներ	(370,090)	(203,775)	(12,186)	(586,051)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,594	(14,579)	(2,015)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(377,536)	377,536	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(144,023)	(2,388,641)	2,532,664	-
Չեղյի ծախսագրում	-	-	(98,902)	(98,902)
Վերականգնումներ	-	-	343,277	343,277
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(6,965,771)	(6,965,771)
Արտարժույթի մասով ճշգրտումներ	283,468	339,267	648,130	1,270,865
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները և փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	953,563	1,107,646	5,756,540	7,817,749
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**3,721,879**	**3,217,165**	**7,408,239**	**14,347,283**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	3,832,635	2,749,302	6,516,837	13,098,774
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	419,171	-	-	419,171
Մարված ակտիվներ	(1,039,182)	(838,870)	(1,501,091)	(3,379,143)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	1,377	(1,377)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(1,103,102)	1,103,102	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(126,067)	(1,513,111)	1,639,178	-
Չեղյի ծախսագրում	-	-	(40,619)	(40,619)
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները և փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը	651,340	2,500,665	3,941,487	7,093,492
Վերականգնումներ	-	-	355,367	355,367
Դուրսգրված գումարներ	(1,466,802)	-	(5,704,657)	(7,171,459)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,169,370**	**3,999,711**	**5,206,502**	**10,375,583**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	147,599,723	816,744	2,819,103	151,235,570
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	77,217,394	-	-	77,217,394
Մարված ակտիվներ	(33,023,824)	(68,452)	(357,767)	(33,450,043)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	48,617	(30,836)	(17,781)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(7,322,420)	7,322,420	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(4,704,220)	(233,515)	4,937,735	-
Վերականգնումներ	-	-	1,345,075	1,345,075
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,815,988)	(3,815,988)
Ակտիվի մնացորդի փոփոխություն տոկոսներից և արտարժույթից	3,379,365	(590,891)	1,302,162	4,090,636
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**183,194,635**	**7,215,470**	**6,212,539**	**196,622,644**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	97,861,470	477,659	3,942,896	102,282,025
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	115,984,020	-	-	115,984,020
Մարված ակտիվներ	(63,438,697)	(452,970)	(456,420)	(64,348,087)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	16,116	(16,116)	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(813,891)	813,891	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(2,009,295)	(5,720)	2,015,015	-
Վերականգնումներ	-	-	671,202	671,202
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,353,590)	(3,353,590)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**147,599,723**	**816,744**	**2,819,103**	**151,235,570**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,407,771	217,051	1,553,641	3,178,463
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,298,415	-	-	2,298,415
Մարված ակտիվներ	(1,237,597)	(63,771)	(273,601)	(1,574,969)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	21,796	(8,662)	(13,134)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(279,088)	279,088	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(581,425)	(50,400)	631,825	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	781,677	1,192,382	3,899,600	5,873,659
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	221,987	221,987
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	1,156,759	124	106,686	1,263,569
Վերականգնումներ	-	-	1,345,075	1,345,075
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,815,988)	(3,815,988)
Ճշգրտումներ արտարժույթի մասով	5,033	(56,587)	(119,277)	(170,831)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**3,573,341**	**1,509,225**	**3,536,814**	**8,619,380**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,038,623	127,091	1,338,719	2,504,433
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	1,565,037	-	-	1,565,037
Մարված ակտիվներ	(387,728)	(7,083)	(289,367)	(684,178)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	11,225	(5,526)	(5,699)	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(114,647)	114,647	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(576,341)	(113,563)	689,904	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա	(10,115)	101,485	778,768	870,138
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(73,513)	(73,513)
ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխություններ	(118,283)	-	1,797,217	1,678,934
Վերականգնումներ	-	-	671,202	671,202
Դուրսգրված գումարներ	-	-	(3,353,590)	(3,353,590)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**1,407,771**	**217,051**	**1,553,641**	**3,178,463**

(i) Իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակը

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	324,731,233	10,644,203	6,899,828	342,275,264
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	11,509,949	11,509,949
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**324,731,233**	**10,644,203**	**18,409,777**	**353,785,213**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(2,302,726)	(1,960,147)	(5,274,548)	(9,537,421)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**322,428,507**	**8,684,056**	**13,135,229**	**344,247,792**
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	122,048,271	4,078,067	871,720	126,998,058
- մինչև 30 օր ժամկետանց	171,200	123,243	91	294,534
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	837,286	20,167	857,453
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	4,283,266	4,283,266
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**122,219,471**	**5,038,596**	**5,175,244**	**132,433,311**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,419,153)	(1,257,018)	(2,133,691)	(4,809,862)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**120,800,318**	**3,781,578**	**3,041,553**	**127,623,449**
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	**446,950,704**	**15,682,799**	**23,585,021**	**486,218,524**
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	**443,228,825**	**12,465,634**	**16,176,782**	**471,871,241**
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	110,981,104	3,570,354	273,982	114,825,440
- մինչև 30 օր ժամկետանց	165,651	33,210	31,677	230,538
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	313,588	176,259	489,847
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,441,262	1,441,262
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**111,146,755**	**3,917,152**	**1,923,180**	**116,987,087**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(228,404)	(313,343)	(557,268)	(1,099,015)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**110,918,351**	**3,603,809**	**1,365,912**	**115,888,072**
Այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	71,150,129	1,710,621	380,812	73,241,562
- մինչև 30 օր ժամկետանց	897,751	335,588	73,760	1,307,099
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	1,252,109	178,519	1,430,628
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	3,656,268	3,656,268
Ընդամենը համախառն այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	**72,047,880**	**3,298,318**	**4,289,359**	**79,635,557**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(3,344,937)	(1,195,882)	(2,979,546)	(7,520,365)
Ընդամենը զուտ այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	**68,702,943**	**2,102,436**	**1,309,813**	**72,115,192**
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	**183,194,635**	**7,215,470**	**6,212,539**	**196,622,644**
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	**179,621,294**	**5,706,245**	**2,675,725**	**188,003,264**
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	**630,145,339**	**22,898,269**	**29,797,560**	**682,841,168**
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	**622,850,119**	**18,171,879**	**18,852,507**	**659,874,505**

* Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	2-րդ փուլ հազ. դրամ	3-րդ փուլ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
Վարկեր խոշոր ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	294,555,716	16,707,172	2,918,679	314,181,567
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	1,085,331	-	1,085,331
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	6,864,101	6,864,101
Ընդամենը համախառն վարկեր խոշոր ընկերություններին	**294,555,716**	**17,792,503**	**9,782,780**	**322,130,999**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(829,702)	(3,977,372)	(3,675,775)	(8,482,849)
Ընդամենը զուտ վարկեր խոշոր ընկերություններին	**293,726,014**	**13,815,131**	**6,107,005**	**313,648,150**
Վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին				
- ոչ ժամկետանց	98,606,100	1,338,607	427,982	100,372,689
- մինչև 30 օր ժամկետանց	244,429	-	73,462	317,891
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	29,797	188,438	218,235
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	3,613,898	3,613,898
Ընդամենը համախառն վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**98,850,529**	**1,368,404**	**4,303,780**	**104,522,713**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(339,668)	(22,339)	(1,530,727)	(1,892,734)
Ընդամենը զուտ վարկեր փոքր և միջին ընկերություններին	**98,510,861**	**1,346,065**	**2,773,053**	**102,629,979**
Ընդամենը համախառն վարկեր իրավաբանական անձանց	**393,406,245**	**19,160,907**	**14,086,560**	**426,653,712**
Ընդամենը զուտ վարկեր իրավաբանական անձանց	**392,236,875**	**15,161,196**	**8,880,058**	**416,278,129**
Հիփոթեքային վարկեր				
- ոչ ժամկետանց	77,690,211	6,830	69,967	77,767,008
- մինչև 30 օր ժամկետանց	79,102	7,331	-	86,433
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	103,527	28,239	131,766
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	417,918	417,918
Ընդամենը համախառն հիփոթեքային վարկեր	**77,769,313**	**117,688**	**516,124**	**78,403,125**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(28,558)	(4,846)	(196,218)	(229,622)
Ընդամենը զուտ հիփոթեքային վարկեր	**77,740,755**	**112,842**	**319,906**	**78,173,503**
Այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց*				
- ոչ ժամկետանց	69,358,576	222,073	360,333	69,940,982
- մինչև 30 օր ժամկետանց	471,834	55,780	263,337	790,951
- ավելի քան 30 օր և մինչև 90 օր ժամկետանց	-	421,203	207,859	629,062
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	1,471,450	1,471,450
Ընդամենը համախառն այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	**69,830,410**	**699,056**	**2,302,979**	**72,832,445**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(1,379,213)	(212,205)	(1,357,423)	(2,948,841)
Ընդամենը զուտ այլ սպառողական վարկեր ֆիզիկական անձանց	**68,451,197**	**486,851**	**945,556**	**69,883,604**
Ընդամենը համախառն վարկեր ֆիզիկական անձանց	**147,599,723**	**816,744**	**2,819,103**	**151,235,570**
Ընդամենը զուտ վարկեր ֆիզիկական անձանց	**146,191,952**	**599,693**	**1,265,462**	**148,057,107**
Ընդամենը համախառն վարկեր հաճախորդներին	**541,005,968**	**19,977,651**	**16,905,663**	**577,889,282**
Ընդամենը զուտ վարկեր հաճախորդներին	**538,428,827**	**15,760,889**	**10,145,520**	**564,335,236**

* Ֆիզիկական անձանց տրված այլ սպառողական վարկերը հիմնականում ներառում են վարկային քարտերը և օվերդրաֆտները, առցանց սպառողական վարկերը և ապառիկ գնումների համար տրված վարկերը:

(ii) Գրավի և պարտքի որակի բարելավման այլ միջոցների վերլուծություն

Իրավաբանական անձանց տրված վարկեր

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը ենթակա են պարտքային առումով գնահատման և արժեզրկման ստուգման անհատական հիմունքով: Իրավաբանական անձ հանդիսացող հաճախորդի ընդհանուր վճարունակությունը վերջինիս տրամադրված վարկի պարտքային որակի կարևոր ցուցանիշ է: Այնուամենայնիվ, գրավը տալիս է լրացուցիչ ապահովվածություն, և Բանկը որպես կանոն գրավ է պահանջում իրավաբանական անձանցից:

Ձեռքբերված գրավի հիմնական տեսակներն են՝

- Առևտրային վարկերի համար՝ անշարժ գույք, սարքավորումներ, պաշարներ և դրամական միջոցներ,
- Մանրածախ վարկավորման համար՝ անշարժ գույք:

Բանկը ձեռք է բերում նաև երաշխավորություններ մայր կազմակերպություններից՝ նրանց դուստր կազմակերպություններին տրված վարկերի համար:

Ղեկավարությունը հետևում է գրավի շուկայական արժեքին, պահանջում լրացուցիչ գրավ՝ դրա հիմքում ընկած պայմանագրի համաձայն, և հետևում է ձեռքբերված գրավի շուկայական արժեքին՝ վարկի արժեզրկման պահուստի բավարար լինելը ստուգելիս:

Ոչ ժամկետանց և ոչ արժեզրկված վարկերի վերադարձելիությունը ավելի շատ կախված է վարկառուների վճարունակությունից, քան գրավի արժեքից, և Բանկի համար պարտադիր չէ վերանայել գրավի արժեքի գնահատումը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր

Հիփոթեքային վարկերի դիմաց գրավադրվում է վարկի առարկա հանդիսացող անշարժ գույքը:

Գրավով ապահովված և վարկային քարտերով տրամադրված օվերդրաֆտների համար որպես գրավ են ծառայում հիմնականում անշարժ գույքը և ավտոմեքենաները: Վարկային քարտերով տրված այլ օվերդրաֆտների համար ապահովվածության միջոց է հանդիսանում աշխատավարձը: Ավտոմեքենաների վարկերի դիմաց գրավադրվում են գնված ավտոմեքենաները: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սպառողական վարկերն ապահովված են անշարժ գույքով, շարժական գույքով, աշխատավարձով, դրամական միջոցներով և անհատական երաշխավորություններով:

Ստորև բերված աղյուսակներում ներկայացված է տեղեկատվություն 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված հաճախորդներին տրված վարկերի համար որպես ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2020թ.		**Գրավի գնահատված շուկայական արժեք**						
հազ. դրամ	**Համախառն հաշվեկշռային արժեք**	**Անշարժ գույք**	**Ավտոմե-քենաներ**	**Այլ**	**Ավելցուկ**	**Ընդամենը գրավ**	**Զուտ ենթարկված-ծություն**	**Համապա-տասխան ԱՊԿ**
Վարկեր իրավաբանական անձանց	23,585,021	14,127,620	553,089	6,395,278	(2,118,151)	18,957,836	4,627,185	7,408,239
Հիփոթեքային վարկեր	1,923,180	1,919,048	46,823	3,220	(581,106)	1,387,985	535,195	557,268
Այլ սպառողական վարկեր	4,289,359	1,167,686	111,530	45,255	(379,471)	945,000	3,344,359	2,979,546
Ընդամենը	**29,797,560**	**17,214,354**	**711,442**	**6,443,753**	**(3,078,728)**	**21,290,821**	**8,506,739**	**10,945,053**

31 դեկտեմբերի 2019թ.		**Գրավի գնահատված շուկայական արժեք**						
հազ. դրամ	**Համախառն հաշվեկշռային արժեք**	**Անշարժ գույք**	**Ավտոմե-քենաներ**	**Այլ**	**Ավելցուկ**	**Ընդամենը գրավ**	**Զուտ ենթարկված-ծություն**	**Համապա-տասխան ԱՊԿ**
Վարկեր իրավաբանական անձանց	14,086,560	9,884,809	472,493	1,053,315	(503,854)	10,906,763	3,179,797	5,206,502
Հիփոթեքային վարկեր	516,124	471,901	-	-	(108,953)	362,948	153,176	196,218
Այլ սպառողական վարկեր	2,302,979	917,339	158,963	33,600	(409,049)	700,853	1,602,126	1,357,423
Ընդամենը	**16,905,663**	**11,274,049**	**631,456**	**1,086,915**	**(1,021,856)**	**11,970,564**	**4,935,099**	**6,760,143**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ դրամական միջոցներով ապահովված վարկերի մնացորդը, որոնց մասով արժեզրկման պահուստ չէր ձևավորվել գրավով ապահովված լինելու պատճառով, կազմում է 1,102,140 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 1,977,340 հազար դրամ):

Առգրավված գրավ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում Բանկը ձեռք է բերել 181,485 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 1,685,144 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով ակտիվներ՝ հաճախորդներին տրված վարկերի դիմաց գրավադրված միջոցների առգրավման միջոցով: Առգրավված գրավից 1,454,203 հազար դրամ գումարով գրավը վաճառվել է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա ընթացքում (2019թ-ին՝ 1,255,565 հազար դրամ): 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ առգրավված գրավը ներառում է.

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Անշարժ գույք	1,905,402	3,117,737
Այլ	11,363	89,467
Նվազեցում մինչև իրացման զուտ արժեք	(92,877)	(178,749)
Ընդամենը առգրավված գրավ	**1,823,888**	**3,028,455**

Բանկը մտադիր է վաճառել այս ակտիվները հնարավորինս սեղմ ժամկետներում:

(iii) Վարկային պորտֆելի աշխարհագրական և ըստ տնտեսության ճյուղերի վերլուծություն

Վարկերը տրամադրվել են տնտեսության հետևյալ ճյուղերում գործունեություն իրականացնող հաճախորդներին.

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Մեծածախ առևտուր	107,520,522	92,693,412
Էներգետիկայի ոլորտ	51,052,777	30,213,023
Տրանսպորտ	43,796,861	31,614,958
Սննդի և խմիչքի արտադրություն	38,329,741	32,508,253
Հյուրանոցային ոլորտ	36,438,293	32,938,353
Հանքարդյունաբերություն/մետալուրգիա	34,392,138	60,432,117
Մանրածախ առևտուր	31,209,552	25,813,737
Շինարարություն	29,940,834	34,518,172
Գյուղատնտեսություն, անտառապահություն և փայտամշակում	29,530,102	26,676,702
Կապի ծառայություններ	26,957,558	8,294,421
Անշարժ գույք	26,125,399	18,351,660
Արդյունաբերություն	9,134,331	16,023,886
Ֆինանսներ և ներդրումներ	6,588,265	6,144,886
Այլ	15,202,151	10,430,132
Ֆիզիկական անձանց տրված վարկեր	196,622,644	151,235,570
	682,841,168	**577,889,282**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(22,966,663)	(13,554,046)
	659,874,505	**564,335,236**

Ստորև ներկայացված է Բանկի իրավաբանական անձանց տրված վարկերի (զուտ վարկեր) աշխարհագրական կենտրոնացվածությունը:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Հայաստանի Հանրապետություն	440,711,659	372,080,229
ՏՀՀԿ և ԵՄ	13,619,101	24,817,189
Այլ երկրներ	17,540,481	19,380,711
	471,871,241	**416,278,129**

(iv) Պարտքային ոիսկին ենթարկվածություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի յոթ վարկառու կամ կապակցված վարկառուների խմբեր (2019թ-ին՝ ութ), որոնց տրամադրված վարկերի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս վարկերի ընդհանուր գումարը կազմում է 90,559,754 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 100,346,776 հազար դրամ):

(v) Վարկերի մարման ժամկետներ

Վարկային պորտֆելը կազմող վարկերի մարման ժամկետների վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 31-ի (դ) կետում, որտեղ արտացոլված է հաշվետու ամսաթվից մինչև պայմանագրով նախատեսված վարկերի մարման ժամկետը մնացած ժամանակահատվածը:

(բ) Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	11,352,912	10,707,784
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(20,561)	(7,013)
	11,332,351	**10,700,771**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,707,784	-	-	10,707,784
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,352,912	-	-	11,352,912
Մարված ակտիվներ	(10,707,784)	-	-	(10,707,784)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**11,352,912**	**-**	**-**	**11,352,912**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	10,720,377	-	-	10,720,377
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,672,728	-	-	10,672,728
Մարված ակտիվներ	(10,685,321)	-	-	(10,685,321)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**10,707,784**	**-**	**-**	**10,707,784**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	7,012	-	-	7,012
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	20,561	-	-	20,561
Մարված ակտիվներ	(7,012)	-	-	(7,012)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**20,561**	**-**	**-**	**20,561**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	34,132	-	-	34,132
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	6,999	-	-	6,999
Մարված ակտիվներ	(34,118)	-	-	(34,118)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**7,013**	**-**	**-**	**7,013**

Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և փոխադրամիջոցներով:

(գ) Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Իրավաբանական անձանց դեբիտորական պարտքեր ակրեդիտիվների գծով	12,859,539	5,060,739
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(55,462)	(14,537)
	12,804,077	**5,046,202**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	5,060,739	-	-	5,060,739
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	10,210,732	-	-	10,210,732
Մարված ակտիվներ	(2,411,932)	-	-	(2,411,932)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**12,859,539**	**-**	**-**	**12,859,539**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	8,305,930	-	-	8,305,930
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	2,752,132	-	-	2,752,132
Մարված ակտիվներ	(5,997,323)	-	-	(5,997,323)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**5,060,739**	**-**	**-**	**5,060,739**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	14,537	-	-	14,537
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	35,925	-	-	35,925
Մարված ակտիվներ	(6,815)	-	-	(6,815)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	11,815	-	-	11,815
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**55,462**	**-**	**-**	**55,462**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	37,391	-	-	37,391
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	7,806	-	-	7,806
Մարված ակտիվներ	(30,660)	-	-	(30,660)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**14,537**	**-**	**-**	**14,537**

(դ) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	3,841,013	1,620,206
Մեկից հինգ տարի ժամկետով	10,788,243	1,417,781
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	1,122,663	4,345,955
	15,751,919	**7,383,942**
Չվաստակած ֆինանսական եկամուտ	(2,718,413)	(1,477,090)
Համախառն ներդրումներ ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերում	**13,033,506**	**5,906,852**
Արժեզրկման գծով պահուստ	(548,916)	(247,162)
Զուտ ներդրումներ ֆինանսական վարձակալությունում	**12,484,590**	**5,659,690**
Ֆինանսական վարձակալությունում զուտ ներդրումները ներառում են՝		
Մինչև մեկ տարի ժամկետով	3,075,850	1,435,309
Մեկից երկու տարի ժամկետով	3,052,556	1,331,204
Երկուսից երեք տարի ժամկետով	2,512,927	1,167,345
Երեքից չորս տարի ժամկետով	1,852,526	719,592
Չորսից հինգ տարի ժամկետով	1,099,538	391,708
Ավելի քան հինգ տարի ժամկետով	891,193	614,532
	12,484,590	**5,659,690**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համախառն հաշվեկշռային արժեքի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	5,577,779	-	329,073	5,906,852
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	8,497,747	-	-	8,497,747
Մարված ակտիվներ	(1,339,750)	-	(31,343)	(1,371,093)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(91,744)	91,744	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(280,880)	-	280,880	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**12,363,152**	**91,744**	**578,610**	**13,033,506**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	1,863,354	-	438,476	2,301,830
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	4,140,682	-	-	4,140,682
Մարված ակտիվներ	(394,914)	-	(151,428)	(546,342)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(31,343)	-	31,343	-
Վերականգնումներ	-	-	10,682	10,682
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**5,577,779**	**-**	**329,073**	**5,906,852**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	15,746	-	231,416	247,162
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	76,311	-	-	76,311
Մարված ակտիվներ	-	-	(21,859)	(21,859)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(268)	268	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(638)	-	638	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	70,623	18,669	160,087	249,379
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	(2,077)	(2,077)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**161,774**	**18,937**	**368,205**	**548,916**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	12,064	-	265,561	277,625
Սկզբնավորված կամ ձեռք բերված նոր ակտիվներ	11,601	-	-	11,601
Մարված ակտիվներ	(4,002)	-	(10,682)	(14,684)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3,917)	-	3,917	-
Ժամանակաշրջանի ընթացքում փուլերի միջև տեղափոխումների ազդեցությունը ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ԱՊԿ վրա և ԱՊԿ հաշվարկի համար օգտագործվող մոդելների և ելակետային տվյալների փոփոխությունները	-	-	(43,121)	(43,121)
Ջեղչի ծախսագրում	-	-	5,059	5,059
Վերականգնումներ	-	-	10,682	10,682
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**15,746**	**-**	**231,416**	**247,162**

(i) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի որակի վերլուծություն

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	**2-րդ փուլ հազ. դրամ**	**3-րդ փուլ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	11,959,564	91,744	89,915	12,141,223
- մինչև 30 օր ժամկետանց	403,588	-	-	403,588
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	488,695	488,695
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	**12,363,152**	**91,744**	**578,610**	**13,033,506**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(161,774)	(18,937)	(368,205)	(548,916)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	**12,201,378**	**72,807**	**210,405**	**12,484,590**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի պարտքային որակի վերաբերյալ 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	1-ին փուլ հազ. դրամ	**2-րդ փուլ հազ. դրամ**	**3-րդ փուլ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր				
- ոչ ժամկետանց	5,577,779	-	-	5,577,779
- մինչև 30 օր ժամկետանց	-	-	31,344	31,344
- ավելի քան 90 օր ժամկետանց	-	-	297,729	297,729
Ընդամենը համախառն դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	**5,577,779**	**-**	**329,073**	**5,906,852**
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(15,746)	-	(231,416)	(247,162)
Ընդամենը զուտ դեբիտորական պարտքեր ֆինանսական վարձակալության գծով	**5,562,033**	**-**	**97,657**	**5,659,690**

(ii) Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի հաճախորդ, որի մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը (2019թ-ին նման հաճախորդներ չկային):

(iii) Գրավի վերլուծություն

Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերն ապահովված են անշարժ գույքով, սարքավորումներով և ավտոմեքենաներով: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2020թ.		**Գրավի գնահատված շուկայական արժեք**						
հազ. դրամ	**Համախառն հաշվեկշռային արժեք**	**Անշարժ գույք**	**Ավտոմե-քենաներ**	**Այլ**	**Ավելցուկ**	**Ընդամենը գրավ**	**Զուտ ենթարկված-ծություն**	**Համապա-տասխան ԱՊԿ**
Ֆինանսական վարձակալություն	578,610	39,293	154,020	76,078	(17,843)	251,548	327,062	368,205
Ընդամենը	**578,610**	**39,293**	**154,020**	**76,078**	**(17,843)**	**251,548**	**327,062**	**368,205**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է տեղեկատվություն 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 3-րդ փուլ դասված ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերի համար ապահովություն ծառայող գրավի վերաբերյալ:

31 դեկտեմբերի 2019թ.		**Գրավի գնահատված շուկայական արժեք**						
հազ. դրամ	**Համախառն հաշվեկշռային արժեք**	**Անշարժ գույք**	**Ավտոմե-քենաներ**	**Այլ**	**Ավելցուկ**	**Ընդամենը գրավ**	**Զուտ ենթարկված-ծություն**	**Համապա-տասխան ԱՊԿ**
Ֆինանսական վարձակալություն	329,073	-	126,500	-	-	126,500	202,573	231,416
Ընդամենը	**329,073**	**-**	**126,500**	**-**	**-**	**126,500**	**202,573**	**231,416**

21 Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

հազ. դրամ	Վարձակալ-ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	4,759,362	7,643,528	2,506,026	303,730	3,151,700	18,364,346
Ավելացումներ	116,029	767,617	54,212	-	1,037,870	1,975,728
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(99,145)	(328,572)	(101,862)	-	(374,304)	(903,883)
Տեղափոխումներ	-	(186,395)	186,395	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**4,776,246**	**7,896,178**	**2,644,771**	**303,730**	**3,815,266**	**19,436,191**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	1,545,436	3,616,602	605,485	114,429	1,320,000	7,201,952
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	279,714	894,559	216,553	39,755	722,332	2,152,913
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(10,120)	(215,036)	(68,490)	-	(365,564)	(659,210)
Տեղափոխումներ	-	(16,361)	16,361	-	-	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**1,815,030**	**4,279,764**	**769,909**	**154,184**	**1,676,768**	**8,695,655**
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**2,961,216**	**3,616,414**	**1,874,862**	**149,546**	**2,138,498**	**10,740,536**

հազ. դրամ	Վարձակալ-ված գույքի բարելավում	Համակարգիչներ և կապի սարքավորումներ	Տնտեսական գույք	Փոխադրա-միջոցներ	Ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	4,531,055	6,267,277	2,321,987	298,130	2,570,230	15,988,679
Ավելացումներ	279,476	1,448,953	232,688	30,271	856,191	2,847,579
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(51,169)	(72,702)	(48,649)	(24,671)	(274,721)	(471,912)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**4,759,362**	**7,643,528**	**2,506,026**	**303,730**	**3,151,700**	**18,364,346**
Մաշվածություն և ամորտիզացիա						
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	1,278,411	2,847,926	458,661	98,710	1,064,634	5,748,342
Տարվա մաշվածություն և ամորտիզացիա	318,194	807,793	187,465	38,110	479,817	1,831,379
Օտարումներ/ դուրսգրումներ	(51,169)	(39,117)	(40,641)	(22,391)	(224,451)	(377,769)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**1,545,436**	**3,616,602**	**605,485**	**114,429**	**1,320,000**	**7,201,952**
Հաշվեկշռային արժեք						
Առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**3,213,926**	**4,026,926**	**1,900,541**	**189,301**	**1,831,700**	**11,162,394**

22 Վարձակալություն

Բանկը վարձակալում է ակտիվներ, մասնավորապես, գլխամասային գրասենյակի և մասնաճյուղերի գրասենյակների տարածքները և այլ տարածքներ: Վարձակալության ժամկետը որպես կանոն կազմում է 10-ից 20 տարի:

Ստորև ներկայացված է այն վարձակալությունների մասին տեղեկատվությունը, որոնց շրջանակում Բանկը հանդես է գալիս որպես վարձակալ:

(ա) Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	11,235,119	10,984,619
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվների ավելացումներ	192,695	74,839
Ժամանակաշրջանի մաշվածության գումար	(943,483)	(1,027,215)
Վարձակալության պայմանագրի փոփոխություններ	159,560	1,202,876
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**10,643,891**	**11,235,119**

(բ) Ճահույթում կամ վնասում ճանաչված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի մաշվածություն	943,483	1,027,215
Վարձակալության գծով պարտավորությունների գծով տոկոսներ	1,359,428	1,294,627

(գ) Դրամական հոսքերի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընդամենը դրամական միջոցների արտահոսք վարձակալությունների գծով	1,853,981	1,444,183

23 Այլ ակտիվներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Չավարտված գործարքների գծով դեբիտորական պարտքեր	1,839,832	2,043,477
Բրոքերային հաշիվներ	765,568	373,512
Սահմանափակումով հաշիվներ քլիրինգային կազմակերպություններում	622,671	569,931
Պարտքային կորստի գծով պահուստ	(70,434)	(42,495)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	**3,157,637**	**2,944,425**
Կանխավճարներ մատակարարներին	6,030,644	2,299,207
Թանկարժեք մետաղների ստանդարտացված ձուլակտորներ	1,215,094	863,805
Պաշարներ	194,032	188,858
Այլ	16,371	83,685
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական ակտիվներ	**7,456,141**	**3,435,555**
Ընդամենը այլ ակտիվներ	**10,613,778**	**6,379,980**

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է այլ ֆինանսական ակտիվների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,343	467	37,685	42,495
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	-	-	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	5,935	(123)	42,541	48,353
Դուրսգրումներ	-	-	(301,061)	(301,061)
Վերականգնումներ	-	-	280,647	280,647
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**10,278**	**344**	**59,812**	**70,434**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Ամորտիզացված արժեքով չափվող այլ ֆինանսական ակտիվներ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	14,884	209	3,405	18,498
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(37,133)	37,133	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(37,359)	37,359	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	26,592	484	185,327	212,403
Դուրսգրումներ	-	-	(188,406)	(188,406)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**4,343**	**467**	**37,685**	**42,495**

24 Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Վարկեր ՀՀ ԿԲ-ից	15,496,687	13,092,867
Վարկեր և ժամկետային ավանդներ առևտրային բանկերից		
- Մինչև 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	7,352,076	10,674,325
- Ավելի քան 12 ամիս սկզբնական մարման ժամկետով	15,676,267	4,568,199
Ակրեդիտիվների գծով պարտավորություններ	17,058,096	5,512,922
Լորո հաշիվներ	262,390	640,500
	55,845,516	**34,488,813**

Պայմանագրի համաձայն՝ ՀՀ ԿԲ-ն Բանկին տրամադրում է վարկեր, որն իր հերթին վարկեր է տրամադրում համապատասխան պայմանները բավարարող վարկառուներին: Վարկերի մշտադիտարկումը և վարչարարությունն իրականացվում է «Գերմանահայկական հիմնադրամ» ծրագրի կառավարման գրասենյակի կողմից:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմեր (2019թ-ին նման պայմանագրային կողմեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

25 Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	90,671,553	77,232,696
- Իրավաբանական անձինք	261,862,919	260,795,880
Ժամկետային ավանդներ		
- Ֆիզիկական անձիք	157,045,702	171,586,444
- Իրավաբանական անձինք	89,380,492	83,608,413
	598,960,666	**593,223,433**

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներից և ավանդներից 1,102,140 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 1,977,340 հազար դրամ) գումարով մնացորդները ծառայում են որպես գրավ Բանկի կողմից տրամադրված վարկերի և փոխատվության հանձնառությունների դիմաց:

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի երկու հաճախորդ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ երեք հաճախորդ), որոնց միջոցների մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 151,070,677 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 144,761,622 հազար դրամ):

26 Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ-ում թողարկված պարտատոմսեր	77,966,049	50,000,346
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների համար թողարկված կանաչ պարտատոմսեր	26,959,811	-
Մուրհակներ	1,990,453	4,572,709
	106,916,313	**54,573,055**

2020թ. դեկտեմբերի դրությամբ Բանկը թողարկել և տեղաբաշխել է պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ համապատասխանաբար 22.1 միլիարդ դրամ և 105.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով (2019թ-ին՝ պարտքային արժեթղթեր ՀՀ դրամով և ԱՄՆ դոլարով՝ համապատասխանաբար 8 միլիարդ դրամ և 86.7 միլիոն ԱՄՆ դոլար անվանական արժեքով): 2020թ. դեկտեմբերի դրությամբ պարտատոմսերի հաշվեկշռային արժեքը կազմում է համապատասխանաբար 22,385,424 հազար դրամ և 55,580,625 հազար դրամ (2019թ-ին՝ համապատասխանաբար 8,125,943 հազար դրամ և 41,874,403 հազար դրամ):

Բանկի կողմի թողարկված պարտատոմսերը ցուցակված են Հայաստանի արժեթղթերի ֆոնդային բորսայում:

2016թ-ին իր ներդրումների կառավարչի՝ «ResponsAbility Investments AG» միջոցով Բանկը չորս լյուքսեմբուրգյան հիմնադրամներում տեղաբաշխել էր ԱՄՆ դոլարով արտահայտված 20,000,000 ԱՄՆ դոլար գումարով մուրհակներ, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2021թ-ին: 2020թ. դեկտեմբերի դրությամբ մուրհակների հաշվեկշռային արժեքը կազմում է 1,990,453 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 4,572,709 հազար դրամ):

2020թ-ին Բանկը թողարկել է 42 միլիոն եվրո գումարով կանաչ պարտատոմսեր՝ 3.05% տոկոսադրույքով, որոնց մարման ժամկետը լրանում է 2025թ. նոյեմբերի 26-ին: Կանաչ պարտատոմսերը թողարկվել են Նիդերլանդների ձեռնարկատիրական զարգացման բանկի (FMO) հետ սերտ համագործակցությամբ, որը նաև այս գործարքի հիմնական ներդրողն է: Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման նպատակը շրջակա միջավայրի կայունությանը նպաստող «կանաչ» ծրագրերի ֆինանսավորումն է:

(ա) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Մնացորդը առ 1 հունվարի	54,573,055	50,846,356
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի վաճառք	61,954,944	21,864,967
Թողարկված պարտքային արժեթղթերի մարում	(15,091,797)	(17,659,493)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**46,863,147**	**4,205,474**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**5,235,413**	**(564,912)**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	3,880,180	3,123,159
Վճարված տոկոսներ	(3,635,482)	(3,037,022)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**106,916,313**	**54,573,055**

27 Այլ փոխառություններ և ստորադաս փոխառություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	128,879,544	126,654,327
Փոխառություններ հայկական ֆինանսական կազմակերպություններից	27,818	31,280
	128,907,362	**126,685,607**
Ստորադաս փոխառություններ միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից	48,416,832	36,495,281
	48,416,832	**36,495,281**

(ա) Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված փոխառությունների կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկն ունի հինգ ֆինանսական կազմակերպությունից (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ հինգ) ստացված փոխառություններ, որոնց մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը: 2020. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր գումարը կազմում է 133,062,388 հազար դրամ (2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ՝ 114,833,909 հազար դրամ):

(բ) Ստորադաս փոխառություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ստորադաս փոխառություններն իրենցից ներկայացնում են՝

- Կապակցված կողմ չհանդիսացող միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություն (26,837,952 հազար դրամ), որի մարման ժամկետն է 2022թ. հունվարի 11-ը:
- Այլ երկու ֆինանսական կազմակերպությունից ստացված փոխառություններ՝ 5,139,002 հազար դրամ գումարով և 2026թ. հունվարի 15-ին մարման ժամկետով, 8,546,505 հազար դրամ գումարով և 2027թ. հունվարի 15-ին մարման ժամկետով, 262,890 հազար դրամ գումարով և 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ժամկետով և 7,630,483 հազար դրամ գումարով և 2031թ. հունվարի 3-ին մարման ժամկետով:

Ստացված փոխառությունները Բանկը դիտարկում է որպես ստորադաս փոխառություններ, եթե սնանկության դեպքում փոխառությունը մարվում է Բանկի մյուս բոլոր այլ պարտավորությունների ամբողջական մարումից հետո:

(գ) Սահմանափակումներ (կովենանտներ)

Բանկը պարտավոր է համապատասխանել որոշակի սահմանափակումների փոխառության պայմանագրերի հետ կապված: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը համապատասխանում էր բոլոր սահմանափակումներին:

(դ) Պարտավորությունների և ֆինանսավորման գործունեությունից առաջացող դրամական հոսքերի փոփոխությունների համադրում

հազ. դրամ	**Այլ փոխառություններ**	**Ստորադաս փոխառություններ**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2020թ.	126,685,607	36,495,281
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	22,405,950	7,280,620
Մարումներ	(33,524,720)	-
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**(11,118,770)**	**7,280,620**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**13,370,552**	**4,994,383**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	5,560,007	2,977,669
Վճարված տոկոսներ	(5,590,034)	(3,331,121)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	**128,907,362**	**48,416,832**

հազ. դրամ	**Այլ փոխառություններ**	**Ստորադաս փոխառություններ**
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2019թ.	120,913,209	50,414,125
Ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ		
Մուտքեր	36,670,697	2,402,111
Մարումներ	(28,146,725)	(15,346,760)
Ընդամենը ֆինանսավորման գործունեությունից ստացված դրամական հոսքերի հետ կապված փոփոխություններ	**8,523,972**	**(12,944,649)**
Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունների ազդեցությունը	**(2,887,489)**	**(564,649)**
Այլ փոփոխություններ		
Տոկոսային ծախս	6,198,375	3,778,109
Վճարված տոկոսներ	(6,062,460)	(4,187,655)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2019թ.	**126,685,607**	**36,495,281**

28 Այլ պարտավորություններ

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցներին վճարվելիք գումարներ	2,452,591	3,433,379
Կրեդիտորական պարտքեր ճանապարհին	1,795,366	1,262,818
Ֆակտորինգի պայմանագրերին վերաբերող ֆինանսական պարտավորություններ	837,651	954,480
Կրեդիտորական պարտքեր	656,800	995,216
Ավանդների հատուցումը երաշխավորող պետական հիմնադրամին վճարվելիք գումարներ	152,325	176,713
Այլ կրեդիտորական պարտքեր	246,338	1,438,284
Ընդամենը այլ ֆինանսական պարտավորություններ	**6,141,071**	**8,260,890**
Այլ վճարվելիք հարկեր	1,128,154	305,946
ՀՀ ԿԲ-ի կողմից դեռ չհաստատված նորմատիվային կապիտալի համալրում	-	95,484
Հետաձգված եկամուտ	29,362	3,003
Ընդամենը այլ ոչ ֆինանսական պարտավորություններ	**1,157,516**	**404,433**
Ընդամենը այլ պարտավորություններ	**7,298,587**	**8,665,323**

29 Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
ՀՀ կենտրոնական բանկին վճարվելիք գումարներ	20,005,910	-
Ընդամենը կրեդիտորական պարտքեր հետգնման պայմանագրերի գծով	**20,005,910**	**-**

Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքերի կենտրոնացում

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, բացառությամբ ՀՀ ԿԲ-ի, Բանկը չունի այնպիսի պայմանագրային կողմեր (2019թ-ին նման պայմանագրային կողմեր չկային), որոնց գծով մնացորդները գերազանցում են Բանկի սեփական կապիտալի 10%-ը:

30 Բաժնետիրական կապիտալ և պահուստներ

(ա) Թողարկված կապիտալ և էմիսիոն եկամուտ

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հայտարարված, թողարկված և շրջանառության մեջ գտնվող բաժնետիրական կապիտալը բաղկացած է 116,834 սովորական բաժնետոմսից (2019թ-ին՝ 116,710): Բոլոր բաժնետոմսերի անվանական արժեքը կազմում է 320 հազար դրամ և բոլոր բաժնետոմսերն ամբողջությամբ վճարված են:

Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերն իրավունք ունեն ժամանակ առ ժամանակ ստանալ հայտարարված շահաբաժինները և քվեարկել Բանկի բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովներում՝ մեկ բաժնետոմս՝ մեկ ձայն սկզբունքով:

2020թ-ին Բանկը թողարկել է լրացուցիչ 124 բաժնետոմս՝ 320,000 դրամ անվանական արժեքով (2019թ-ին՝ 146 բաժնետոմս՝ 320,000 դրամ անվանական արժեքով) և 770,031 դրամ տեղաբաշխման արժեքով (2019թ-ին՝ 599,687դրամ): 2020թ-ին և 2019թ-ին բոլոր թողարկված բաժնետոմսերն ամբողջությամբ ձեռք են բերվել «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերության կողմից:

(բ) Պահուստների բնույթը և նպատակը

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստ

Ներդրումային արժեթղթերի վերագնահատման պահուստը ներառում է իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքի կուտակային զուտ փոփոխությունը՝ մինչև ակտիվների ապաճանաչումը կամ արժեզրկումը:

(գ) Ծահաբաժիններ

Վճարման ենթակա շահաբաժինները սահմանափակվում են ՀՀ օրենսդրության համաձայն որոշվող Բանկի առավելագույն չբաշխված շահույթի չափով:

2020թ-ին Բանկը չի հայտարարել և չի վճարել է շահաբաժիններ (2019թ-ին հայտարարել է վճարել է 1,050,000 հազար դրամ գումարով շահաբաժիններ):

31 Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը հիմնարար նշանակություն ունի բանկային գործունեության համար և Բանկի գործառնությունների կենսական տարրն է: Ծուկայական, պարտքային և իրացվելիության ռիսկերն այն հիմնական ռիսկերն են, որոնց ենթարկվում է Բանկը:

(ա) Ռիսկերի կառավարման քաղաքականություն և ընթացակարգեր

Ռիսկերի կառավարման քաղաքականության նպատակն է բացահայտել, վերլուծել և կառավարել այն ռիսկերը, որոնց ենթարկվում է Բանկը, սահմանել ռիսկերի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողության մեխանիզմներ, ինչպես նաև անընդհատ հսկել ռիսկերի մակարդակները և դրանց համապատասխանությունը սահմանված սահմանաչափերին: Ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և ընթացակարգերը կանոնավոր կերպով վերանայվում են՝ շուկայական պայմանների փոփոխությունները, առաջարկվող արտադրանքն ու ծառայությունների և ընդունված լավագույն պրակտիկան/փորձն արտացոլելու նպատակով:

Տնօրինությունը պատասխանատու է ռիսկերի կառավարման համակարգի աշխատանքի, առանցքային ռիսկերի կառավարման գործընթացի հսկողության, ռիսկերի կառավարման քաղաքականության ու ընթացակարգերի վերանայման և խոշոր գործարքների հաստատման համար:

Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը պատասխանատու է ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված միջոցառումների հսկողության և իրականացման ու ռիսկերի համար սահմանված սահմանաչափերում Բանկի գործունեության իրականացումն ապահովելու համար: Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ղեկավարը պատասխանատու է ռիսկերի ընդհանուր կառավարման, ինչպես նաև ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերի բացահայտման, չափման, կառավարման և ներկայացման ընդհանուր սկզբունքների ու մեթոդների կիրառման համար: Նա հաշվետու է ուղղակիորեն Տնօրինությանը և անուղղակիորեն՝ Տնօրենների խորհրդին:

Պարտքային, շուկայական և իրացվելիության ռիսկերը թե՛ պորտֆելի և թե՛ առանձին գործառնությունների մակարդակով կառավարվում ու վերահսկվում են Վարկային կոմիտեների համակարգի միջոցով և Ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման կոմիտեի (ԱՊԿԿ) կողմից: Որոշումների կայացմանը գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով՝ Բանկը ստեղծել է վարկային կոմիտեների հիերարխիա՝ կախված ռիսկին ենթարկվածության տեսակից և չափից:

Ռիսկի թե՛ արտաքին և թե՛ ներքին գործոնները բացահայտվում և կառավարվում են Բանկի ներսում: Բանկը հատուկ ուշադրություն է դարձնում ռիսկի բոլոր գործոնների բացահայտմանը և ռիսկերի մեղմացմանն ուղղված ընթացիկ միջոցառումների նպատակահարմարության որոշմանը: Բացի պարտքային և շուկայական ռիսկերի ստանդարտ վերլուծություն իրականացնելուց, Ռիսկերի կառավարման կենտրոնը վերահսկում է ֆինանսական և ոչ ֆինանսական ռիսկերը, կազմակերպելով կանոնավոր հանդիպումներ գործառնական բաժինների հետ՝ նրանց գործունեության ոլորտների հետ կապված մասնագիտական դատողություններ ստանալու համար:

(բ) Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական գների փոփոխությունների հետևանքով: Շուկայական ռիսկը ներառում է արժութային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկերը: Շուկայական ռիսկն առաջանում է տոկոսակիր և բաժնային ֆինանսական գործիքների բաց դիրքերի գծով, որոնք ենթարկվում են շուկայի ընդհանուր և առանձնահատուկ փոփոխությունների ազդեցությանը և շուկայական գների ու արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխականության մակարդակի փոփոխություններին: Շուկայական ռիսկի կառավարման նպատակն է կառավարել և հսկել շուկայական ռիսկին ենթարկվածությունը և պահպանել այն ընդունելի սահմանաչափերում՝ միաժամանակ ապահովելով ռիսկի դիմաց եկամտաբերության օպտիմալացումը:

Շուկայական ռիսկի կառավարման համար պատասխանատվություն է կրում ԱՊԿԿ-ն, որը գլխավորում է Գլխավոր տնօրենը: Շուկայական ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են Տնօրինության կողմից՝ Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի առաջարկությունների հիման վրա:

Բանկը կառավարում է շուկայական ռիսկը՝ սահմանելով բաց դիրքերի սահմանաչափեր ֆինանսական գործիքների գծով, տոկոսադրույքների փոփոխության ժամկետներ, արտարժույթի դիրքեր, որոնք կանոնավոր կերպով մշտադիտարկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են Տնօրինության կողմից:

Բացի այդ, Բանկն իրականացնում է մեծ թվով սթրես թեստեր առանձին առևտրային պորտֆելների և Բանկի ընդհանուր դիրքի վրա շուկայի բազմաթիվ բացառիկ սցենարների ֆինանսական ազդեցությունը մոդելավորելու համար: Սթրեսի թեստերը ցույց են տալիս կորուստների հավանական չափը, որոնք կարող են առաջանալ ծայրահեղ պայմաններում:

(i) Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխությունների հետևանքով: Բանկը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական հոսքերի վրա շուկայում գերակշռող տոկոսադրույքների տատանումների ազդեցությանը: Նման տատանումները կարող են ավելացնել տոկոսային մարժան, սակայն կարող են նաև նվազեցնել այն կամ հանգեցնել կորուստների՝ տոկոսադրույքների անսպասելի փոփոխությունների դեպքում:

Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են տոկոսաբեր ակտիվների և տոկոսակիր պարտավորությունների միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են այս ակտիվների և պարտավորությունների մինչև մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	2020թ.			**2019թ.**		
	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %			**Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %**		
	ՀՀ դրամ	**ԱՄՆ դոլար**	**Այլ արտարժույթ**	**ՀՀ դրամ**	**ԱՄՆ դոլար**	**Այլ արտարժույթ**
Տոկոսաբեր ակտիվներ						
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.15%	7.1%	3.4%	9.5%	6.7%	4.8%
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	8.69%	7.64%	-	10.2%	7.5%	-
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	7.82%	-	-	8.6%	6.2%	-
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	6.2%	-	-	5.3%	-
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	6.6%	3.6%	-	6.1%	3.4%	0.5%
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	11.78%	7.95%	6.17%	12.7%	8.9%	6.2%
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	10.8%	7.1%	5.8%	13.9%	7.9%	6.5%
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	12.0%	8.5%	5.9%	14.2%	8.8%	6.1%
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	-	4.8%	4.4%	-	8.7%	5.3%
Տոկոսակիր պարտավորություններ						
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	6.26%	2.12%	0.49%	6.5%	2.2%	1.7%
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	5.41%	-	-	-	-	-
Հաճախորդների ժամկետային ավանդներ	8.75%	3.55%	1.48%	9.0%	4.1%	1.8%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	9.53%	5.03%	3.05%	9.7%	5.2%	-
Ստորադաս փոխառություններ	-	3.64%	6.26%	-	10.2%	6.3%
Այլ փոխառություններ	8.04%	3.00%	2.77%	8.4%	5.0%	2.8%

Տոկոսադրույքի զգայնության վերլուծություն

Տոկոսադրույքի ճեղքվածքի վերլուծության վրա հիմնված տոկոսադրույքի կառավարումը լրացվում է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների զգայնության հսկողությամբ: Ստորև ներկայացված է տոկոսադրույքների փոփոխությունների (վերագնորոշման ռիսկ) նկատմամբ զուտ շահույթի կամ վնասի և սեփական կապիտալի (առանց հարկերի) զգայնության վերլուծությունը, որն իրականացվել է տոկոսակիր ակտիվների և պարտավորությունների, բացառությամբ տոկոսակիր դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների, հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի և 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի հիման վրա:

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
100 բկ զուգահեռ աճ	(461,000)	(1,049,753)
100 բկ զուգահեռ նվազում	461,000	1,049,753

Ստորև ներկայացված է սեփական կապիտալի զգայնության վերլուծությունն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունների նկատմամբ, որն իրականացվել է 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ գոյություն ունեցող դիրքերի և եկամտաբերության բոլոր կորերի 100 բազիսային կետով (բկ) զուգահեռ նվազման կամ աճի պարզեցված սցենարի հիման վրա:

	2020թ.	**2019թ.**
	Սեփական կապիտալ հազ. դրամ	**Սեփական կապիտալ հազ. դրամ**
100 բկ զուգահեռ աճ	(307,040)	(315,398)
100 բկ զուգահեռ նվազում	307,040	315,398

(ii) Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ:

Արժութային ռիսկը ֆինանսական գործիքի իրական արժեքի կամ ապագա դրամական հոսքերի տատանման ռիսկն է արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխությունների հետևանքով: Թեև Բանկը հեջավորում է իր ենթարկվածությունն արժութային ռիսկին, սակայն այս գործառնությունները չեն որակվում որպես հեջավորման փոխհարաբերություն՝ ՖՀՄՍ պահանջների համաձայն:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	**Եվրո հազ. դրամ**	**Այլ արտարժույթ հազ. դրամ**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	156,408,740	22,510,097	4,394,666	183,313,503
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,928,048	87,445	-	3,015,493
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,863,402	-	-	2,863,402
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	28,213,458	5,003,217	32,050	33,248,725
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	7,699,295	-	-	7,699,295
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	311,549,981	129,309,804	2,026,516	442,886,301
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	5,069,483	7,734,594	-	12,804,077
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	2,995,076	4,737,101	-	7,732,177
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	7,162,697	3,603,282	10,376	10,776,355
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,807,199	79,843	35,341	1,922,383
Ընդամենը ակտիվներ	**526,697,379**	**173,065,383**	**6,498,949**	**706,261,711**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	424,588	-	-	424,588
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	30,251,908	10,012,647	707	40,265,262
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	345,067,858	67,547,624	7,825,550	420,441,032
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	57,571,078	26,959,811	-	84,530,889
Ստորադաս փոխառություններ	34,731,325	13,685,507	-	48,416,832
Այլ փոխառություններ	72,121,984	44,120,072	-	116,242,056
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	857,489	609,531	45,017	1,512,037
Ընդամենը պարտավորություններ	**541,026,230**	**162,935,192**	**7,871,274**	**711,832,696**
Զուտ դիրքը	**(14,328,851)**	**10,130,191**	**(1,372,325)**	**(5,570,985)**
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	6,724,532	(16,668,860)	21,182	**(9,923,146)**
Զուտ դիրքը	**(7,604,319)**	**(6,538,669)**	**(1,351,143)**	**(15,494,131)**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ԱՄՆ դոլար հազ. դրամ	Եվրո հազ. դրամ	Այլ արտարժույթ հազ. դրամ	Ընդամենը հազ. դրամ
ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	31,370,523	136,945,002	5,668,474	173,983,999
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	1,788,708	45,873	-	1,834,581
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	3,353,097	-	-	3,353,097
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	2,542,987	-	-	2,542,987
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	20,101,586	4,824,324	-	24,925,910
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	1,346,506	7,524,129	-	8,870,635
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	328,225,481	80,824,999	1,740,067	410,790,547
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	1,574,039	3,472,163	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	1,994,946	948,658	-	2,943,604
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	6,902,267	3,015,623	2,985	9,920,875
Այլ ֆինանսական ակտիվներ	1,761,925	29,107	57,915	1,848,947
Ընդամենը ակտիվներ	**400,962,065**	**237,629,878**	**7,469,441**	**646,061,384**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	13,556,167	4,869,901	1,018,093	19,444,161
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	361,523,559	63,486,589	7,214,487	432,224,635
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	46,447,112	-	-	46,447,112
Ստորադաս փոխառություններ	25,027,671	11,467,610	-	36,495,281
Այլ փոխառություններ	74,938,072	36,480,965	-	111,419,037
Այլ ֆինանսական պարտավորություններ	1,292,686	450,630	18,164	1,761,480
Ընդամենը պարտավորություններ	**522,785,267**	**116,755,695**	**8,250,744**	**647,791,706**
Զուտ դիրքը	**(121,823,202)**	**120,874,183**	**(781,303)**	**(1,730,322)**
Ածանցյալ գործիքների ազդեցությունը	118,470,708	(122,495,280)	(239,651)	(4,264,223)
Զուտ դիրքը	**(3,352,494)**	**(1,621,097)**	**(1,020,954)**	**(5,994,545)**

Ստորև աղյուսակում ներկայացված 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի նվազումը հետևյալ արտարժույթների նկատմամբ կավելացներ (կնվազեցներ) սեփական կապիտալը և շահույթը կամ վնասը ստորև ներկայացված գումարների չափով: Վերլուծությունն իրականացնելիս հաշվի չեն առնվել հարկերը և հիմք են ընդունվել արտարժույթների փոխարժեքների փոփոխությունները, որոնք Բանկը դիտարկում է որպես ողջամտորեն հնարավոր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Արտարժույթի փոխարժեքի փոփոխությունից առաջացող եկամուտը (ծախսը) ենթակա չէ հարկման (ենթակա չէ նվազեցման): Վերլուծությունը ենթադրում է, որ մյուս բոլոր փոփոխականները, մասնավորապես տոկոսադրույքները, կմնան անփոփոխ:

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
ՀՀ դրամի նկատմամբ ԱՄՆ դոլարի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(760,432)	(335,249)
ՀՀ դրամի նկատմամբ եվրոյի փոխարժեքի աճ 10%-ով	(653,867)	(162,110)

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ դրամի փոխարժեքի աճը վերոնշյալ արտարժույթների նկատմամբ կունենար գումարային առումով նույն, սակայն հակառակ ազդեցություն վերը նշված գումարների վրա՝ ելնելով այն ենթադրությունից, որ մյուս բոլոր փոփոխականները կմնան անփոփոխ:

(գ) Պարտքային ռիսկ

Պարտքային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ հաճախորդը կամ ֆինանսական գործիքի պայմանագրային կողմը չի կատարում իր պայմանագրային պարտականությունները: Բանկում գործում են պարտքային ռիսկին ենթարկվածությունը կառավարող քաղաքականություն և ընթացակարգեր (թե՛ ճանաչված ֆինանսական ակտիվների և թե՛ չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար), ներառյալ պորտֆելի գծով ռիսկի կենտրոնացումը սահմանափակելու վերաբերյալ ուղեցույցները և Վարկային կոմիտեի և Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի ստեղծումը՝ պարտքային ռիսկն ակտիվորեն վերահսկելու նպատակով: Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրինության կողմից:

Պարտքային ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը սահմանում է՝

- վարկային դիմումների ուսումնասիրման և հաստատման ընթացակարգերը,
- վարկառուների (իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց) վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- պայմանագրային կողմերի, թողարկողների և ապահովագրական ընկերությունների վճարունակության գնահատման մեթոդաբանությունը,
- գրավի գնահատման մեթոդաբանությունը,
- վարկերի փաստաթղթավորման պահանջները,
- վարկերի և այլ գործիքների, որոնց գծով Բանկը ենթարկված է պարտքային ռիսկին, շարունակական հսկողության և մշտադիտարկման ընթացակարգերը:

Իրավաբանական անձանց վարկային դիմումները պատրաստվում են հաճախորդների հետ աշխատող համապատասխան մենեջերների կողմից և փոխանցվում են Վարկավորման բաժին, որը պատասխանատու է իրավաբանական անձանց տրված վարկերի պորտֆելի համար: Վերլուծական հաշվետվությունները հիմնված են հաճախորդի գործունեության և ֆինանսական արդյունքների կառուցվածքային վերլուծության վրա: Այնուհետև, վարկային դիմումը և հաշվետվությունն անցնում են անկախ ուսումնասիրություն Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից, որը տալիս է երկրորդ եզրակացությունը՝ ստուգելով համապատասխանությունը վարկային քաղաքականության պահանջներին: Վարկային կոմիտեն ուսումնասիրում է վարկի դիմումը Վարկավորման բաժնի կողմից ներկայացված նյութերի հիման վրա: Նախքան Վարկային կոմիտեի վերջնական հաստատումը, առանձին գործարքներն ուսումնասիրվում են նաև Բանկի իրավաբանական բաժնի կողմից՝ կախված առանձին ռիսկերից:

Բանկը շարունակաբար վերահսկում է պարտքային ռիսկին ենթարկվող առանձին գործիքների կատարողականը և կանոնավոր կերպով վերագնահատում է իր հաճախորդների վճարունակությունը: Ուսումնասիրությունն իրականացվում է հաճախորդի ամենավերջին ֆինանսական հաշվետվությունների և փոխառուի կողմից տրամադրված կամ Բանկի կողմից այլ կերպ ձեռք բերված տեղեկատվության հիման վրա: Ֆիզիկական անձանց վարկային դիմումներն ուսումնասիրվում են Մանրածախ վարկավորման ստորաբաժանման կողմից:

Բացի առանձին հաճախորդների վերլուծությունից, վարկային պորտֆելը գնահատվում է Ռիսկերի կառավարման կենտրոնի կողմից՝ վարկերի կենտրոնացման և շուկայական ռիսկերի տեսանկյունից:

Պարտքային ռիսկին ենթարկվածության առավելագույն չափը, որպես կանոն, արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում և չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գումարներում: Ակտիվների և պարտավորությունների հնարավոր հաշվանցումն էական ազդեցություն չունի պոտենցիալ վարկային ռիսկի նվազեցման վրա:

Որպես կանոն գրավ չի պահանջվում ածանցյալ ֆինանսական գործիքների գծով պահանջների, արժեթղթերում ներդրումների, բանկերին տրված վարկերի և փոխատվությունների համար, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը պահվում են որպես հակադարձ հետգնման և արժեթղթերի փոխառության գոծառնությունների մաս:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գրավի և այդ վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտքային ռիսկի կենտրոնացման վերլուծությունը ներկայացված է Ծանոթագրություն 20-ում:

Չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների գծով պարտքային ռիսկին առավելագույն ենթարկվածությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ներկայացված է Ծանոթագրություն 33-ում:

Covid-19

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների պարտքային որակի վրա Covid-19 ազդեցությունը գնահատելու համար Բանկն առանձին վերլուծել է իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի պորտֆելները:

Իրավաբանական անձանց տրված վարկերը գնահատվել են անհատական հիմունքով՝ պարզելու համար, թե արդյոք Covid-19 հետևանքները հանգեցրել են վարկառուների պարտքային ռիսկի նշանակալի աճի: Գնահատման նպատակների համար Բանկը հաշվի է առել հետևյալ գործոնները.

- վարկերի պայմանների վերանայման նշանակալիությունը/մասշտաբը Covid-19 հետևանքով,
- վարկառուի զուտ ակտիվների ծավալը,
- վարկի գրավով ապահովված լինելը,
- վարկերի փաստացի մարումները պայմանների վերանայումից հետո,
- արդյոք վարկառուն գործում է Covid-19-ից առավել տուժած ոլորտներում,
- կառավարության կողմից տնտեսության համար սահմանված սահմանափակումների երկարատևությունը:

Ֆիզիկական անձնաց տրված վարկերը վերլուծվել են խմբային հիմունքով՝ հիմք ընդունելով ժամկետանցությունը:

Արժեզրկման գնահատում

2018թ. հունվարի 1-ից Բանկն ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկում է հավանականությամբ կշռված մի շարք սցենարներով՝ գնահատելու համար ակնկալվող դրամական պակասուրդները՝ զեղչված արդյունավետ տոկոսադրույքի մոտարկմամբ: Դրամական պակասուրդը պայմանագրին համապատասխան կազմակերպությանը հասանելիք բոլոր պայմանագրային դրամական հոսքերի և կազմակերպության կողմից ակնկալվող ստացվելիք դրամական հոսքերի միջև տարբերությունն է: Ստորև ներկայացված են ակնյալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի մեթոդները և առանցքային տարրերը:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության	Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը որոշակի ժամանակահատվածի ընթացքում պարտազանցման հավանական լինելու գնահատումն է: Պարտազանցումը կարող է տեղի ունենալ միայն որոշակի պահի գնահատված ժամանակահատվածում, եթե գործիքը նախկինում չի ապաճանաչվել և դեռևս պորտֆելում է:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին	Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին ապագա պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ պարտքի գնահատված գումարն է՝ հաշվի առնելով հաշվետու ամսաթվից հետո պարքտի գումարի ակնկալվող փոփոխությունները, ներառյալ մայր գումարի և տոկոսների վճարումները պայմանագրով նախատեսված կարգով կամ այլ կերպ, փոխառություն ստանալու իրավունքի օգտագործումը և բաց թողնված վճարումների գծով հաշվեգրված տոկոսները:
Կորուստը պարտազանցման դեպքում	Կորուստը պարտազանցման դեպքում դա այն կորստի գնահատված գումարն է, որը կառաջանա, եթե որոշակի պահի տեղի ունենա պարտազանցում: Այն հիմնված է վճարման ենթակա պայմանագրային դրամական հոսքերի և այն դրամական հոսքերի տարբերության վրա, որոնք վարկատուն ակնկալում է ստանալ՝ ներառյալ գրավի իրացումից: Այն սովորաբար արտահայտվում է որպես պարտազանցման պահին պարտքի գումարի տոկոս

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով պահուստը հիմնված է այն պարտքային կորուստների վրա, որոնք ակնկալվում է, որ կառաջանան ակտիվի ամբողջ ժամկետի ընթացքում (ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստներ կամ ԱԺԱՊԿ), եթե տեղի չի ունեցել պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր, որի դեպքում պահուստը հիմնվում է 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների վրա: 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներն իրենցից ներկայացնում են ակնկալվող պարտքային կորուստների այն մասը, որոնք առաջանում են ֆինանսական գործիքի գծով հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերից: Ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները և 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկվում են անհատական կամ խմբային հիմունքով՝ կախված ֆինանսական գործիքների համապատասխան պորտֆելի բնույթից:

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր՝ հաշվի առնելով ֆինանսական գործիքի ամբողջ ժամկետի մնացած մասի ընթացքում պարտազանցում տեղի ունենալու ռիսկի փոփոխությունը: Վերը նշված գործընթացի հիման վրա Բանկը խմբավորում է իր վարկերն ըստ փուլերի՝ 1-ին փուլի, 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված, ինչպես ներկայացված է ստորև.

1-փուլ	Վարկերի սկզբնական ճանաչման ժամանակ Բանկը ճանաչում է պահուստ 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստների հիման վրա: 1-ին փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 2-րդ փուլից:
2-րդ փուլ	Երբ վարկի պարտքային ռիսկը նշանակալիորեն աճում է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով: 2-րդ փուլի վարկերը ներառում են նաև գործիքներ, որոնց պարտքային ռիսկը բարելավվել է, և վարկը վերադասակարգվել է 3-րդ փուլից:
3-րդ փուլ	Վարկերը համարվում են պարտքային առումով արժեզրկված: Բանկը ձևավորում է պահուստ ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով:
Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված	Ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվներ են: Սկզբնական ճանաչման պահին ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ակտիվները հաշվառվում են իրական արժեքով, և տոկոսային եկամուտը հետագայում ճանաչվում է պարտքային ռիսկով ճշգրտված արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա: Ակնկալվող պարտքային կորուստների ճանաչվում կամ ապաճանաչվում է այնքանով, որքանով հետագայում փոխվում են ամբողջ ժամկետում ակնկալվող պարտքային կորուստները:

Պարտազանցման սահմանում

Բանկը համարում է, որ ֆինանսական գործիքի գծով տեղի է ունեցել պարտազանցում և, հետևաբար, այն դասում է 3-րդ փուլ (պարտքային առումով արժեզրկված) ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, բոլոր այն դեպքերում, երբ փոխառուի պարտավորությունները դառնում են 90 օր ժամկետանց պայմանագրով նախատեսված ժամկետից:

Հաճախորդի կողմից պարտականությունների չկատարման որակական գնահատման շրջանակում Բանկը նաև դիտարկում է տարբեր դեպքերը, որոնք կարող են վկայել վճարման անհավանականության մասին՝ ելնելով ղեկավարության դատողությունից: Եթե այդ դեպքը տեղի է ունենում, Բանկը մանրամասն դիտարկում է, թե արդյոք դրա արդյունքում հաճախորդը պետք է դիտարկվի որպես պարտականությունները չկատարած և դասվի 3-րդ փուլ ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի համար, կամ արդյոք 2-րդ փուլ դասելը տեղին է:

Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության գնահատման գործընթաց

Պահառուական և միջբանկային հարաբերություններ

Բանկի պահառուական և միջբանկային հարաբերությունները և պայմանագրային կողմերն իրենցից ներկայացնում են ֆինանսական ծառայություններ մատուցող կազմակերպություններ, բանկեր, բրոքերներ և դիլերներ, ֆոնդային բորսաներ և քլիրինգային կազմակերպություններ: Այս հարաբերությունների հետ կապված Բանկը վերլուծում է հրապարակայնորեն հասանելի տեղեկատվությունը, մասնավորապես ֆինանսական տեղեկատվությունը և արտաքին աղբյուրներից ստացված այլ տվյալները, օրինակ՝ արտաքին վարկանիշները:

Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ

Խմբավորում

Բանկը չունի ներքին վարկանիշային համակարգ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար, որը կարող է օգտագործվել պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը գնահատելու համար: Բանկն առանձնացնում է պորտֆելների հետևյալ տեսակները.

- կորպորատիվ վարկեր,
- սպառողական վարկեր,
- հիփոթեքային վարկեր:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը հիմնված է անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվության վրա և հաշվարկվում է հավանականության փոփոխության մատրիցների միջոցով՝ հիմք ընդունելով վարկային պորտֆելների ժամկետայնության վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տեղեկատվությունը: Հավանականությունը հաշվարկվում է որպես ժամանակաշրջանի սկզբի դրությամբ ընդհանուր վարկերի ժամկետանց դասերի միջև տեղափոխվող վարկերի մասնաբաժինը: Պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունը հաշվարկելիս Բանկը դիտարկում է կանխատեսվող մակրոտնտեսական ցուցանիշները, որոնք էական ազդեցություն ունեն պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականության վրա:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին իրենից ներկայացնում է արժեզրկման տեսանկյունից գնահատման ենթակա ֆինանսական գործիքների համախառն հաշվեկշռային արժեքը՝ հաշվի առնելով թե՛ պարտքի գումարը մեծացնելու հաճախորդի հնարավորությունը առաջիկա պարտազանցման դեպքում և թե՛ հնարավոր վաղաժամ մարումը: 1-ին փուլի վարկի գծով պարտազանցման պահին պարտքի գումարը հաշվարկելու նպատակով՝ Բանկը գնահատում է 12 ամսում հնարավոր պարտազանցման դեպքերը 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստները հաշվարկելու համար: 2-րդ-փուլի, 3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտազանցման պահին պարտքի գումարը դիտարկվում է գործիքի ամբողջ ժամկետի ընթացքում տեղի ունեցող դեպքերի համար:

3-րդ փուլի և ձեռք բերված կամ սկզբնավորված պարտքային առումով արժեզրկված ֆինանսական ակտիվների համար պարտքի գումարը պարտազանցման պահին հավասար է այդ վարկերի հաշվեկշռային արժեքին:

Պարտքի գումարը պարտազանցման պահին որոշվում է նախքան պարտազանցման տեղի ունենալու ամսաթիվը չկատարված պարտականություններով վարկերի ամորտիզացված արժեքի վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Կորուստը պարտազանցման դեպքում

Հաճախորդներին տրված 1-ին փուլի վարկերի, ինչպես նաև անհատական հիմունքով ոչ էական 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար, Բանկը պարտազանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է պորտֆելի մակարդակով: Բանկը պարտազանցման դեպքում կորստի չափը հաշվարկելու համար օգտագործում է պարտազանցման ամսաթվից հետո վերականգնումների վերաբերյալ անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալները չկատարված պարտականություններով բոլոր վարկերի կտրվածքով: Հավաքագրվում է պարտազանցման ամսաթվից հետո դրամական հոսքերի վերաբերյալ ամբողջ տեղեկատվությունը և գեղչվում է պարտազանցման ամսաթվի դրությամբ՝ յուրաքանչյուր վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքով: Դրամական հոսքերի վերաբերյալ տեղեկատվությունը ներառում է չկատարված պարտականություններով վարկերի գծով ստացված բոլոր տեսակի դրամական միջոցները (վարկերի մարումից ստացված դրամական միջոցներ, երաշխավորից ստացված դրամական միջոցներ, գրավի վաճառքից ստացված դրամական միջոցներ և այլն): Առանձին վերցված նշանակալի 2-րդ և 3-րդ փուլերի վարկերի համար Բանկը պարտազանցման դեպքում կորուստը հաշվարկում է անհատական հիմունքով՝ հաշվի առնելով ակնկալվող դրամական միջոցները, ներառյալ գրավի իրացումից ստացվելիք դրամական հոսքերը:

Պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ

Բանկի կողմից մշակված քաղաքականության համաձայն՝ յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գնահատվում է արդյոք տեղի է ունեցել ֆինանսական գործիքի պարտքային ռիսկի նշանակալի աճ սկզբնական ճանաչումից ի վեր: Որպես հիմնական չափանիշ Բանկն օգտագործում է վարկերի ժամկետանց օրերի քանակի վերաբերյալ տեղեկատվությունը: Բանկը համարում է, որ պարտքային ռիսկը զգալիորեն աճել է սկզբնական ճանաչումից ի վեր, եթե ակտիվների գծով վճարումները ավելի քան 30 օր ժամկետանց են:

Պարտքային ռիսկի աճը գնահատելիս Բանկի ղեկավարությունը դիտարկում է նաև հետևյալ գործոնները՝

- տվյալ վարկառուի ժամկետանց օրերի քանակը Հայաստանի այլ ֆինանսական կազմակերպություններում,
- վարկառուի զգալի ֆինանսական դժվարությունները,
- վարկի պայմանների վերանայումը վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման պատճառով,
- մակրոտնտեսական ցուցանիշների վատթարացումը և դրանց հնարավոր ազդեցությունը վարկառուի ֆինանսական արդյունքների վրա:

Ապագայամետ տեղեկատվություն և տարբեր տնտեսական սցենարներ

Ակնկալվող պարտքային կորուստների մոդելներում Բանկը որպես ապագայամետ տեղեկատվություն օգտագործում է մակրոտնտեսական ցուցանիշներ լայն շրջանակ, որոնցից են՝

- սպառողական գների ինդեքսը,
- ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- ՌԴ ռուբլի /ՀՀ դրամ փոխարժեքը,
- արտահանման ծավալները,
- ներմուծման ծավալները:

Մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումները Բանկը ստանում է արտաքին աղբյուրներից (Տնտեսական հետաքննությունների բաժնից): Բանկի Պարտքային ռիսկի բաժնի փորձագետները գնահատում են տարբեր սցենարներին վերագրելի կշիռները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են ակնկալվող պարտքային կորուստների հաշվարկի յուրաքանչյուր սցենարում օգտագործված մակրոտնտեսական ցուցանիշները/ենթադրությունները:

	ԱՊԿ սցենար	Որոշված հավանականություն, %	2021թ.	2022թ.
Հիմնական գործոններ				
Սպառողական գների ինդեքս				
	Լավատեսական	20%	101.221	99.221
	Բազային	50%	104.100	102.100
	Վատատեսական	30%	106.979	104.979
ԱՄՆ դոլար/ՀՀ դրամ փոխարժեք				
	Լավատեսական	20%	439.5155	442.8155
	Բազային	50%	487.1000	490.4000
	Վատատեսական	30%	534.6845	537.9845
ՌԴ ռուբլու/ՀՀ դրամ փոխարժեք				
	Լավատեսական	20%	9.3909	9.5709
	Բազային	50%	6.8000	6.9800
	Վատատեսական	30%	4.2091	4.3891
Արտահանում, մլն. ՀՀ դրամ				
	Լավատեսական	20%	3,452.56	3,880.56
	Բազային	50%	2,911.00	3,339.00
	Վատատեսական	30%	2,369.44	2,797.44
Ներմուծում, մլն. ՀՀ դրամ				
	Լավատեսական	20%	5,828.09	6,530.09
	Բազային	50%	5,165.00	5,867.00
	Վատատեսական	30%	4,501.90	5,203.90

Վերը աղյուսակում ներկայացված բազային կանխատեսումների հետ մեկտեղ (50% հավանականությամբ) Բանկը օգտագործում է նաև ցնցումային մակրոտնտեսական փոփոխականներ ակնկալվող պարտքային կորուստները լավատեսական (20% հավանականությամբ) և վատատեսական (20% հավանականությամբ) սցենարներով հաշվարկելու համար: Այս ցուցանիշները գնահատվում են ակնկալվող պարտքային կորուստների վերջնական ցուցանիշը ստանալու համար: 2019թ-ին Բանկը սցենարների համար կիրառել էր հետևյալ ցուցանիշները. բազային սցենարի 60% հավանականություն, թե՛ լավատեսական և թե՛ վատատեսական սցենարի 20% հավանականություն: Բանկը ճշգրտել է սցենարների կշիռները 2020թ-ին՝ Covid-19 և Լեռնային Ղարաբաղի զինված հակամարտության հետևանքները արտացոլելու համար: Covid-19 և Լեռնային Ղարաբաղի զինված հակամարտության հետևանքով 1-ին փուլի համար պարտազանցում տեղի ունենալու հավանականությունն աճել է 0.92%-ով՝ իրավաբանական անձանց տրված վարկերի համար և 0.37% – 0.66%-ով՝ ֆիզիկական անձանց տրված վարկերի համար:

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների հաշվանցում

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված բացահայտումները ներառում են այն ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները, որոնք՝

- հաշվանցվում են Բանկի ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում կամ
- հանդիսանում են իրավաբանորեն ամրագրված հաշվանցման գլխավոր պայմանագրի կամ համանման գործիքներին վերաբերող նմանատիպ պայմանագրերի առարկա՝ անկախ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցվելու հանգամանքից:

Նմանատիպ պայմանագրերը ներառում են ածանցյալ գործիքների քլիրինգի պայմանագրերը, հետգնման գլխավոր պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխատվության գլխավոր պայմանագրերը: Համանման ֆինանսական գործիքները ներառում են ածանցյալ գործիքները, վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերը և արժեթղթերի փոխառության և փոխատվության պայմանագրերը: Ֆինանսական գործիքները, այդ թվում՝ վարկերը և ավանդները, չեն բացահայտվում ստորև ներկայացվող աղյուսակներում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ հաշվանցվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

Բանկը ստանում և ընդունում է գրավ շուկայում շրջանառվող արժեթղթերի տեսքով վաճառքի և հետգնման, հակադարձ վաճառքի և հետգնման պայմանագրերի գծով:

Այս գրավի համար գործում են տվյալ ոլորտում ընդունված ստանդարտ պայմանները: Սա նշանակում է, որ որպես գրավ ստացված/տրամադրված արժեթղթերը կարող են գրավադրվել կամ վաճառվել գործարքի ժամկետի ընթացքում, սակայն պետք է վերադարձվեն մինչև գործարքի ավարտը: Այս պայմանները յուրաքանչյուր պայմանագրային կողմին իրավունք են տալիս նաև դադարեցնել համապատասխան գործարքը՝ պայմանագրային կողմի կողմից գրավ տրամադրելու անկարողության դեպքում:

Վերը նշված պայմանագրերը չեն բավարարում ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցման պայմանները: Պատճառն այն է, որ այս պայմանագրերը տալիս են ճանաչված գումարները հաշվանցելու իրավունք, որն իրագործելի է միայն Բանկի կամ պայմանագրային կողմերի կողմից պարտազանցում կատարելու, անվճարունակ դառնալու կամ սնանկանալու դեպքում: Բացի այդ Բանկը և վերջինիս պայմանագրային կողմերը մտադիր չեն հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	**Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո-րության համախառն գումարներ**	**Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար**	**Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու-թյունների զուտ գումար**	**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու-թյունում չհաշվանցված գումարներ**		**Զուտ գումար**
				Ֆինանսական գործիքներ		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	17,258,217	-	17,258,217	(17,258,217)		-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**17,258,217**	**-**	**17,258,217**	**(17,258,217)**		**-**
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	(20,005,910)	-	(20,005,910)	(20,005,910)		-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**(20,005,910)**	**-**	**(20,005,910)**	**(20,005,910)**		**-**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են հաշվանցման, իրագործելի գլխավոր պայմանագրերի կամ նմանատիպ պայմանագրերի առարկա հանդիսացող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական պարտավորությունները 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ

Ֆինանսական ակտիվների/ պարտավորությունների տեսակներ	**Ճանաչված ֆինանսական ակտիվի/ պարտավո-րության համախառն գումարներ**	**Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում հաշվանցված՝ ճանաչված ֆին. պարտավորության/ ակտիվի համախառն գումար**	**Ֆին. վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆին. ակտիվների/ պարտավորու-թյունների զուտ գումար**	**Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվու-թյունում չհաշվանցված գումարներ**		**Զուտ գումար**
				Ֆինանսական գործիքներ		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	23,549,559	-	23,549,559	(23,549,559)		-
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**23,549,559**	**-**	**23,549,559**	**(23,549,559)**		**-**
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	-	-	-	-		-
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**-**	**-**	**-**	**-**		**-**

Վերը աղյուսակներում բացահայտված՝ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներկայացված ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների համախառն և զուտ գումարները չափվում են ամորտիզացված արժեքով ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում:

(դ) Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը ենթադրում է, որ Բանկը կունենա դժվարու¬թյուններ ֆինանսական պարտավորությունների հետ կապված իր պարտականությունները կատարելիս, որոնք մարվելու են դրամական միջոցներ կամ այլ ֆինանսական ակտիվ տրամադրելով:Իրացվելիության ռիսկն առաջանում է ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության անհամապատասխանության դեպքում: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության և տոկոսադրույքների համապատասխանությունը և/կամ վերահսկվող անհամապատասխանությունը հանդիսանում է իրացվելիության կառավարման հիմնարար գործոն: Ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ամբողջական համապատասխանությունը սովորական չէ ֆինանսական կազմակերպությունների համար՝ պայմանավորված իրականացվող գործարքների տարաբնույթությամբ և ժամկետների անորոշությամբ: Անհամապատասխանությունը հնարավորություն է տալիս բարձրացնել շահութաբերությունը, սակայն կարող է նաև մեծացնել կորուստների ռիսկը:

Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական հոսքերի հետ կապված պարտականությունները սահմանված ժամկետներում կատարելու համար: Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է Տնօրենների խորհրդի կողմից:

Բանկը ձգտում է պահպանել ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված և կայուն կառուցվածք, որը կազմված է այլ բանկերից և ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված երկարաժամկետ և կարճաժամկետ վարկերից, հիմնական կորպորատիվ հաճախորդների և անհատների ավանդներից, ինչպես նաև բարձր իրացվելի ակտիվների տարբերակված պորտֆելներ՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջներն արագ և արդյունավետ բավարարելու համար:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման քաղաքականությունը պահանջում է՝

- դրամական հոսքերի կանխատեսում ըստ հիմնական արտարժույթների և այդ դրամական հոսքերի հետ կապված պահանջվող իրացվելի ակտիվների մակարդակի դիտարկում,
- ֆինանսավորման աղբյուրների տարբերակված կառուցվածքի պահպանում,
- պարտքերի կենտրոնացման և կառուցվածքի կառավարում,
- պարտքի հաշվին ֆինանսավորման ներգրավման ծրագրերի մշակում,
- բարձր իրացվելի ակտիվների պորտֆելի պահպանում, որը կարելի է հեշտությամբ իրացնել որպես ապահովություն դրամական հոսքերի դադարեցման դեպքում,
- իրացվելիության և ֆինանսավորման անընդհատությունն ապահովող ծրագրերի մշակում,
- օրենսդրական պահանջների հետ իրացվելիության ցուցանիշների համապատասխանության հսկողություն:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը կառուցվածքային ստորաբաժանումներից ստանում է տեղեկատվություն վերջիններիս ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրացվելիության կառուցվածքի և ապագայում պլանավորվող գործունեությունից ակնկալվող դրամական հոսքերի կանխատեսումների վերաբերյալ: Այնուհետև, Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինը ձևավորում է կարճաժամկետ իրացվելի ակտիվների համապատասխան պորտֆել, որը հիմնականում բաղկացած է առևտրական նպատակով պահվող կարճաժամկետ իրացվելի արժեթղթերից, բանկերին տրված վարկերից և փոխատվություններից և այլ միջբանկային գործիքներից՝ նպատակ ունենալով ապահովել իրացվելիության բավարար մակարդակ:

Ակտիվների և պարտավորությունների բաժինն իրականացնում է իրացվելիության դիրքի հսկողություն օրական կտրվածքով և իրացվելիության կանոնավոր «ստրեսային թեսթեր»՝ շուկայական սովորական և ավելի խիստ պայմանները ներառող տարբեր սցենարների շրջանակում: Սովորական շուկայական պայմաններում իրացվելիության դիրքի վերաբերյալ հաշվետվությունները ներկայացվում են վերադաս ղեկավարությանը շաբաթական կտրվածքով: Իրացվելիության կառավարման վերաբերյալ որոշումները կայացնում է Ռիսկերի կառավարման բաժնի և ԱՊԿԿ-ի կողմից և իրականացվում են Ակտիվների և պարտավորությունների բաժնի կողմից:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են ֆինանսական պարտավորությունների և փոխատվության հանձնառությունների գծով չզեղչված դրամական հոսքերը՝ ըստ պայմանագրով սահմանված ամենավաղ մարման ժամկետի: Աղյուսակներում ներկայացված դրամական ներհոսքի և արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումարն իրենից ներկայացնում է չզեղչված պայմանագրային դրամական հոսքերը ֆինանսական պարտավորությունների կամ փոխատվության հանձնառությունների գծով: Ֆինանսական երաշխավորությունների պայմանագրերի համար երաշխավորության առավելագույն գումարը բաշխվում է այն ամենավաղ ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում երաշխավորությունը կարող է օգտագործվել:Վճարումները, որոնց մասին հաճախորդները պետք է ծանուցվեն, դիտարկվում են այնպես, ինչպես եթե ծանուցումն անմիջապես ներկայացված լիներ, բացառությամբ հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների և ցպահանջ ավանդների, որոնց համար նշված են մարումների ակնկալվող ժամկետները: Այնուամենայնիվ Բանկն ակնկալում է, որ շատ հաճախորդներ չեն պահանջի վճարումն այն ամենավաղ հնարավոր ամսաթվի դրությամբ, որին Բանկը պարտավորված կլինի կատարել վճարումը, և աղյուսակը չի արտացոլում ակնկալվող դրամական հոսքերը՝ հաշվարկված ավանդներին վերաբերող Բանկի անցյալ ժամանակաշրջանների տվյալների հիման վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	**Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս**	**1-ից 3 ամիս**	**3-ից 6 ամիս**	**6-ից 12 ամիս**	**1-ից 5 տարի**	**Ավելի քան 5 տարի**	**Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար**	**Հաշվեկշռ. արժեք**
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	671,173	9,788,969	2,140,395	10,044,487	27,041,389	8,879,204	58,565,617	55,845,516
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	20,005,910	-	-	-	-	-	20,005,910	20,005,910
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	377,784,438	33,918,155	62,517,276	102,828,820	29,500,256	31,671	606,580,616	598,960,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	289,902	1,809,383	9,345,396	13,882,209	92,369,439	-	117,696,329	106,916,313
Ստորադաս փոխառություններ	382,925	246,845	429.396	1,047,523	32,043,921	24,811,934	58,533,577	48,416,832
Այլ փոխառություններ	44,891	2,169,847	25,886,044	24,629,226	81,521,573	2,234,003	136,485,584	128,907,362
Վարձակալության գծով պարտավորություն	381,931	78,286	460,217	920,433	6,526,415	16,143,973	24,511,255	11,231,832
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**399,561,170**	**48,011,485**	**100,349,757**	**153,352,698**	**269,002,993**	**52,100,785**	**1,022,378,888**	**970,284,431**
Փոխատվության հանձնառություններ	**63,218,127**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**63,218,127**	**63,218,127**

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների վերլուծությունն ըստ մարման ժամկետների 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

հազ. դրամ	**Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս**	**1-ից 3 ամիս**	**3-ից 6 ամիս**	**6-ից 12 ամիս**	**1-ից 5 տարի**	**Ավելի քան 5 տարի**	**Արտահոսքի ընդհանուր համախառն գումար**	**Հաշվեկշռ. արժեք**
Ֆինանսական պարտավորություններ								
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,423,237	382,500	5,422,238	2,996,415	17,722,515	3,279,917	37,226,822	34,488,813
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	356,185,087	34,927,937	72,038,201	107,275,162	31,440,265	70,768	601,937,420	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,906,704	654,511	3,054,746	6,087,421	40,713,121	-	55,416,503	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	1,143,339	-	357,153	1,579,947	30,511,336	12,653,304	46,245,079	36,495,281
Այլ փոխառություններ	2,003,027	3,557,813	6,747,436	13,957,126	109,942,627	4,681,113	140,889,142	126,685,607
Վարձակալության գծով պարտավորություն	379,639	77,107	456,749	913,491	6,648,388	17,548,888	26,024,262	11,373,257
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**372,041,033**	**39,599,868**	**88,076,523**	**132,809,562**	**236,978,252**	**38,233,990**	**907,739,228**	**856,839,446**
Փոխատվության հանձնառություններ	**36,452,296**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**36,452,296**	**36,452,296**

Վերը և ստորև ներկայացված աղյուսակներում հաճախորդներից ներգրավված միջոցներում ներառված են ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդները: Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրության համաձայն՝ Բանկը պարտավոր է վճարել ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդներն ըստ ավանդատուի պահանջի՝ կորցնելով հաշվեգրված տոկոսները: Վերը ներկայացված աղյուսակում այս ավանդները դասակարգված են ըստ պայմանագրային մարման ժամկետների: Ստորև առանձին ներկայացված է այս ավանդների դասակարգումն ըստ մարման ժամկետների:

	2020թ. հազ. դրամ	**2019թ. հազ. դրամ**
Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս ժամկետով	15,504,582	15,654,242
1-ից 3 ամիս ժամկետով	22,458,045	21,331,283
3-ից 6 ամիս ժամկետով	28,460,763	32,823,920
6-ից 12 ամիս ժամկետով	72,668,859	84,317,753
Ավելի քան 1 տարի ժամկետով	17,953,453	17,459,245
	157,045,702	**171,586,444**

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	234,412,812	-	-	-	-	-	-	234,412,812
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	52,946	479,885	1,563,706	6,095,657	1,284,372	-	-	9,476,566
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	32,306	2,492,014	6,638,866	1,961,850	82,965	-	11,208,001
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	4,494,005	11,658,102	23,599,731	11,785,455	-	-	51,537,293
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ		1,836,523	-	528,866	-	33,158,420	-	35,523,809
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դերիտորական պարտքեր	17,258,217	-	-	-	-	-	-	17,258,217
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	28,948,628	35,955,332	104,829,225	307,555,342	160,860,344	-	21,725,634	659,874,505
Ակրեդիտիվների գծով դերիտորական պարտքեր	30,071	4,899,987	3,349,425	4,524,594	-	-	-	12,804,077
Ֆինանսական վարձակալության գծով դերիտորական պարտքեր	297,048	508,848	2,238,398	8,550,502	728,961	-	160,833	12,484,590
Ֆակտորինգի գծով դերիտորական պարտքեր	110,107	4,221,344	7,000,900	-	-	-	-	11,332,351
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	10,740,536	-	10,740,536
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	10,643,891	-	10,643,891
Հետաձգված հարկային ակտիվ	-	-	1,028,409	-	-	-	-	1,028,409
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	1,823,888	-	1,823,888
Այլ ակտիվներ	2,549,148	194,624	6,028,531	-	-	1,841,475	-	10,613,778
Ընդամենը ակտիվներ	**283,658,977**	**52,622,854**	**140,188,710**	**357,493,558**	**76,620,982**	**58,291,175**	**21,886,467**	**1,090,762,723**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	13,465	74,373	8,013	408,561	-	-	-	504,412
Հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր	20,005,910	-	-	-	-	-	-	20,005,910
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	665,161	9,770,834	11,403,483	25,113,016	8,893,022	-	-	55,845,516
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	283,685,459	51,887,128	194,398,418	68,964,206	25,455	-	-	598,960,666
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	201,919	1,367,669	19,282,112	86,064,613	-	-	-	106,916,313
Ստորադաս փոխառություններ	352,429	133,162	35,022	26,278,835	21,617,384	-	-	48,416,832
Այլ փոխառություններ	44,820	1,794,210	47,750,301	77,208,100	2,109,931	-	-	128,907,362
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	2,610,472	-	-	-	-	2,610,472
Վարձակալության գծով պարտավորություն	43,445	94,841	394,153	1,853,007	8,846,386	-	-	11,231,832
Հանձնառությունների գծով պահուստ	359,219	-	-	-	-	-	-	359,219
Այլ պարտավորություններ	2,694,114	1,595,189	3,009,284	-	-	-	-	7,298,587
Ընդամենը պարտավորություններ	**308,065,941**	**66,717,406**	**278,891,258**	**285,890,338**	**41,492,178**	**-**	**-**	**981,057,121**
Զուտ դիրքը	**(24,406,964)**	**(14,094,552)**	**(138,702,548)**	**71,603,220**	**135,128,804**	**58,291,175**	**21,886,467**	**109,705,602**

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վերլուծությունն ըստ ակնկալվող մարման ժամկետների:

հազ. դրամ	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3-ից 12 ամիս	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ժամկետանց	Ընդամենը
ԱԿՏԻՎՆԵՐ								
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	247,353,690	-	-	-	-	-	-	247,353,690
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ	73,561	79,022	1,038,564	4,535,502	2,528,957	-	-	8,255,606
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	-	90,547	808,703	5,970,379	3,909,460	69,896	-	10,848,985
Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային արժեթղթեր	-	123,001	11,113,364	17,540,179	4,734,346	-	-	33,510,890
Բանկերին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	1,675,211	-	-	25,339,429	-	27,014,640
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով դեբիտորական պարտքեր	20,528,933	3,020,626	-	-	-	-	-	23,549,559
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	15,704,060	37,817,854	95,597,883	261,472,206	142,038,626	-	11,704,607	564,335,236
Ակրեդիտիվների գծով դեբիտորական պարտքեր	57,104	166,237	941,852	3,881,009	-	-	-	5,046,202
Ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքեր	19,361	222,207	989,947	3,591,396	736,957	-	99,822	5,659,690
Ֆակտորինգի գծով դեբիտորական պարտքեր	3,768,376	2,546,638	4,385,757	-	-	-	-	10,700,771
Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	-	-	-	-	-	11,162,394	-	11,162,394
Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվ	-	-	-	-	-	11,235,119	-	11,235,119
Առգրավված ակտիվներ	-	-	-	-	-	3,028,455	-	3,028,455
Այլ ակտիվներ	2,080,176	189,450	2,672,652	-	-	1,437,702	-	6,379,980
Ընդամենը ակտիվներ	**289,585,261**	**44,255,582**	**119,223,933**	**296,990,671**	**153,948,346**	**52,272,995**	**11,804,429**	**968,081,217**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ								
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	35,314	-	-	-	-	-	-	35,314
Բանկերի ավանդներ և մնացորդներ	7,413,097	363,086	16,029,223	7,670,584	3,012,823	-	-	34,488,813
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	309,442,880	49,002,050	190,132,871	44,586,889	58,743	-	-	593,223,433
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	4,894,341	315,412	11,754,830	37,608,472	-	-	-	54,573,055
Ստորադաս փոխառություններ	1,042,671	-	23,934	23,985,000	11,443,676	-	-	36,495,281
Այլ փոխառություններ	2,000,252	3,078,393	16,554,283	100,816,265	4,236,414	-	-	126,685,607
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	-	-	279,389	-	-	-	-	279,389
Ընթացիկ հարկային պարտավորություն	-	-	-	918,445	-	-	-	918,445
Վարձակալության գծով պարտավորություն	37,939	77,307	354,050	1,923,342	8,980,619	-	-	11,373,257
Հանձնառությունների գծով պահուստ	116,222	-	-	-	-	-	-	116,222
Այլ պարտավորություններ	3,717,426	516,300	4,431,597	-	-	-	-	8,665,323
Ընդամենը պարտավորություններ	**328,700,142**	**53,352,548**	**239,560,177**	**217,508,997**	**27,732,275**	**-**	**-**	**866,854,139**
Զուտ դիրքը	**(39,114,881)**	**(9,096,966)**	**(120,336,244)**	**79,481,674**	**126,216,071**	**52,272,995**	**11,804,429**	**101,227,078**

Աղյուսակում ներկայացված մարման ժամկետների վերլուծությունն արտացոլում է անցյալ ժամանակաշրջանների օրինաչափությունը և հաճախորդների ընթացիկ հաշիվների փաստացի մարումների ծավալը:

Իրացվելիության ռիսկի կառավարման համար Բանկի կողմից կիրառվող հիմնական ուղենիշը բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունն է: Այս նպատակով բարձր իրացվելի ակտիվները ներառում են դրամական միջոցները, նոստրո հաշիվները, ՀՀ կառավարության և ՀՀ ԿԲ-ի կողմից թողարկված պարտքային արժեթղթերը և այն կորպորատիվ պարտքային արժեթղթերը, որոնց համար գործում է ակտիվ և իրացվելի շուկա, որոնք գրավադրված չեն և որոնց օգտագործումը ոչ մի կերպ սահմանափակված չէ: Ցպահանջ պարտավորությունները ներառում են հաճախորդների ընթացիկ հաշիվները և ցպահանջ ավանդները, ինչպես նաև ըստ պահանջի վճարման ենթակա այլ պարտավորությունները: Ստորև ներկայացված է բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների հարաբերակցությունը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ և հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում.

	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	**2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված**
Առ 31 դեկտեմբերի	105.5%	100.7%
Դեկտեմբեր ամսվա միջին ցուցանիշ	85.32%	94.5%

Վերը ներկայացված հարաբերակցությունը կիրառվում է նաև ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված իրացվելիության սահմանաչափի հետ համապատասխանությունը գնահատելու համար, որը չպետք է պակաս լինի 60%-ից:

32 Կապիտալի կառավարում

Բանկի կապիտալի կառավարման առաջնային նպատակներն են ապահովել համապատասխանություն Բանկի կապիտալի համար գործող արտաքին պահանջներին և պահպանել բարձր պարտքային վարկանիշ ու կապիտալի լավ ցուցանիշներ՝ գործունեությանն աջակցելու և բաժնետիրական արժեքը առավելագույնի հասցնելու համար:

Բանկը կառավարում է իր կապիտալի կառուցվածքը և կատարում է ճշգրտումներ տնտեսական պայմանների փոփոխությունների ու իր գործունեության ռիսկային բնույթին համապատասխան: Կապիտալը կառուցվածքը պահպանելու կամ դրա հետ կապված ճշգրտումներ կատարելու համար Բանկը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների գումարը, վերադարձնել կապիտալը բաժնետերերին կամ թողարկել արժեթղթեր: Կապիտալի կառավարման նպատակներում, քաղաքականությունում և ընթացակարգերում տեղի չի ունեցել որևէ փոփոխություն նախորդ տարիների համեմատությամբ:

Բանկի կապիտալի չափի պահանջները սահմանվում և վերահսկվում են ՀՀ ԿԲ-ի կողմից: ՀՀ ԿԲ-ի ներկայիս պահանջների համաձայն՝ բանկերի նվազագույն ընդհանուր կապիտալը պետք է կազմի 30,000,000 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 30,000,000 հազար դրամ): 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի չափը համապատասխանում էր ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն կապիտալի պահանջներին:

Բանկը որպես կապիտալ սահմանում է օրենսդրությամբ վարկային կազմակերպությունների համար որպես կապիտալ սահմանված հոդվածները: ՀՀ ԿԲ-ի կողմից սահմանված կապիտալի ներկայիս պահանջների համաձայն, որոնք հիմնված են Բազելյան համաձայնագրի սկզբունքների վրա, բանկերը պետք է ապահովեն, որպեսզի կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների հարաբերակցության ցուցանիշը («կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ») բարձր լինի սահմանված նվազագույն մակարդակից: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ սահմանված նվազագույն մակարդակը կազմում էր 12%: 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի կապիտալի համարժեքության ցուցանիշը համապատասխանում էր օրենսդրությամբ սահմանված ցուցանիշին:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է 1988թ. Բազելյան համաձայնագրի պահանջների համաձայն հաշվարկված կապիտալի կառուցվածքի վերլուծությունը՝ հետագա փոփոխություններով, այդ թվում՝ շուկայական ռիսկերի ներառման հետ կապված փոփոխություններով, դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված	2019թ. հազ. դրամ Աուդիտի չենթարկված
1-ին դասի կապիտալ	109,740,188	93,090,744
2-րդ դասի կապիտալ	19,383,780	22,059,312
Ընդամենը կապիտալ	**129,123,968**	**115,150,056**
Ընդամենը ռիսկով կշռված ակտիվներ	**927,581,125**	**781,286,761**
Ընդամենը կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների տոկոսային հարաբերակցություն (ընդամենը կապիտալի հարաբերակցություն)	**13.92%**	**14.74%**

Ռիսկով կշռված ակտիվները չափվում են ռիսկի կշիռների հիերարխիայի միջոցով, որոնք դասակարգված են ըստ բնույթի և արտացոլում են յուրաքանչյուր ակտիվի և պայմանագրային կողմի հետ կապված պարտքային, շուկայական և այլ ռիսկերի գնահատականը՝ հաշվի առնելով պահանջներին համապատասխանող ցանկացած գրավ կամ երաշխավորություն: Նմանատիպ մոտեցում է կիրառվում չճանաչված պայմանագրային հանձնառությունների համար՝ որոշակի ճշգրտումներով՝ հնարավոր կորուստների առավել պայմանական բնույթն արտացոլելու նպատակով:

33 Փոխատվության հանձնառություններ

Բանկն ունի վարկեր տրամադրելու հանձնառություններ: Այս հանձնառությունները նախատեսում են վարկային ռեսուրսների տրամադրում հաստատված վարկերի, վարկային քարտերի սահմանաչափերի և օվերդրաֆտների տեսքով:

Բանկը տրամադրում է ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ երրորդ անձանց հանդեպ հաճախորդների պարտավորությունների կատարումը երաշխավորելու համար: Այս պայմանագրերն ունեն ֆիքսված ժամկետներ՝ սովորաբար մինչև հինգ տարի:

Փոխատվության հանձնառությունների, ֆինանսական երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների հետ կապված Բանկը կիրառում է պարտքային ռիսկի կառավարման նույն քաղաքականությունը և ընթացակարգերը, որոնք գործում են իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց վարկեր տրամադրելիս:

Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված են փոխատվության հանձնառությունների պայմանագրային գումարներն ըստ դասերի:

Աղյուսակում փոխատվության հանձնառությունների գծով արտացոլված գումարները ենթադրում են, որ գումարներն ամբողջությամբ տրամադրված են: Աղյուսակում երաշխավորությունների և ակրեդիտիվների գծով արտացոլված գումարներն իրենցից ներկայացնում են առավելագույն հաշվապահական վնասը, որը կճանաչվի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե պայմանագրային կողմերը չկատարեն իրենց պայմանագրային պարտականությունները:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Պայմանագրային գումար		
Վարկային քարտերի գծով հանձնառություններ	17,191,180	16,219,615
Ոչ ֆինանսական երաշխավորություններ	16,357,723	9,745,780
Ֆինանսական երաշխավորություններ և ակրեդիտիվներ	12,085,764	5,649,694
Չօգտագործված վարկեր և վարկային գծով	9,094,265	-
Չօգտագործված օվերդրաֆտներ	8,489,195	4,837,207
	63,218,127	**36,452,296**
Արժեզրկման գծով պահուստ	**(359,219)**	**(116,222)**

Բացի վերը նշված փոխատվության հանձնառություններից, Բանկն ունի չօգտագործված վարկեր և վարկային գծեր, որոնց օգտագործումը պետք է լրացուցիչ հաստատվի Բանկի կողմից: Բանկը համարում է, որ մնացորդների գծով հանձնառություններ չեն ստանձվել: 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդները, որոնց գծով հանձնառություններ չեն ստանձվել, կազմում են 11,884,119 հազար դրամ (2019թ-ին՝ 16,588,493 հազար դրամ):

Վերը ներկայացված ընդհանուր պայմանագրային փոխատվության հանձնառությունները պարտադիր չէ որ իրենցից ներկայացնեն դրամական միջոցների գծով ապագա պահանջներ, քանի որ այս հանձնառությունները կարող են ուժը կորցնել կամ դադարել մինչև կատարվելը:

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված է հանձնառությունների գծով կորստի պահուստի սկզբնական և վերջնական մնացորդների համադրումը 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	111,188	3,620	1,414	116,222
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	78,641		-	78,641
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(28,812)	(2,068)	(1,414)	(32,294)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(9,674)	9,674	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	(3)	(1,552)	1,555	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	174,403	4,471	17,776	196,650
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**325,743**	**14,145**	**19,331**	**359,219**

	2019թ.			
հազ. դրամ	**1-ին փուլ**	**2-րդ փուլ**	**3-րդ փուլ**	**Ընդամենը**
Հանձնառություններ				
Մնացորդը առ 1 հունվարի	120,080	5,755	14,328	140,163
Սկզբնավորված նոր հանձնառություններ	112,346	-	-	112,346
Ժամկետը լրացած հանձնառություններ	(22,837)	(5,231)	(326)	(28,394)
Տեղափոխում 1-ին փուլ	-	-	-	-
Տեղափոխում 2-րդ փուլ	(4,892)	4,892	-	-
Տեղափոխում 3-րդ փուլ	-	(1,414)	1,414	-
Կորստի պահուստի զուտ վերաչափում	(93,509)	(382)	(14,002)	(107,893)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի	**111,188**	**3,620**	**1,414**	**116,222**

34 Պայմանական դեպքեր

(ա) Դատական վարույթներ

Բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկը կարող է հանդես գալ որպես դատական վարույթների և հայցերի կողմ: Ղեկավարությունը գտնում է, որ նման վարույթների կամ հայցերի արդյունքում առաջացող պարտավորությունների վերջնական գումարը, եթե այդպիսիք լինեն, նշանակալի բացասական ազդեցություն չի ունենա ֆինանսական վիճակի կամ ապագա գործունեության արդյունքների վրա:

(բ) Պայմանական հարկային պարտավորություններ

Հայաստանի հարկային համակարգը, լինելով համեմատաբար նոր, բնորոշվում է օրենսդրության, պաշտոնական պարզաբանումների և դատական որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն հստակ չեն, հակասական են, ինչը ենթադրում է տարբեր մեկնաբանություններ: Հարկերը ենթակա են ստուգման և ուսումնասիրության հարկային մարմինների կողմից, որոնք իրավասու են սահմանել տույժեր և տուգանքներ: Հարկային օրենսդրության խախտման դեպքում հարկային մարմիններն իրավասու չեն առաջադրել հարկերի գծով լրացուցիչ պարտավորություններ, տույժեր կամ տուգանքներ, եթե խախտման ամսաթվից անցել է երեք տարի:

Այս հանգամանքները Հայաստանում կարող են առաջացնել այլ երկրների ռիսկերի համեմատ շատ ավելի մեծ ռիսկեր: Ղեկավարությունը գտնում է, որ համապատասխանաբար է ճանաչել հարկային պարտավորությունները՝ Հայաստանի կիրառելի հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատական որոշումների իր մեկնաբանությունների հիման վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան իրավասու մարմինները կարող են ունենալ այլ մեկնաբանություններ, և հետևանքները կարող են էական լինել այս ֆինանսական հաշվետվությունների համար, եթե իրավասու մարմիններին հաջողվի գործադրել իրենց մեկնաբանությունները:

35 Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

(ա) Վերահսկողություն

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի բաժնետերերն են՝ «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ուայ) (48.95%), ՎՁԵԲ (17.76%), ԱՁԲ (13.94%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.83%) և «Ափեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.52%):

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը չունի վերջնական վերահսկող կողմ:

(բ) Գործարքներ Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է անձնակազմի գծով ծախսերում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարիների համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Աշխատակիցների կարճաժամկետ հատուցումներ	**2,177,391**	**2,801,262**

Այս գումարները ներառում են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների դրամային հատուցումները:

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	2020թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %	2019թ. հազ. դրամ	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք, %
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն				
Հաճախորդներին տրված վարկեր	811,902	7.5%	1,006,530	8.04%
Այլ ակտիվներ	2,331	-	2,188	-
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ	783,339	5.72%	987,153	6.31%
Այլ պարտավորություններ	1,184,620	-	1,185,957	-

Ստորև ներկայացված են Տնօրենների խորհրդի և Տնօրինության անդամների հետ գործարքների գծով շահույթում կամ վնասում արտացոլված գումարները դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար:

	2020թ. հազ. դրամ	2019թ. հազ. դրամ
Շահույթ կամ վնաս		
Տոկոսային եկամուտ	79,657	87,384
Տոկոսային ծախս	(17,183)	(31,792)

(գ) Գործարքներ այլ կապակցված կողմերի հետ

Ստորև ներկայացված են 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		**Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր**		**Անմիջական մայր ընկերության դուստր ընկերություններ**		**Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր**		
	հազ. դրամ	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**հազ. դրամ**	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**հազ. դրամ**	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**հազ. դրամ**	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
Ակտիվներ									
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,535,715	8.89%	1,535,715
Այլ ակտիվներ	-	-	-	-	-	-	364	-	364
Պարտավորություններ									
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	22,369	-	570,317	-	119,459	-	1,012,132	-	1,724,277
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	520,051	5.64%	223,520	3.16%	743,571
Այլ փոխառություններ	-	-	24,812,076	2.68%	-	-	-	-	24,812,076
Այլ պարտավորություններ	-	-	77,936	-	6	-	-	-	77,942
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	5,090,815	1.00%	-	-	-	-	5,090,815
Շահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	953	-	-	-	128,393	-	129,346
Տոկոսային ծախս	-	-	(852,535)	-	(40,216)	-	(10,233)	-	(902,984)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	-	-	-	-	(81,868)	-	-	-	(81,868)

Ստորև ներկայացված են 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այլ կապակցված կողմերի հետ գործարքների մնացորդները և համապատասխան միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները, ինչպես նաև 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի ավարտված տարվա շահույթում կամ վնասում այդ գործարքների գծով արտացոլված գումարները:

	Մայր ընկերություն		**Նշանակալի ազդեցություն ունեցող բաժնետեր**		**Անմիջական մայր ընկերության դուստր ընկերություններ**		**Համատեղ հսկողության ներքո գտնվող այլ ընկերություններ և այլ կապակցված կողմեր**		
	հազ. դրամ	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**հազ. դրամ**	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**հազ. դրամ**	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**հազ. դրամ**	**Միջին արդյու-նավետ տոկոսադր., %**	**Ընդամենը հազ. դրամ**
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն									
Ակտիվներ									
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-	-	-	-	-	-	1,371,580	8.89%	1,371,580
Այլ ակտիվներ	-	-	9,243	-	4,375	-	119	-	13,737
Պարտավորություններ									
Հաճախորդների ընթացիկ հաշիվներ և ավանդներ									
- Ընթացիկ հաշիվներ և ցպահանջ ավանդներ	378,387	-	197,134	-	133,145	-	1,007,886	-	1,716,552
- Ժամկետային ավանդներ	-	-	-	-	976,068	4.81%	381,946	5.70%	1,358,015
Այլ փոխառություններ	-	-	13,585,997	5.89%	-	-	-	-	13,585,997
Այլ պարտավորություններ	-	-	10,443	-	359	-	123	-	10,925
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում չճանաչված հոդվածներ									
Ստացված երաշխավորություններ	-	-	8,870,606	1.10%	-	-	-	-	8,870,606
Շահույթ (վնաս)									
Տոկոսային եկամուտ	-	-	-	-	-	-	131,328	-	131,328
Տոկոսային ծախս	-	-	(1,330,627)	-	(35,373)	-	(5,414)	-	(1,371,414)
Այլ եկամուտ	572,268	-	2,984				25,909		601,161
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	-	-	-	-	(1,313,124)	-	-	-	(1,313,124)

36 Ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ. իրական արժեք և հաշվապահական հաշվառման դասակարգում

Բանկը ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափելիս կիրառում է ստորև ներկայացված իրական արժեքի հիերարխիան, որն արտացոլում է չափումների ժամանակ օգտագործված ելակետային տվյալների նշանակալիությունը:

- 1-ին մակարդակ. նույն գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները (չճշգրտված):

- 2-րդ մակարդակ. 1-ին մակարդակում ներառված գնանշված գներից տարբեր ելակետային տվյալները, որոնք դիտելի են կամ ուղղակիորեն (այսինքն՝ որպես գներ), կամ անուղղակիորեն (այսինքն՝ գներից ստացվող): Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնց գնահատման համար կիրառվել են նմանատիպ գործիքների համար գործող շուկայում գնանշված գները, նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գներն ակտիվ չհամարվող շուկաներում, կամ գնահատման այլ մեթոդներ, որտեղ բոլոր նշանակալի ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն կամ անուղղակիորեն դիտելի են շուկայական տվյալներից:

- 3-րդ մակարդակ. ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ: Այս դասակարգը ներառում է բոլոր այն գործիքները, որոնց դեպքում գնահատման մեթոդները ներառում են դիտելի տվյալների վրա չհիմնված ելակետային տվյալները և ոչ դիտելի ելակետային տվյալները նշանակալի ազդեցություն ունեն գործիքի գնահատման վրա: Այս դասակարգը ներառում է այն գործիքները, որոնք գնահատվում են նմանատիպ գործիքների համար գնանշված գների հիման վրա, որոնց գծով պահանջվում են նշանակալի ոչ դիտելի ճշգրտումներ կամ ենթադրություններ՝ գործիքների միջև տարբերություններն արտացոլելու համար:

2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ բոլոր ֆինանսական գործիքների, բացառությամբ հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի, գնահատված իրական արժեքները մոտավորապես համապատասխանում են դրանց հաշվեկշռային արժեքներին: Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 3-րդ մակարդակին, իսկ ամորտիզացված արժեքով չչափվող ներդրումային արժեթղթերի իրական արժեքը դասվել է իրական արժեքի հիերարխիայի 2-րդ մակարդակին

Ստորև բերվող աղյուսակներում ներկայացված են հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթերի հաշվեկշռային և իրական արժեքները 2020թ. և 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

2020թ.	**Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ**	**Իրական արժեք հազ. դրամ**	**Տարբերություն հազ. դրամ**
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	696,495,523	695,334,192	(1,161,331)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	51,537,293	51,276,359	(260,934)
Ընդամենը	**748,032,816**	**746,610,551**	**(1,422,265)**

2019թ.	**Հաշվեկշռային արժեք հազ. դրամ**	**Իրական արժեք հազ. դրամ**	**Տարբերություն հազ. դրամ**
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	585,741,899	583,700,810	(2,041,089)
Ամորտիզացված արժեքով չափվող ներդրումային արժեթղթեր	33,510,890	34,902,288	1,391,398
Ընդամենը	**619,252,789**	**618,603,098**	**(649,691)**

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	9,459,051	-	9,459,051
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	17,515	-	17,515
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(504,412)	-	(504,412)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	978,804	10,229,197	-	11,208,001
	978,804	**19,201,351**	**-**	**20,180,155**

Ստորև բերվող աղյուսակում իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակների կտրվածքով ներկայացված է այն ֆինանսական գործիքների վերլուծությունը, որոնք չափվում են իրական արժեքով և որոնց համար բացահայտված է իրական արժեքը 2019թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Գումարները հիմնված են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչված գումարների վրա:

հազ. դրամ	1-ին մակարդակ	2-րդ մակարդակ	3-րդ մակարդակ	Ընդամենը
Իրական արժեքով չափվող ակտիվներ և պարտավորություններ				
Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքներ				
- Պարտքային և ֆիքսված եկամտով այլ գործիքներ	-	8,182,045	-	8,182,045
- Ածանցյալ ակտիվներ	-	73,561	-	73,561
- Ածանցյալ պարտավորություններ	-	(35,314)	-	(35,314)
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ				
- Ներդրումային արժեթղթեր	1,631,420	9,217,565	-	10,848,985
	1,631,420	**17,437,857**	**-**	**19,069,277**

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գինը, որը շուկայի մասնակիցների միջև սովորական գործարքում կստացվեր ակտիվը վաճառելու կամ կվճարվեր պարտավորությունը փոխանցելու համար չափման ամսաթվի դրությամբ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է դիտվի որպես իրացման գին՝ անմիջապես ակտիվների վաճառքի կամ պարտավորությունների փոխանցման ժամանակ:

Գնահատման մեթոդները ներառում են զուտ ներկա արժեքի և զեղչված դրամական հոսքերի մոդելները, նմանատիպ գործիքների հետ համեմատությունը, որոնց համար առկա են շուկայական դիտելի գները, և գնահատման այլ մոդելները: Գնահատման մեթոդներում կիրառվող ենթադրությունները և ելակետային տվյալները ներառում են ոչ ռիսկային և ուղենիշային տոկոսադրույքները, վարկային սփրեդերը և այլ հավելավճարները, որոնք օգտագործվում են զեղչման

դրույքները, պարտատոմսերի և բաժնետոմսերի գները, արտարժույթի փոխարժեքները, բաժնային գործիքների և բաժնային գործիքների ինդեքսի գները գնահատելու համար: Գնահատման մեթոդների նպատակն է ստանալ այն իրական արժեքը, որն արտացոլում է ֆինանսական գործիքի գինը հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, որը կորոշվեր շուկայի մասնակիցների կողմից «անկախ կողմերի միջև գործարքում»:

Սովորական և ավելի պարզ ֆինանսական գործիքների, այդ թվում՝ միայն դիտելի շուկայական տվյալներ օգտագործող և ղեկավարության դատողություններ և գնահատումներ գրեթե չպահանջող տոկոսադրույքի և արժութային սվոփերի, իրական արժեքը որոշելու համար Բանկը կիրառում է ընդունված գնահատման մոդելները: Դիտելի գները և մոդելի ելակետային տվյալները սովորաբար հասանելի են շուկայում՝ ցուցակված պարտքային և բաժնային արժեթղթերի, բորսայում շրջանառվող ածանցյալ գործիքների և բորսայում չշրջանառվող պարզ ածանցյալ գործիքների, այդ թվում՝ տոկոսադրույքի սվոփերի համար:

Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների իրական արժեքը գնահատելու համար ղեկավարությունը առաջնորդվել է հետևյալ ենթադրությամբ՝ արտարժույթով արտահայտված վարկերի գծով 5.9% – 12.1% զեղչման դրույքները և ՀՀ դրամով արտահայտված վարկերի գծով 9.4% – 16.1% զեղչման դրույքները կիրառվում են հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից ակնկալվող դրամական հոսքերը զեղչելու համար:

37 Հաշվետու ամսաթվից հետո տեղի ունեցած դեպքեր

2021թ. մարտի 9-ին «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» ընկերությունն ամբողջությամբ ձեռք բերեց Բանկի կողմից լրացուցիչ թողարկված 125 բաժնետոմսերը 320,000 դրամ անվանական արժեքով՝ 867,339 դրամով մեկ բաժնետոմսի համար: Գործարքի արդյունքում Բանկի բաժնետերերի կազմը փոխվեց հետևյալ կերպ՝ «Իմաստ Գրուպ» (Սի-Ռևայ) (48.90%), ՎՋԵԲ (17.74%), ԱՋԲ (13.93%), «Ի-Էս-Փի-Էս Հոլդինգ Լիմիթիդ» (11.92%) և «Ափեյան հիմնադրամ Հայաստանի համար» Ինկ. (7.51%):

Հաստատված է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ հիմնադիրների ընդհանուր ժողովի 24.07.1992թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 1)

Գրանցված է ՀՀ կենտրոնական բանկում

Փոփոխված է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 15.01.2021թ. թիվ 01/21/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/21)

Տնօրենների խորհրդի նախագահ՝ Անդրեյ Մկրտչյան

ՀՀ կենտրոնական բանկի նախագահ՝ Մարտին Գալստյան

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ»
ՓԱԿ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ
(նոր խմբագրություն)

AMERIABANK

Փոփոխված է

1. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 02/02/1994թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 11)
2. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 12/07/1994թ. որոշմամբ
3. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 22/02/1995թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 1), 14/04/1995թ. որոշմամբ
4. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 21/07/1995թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 3)
5. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 27/11/1995թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 4), 30/01/1996թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 2)
6. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 03/04/1996թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 4), 01/05/1996թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 8)
7. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 27/12/1996թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 15)
8. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 20/03/1997թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 1)
9. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 26/08/1997թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 3)
10. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 30/05/1998թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 3)
11. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 21/06/1999թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 6)
12. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 25/10/1999թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 9)
13. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 11/02/2000թ. որոշմամբ
14. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 21/12/2000թ. թիվ 3 որոշմամբ (արձանագրություն N 4)
15. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի 02/02/2001թ. որոշմամբ
16. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 20/06/2001թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 4)
17. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 21/06/2002թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 1)
18. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 09/12/2002թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 1)
19. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 29/05/2003թ. որոշմամբ (արձանագրություն N 1)
20. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 16/05/2004թ. որոշմամբ (արձանագրություն N1)
21. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 06/05/2006թ. թիվ 04 որոշմամբ (արձանագրություն N 1)
22. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 20/10/2007թ. թիվ 05 որոշմամբ (արձանագրություն N 3)
23. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 21/01/2008թ. թիվ 04 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/08)

24. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 12/03/2008թ. թիվ 05 որոշմամբ (արձանագրություն N 02/08)
25. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 19/05/2008թ. թիվ 03 որոշմամբ (արձանագրություն N 04/08)
26. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 16/08/2008թ. թիվ 06 որոշմամբ (արձանագրություն N 05/08)
27. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 29/10/2008թ. թիվ 07/08/06 որոշմամբ (արձանագրություն N 07/08)
28. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 15/06/2009թ. թիվ 03/09/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 03/09)
29. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր (Համատեղ) Ժողովի 17/06/2010թ. թիվ 04/10/04 որոշմամբ (արձանագրություն N 04/10)
30. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 22/05/2011թ. թիվ 01/11/05 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/11)
31. Բաժնետերերի Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի 25/05/2012թ. թիվ 01/12/04 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/12)
32. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 15/10/2012թ. թիվ 02/12/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 02/12)
33. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 21/03/2013թ. թիվ 02/13/04 որոշմամբ (արձանագրություն N 02/13)
34. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 30/05/2013թ. թիվ 04/13/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 04/13)
35. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր ժողովի 20.07.2015թ. թիվ 02/15/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 02/15)
36. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր ժողովի 23.12.2015թ. թիվ 04/15/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 04/15)
37. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր ժողովի 08.02.2018թ. թիվ 01/18/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/18)
38. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր ժողովի 08.02.2018թ. թիվ 01/18/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/18)
39. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր ժողովի 04.03.2019թ. թիվ 01/19/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/19)
40. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 30.12.2019թ. թիվ 06/19/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 06/19)
41. Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի 15.01.2021թ. թիվ 01/21/03 որոշմամբ (արձանագրություն N 01/21)

ՀՈԴՎԱԾ 1. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ ստեղծվել է 1992թ. հուլիսի 24-ի Բանկի Հիմնադիրների (բաժնետերերի) Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 1), իսկ 1995թ. ապրիլի 14-ի Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ վերածվել է բաժնետիրական բանկի՝ օտարերկրյա կապիտալի մասնակցությամբ:

2008թ. մայիսի 19-ի Բաժնետերերի Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ (արձանագրություն թիվ 04/08) «Հայներարտբանկ» ՓԲԸ-ն վերանվանվել է «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ (այսուհետ՝ «Բանկ»):

«Ամերիաբանկ» ՓԲԸ 14.05.2010թ. թիվ 02/10/01 և «Կասկադ Բանկ» ՓԲԸ 14.05.2010թ. թիվ 44/1 (արձանագրություն թիվ 44) որոշումների համաձայն, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով իրականացվել է նշված Բանկերի վերակազմակերպում՝ միացման միջոցով, որի արդյունքում «Կասկադ Բանկ» ՓԲԸ գործունեությունը դադարել է, իսկ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ պահպանել է իր գործունեությունը նաև որպես «Կասկադ Բանկ» ՓԲԸ իրավահաջորդ:

1.2. Բանկը շահույթ ստանալու նպատակ հետապնդող առևտրային կազմակերպություն է:

1.3. Բանկի հիմնադիր փաստաթուղթը սույն կանոնադրությունն (այսուհետ՝ «Կանոնադրություն») է, որի պահանջները պարտադիր են Բանկի բաժնետերերի և կառավարման մարմինների համար: Իր ստեղծման և գործունեության ընթացքում Բանկն ենթարկվում է Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ «ՀՀ») օրենքների, իրավական այլ ակտերի և Կանոնադրության պահանջներին:

1.4. Բանկը համարվում է ստեղծված և ձեռք է բերում իրավաբանական անձի կարգավիճակ ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից և իրավունք ունի իրականացնել բանկային գործունեություն և օրենսդրությամբ սահմանված ֆինանսական և այլ գործառնություններ՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից համապատասխան գործունեություն իրականացնելու լիցենզիա ստանալու պահից:

1.5. Բանկի բաժնետերերի և Բանկի միջև հարաբերությունները կարգավորվում են Կանոնադրությամբ:

1.6. Բանկն ունի ինքնուրույն հաշվեկշիռ, սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույք /միջոցներ/, իր ֆիրմային անվանմամբ /հայերեն գրառմամբ՝ զուգակցված ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով/ և խորհրդանիշով կլոր կնիք, պայմանագրերի/փաստաթղթերի հաստատման համար առանձին կնիք/ներ/, դրոշմներ, ձևաթղթեր, անկյունային դրոշմակնիք, համարային, ինչպես նաև Բանկի մասնաճյուղերի/ներկայացուցչությունների անվան նշումով կնիքներ, իսկ անհրաժեշտությամբ պայմանավորված՝ այլ տեսակի կնիքներ:

1.7. Բանկի պաշտոնական լրիվ անվանումն է՝

հայերեն՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» Փակ Բաժնետիրական Ընկերություն
կրճատ՝ «ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ

ռուսերեն՝ Закрытое Акционерное Общество “АМЕРИАБАНК”
կրճատ՝ ЗАО “АМЕРИАБАНК”

անգլերեն՝ “AMERIABANK” Closed Joint-Stock Company
կրճատ՝ “AMERIABANK” CJSC

1.8. Բանկն երաշխավորում է իր հաճախորդների բանկային, առևտրային և այլ գաղտնիք հանդիսացող տեղեկությունների պահպանումն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

1.9. Բանկի հաճախորդների բանկային ավանդները և Բանկին ի պահ հանձնված նրանց դրամական միջոցները և այլ գույքը կարող է բռնագրավվել, դրանց վրա կարող է կալանք (արգելանք) դրվել, առգրավում կամ բռնագանձում տարածվել միայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով՝ իրավասու պետական մարմինների կողմից:

1.10. Բանկն ունի ՀՀ օրենսդրությամբ բանկերին վերապահված իրավունքներ ու պարտականություններ, կարող է մատուցել ներդրումային ծառայություններ առանց լիցենզիայի՝ ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով:

1.11. Բանկը պատասխանատվություն չի կրում պետական իրավասու մարմինների կողմից ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով հաճախորդի հաշիվների կամ գույքի արգելադրման, առգրավման, բռնագրավման կամ բռնագանձում տարածելու հետևանքների, ինչպես նաև դրա հետ կապված հաճախորդի կրած վնասների համար:

1.12. Բանկն իր պարտավորությունների համար պատասխանատվություն է կրում սեփականության իրավունքով իրեն պատկանող գույքով (միջոցներով), եթե այլ բան նախատեսված չէ ՀՀ օրենսդրությամբ:

1.13. Բանկի իրավաբանական հասցեն է. Հայաստանի Հանրապետություն, ք. Երևան, Վազգեն Սարգսյան 2:

ՀՈԴՎԱԾ 2. ԲԱՆԿԻ ԿՈՂՄԻՑ ԻՐԱԿԱՆԱՑՎՈՂ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ ԱՅԼ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԸ

2.1. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով Բանկը կարող է իրականացնել հետևյալ գործառնությունները՝

ա) ընդունել ցպահանջ և ժամկետային ավանդներ,

բ) տրամադրել առևտրային և սպառողական վարկեր, այդ թվում՝ հիփոթեքային վարկեր, իրականացնել պարտքի կամ առևտրային գործարքների ֆինանսավորում, ֆակտորինգ և այլ ծառայություններ,

գ) տրամադրել բանկային երաշխիքներ և ակրեդիտիվներ (վարկային նամակներ),

դ) բացել և վարել հաշիվներ, այդ թվում ՝ այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ,

ե) մատուցել այլ վճարահաշվարկային ծառայություններ և (կամ) այլ կերպ սպասարկել հաճախորդների հաշիվները,

զ) թողարկել, գնել (զեղչել), վաճառել և սպասարկել արժեթղթեր, վճարային փաստաթղթեր, ճանապարհային չեկեր, քարտեր և այլ գործիքներ, կատարել նման այլ գործառնություններ,

է) իրականացնել ինվեստիցիոն (ներդրումային) և բաժանորդագրական գործունեություն, մասնավորապես և չսահմանափակելով Բանկի կամ հաճախորդի անունից և հաշվին բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր և ներդրումային այլ արժեթղթեր

գնելը կամ այլ կերպ ձեռք բերելը, օտարելը, ինչպես նաև տեղաբաշխման նպատակով ձեռք բերել այլ անձանց (թողարկողների) բաժնետոմսեր, պարտատոմսեր և ներդրումային այլ արժեթղթեր,

է)1 օրենքով սահմանված պահանջները բավարարելու դեպքում իրականացնել ներդրումային ֆոնդի (ներառյալ՝ կենսաթոշակային ֆոնդի) պահառության գործունեություն, ը) մատուցել ֆինանսական գործակալի (ներկայացուցչի) ծառայություններ, կառավարել այլ անձանց արժեթղթերն ու ներդրումները (հավատարմագրային (լիազորագրային) կառավարում),

թ) գնել, վաճառել և կառավարել բանկային ոսկի և ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամ,

ժ) գնել և վաճառել (փոխանակել) արտարժույթ, այդ թվում՝ կնքել դրամի և արտարժույթի ֆյուչերսներ, օպցիոններ և իրականացնել նման այլ գործարքներ,

ժա) իրականացնել ֆինանսական վարձակալություն (լիզինգ),

ժբ) ի պահ ընդունել թանկարժեք մետաղներ, քարեր, ոսկերչական իրեր, արժեթղթեր, փաստաթղթեր և այլ արժեքներ,

ժգ) մատուցել ֆինանսական կապիտալի շուկաների, կորպորատիվ ֆինանսների և ներդրումային խորհրդատվություն,

ժդ) ստեղծել և սպասարկել հաճախորդների վարկարժանության տեղեկատվական համակարգ, իրականացնել պարտքերի ետ ստացման գործունեություն,

ժե) իրացնել ապահովագրական վկայագրեր և (կամ) պայմանագրեր, օրենքով սահմանված կարգով իրականացնել ապահովագրական գործակալի գործառնություններ,

ժզ) իրականացնել «Կուտակային կենսաթոշակների մասին» ՀՀ օրենքով նախատեսված հաշվի օպերատորի գործառույթներ:

2.2. Բանկը կարող է Կանոնադրության 2.1 կետով նախատեսված գործառնությունները կատարել ինչպես ՀՀ պաշտոնապես շրջանառության մեջ գտնվող դրամով, այնպես էլ արտարժույթով, բացառությամբ սպառողական վարկերի, որոնք տրամադրվում են ՀՀ դրամով:

2.3. Բանկի լիցենզավորման ենթակա բոլոր գործառնությունները կարող են իրականացվել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով լիցենզիա ստանալուց հետո:

2.4. Բանկն իրավունք ունի իր անունից կնքել պայմանագրեր, ձեռք բերել գույքային և անձնական ոչ գույքային իրավունքներ, կրել պարտավորություններ, լինել հայցվոր և պատասխանող դատարաններում:

2.5. Բանկը ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս կարող է հիմնել իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող մասնաճյուղեր և ներկայացուցչություններ, որոնք ՀՀ տարածքում հիմնվելու դեպքում գրանցվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից, իսկ ՀՀ տարածքից դուրս՝ տվյալ երկրի օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ նախնական համաձայնություն ստանալով ՀՀ կենտրոնական բանկից և համապատասխան կարգով հաշվառվելով ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ ներկայացնելով գրանցման փաստը վկայող փաստաթուղթը:

2.6. Բանկի մասնաճյուղերը և ներկայացուցչությունները ստեղծվում և դադարեցնում են իրենց գործունեությունը Բանկի Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Բանկի ներկայացուցչությունները և մասնաճյուղերը գործում են Բանկի Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված կանոնադրությունների հիման վրա, դրանցով նախատեսված լիազորությունների սահմաններում, իսկ ներկայացուցչությունների և մասնաճյուղերի ղեկավարները՝ համապատասխան կանոնադրությունների և Բանկի Տնօրինության նախագահի - Գլխավոր տնօրենի կողմից տրված լիազորագրերի հիման վրա:

2.7. Բանկն իրավունք ունի թղթակցային հաշիվներ բացել ՀՀ տարածքում և ՀՀ տարածքից դուրս գործող բանկերում՝ այդ մասին 5-օրյա /հնգօրյա/ ժամկետում տեղյակ պահելով ՀՀ կենտրոնական բանկին:

2.8. Բանկն ինքնուրույն է իրականացնում իր հիմնական և փոխառու միջոցների տիրապետումը, գույքի վերագնահատումը, սահմանում է տրամադրվող վարկերի, իր կողմից թողարկված արժեթղթերի տոկոսադրույքները, մատուցվող ծառայությունների միջնորդավճարի չափերը և սակագները:

2.9. Բանկն օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում կարող է իրականացնել պետական բյուջեի դրամարկղային սպասարկման գործառնությունները:

2.10. Բանկը պատասխանատու չէ իր բաժնետերերի պարտավորությունների համար: Բանկի բաժնետերերը պարտավորություն չեն կրում նրա (Բանկի) պարտավորությունների համար և իրենց պատկանող բաժնետոմսերի արժեքի սահմաններում կրում են Բանկի գործունեության հետ կապված վնասների ռիսկը:

2.11. Բանկն իրավունք ունի իրականացնել Կանոնադրության 2.1 կետում ուղղակիորեն չնախատեսված գործունեություն կամ գործառնություններ, եթե դրանք բխում են կամ սերտորեն կապված են բանկային գործունեության կամ ֆինանսական գործառնությունների հետ, եթե այդպիսի գործունեություն կամ գործառնություններ սահմանվել են բանկերի համար կամ առկա է ՀՀ կենտրոնական բանկի թույլտվությունը: Եթե նման գործունեությունը կամ գործառնություններն ենթակա են լիազորված մարմնի կողմից լիցենզավորման, ապա Բանկը նման գործունեություն կամ գործառնություններ կարող է իրականացնել բացառապես համապատասխան լիցենզիայի առկայության դեպքում:

ՀՈԴՎԱԾ 3. ՄԱՍՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՆԿՈՒՄ, ԲԱՆԿԻ ԲԱԺՆԵՏԵՐԵՐԻ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐԸ ԵՎ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

3.1. Բանկի բաժնետեր կարող է լինել ՀՀ, ինչպես նաև օտարերկրյա իրավաբանական և ֆիզիկական անձինք (այդ թվում նաև միջազգային կազմակերպությունները), իսկ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով՝ Հայաստանի Հանրապետության պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները: Բանկի բաժնետեր չեն կարող լինել կուսակցություններն ու արհեստակցական միությունները: Մեկ բաժնետիրոջը պատկանող՝ Բանկի Ընդհանուր Ժողովում քվեարկության իրավունք տվող բաժնետոմսերի քանակը չի սահմանափակվում:

3.2.Բանկի բաժնետերն իրավունք ունի՝

ա) մասնակցել Ընդհանուր Ժողովին՝ վերջինիս իրավասությանը պատկանող բոլոր հարցերի նկատմամբ ձայնի իրավունքով,

բ) մասնակցել Բանկի կառավարմանը,

գ) ստանալ շահութաբաժիններ՝ Բանկի գործունեությունից առաջացած շահույթից,

դ) նախապատվության կարգով ձեռք բերել Բանկի կողմից տեղաբաշխվող բաժնետոմսերը, եթե ՀՀ օրենսդրությամբ և/կամ Կանոնադրությամբ և/ կամ Բաժնետերերի ժողովի որոշմամբ այլ բան նախատեսված չէ,

ե) ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ ցանկացած տեղեկատվություն՝ գաղտնի փաստաթղթերից բացի, այդ թվում՝ անվճար ստանալ վերջին տարեկան հաշվետվության և արտաքին աուդիտի եզրակացության պատճենները,

զ) Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի 2 (երկու) և ավելի տոկոսին տիրապետելու դեպքում, անվճար ստանալ «Բանկերի և բանկային գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի 43 հոդվածի 4-րդ կետի 2-րդ մասով սահմանված տեղեկությունները (եթե նույնիսկ դրանք կազմեն բանկային, առևտրային կամ այլ գաղտնիք),

Սույն ենթակետում սահմանված տեղեկությունները Բանկի կողմից տրամադրվում են բաժնետիրոջ գրավոր պահանջը ստանալուց հետո 3 (երեք) բանկային օրվա ընթացքում՝ փոստով առաքելու կամ անձամբ այն վերջինիս տրամադրելու միջոցով,

է) հայցով դիմել դատարան՝ Ընդհանուր Ժողովի կողմից ընդունված և գործող օրենքներին և այլ իրավական ակտերին հակասող որոշումների գանգատարկման նպատակով,

ը) Բանկի լուծարման դեպքում ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելի մասը,

թ) հանդես գալ առաջարկություններով Ընդհանուր Ժողովներում.

ժ) քվեարկել իրեն պատկանող բաժնետոմսերի ձայների չափով,

ժա) ծանոթանալ Ընդհանուր Ժողովի արձանագրություններին և որոշումներին,

ժբ) ՀՀ օրենսդրությամբ, Բանկի ներքին իրավական ակտերով, այդ թվում՝ Կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում և կարգով, Բաժնետերերի ժողովի ընտրությամբ կամ առանց վերջինիս ընտրության անձամբ ընդգրկվել կամ ունենալ ներկայացուցիչ/ներկայացուցիչներ Տնօրենների խորհրդի կազմում,

ժգ) օգտվել ՀՀ օրենսդրությամբ, Բանկի և Բաժնետերերի միջև կնքված բաժնետերերի համաձայնագրով/պայմանագրով (այսուհետ՝ Բաժնետերերի պայմանագիր) Բանկի ներքին իրավական ակտերով, այդ թվում՝ Կանոնադրությամբ սահմանված այլ իրավունքներից:

3.3.Բանկի բաժնետերը պարտավոր է՝

ա) ժամանակին կատարել հայտարարված Կանոնադրական կապիտալում իր ունեցած բաժնետոմսերի վճարումը,

բ) չհրապարակել Բանկի գործունեության վերաբերյալ գաղտնիք ներկայացնող տեղեկությունները,

գ) կատարել Կանոնադրության և Բանկի ներքին իրավական ակտերի պահանջները,

դ) տեղյակ պահել Տնօրենների Խորհրդին փոխկապակցված անձանց և Բանկի գործարքներում իրենց շահագրգռվածության մասին՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում:

3.4.Բաժնետերերն իրավունք չունեն հետ պահանջելու Կանոնադրական կապիտալում կատարած իրենց ներդրումները:

3.5.Բանկի բաժնետերերի կազմից բաժնետիրոջ դուրս գալն իրականացվում է համաձայն Կանոնադրության 3.7 կետի և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների:

3.6. Այն բաժնետերը, որը կանոնավոր չի կատարում Կանոնադրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված պարտականությունները և դրանով խոչընդոտում է Բանկի գործունեությանը, կարող է զրկվել նոր բաժնետոմսերի կամ չգնված բաժնետոմսերի ձեռք բերելու իրավունքից՝ Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ: Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ կարող են սահմանվել դրամական պատժամիջոցներ՝ բաժնետոմսի դիմաց վճարման պարտավորությունների չկատարման համար: Նշված որոշումներն ընդունվում են բաժնետերերի ընդհանուր ձայների 3/4-ով /երեք քառորդով/:

3.7.Բաժնետերն իրավունք ունի օտարելու իր բաժնետոմսերը, ընդ որում, գնման նախապատվության իրավունքը տրվում է Բանկի բաժնետերերին: Նախապատվության իրավունքի ժամկետը սահմանվում է 30 /երեսուն/ օր բաժնետոմսերի վաճառքի առաջարկման պահից: Եթե այլ բան բխում չի Բաժնետերերի պայմանագրից, Ընդհանուր Ժողովի համաձայնության դեպքում, նախապատվության ժամկետը լրանալուց հետո բաժնետերն իրավունք ունի վաճառելու բաժնետոմսերն ոչ բաժնետեր հանդիսացող երրորդ անձանց՝ նույն գնով և մյուս հավասար պայմաններով, որոնցով դրանք առաջարկվել են բաժնետերերին: Երրորդ անձանց կողմից բաժնետոմսերի ձեռքբերման առաջարկությանը համաձայնություն տալու կամ չտալու վերաբերյալ Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովը պետք է կայացնի երրորդ անձի կողմից բաժնետոմսերի գնման վերաբերյալ դիմումի ներկայացման պահից 30 /երեսուն/ օրվա ընթացքում, եթե այդ անձը համապատասխանում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից և/կամ ՀՀ օրենսդրությամբ նշանակալից և/կամ այլ մասնակցություն ունեցող անձանց համար սահմանված չափանիշներին:

Եթե այլ բան չի բխում Բաժնետերերի պայմանագրից, Բանկի բաժնետերերի և երրորդ անձ ոչ բաժնետերերի միջև կնքված բաժնետոմսերի առուվաճառքի յուրաքանչյուր գործարք անվավեր է, եթե այդ գործարքի վերաբերյալ նախապես չի ընդունվել Ընդհանուր Ժողովի որոշում: Այդ գործարքների հետևանքով պատճառված վնասի համար Բանկը և մնացած բաժնետերերը, բացառությամբ այն բաժնետիրոջ, որը հանդիսանում է գործարքի կողմ, պատասխանատվություն չեն կրում:

Անվավեր գործարքների հետևանքով բաժնետոմսեր ձեռք բերած երրորդ անձը չի օգտվում այդ բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժին ստանալու և քվեարկության ժամանակ ձայնի իրավունքից:

3.8. Բանկի բաժնետոմսերն ենթակա չեն գրավադրման առանց Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ արտահայտված համաձայնության: Համապատասխան համաձայնության բացակայության դեպքում նման գործարքը համարվում է անվավեր: Սույն կետը խախտող բաժնետիրոջ նկատմամբ կարող են կիրառվել դրամական պատժամիջոցներ՝ Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ:

3.9. Բանկի կողմից իր բաժնետոմսերը զեղչելը, գնելը կամ հատուցմամբ այլ կերպ ձեռք բերելը արգելվում է, բացառությամբ օրենքով սահմանված դեպքերի: ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում բաժնետոմսերի հետգնումը պետք է իրականացվի համապատասխան պահանջի ներկայացման պահից հնարավորինս սեղմ ժամկետներում, սակայն ոչ ավել, քան 30 /երեսուն/ օրվա ընթացքում: Բաժնետոմսերի հետգնումն իրականացնում է Բանկի Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր Տնօրենը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ համապատասխան գործարքը հանդիսանում է խոշոր

գործարք:

3.10. Բաժնետեր քաղաքացու մահվան կամ իրավաբանական անձի իրավահաջորդության դեպքում Բանկի բաժնետոմսերը անցնում են բաժնետեր քաղաքացու ժառանգներին կամ բաժնետեր իրավաբանական անձի իրավահաջորդներին կամ համայնքին /ժառանգների բացակայության դեպքում/՝ Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի համաձայնությամբ:

Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովի կողմից բաժնետոմսերի անցումը թույլատրող որոշում չընդունվելու դեպքում բաժնետոմսերն ենթակա են օտարման Կանոնադրության 3.7. կետով սահմանված կարգով, իսկ բաժնետոմսերի արժեքն ենթակա է սահմանման Բանկի Տնօրենների Խորհրդի կողմից՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

3.11. Բանկի բաժնետիրոջ բաժնետոմսերի կամ դրանց մի մասի նկատմամբ ցանկացած հիմքով բռնագանձում կարող է տարածվել միայն ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 109 հոդվածի 1-ին մասով սահմանված պահանջների պահպանմամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 4. ԲԱՆԿԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԸ, ԿԱՆՈՆԱԴՐԱԿԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՓՈՓՈԽՈՒՄԸ

4.1. Բանկի կանոնադրական հիմնադրամը (կանոնադրական կապիտալը) կազմում է *37.426.880.000 (երեսունյոթ միլիարդ չորս հարյուր քսանվեց միլիոն ութ հարյուր ութսուն հազար)* ՀՀ դրամ, որը բաժանված է թվով 116.959 (մեկ հարյուր տասնվեց հազար ինը հարյուր հիսունինը) հատ հասարակ անվանական բաժնետոմսերի, յուրաքանչյուրը՝ 320.000 (երեք հարյուր քսան հազար) ՀՀ դրամ անվանական արժեքով: Բանկի կանոնադրական կապիտալն ամբողջությամբ համալրված է ՀՀ դրամով:

4.2. Մեկ հասարակ անվանական բաժնետոմսը բաժնետիրոջը տալիս է մեկ ձայնի իրավունք: Հասարակ անվանական բաժնետոմսի ձևը սահմանված է ոչ փաստաթղթային:

4.3. Կանոնադրական կապիտալում ներդրումները կատարվում են ՀՀ պաշտոնապես շրջանառության մեջ գտնվող դրամով:

4.4. Յուրաքանչյուր բաժնետեր կամ փոխկապակցված անձ, որոնք մեկ կամ մի քանի գործարքների հետևանքով ցանկանում են ձեռք բերել նշանակալից կամ այլ մասնակցություն, պարտավոր են օրենքով սահմանված կարգով մինչև տվյալ մասնակցությունը ձեռք բերելը դիմել ՀՀ կենտրոնական Բանկ՝ վերջինիս նախնական համաձայնությունը ստանալու համար:

4.5. Բանկը կարող է Կանոնադրական կապիտալն ավելացնել այն դեպքում, երբ թողարկված բոլոր բաժնետոմսերն իրենց անվանական արժեքով լրիվ վճարված են: Կանոնադրական կապիտալն ավելացվում է լրացուցիչ բաժնետոմսերի տեղաբաշխման կամ բաժնետոմսերի անվանական արժեքի մեծացման միջոցով:

Բանկը, Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ, կարող է միաձուլել (կոնսոլիդացնել) տեղաբաշխված բաժնետոմսերը՝ մեծացնելով անվանական արժեքը կամ բաժանելով ավելի փոքր անվանական արժեքի բաժնետոմսերի:

4.6. Կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին որոշումը կարող է ընդունվել Ընդհանուր Ժողովի կողմից:

4.7. Կանոնադրական կապիտալի ավելացման մասին որոշումն ուժի մեջ է մտնում

Կանոնադրության մեջ փոփոխություններ կատարելու և ՀՀ կենտրոնական բանկում դրա գրանցման պահից:

4.8.Բանկի բաժնետերերի ռեեստրը վարում է ՀՀ կենտրոնական դեպոզիտարիան:

4.9.Բաժնետոմսն անբաժանելի է: Այն դեպքում, երբ միևնույն բաժնետոմսը պատկանում է մի քանի անձանց, ապա նրանք բոլորը Բանկի նկատմամբ համարվում են մեկ բաժնետեր և կարող են իրենց իրավունքներն իրականացնել իրենցից որևէ մեկի կամ ընդհանուր ներկայացուցչի միջոցով:

4.10. Բաժնետոմսերը վճարելու պարտականությունից բաժնետիրոջն ազատել՝ ներառյալ Բանկի նկատմամբ պահանջների հաշվանցով, չի թույլատրվում:

ՀՈԴՎԱԾ 5. ԲԱՆԿԻ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄՆԵՐԸ, ՇԱՀՈՒՅԹԸ ԵՎ ԴՐԱ ԲԱՇԽՈՒՄԸ

5.1. Բանկում ստեղծվում է պահուստային հիմնադրամ փաստացի համալրված կանոնադրական կապիտալի 15 %-ի /տասնհինգ տոկոսի/ չափով:

5.2. Պահուստային հիմնադրամը ձևավորվում է Բանկի շահույթից՝ մինչև սահմանված չափերին հասնելը: Պահուստային հիմնադրամին հատկացումները կատարվում են տարեկան մաքուր շահույթից՝ նվազագույնը 5%-ի /հինգ տոկոսի/ չափով:

5.3.Պահուստային հիմնադրամն օգտագործվում է միայն Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ՝ Բանկի կորուստները ծածկելու, ինչպես նաև Բանկի կողմից թողարկված պարտատոմսերը մարելու համար, եթե Բանկի շահույթը և այլ միջոցները դրա համար չեն բավարարում:

5.4.Բանկն իրավական ակտերով սահմանված կարգով ստեղծում է ներդրումային արժեթղթերում ներդրումների հնարավոր կորուստների պահուստ, վարկերի և դեբիտորական պարտքերի հնարավոր կորուստների պահուստ, ինչպես նաև ՀՀ օրենքներով, իրավական ակտերով նախատեսված պարտադիր այլ պահուստներ:

5.5.Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ կարող են ստեղծվել նաև այլ պահուստներ /ֆոնդեր/, որոնք նպատակ ունեն նպաստելու Բանկի տնտեսական զարգացմանը և Բանկի աշխատողների սոցիալ-տնտեսական պահանջմունքների բավարարմանը:

5.6. Այլ պահուստների /ֆոնդերի/ ձևավորումն ու օգտագործումը, դրանց հատկացումների կարգը և չափերն որոշվում են Բանկի Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ:

5.7.Բանկը կանոնադրական կապիտալի չափի փոփոխման դեպքում ՀՀ կենտրոնական բանկում բացում է կուտակային հաշիվ, որում գտնվող դրամական միջոցները Բանկը չի կարող տիրապետել, տնօրինել և օգտագործել՝ մինչև օրենքով սահմանված կարգով ՀՀ կենտրոնական Բանկում դրա հետ կապված փոփոխությունները գրանցելը: Բանկը կանոնադրական կապիտալի չափի փոփոխման դեպքում այլ բանկերում չի կարող կուտակային հաշիվ բացել:

5.8. Իր գործունեության արդյունքում Բանկի ստացած շահույթն ենթակա է հարկման ՀՀ օրենսդրության համաձայն:

5.9. Պահուստային հիմնադրամ և այլ հիմնադրամներ կատարվող փոխանցումներից ու բյուջետային հատկացումներից հետո մնացած շահույթը (զուտ շահույթը) մնում է Բանկի տրամադրության տակ:

5.10. Շահութաբաժինները վճարվում են Բանկի զուտ շահույթից կատարվող մասհանումների հաշվին: Բանկն իրավունք ունի որոշում ընդունելու (հայտարարելու) իր

բաժնետերերին եռամսյակային, կիսամյակային կամ տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին: Ընդ որում՝ տարեկան շահութաբաժինը Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ կարող է վճարվել բացառապես տարեկան արդյունքներով: Շահութաբաժինը վճարվում է դրամով: Բաժնետերերին իրենց բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժինների վճարումները Բանկի կողմից չեն երաշխավորվում:

5.11. Բանկի Ընդհանուր Ժողովն իրավունք ունի որոշում ընդունել բաժնետոմսերի դիմաց շահութաբաժիններ չվճարելու վերաբերյալ:

5.12. Բանկն իրավունք չունի որոշում ընդունել տեղաբաշխված բաժնետոմսերի շահութաբաժինների վճարման մասին, եթե լրիվ չի վճարվել Կանոնադրական կապիտալը:

5.13. Բանկի բաժնետերերին շահութաբաժիններ բաշխելն արգելվում է, եթե դրանք բաշխելու պահին Բանկի կրած կորուստները (վնասները) հավասար են կամ գերազանցում են այդ պահին Բանկում առկա չբաշխված զուտ շահույթի գումարը: Բանկն իրավունք չունի շահութաբաժիններ հայտարարել և վճարել, եթե Բանկի զուտ ակտիվների արժեքը պակաս է նրա կանոնադրական կապիտալից կամ շահութաբաժիններ վճարելու արդյունքում կպակասի դրա չափից:

ՀՈԴՎԱԾ 6. ԲԱՆԿԻ ԳՈՒՅՔԸ

6.1. Բանկը հանդիսանում է սեփականատեր՝

6.1.1. այն գույքի, ներառյալ դրամական միջոցների, որոնք Բանկի հիմնադիրները, բաժնետերերը որպես բաժնետոմսերի դիմաց վճարումներ, կամ այլ պայմանավորվածությամբ հանձնել են Բանկին,

6.1.2. Բանկի կողմից իրականացվող գործունեությունից ստացված եկամուտների՝ ներառյալ և չսահմանափակելով ներդրումային արժեթղթերով կատարված գործարքներից,

6.1.3. չբաշխված շահույթի,

6.1.4. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ձեռք բերված գույքի և ակտիվների:

6.2.Բանկի սեփականության ներքո կարող է գտնվել ցանկացած գույք՝ բացառությամբ գույքի առանձին տեսակների, որոնք ՀՀ օրենսդրությանը համապատասխան չեն կարող պատկանել Բանկին:

6.3. Բանկի՝ իր գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունք ձեռք բերելու, իրավունքը դադարելու, այդ գույքը տիրապետելու, օգտագործելու և տնօրինելու առանձնահատկությունները, սահմանվում են ՀՀ օրենսդրությամբ:

ՀՈԴՎԱԾ 7. ԲԱՆԿԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԸ

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝

- Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը՝ Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը.
- Տնօրենների Խորհուրդը.
- Տնօրինությունը և Գլխավոր տնօրենը – Տնօրինության Նախագահը:

7.1. ԲԱԺՆԵՏԵՐԵՐԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎԸ

7.1.1. Բաժնետերերի Ընդհանուր Ժողովը (այսուհետև՝ Ընդհանուր Ժողով) հանդիսանում է Բանկի կառավարման բարձրագույն մարմինը:

7.1.2. Ընդհանուր Ժողովը կազմված է Բանկի բոլոր բաժնետերերի կամ նրանց կողմից նշանակված և նրանց լիազորություններով գործող ներկայացուցիչներից: Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեն՝

ա) Բանկի հասարակ (սովորական) բաժնետոմսերի սեփականատեր հանդիսացող բաժնետերերը՝ իրենց պատկանող ձայների քանակով, ինչպես նաև անվանատերերը, եթե նրանք ներկայացնում են իրենց կողմից ներկայացվող Բանկի բաժնետերերի անվանումները և նրանց պատկանող բաժնետոմսերի քանակը հիմնավորող փաստաթղթեր,

բ) Բանկի մասնակից չհանդիսացող Տնօրենների Խորհրդի անդամները, Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր տնօրենը և Բանկի Տնօրինության անդամները՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով,

գ) Բանկի ներքին աուդիտի ղեկավարը՝ որպես դիտորդ,

դ) Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը՝ որպես դիտորդ (եթե նրա եզրակացությունն առկա է գումարվող Ընդհանուր Ժողովի օրակարգի հարցերում),

ե) ՀՀ Կենտրոնական բանկի ներկայացուցիչները՝ որպես դիտորդ,

զ) բաժնետիրոջ կամ բաժնետերերի կողմից հրավիրված մասնագետները, խորհդատուներն ու փորձագետները՝ խորհրդատվական ձայնի իրավունքով՝ միայն իրենց մասնագիտական կամ փորձագիտական գիտելիքներ պահանջող հարցերի քննարկման ժամանակ:

7.1.3. Ընդհանուր Ժողովի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

ա) Կանոնադրության, Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կանոնակարգերի հաստատումը, դրանց փոփոխություններն ու լրացումները և/կամ նոր խմբագրությամբ հաստատումները,

բ) Բանկի վերակազմակերպումը,

գ) Բանկի լուծարումը,

դ) լուծարման հանձնաժողովի նշանակումը, ամփոփ, միջանկյալ և լուծարման հաշվեկշիռների հաստատումը,

ե) Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմի հաստատումը, դրա անդամների ընտրությունը և նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը: Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմի հաստատման և դրա անդամների ընտրության մասին որոշումներն ընդունվում են բացառապես Տարեկան Ընդհանուր Ժողովներում: Տնօրենների Խորհրդի անդամների ընտրության հարցն արտահերթ Ընդհանուր Ժողովում կարող է քննարկվել, եթե վերջինս որոշում է ընդունել Տնօրենների Խորհրդի կամ նրա առանձին անդամների լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին,

զ) հայտարարված բաժնետոմսերի ծավալի առավելագույն չափի սահմանումը, բաժնետոմսերի տեղաբաշխումը, բաժնետոմսերից բխող իրավունքների փոփոխությունը, բաժնետոմսերի փոխանցումների սահմանափակումները, ինչպես նաև Բանկի Կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում՝ Կանոնադրական կապիտալի

փոփոխությունը Բանկի աշխատակիցներին որպես խրախուսում Բանկի բաժնետոմսերի տրամադրմամբ,

է) Տնօրենների Խորհրդի ներկայացմամբ Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի հաստատումը,

ը) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների, շահույթների և վնասների հաստատումը, տարեկան շահութաբաժինների վճարման մասին որոշման ընդունումը և տարեկան շահութաբաժինների չափի հաստատումը,

թ) Ընդհանուր Ժողովի վարման կարգի հաստատումը, հաշվիչ հանձնաժողովի ձևավորումը կամ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված դեպքում՝ հաշվիչ հանձնաժողովի գործառնույթներն իրականացնող անձի նշանակումը,

ժ) բաժնետոմսերի համախմբումը (կոնսոլիդացիան), բաժանումը,

ժա) դուստր և կախյալ ընկերությունների ստեղծումը, այդ ընկերություններին մասնակցությունը,

ժբ) առևտրային կազմակերպությունների, միությունների հիմնադրումը և այդ կազմակերպություններում, միություններում մասնակցությունը,

ժգ) Տնօրենների խորհրդի նախագահի և անդամների հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության առավելագույն սահմանաչափերի սահմանումը,

ժդ) բաժնետոմսերի ձեռքբերման նախապատվության իրավունքը չկիրառելու մասին որոշման ընդունումը,

ժե) Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,

ժզ) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,

ժէ) հաստատված օրակարգի շրջանակում օրենքով նախատեսված այլ հարցեր:

Սույն կետով նախատեսված բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Ընդհանուր Ժողովի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Տնօրենների Խորհրդին, Տնօրինությանը կամ Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենին կամ այլ անձի, բացառությամբ սույն կետի առաջին մասի «ժա-ժգ» կետերում թվարկված հարցերի, որոնցով որոշումների ընդունումը Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ կարող է փոխանցվել Տնօրենների Խորհրդին:

7.1.4. Ընդհանուր Ժողովն իրավասու է (քվորում ունի), եթե Ընդհանուր Ժողովի մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Բանկի բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկվող բաժնետոմսերի 50-ից /հիսունից/ ավելի տոկոսին:

Քվորումի բացակայության դեպքում հայտարարվում է նոր Ընդհանուր Ժողովի գումարման ամսաթիվը: Տվյալ դեպքում օրակարգի փոփոխություն չի թույլատրվում:

Չկայացած Ընդհանուր Ժողովի փոխարեն գումարվող նոր ժողովը իրավասու է, եթե մասնակիցների գրանցման ավարտի պահին գրանցվել են Բանկի բաժնետերերը (նրանց ներկայացուցիչները), որոնք համատեղ տիրապետում են տեղաբաշխված քվեարկվող բաժնետոմսերի 30-ից /երեսունից/ ավելի տոկոսին:

Բանկի բաժնետերերի ծանուցումը նոր Ընդհանուր Ժողովի գումարման մասին կատարվում է ժողովի գումարման ամսաթվից առնվազն 10 /տասն/ օր շուտ:

7.1.5. Կանոնադրության 7.1.3. կետի առաջին մասում թվարկված հարցերի վերաբերյալ Ընդհանուր Ժողովում որոշումներն ընդունվում են քվեարկող բաժնետերերի ընդհանուր ձայների 3/4-ով /երեք քառորդով/:

7.1.6. Ընդհանուր Ժողովն իրավունք չունի փոփոխել Ժողովի օրակարգը, ինչպես նաև որոշումներ ընդունել օրակարգում չընդգրկված հարցերի վերաբերյալ:

7.1.7. Ընդհանուր Ժողովի կողմից ընդունված որոշումների մասին տեղեկությունները, ինչպես նաև քվեարկության արդյունքները Բանկի բաժնետերերին հաղորդվում են այդ որոշումներն ընդունելու պահից 45 /քառասունհինգ/ օրվա ընթացքում:

7.1.8. Ընդհանուր Ժողովը կարող է գումարվել հեռակա կարգով քվեարկությամբ (հարցման միջոցով), բացառությամբ 7.1.3. կետի առաջին մասի «բ», «գ» և «ը» ենթակետերում նշված հարցերի: Տարեկան Ընդհանուր Ժողովը չի կարող անցկացվել հեռակա կարգով քվեարկության (հարցման) միջոցով:

Ընդ որում, Ընդհանուր Ժողովի որոշումները կարող են ընդունվել այնպիսի նիստով, որի ժամանակ Ընդհանուր Ժողովի մասնակիցները կարող են հաղորդակցվել միմյանց հետ հեռախոսային, հեռուստակապի, էլեկտրոնային կամ այլ կապի/համակարգի միջոցով՝ իրական ժամանակի ռեժիմում, կամ հեռակա /հարցման/ եղանակով՝ քվեաթերթիկի օգտագործմամբ՝ փոստային կամ էլեկտրոնային կամ ֆաքսիմիլային կապի կամ ավտոմատացված էլեկտրոնային համակարգի միջոցով:

Իրական ժամանակի ռեժիմում անցկացվող Ժողովի նիստը հեռակա (հարցման) կարգով անցկացված նիստ չի համարվում:

7.1.9. Հեռակա կարգով քվեարկությամբ ընդունված Ընդհանուր Ժողովի որոշումն օրինական ուժ ունի, եթե քվեարկությանը մասնակցել են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկող բաժնետոմսերի սեփականատերերի կեսից ավելին, բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում:

7.1.10.Հեռակա կարգով քվեարկությունը կատարվում է Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված քվեաթերթիկների օգտագործմամբ: Հեռակա կարգով քվեարկության ժամանակ քվեաթերթիկները պետք է տրամադրվեն բաժնետերերին՝ լրացրած քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունելն ավարտելու պահից առնվազն 35 /երեսունհինգ/ օր շուտ:

Քվեաթերթիկների տրամադրվումը Բաժնետերերին իրականացվում է անձամբ հանձնելով կամ պատվիրված նամակներ կամ դրանք Խորհրդի կողմից ընտրված կապով ուղարկելու միջոցով:

Հեռակա կարգով Ընդհանուր Ժողով գումարելիս, բաժնետերերին քվեաթերթիկների և ժողովի օրակարգի հետ մեկտեղ առաքվում են ՀՀ օրեսդրությամբ նախատեսված նյութերը և տեղեկությունները:

7.1.11. Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմվում է Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանված տարվա, ամսվա, ամսաթվի դրությամբ՝ Բանկի բաժնետերերի ռեեստրի տվյալների հիման վրա: Ցուցակը պետք է պարունակի ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող տվյալները: Ցուցակի կազմման օրն Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը տրամադրվում է Բանկի Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր տնօրենին, որը պարտավոր է Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում գրանցված յուրաքանչյուր բաժնետիրոջ

պահանջով այն տրամադրել վերջինիս՝ տեղում ծանոթանալու համար: Բաժնետերերի համատեղ ներկայությամբ նիստի միջոցով Ընդհանուր Ժողովի անցկացման ժամանակ մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը տեղադրվում է նիստի անցկացման վայրում: Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում գրանցված յուրաքանչյուր բաժնետիրոջ գրավոր պահանջով ցուցակը ստացած Բանկի Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր տնօրենը պարտավոր է առավելագույնը 2 /երկու/ աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմել և նրան տրամադրել տեղեկանք՝ Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակում վերջինիս ընդգրկման մասին:

Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը չի կարող սահմանվել ավելի վաղ, քան Ընդհանուր Ժողով գումարելու մասին որոշման ընդունումը, և ավելի ուշ, քան Ընդհանուր Ժողովի գումարումից 45 /քառասունհինգ/ օր առաջ:

Եթե Ընդհանուր Ժողովը գումարվում է հեռակա քվեարկությամբ, ապա դրան մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակը կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը սահմանվում են Ընդհանուր Ժողովի գումարման (լրացված քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունելն ավարտելու) ամսաթվից առնվազն 35 /երեսունհինգ/ օր շուտ:

Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակում փոփոխություններ կարող են կատարվել միայն ցուցակը կազմելու ընթացքում թույլ տրված սխալներն ուղղելու կամ դրանում չընդգրկված Բանկի բաժնետերերի խախտված իրավունքները և օրինական շահերը վերականգնելու նպատակով:

7.1.12. Ընդհանուր Ժողովի գումարման մասին իր բաժնետերերին գրավոր ծանուցում է ուղարկում ժողովի գումարման օրվանից առնվազն 15 /տասնհինգ/ օր առաջ՝ պատվիրված նամակով կամ անձամբ հանձնելու կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից ընտրված կապի միջոցով այն ուղարկելու եղանակով: Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի մասին ծանուցումը պետք է նաև հրապարակվի մամուլում և ինտերնետում՝ Բանկի կայքէջում:

Ընդհանուր Ժողովի անցկացման մասին ծանուցում է ՀՀ կենտրոնական բանկին՝ դրա անցկացումից ոչ ուշ, քան 15 /տասնհինգ/ օր առաջ:

7.1.13. Բանկի բաժնետերը (բաժնետերերը), որը (որոնք) բաժնետոմսերի առնվազն 2 /երկու/ տոկոսի սեփականատեր է (են) հանդիսանում, Բանկի ֆինանսական տարվա ավարտից հետո 30 /երեսուն/ օրվա ընթացքում իրավունք ունի (ունեն) երկուսից ոչ ավել առաջարկություններ ներկայացնել Տարեկան Ընդհանուր Ժողովի օրակարգի վերաբերյալ, ինչպես նաև առաջարկել Տնօրենների Խորհրդի անդամության թեկնածուներ:

Ընդհանուր Ժողովի օրակարգի վերաբերյալ առաջարկությունները ներկայացվում են գրավոր՝ նշելով հարցի առաջադրման հիմքերը, հարցը մտցնող բաժնետիրոջ անվանումը, նրան պատկանող բաժնետոմսերի քանակը և առաջարկության հեղինակի ստորագրությունը կամ դրա ֆաքսիմիլային վերարտադրությունը:

Տնօրենների Խորհուրդը պարտավոր է քննարկել ներկայացված առաջարկները և որոշում ընդունել՝ դրանք Տարեկան Ընդհանուր Ժողովում կամ թեկնածուների ցանկում ընդգրկելու կամ ընդգրկելը մերժելու մասին սույն կետով նշված ժամկետը լրանալուց 15 /տասնհինգ/ օրվա ընթացքում:

7.1.14. Ընդհանուր Ժողովը գումարվում է Բանկի հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից հետո 4 /չորս/ ամսվա ընթացքում: Տարեկան Ընդհանուր Ժողովից բացի գումարվող Ընդհանուր Ժողովները համարվում են արտահերթ:

Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովներ կարող են գումարվել ցանկացած ժամանակ Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ՝ սեփական նախաձեռնությամբ, Տնօրինության, Տնօրինության Նախագահի - Գլխավոր տնօրենի, Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի կամ պահանջը ներկայացնելու դրությամբ Բանկի առնվազն 10 /տասը/ տոկոս բաժնետոմսերի սեփականատեր բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) պահանջով:

7.1.15. Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի գումարման մասին ներկայացրած պահանջի առկայության դեպքում Տնօրենների Խորհուրդը պետք է Արտահերթ Ընդհանուր Ժողով գումարի՝ պահանջը ներկայացնելու պահից 45 /քառասունհինգ/ օրվա ընթացքում:

7.1.16. Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովի գումարման կամ գումարումը մերժելու մասին Տնօրենների Խորհրդի որոշումը պետք է ընդունվի դրա պահանջը ներկայացնելու ամսաթվից՝ 10/տասն/ օր ժամկետում:

7.1.17. Բանկի բաժնետերերն Ընդհանուր Ժողովում մասնակցելու իրենց իրավունքը կարող են իրականացնել անձամբ կամ լիազորված ներկայացուցչի միջոցով: Բաժնետիրոջ ներկայացուցիչը կարող է Ընդհանուր Ժողովին մասնակցել միայն օրենքով սահմանված կարգով՝ լիազորագրի առկայության դեպքում:

7.1.18. Ընդհանուր ժողովում քվեարկությունը կատարվում է Կանոնադրության 4.2 կետի համաձայն:

7.1.19. Ընդհանուր Ժողովի արձանագրությունը կազմվում է թղթային և/կամ էլեկտրոնային եղանակով, Ժողովի ավարտից հետո 5 /հինգ/ օրվա ընթացքում, 2 /երկու/ օրինակից, որոնք ստորագրվում/հաստատվում են Ընդհանուր Ժողովի նախագահի և քարտուղարի կողմից: Ընդ որում, Ընդհանուր Ժողովի նախագահի և քարտուղարի, ինչպես նաև Բաժնետերերի ստորագրությունները արձանագրությունների /անհրաժեշտության դեպքում/, քվեաթերթիկների և այլ նյութերի վրա կարող են դրվել էլեկտրոնային եղանակով:

7.1.20. Ընդհանուր Ժողովի որոշումներն իրավաբանական ուժ կունենան, եթե պահպանվել են ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Բանկի ներքին իրավական ակտերով և Բաժնետերերի պայմանագրով նախատեսված պահանջները:

7.2. ԲԱՆԿԻ ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴԸ

7.2.1. Տնօրենների Խորհուրդն իրականացնում է Բանկի գործունեության ընդհանուր ղեկավարումը՝ օրենքով խորհրդի իրավասությանը վերապահված հարցերի սահմաններում, ինչպես նաև ապահովում է բաժնետերերի կողմից ներդրումների արժեքի առավելագույն ավելացումը (բաժնետոմսերի շուկայական գնի ավելացումը) և Բանկի այլ շահագրգիռ անձանց օրինական շահերի և իրավունքների պաշտպանությունը: Այդուհետ Տնօրենների խորհուրդն իր գործունեության ընթացքում ներկայացնում, պաշտպանում և ուղղորդվում է բաժնետերերի ու շահագրգիռ անձանց (բոլոր անձինք, որոնք իրենց ներդրումով՝ մարդկային, մասնագիտական, փողային, այլ, աջակցում են բանկի երկարաժամկետ առաջընթացին և մրցակցությանը, այդ թվում՝ բանկի ներդրողները,

ավանդատուների վարկատուները, աշխատակիցները և այլն) շահերով, ինչպես նաև պետք է միջոցներ ձեռնարկի ապահովելու համար Բանկի ներքին հսկողության գործուն և արդյունավետ համակարգի ներդնումը՝ սահմանելով ռիսկերի կառավարման ու ռիսկի ախորժակին վերաբերող հիմնական ելակետային դրույթները:

7.2.2. Տնօրենների Խորհրդի իրավասությանն են պատկանում հետևյալ հարցերը՝

ա) Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունների որոշումը, ներառյալ՝ Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի հաստատումը,

բ) Ընդհանուր Ժողովի Տարեկան և Արտահերթ նիստերի գումարումը, օրակարգի հաստատումը, ինչպես նաև դրանց գումարման և անցկացման կազմակերպման հետ կապված՝ նախապատրաստական աշխատանքների իրականացման ապահովումը,

գ) Բանկի Տնօրինության անդամների և Տնօրինության Նախագահի - Գլխավոր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի նշանակումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության պայմանների հաստատումը,

դ) Բանկում ներքին հսկողության ստանդարտների սահմանումը, Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ձևավորումը, նշված ստորաբաժանման գործունեությունը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերի և տարեկան աշխատանքային ծրագրի հաստատումը, ներքին աուդիտի աշխատակիցների ներքին կարգապահական պատասխանատվության միջոցների կիրառումը, նրանց լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցումը և վարձատրության պայմանների հաստատումը,

ե) Բանկի տարեկան բյուջեի (այդ թվում՝ տարեկան ծախսերի նախահաշվի ու կատարողականի) հաստատումը,

զ) Բանկի ներքին վարչակազմակերպական կառուցվածքի հաստատումը,

է) Բանկի բաժնետոմսերի շուկայական գնի սահմանումը,

ը) միջանկյալ (եռամսյակային և կիսամյակային) շահութաբաժինների վճարման, շահութաբաժնի չափի և դրա վճարման ձևի մասին որոշման ընդունումը, ինչպես նաև շահութաբաժինների վճարման վերաբերյալ Ընդհանուր Ժողովին առաջարկությունների ներկայացումը, այդ թվում՝ շահութաբաժինների յուրաքանչյուր վճարման համար շահութաբաժիններ ստանալու իրավունք ունեցող Բանկի բաժնետերերի ցուցակի կազմումը, որում պետք է ընդգրկվեն Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք ընդգրկվել են Բանկի բաժնետերերի ռեեստրում՝ Տարեկան Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ,

թ) Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունների նախնական հաստատումը և Ընդհանուր Ժողովին ներկայացումը,

ժ) Ընդհանուր Ժողովի հաստատմանը Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի ներկայացումը,

ժա) Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձին վճարման չափի սահմանումը,

ժբ) Բանկում իրականացված աուդիտորական կամ այլ ստուգումների արդյունքում անհրաժեշտության դեպքում բացահայտված թերությունների վերացմանն ուղղված միջոցառումների նախաձեռնումն ու դրանց իրականացման վերահսկումը,

ժգ) Բանկի կողմից ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված ֆինանսական գործառնությունների իրականացման կարգը սահմանող ներքին իրավական ակտերի ընդունումը,

ժդ) Բանկի տարածքային և ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների կանոնադրությունների հաստատումը, Բանկի ինքնուրույն կառուցվածքային ստորաբաժանումների միջև գործառութային պարտականությունների բաշխումը,

ժե) Կանոնադրության 7.1.3 կետի առաջին մասի «բ», «ժա-ժգ» ենթակետերով նախատեսված հարցերի ներկայացումն Ընդհանուր Ժողովի քննարկմանը,

ժզ) Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը,

ժէ) Բանկի պահուստային և այլ հիմնադրամների օգտագործումը,

ժը) Բանկի մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծումը և լուծարումը,

ժթ) Բանկի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու նպատակով կիրառվող սկզբունքների, հիմունքների, եղանակների, կանոնների, ձևերի և կարգերի սահմանումը,

ի) Բանկի գույքի օտարման և ձեռքբերման հետ կապված խոշոր գործարքների կնքման վերաբերյալ որոշման ընդունումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,

իա) շահագրգռվածության առկայության դեպքում գործարքների կնքումը՝ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և դեպքերում,

իբ) Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող վարկերի տրամադրման հաստատումը,

իգ) Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից գույքի կամ այլ ակտիվների ձեռքբերման կամ վաճառքի գործարքների, ներառյալ փոխկապակցված գործարքները, կնքման հաստատումը,

իդ) Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից իրականացվող ներդրումների, ներառյալ փոխկապակցված ներդրումների, հաստատումը,

իե) Ընդհանուր Ժողովի կողմից որոշված սահմանաչափերի ներքո Տնօրենների խորհրդի նախագահի և անդամների հիմնական/լրացուցիչ վարձատրության չափի սահմանումը, ընդ որում նշված սահմանաչափերը սահմանված չլինելու դեպքում, Տնօրենների Խորհուրդն ինքնուրույն է որոշում Տնօրենների Խորհրդի նախագահի և անդամների վարձատրության պայմանները/չափերը.

իզ) Տնօրենների Խորհրդի կազմից ստեղծել Տնօրենների Խորհրդին կից հանձնաժողովներ/կոմիտեներ, հաստատել դրանց գործունեությունը կանոնակարգող ակտերը, նշանակել Տնօրենների խորհրդի քարտուղար.

իէ) Կանոնադրությունը, Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կանոնակարգերը, դրանց փոփոխությունները և լրացումները իր նախնական հավանությամբ Ընդհանուր ժողովի հաստատմանը ներկայացնելը,

իը) Կանոնադրական կապիտալում մասնակցության/բաժնետոմսերի տրամադրման միջոցով աշխատակիցների խրախուսման ծրագրի և/կամ այդ իրավահարաբերությունները կարգավորող Ներքին իրավական ակտերի հաստատումը/փոփոխությունը,

իթ) ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Ընդհանուր ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ հարցերով որոշումների ընդունումը:

Սույն կետի առաջին մասով նախատեսված բոլոր հարցերով որոշումների ընդունումը վերապահվում է Տնօրենների Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը և չի կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման այլ մարմինների կամ այլ անձանց: Տնօրենների Խորհրդին կից կոմիտեներին/հանձնաժողովներին տրված լիազորությունները չեն կարող որևէ կերպ նվազեցնել Տնօրենների Խորհրդի իրավասությունների ծավալն ու շրջանակը:

7.2.3. Տնօրենների Խորհրդի անդամների պաշտոնավարման ժամկետը սահմանվում է Ընդհանուր Ժողովի կողմից, որը չի կարող 5 /հինգ/ տարուց պակաս և 10 /տասը/ տարուց ավել լինել, միաժամանակ Տնօրենների Խորհրդի Նախագահն ու անդամներն ունեն վերընտրվելու իրավունք:

7.2.4. Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված բաժնետոմսերի 10 /տասն/ և ավելի տոկոսին, իրավունք ունեն ընդգրկվել Տնօրենների Խորհրդի կազմում կամ Տնօրենների Խորհրդի կազմում նշանակել իրենց ներկայացուցչին, որի իրականացման կարգն ու պայմանները սահմանվում է Տնօրենների խորհրդի և/ կամ Բաժնետերերի ժողովի կանոնակարգերով:

Բանկի այն բաժնետերերը, որոնք Ընդհանուր Ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու օրվա դրությամբ տիրապետում են Բանկի տեղաբաշխված քվեարկվող բաժնետոմսերի մինչև 10 /տասը/ տոկոսին, կարող են միավորվել և Բանկի տեղաբաշխված քվեարկվող բաժնետոմսերի 10 /տասն/ և ավելի տոկոսը համալրելու դեպքում՝ առանց Ընդհանուր Ժողովի կողմից ընտրության ընդգրկել իրենց ներկայացուցչին Տնօրենների Խորհրդի կազմում՝ բաժնետերերի խմբի ստեղծման համար օրենքի պահանջներին համապատասխանող պայմանագրի առկայության և այդ պայմանագրի վերաբերյալ Ընդհանուր Ժողովին տեղեկացնելու դեպքում:

Կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն իրենց շահերը ներկայացնող ներկայացուցչին ընդգրկելու Տնօրենների Խորհրդի կազմում: Սույն մասի կիրառման առումով Կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող մասնակից է համարվում Բանկի տեղաբաշխված քվեարկվող բաժնետոմսերի 10 /տասը/ տոկոսից պակասին տիրապետող այն բաժնետերը, որը չի կնքել սույն կետի երկրորդ մասում նշված պայմանագիրը:

Կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող յուրաքանչյուր բաժնետեր Բանկի ֆինանսական տարվա ավարտից հետո 30 /երեսուն/ օրվա ընթացքում իրավունք ունի Տնօրենների Խորհրդին առաջարկել Բանկի կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի շահերը ներկայացնող Տնօրենների Խորհրդի անդամության մեկ թեկնածու՝ կցելով նրա մասին օրենքով պահանջվող տեղեկատվությունը: Տնօրենների Խորհուրդը նշված տեղեկատվությունը ներկայացնում է Ընդհանուր Ժողովի բոլոր մասնակիցներին՝ Ընդհանուր Ժողովի կայացման, իսկ հեռակա կարգով քվեարկության դեպքում՝ լրացրած քվեաթերթիկները Բանկի կողմից ընդունելու համար սահմանված ժամկետի վերջին օրվանից առնվազն 35 /երեսունհինգ/ օր առաջ:

Առաջադրված թեկնածուները քվեարկվում են Տարեկան Ընդհանուր Ժողովում (կամ Արտահերթ Ընդհանուր Ժողովում՝ եթե վերջինս որոշում է ընդունել Տնօրենների Խորհրդի կամ Բանկի կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի շահերը ներկայացնող Տնօրենների Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին), ընդ որում, քվեարկությանը մասնակցում են միայն Ընդհանուր Ժողովի նիստին ներկա փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերը կամ նրանց ներկայացուցիչները, թեկուզև դրանց թիվը կազմի մեկ: Թեկնածուն ընտրված է համարվում, եթե նրա օգտին քվեարկել է ժողովին ներկա փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի տեղաբաշխված քվեարկվող բաժնետոմսերի ընդհանուր թվի 50-ից /հիսունից/ ավելի տոկոսը: Եթե թեկնածուներից ոչ մեկը չի ստանում ընտրվելու համար սույն մասով պահանջվող ձայների բավարար քանակ, ապա առավել ձայներ ստացած 2 /երկու/ թեկնածուները քվեարկվում են կրկին՝ մինչև նրանցից մեկը չստանա ընտրվելու համար պահանջվող ձայների բավարար քանակը: Ընտրված թեկնածուն Ընդհանուր Ժողովի ավարտից հետո անմիջապես ընդգրկվում է Տնօրենների Խորհրդի կազմում:

Տնօրենների Խորհրդի անդամի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման մասին որոշման ընդունման դեպքում, Տնօրենների Խորհրդի նոր անդամներն ընտրվում են Կանոնադրությամբ սահմանված ընդհանուր կարգով: Ընդ որում, եթե վաղաժամկետ դադարեցվել են Բանկի կանոնադրական կապիտալում փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի առաջարկությամբ ընտրված անդամի լիազորությունները, ապա նոր անդամը նույնպես ընտրվում է համապատասխանաբար փոքր մասնակցություն ունեցող բաժնետերերի կողմից առաջարկված անձանցից՝ Կանոնադրությամբ սահմանված կարգով:

7.2.5. Բանկի Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմը սահմանվում է Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ, բայց չի կարող 7 /յոթ/ հոգուց պակաս և 9 /ինը/ հոգուց ավելի լինել: Տնօրենների Խորհրդի անդամները (բացի Կանոնադրության 7.2.4 կետով սահմանված կարգով Տնօրենների Խորհրդի կազմում ընդգրկված անդամներից) ընտրվում են Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ՝ Կանոնադրության 7.1.3 կետի «ե» ենթակետի համաձայն:

Տնօրենների Խորհրդի անդամները պետք է համապատասխանեն բանկային օրենսդրությամբ և Տնօրենների խորհրդի կանոնակարգով սահմանված չափանիշներին:

Տնօրենների Խորհրդի անդամները վարձատրվում են:

7.2.6. Տնօրենների Խորհրդի նախագահն ընտրվում է Տնօրենների Խորհրդի անդամների կողմից, Տնօրենների Խորհրդի անդամների կազմից՝ Տնօրենների Խորհրդի անդամների ընդհանուր քանակի ձայների մեծամասնությամբ:

7.2.7. Տնօրենների Խորհրդի նախագահը՝

ա) կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդի աշխատանքները.

բ) գումարում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերը և նախագահում դրանք.

գ) կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերի արձանագրությունների վարումը.

դ) նախագահում է Ընդհանուր Ժողովում.

ե) կազմակերպում է Տնօրենների Խորհրդին կից կոմիտեների/հանձնաժողովների աշխատանքը.

զ) իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ, Ընդհանուր ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ լիազորություններ:

Տնօրենների Խորհրդի նախագահի բացակայության դեպքում նրա պարտականությունները Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ կատարում է Տնօրենների Խորհրդի անդամներից մեկը:

Տնօրենների Խորհրդի նախագահին վերապահված նիստերի իրականացման, կազմակերպման և անցկացման գործառույթները կարող են իրականացվել Տնօրենների Խորհրդի նախագահի հանձնարարությամբ՝ Տնօրենների Խորհրդի քարտուղարի կողմից:

7.2.8. Տնօրենների Խորհուրդն իր իրավասություններն առավել արդյունավետ և պատշաճ իրականացնելու նպատակով, կարող է.

- Տնօրենների Խորհրդի կազմում ընդգրկել Տնօրենների Խորհրդի անկախ անդամներ,
- Տնօրենների Խորհրդի անդամների կազմում առանձնացնել Բանկի կառավարման գործընթացում մշտական հսկողություն իրականացնող անդամ/ներ/ /Տնօրենների Խորհրդի Լիազոր անդամ/, որի կարգավիճակը և գործունեության պայմանները սահմանվում են Տնօրենների Խորհրդի որոշմամբ և նրա հետ կնքված պայմանագրով, ընդ որում նշված անդամի համար կիրառելի է Բանկի ղեկավարների/աշխատակիցների համար սահմանված արտոնությունները և երաշխիքները:

Տնօրենների Խորհրդի Լիազոր անդամի կողմից մշտական հսկողության իրականացումը Բանկի ընթացիկ գործունեությանը և կառավարմանը, չի սահմանափակում Բանկի իրավասու մարմինների և անձանց /ներառյալ՝ Տնօրենների Խորհրդի մյուս անդամների/ լիազորությունների շրջանակը, վերջիններիս որոշումների կայացման հնարավորությունը, այլ բացառապես ապահովում է նրանց և Տնօրենների Խորհրդի անմիջական կապը, Տնօրենների Խորհրդի համար Բանկի ամենօրյա գործունեության մասին արժանահավատ և անմիջական տեղեկացվածության հնարավորությունը:

7.2.9. Տնօրենների Խորհդի նիստերը գումարում է Տնօրենների Խորհրդի նախագահը՝ իր, Տնօրենների Խորհրդի անդամի, Տնօրինության Նախագահ - Գլխավոր տնօրենի (Տնօրինության), ներքին աուդիտի ղեկավարի, արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի, ՀՀ կենտրոնական բանկի Տնօրենների խորհրդի, ինչպես նաև Բանկի քվեարկվող բաժնետոմսերի 5 /հինգ/ կամ ավելի տոկոս ունեցող բաժնետիրոջ (բաժնետերերի) գրավոր պահանջով:

Տնօրենների Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են Կանոնադրությամբ և/կամ Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Տնօրենների Խորհրդի նիստերում՝ հարցերի քննարկման և դրանց վերաբերյալ քվեարկության միջոցով: Հերթական ֆինանսական տարվա ավարտից հետո հրավիրված առաջին նիստում, ինչպես նաև ըստ անհրաժեշտության՝ այլ նիստերում, քննարկվում են Բանկի գործունեության հիմնական ուղղությունները, ռազմավարությունը, ինչպես նաև, ըստ անհրաժեշտության՝ Բանկի կարգերը և այլ ներքին իրավական ակտերը: Տնօրենների Խորհրդի նիստ պետք է գումարվի Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի կողմից տրված հաշվետվությունը (նամակ ղեկավարությանը), ինչպես նաև Բանկի ներքին աուդիտի

արտահերթ հաշվետվությունը քննարկելու նպատակով՝ դրա կամ դրանց ներկայացումից 10 /տասը/ օրվա ընթացքում: Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման հերթական հաշվետվությունները, Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենի և գլխավոր հաշվապահի հաշվետվությունները Տնօրենների Խորհրդի կողմից քննարկվում են դրանց ներկայացմանը հաջորդող նիստերում:

Տնօրենների Խորհրդի նիստերը կարող են գումարվել և որոշումներն ընդունվել առկա կամ հեռակա կարգով, Բանկի կողմից ընդունելի կապի միջոցներով:

7.2.10. Տնօրենների Խորհուրդը համարվում է իրավասու (քվորում ունի), եթե նրա աշխատանքին մասնակցում է Տնօրենների Խորհրդի անդամների մեծամասնությունը:

Եթե Տնօրենների Խորհրդի անդամների քանակը նվազում է Ընդհանուր Ժողովի որոշման համաձայն սահմանված քանակական կազմի կեսից և/կամ օրենքով սահմանված նվազագույն քանակից, Բանկը պետք է Տնօրենների Խորհրդում թափուր մնացած տեղերը լրացնելու կամ Տնօրենների Խորհրդի քանակական կազմը նվազեցնելու նպատակով հրավիրի արտահերթ Ընդհանուր Ժողով, որի մասին որոշումը կայացնում է Տնօրենների Խորհուրդը՝ մնացած անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ:

7.2.11. Տնօրենների Խորհրդի որոշումներն ընդունվում են նիստին ներկա Տնօրենների Խորհրդի անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, եթե ՀՀ օրենսդրությամբ կամ Կանոնադրությամբ այլ բան չի պահանջվում: Քվեարկության ժամանակ Տնօրենների Խորհրդի անդամն ունի միայն մեկ ձայն:

7.2.12. Ձայնի և քվեարկության իրավունքի փոխանցումը Տնօրենների Խորհրդի մեկ անդամից մյուսին կամ այլ անձի չի թույլատրվում:

7.2.13. Տնօրենների Խորհրդի նիստերի բոլոր հարցերի քննարկումը կարող է տեղի ունենալ միայն Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենի պարտադիր մասնակցությամբ, բացառությամբ Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենի լիազորությունների վաղաժամկետ դադարեցման, ինչպես նաև նրա վարձատրության պայմանների հաստատման հարցերի: Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենը մասնակցում է Տնօրենների Խորհրդի նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

7.2.14. Տնօրենների Խորհուրդի նիստի հրավիրման ժամկետները և տեղը որոշում է Տնօրենների Խորհրդի նախագահը:

7.2.15. Տնօրենների Խորհրդի նախագահը Տնօրենների Խորհրդի հրավիրման տեղի և ժամկետի մասին առկա կապի միջոցներով տեղյակ է պահում Տնօրենների Խորհրդի անդամներին:

7.2.16. Եթե Տնօրենների Խորհրդի նախագահը գտնում է, որ բացառապես Տնօրենների Խորհրդի իրավասությանն ենթակա քննարկվելիք հարցի առնչությամբ Տնօրենների Խորհրդի անդամների համատեղ ներկայությամբ նիստի հրավիրման անհրաժեշտություն չկա, ապա այն քննարկվում է հեռակա կարգով:

7.2.17. Տնօրենների Խորհրդի նիստերը արձանագրվում են թղթային և/կամ էլեկտրոնային եղանակներով: Նիստի արձանագրությունը կազմվում է նիստի ավարտից հետո՝ 10-օրյա /տասնօրյա/ ժամկետում: Արձանագությունը պետք է պարունակի ՀՀ օրենսդրությամբ պահանջվող բոլոր տեղեկությունները:

Նիստի արձանագրությունը ստորագրում են նիստին մասնակցող բոլոր անդամները, որոնք և պատասխանատվություն են կրում արձանագրությունում առկա տեղեկությունների ճշտության և հավաստիության համար: Ընդ որում, Տնօրենների

Խորհրդի նախագահի, անդամների և քարտուղարի ստորագրությունները արձանագրությունների, քվեաթերթիկների, որոշումների և այլ նյութերի վրա կարող են դրվել էլեկտրոնային եղանակով:

Տնօրենների Խորհրդի նիստերը վարում է Տնօրենների Խորհրդի նախագահը, որը ստորագրում է նիստի որոշումները: Տնօրենների Խորհրդի նախագահը պատասխանատվություն է կրում որոշման մեջ առկա տեղեկությունների հավաստիության համար:

7.2.18. Տնօրենների Խորհրդի որոշումներն իրավաբանական ուժ կունենան, եթե պահպանվել են ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ, Բանկի ներքին իրավական ակտերով և Բաժնետերերի պայմանագրով նախատեսված պահանջները:

7.3. ԲԱՆԿԻ ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅՈՒՆԸ, ՏՆՕՐԻՆՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀ–ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԸ

7.3.1. Բանկի ընթացիկ գործունեության ղեկավարումն իրականացնում է Բանկի գործադիր մարմինը՝ Տնօրինությունն ու Տնօրինության Նախագահ-Գլխավոր տնօրենը /այսուհետ՝ Գլխավոր տնօրեն/:

7.3.2. Տնօրինության և Գլխավոր տնօրենի իրավասությանն են պատկանում Բանկի ընթացիկ գործունեության կառավարման բոլոր հարցերը, բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոնադրությամբ և/կամ Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի բացառիկ իրավասությանը վերապահված հարցերի:

7.3.3. Տնօրինության քանակական կազմը սահմանվում է Տնօրենների Խորհրդի կողմից:

7.3.4. Գլխավոր տնօրենին նշանակում է Տնօրենների Խորհուրդը: Տնօրինության անդամները նշանակվում են Տնօրենների Խորհրդի կողմից՝ Գլխավոր տնօրենի ներկայացմամբ:

7.3.5. Տնօրինության կազմի մեջ են մտնում Գլխավոր տնօրենը, Տնօրինության անդամները /այդ թվում՝ Գլխավոր տնօրենի տեղակալը և Գլխավոր հաշվապահը/: Նշված անձինք հանդիսանում են Բանկի ղեկավարներ և իրենց լիազորությունները կարող են իրականացնել միայն որակավորման ու մասնագիտական համապատասխանության վկայականի առկայության դեպքում: Առանց որակավորման և մասնագիտական համապատասխանության վկայականի Բանկի ղեկավար աշխատելու պայմաններն ու ժամկետները սահմանվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ ակտերով:

7.3.6. Տնօրինությունն իրականացնում է իր գործունեությունը նիստերի միջոցով, որոնք ենթակա են հրավիրման ամիսն առնվազն մեկ անգամ:

7.3.7. Տնօրինությունը գործում է ՀՀ օրենքների, Կանոնադրության, ինչպես նաև Տնօրենների Խորհրդի կողմից հաստատված Բանկի ներքին իրավական ակտերի հիման վրա, որոնք առավել մանրամասն սահմանում են Տնօրինության նիստերի հրավիրման ու անցկացման, որոշումների ընդունման կարգը:

7.3.8. Տնօրինության նիստն իրավազոր է, եթե դրան մասնակցում են Գլխավոր տնօրենը և Տնօրինության անդամների մեծամասնությունը: Տնօրինության կողմից որոշումներն ընդունվում են նիստին մասնակցող անդամների ձայների պարզ մեծամասնությամբ, բացառությամբ Տնօրինության գործունեությունը կանոնակարգող

ներքին իրավական ակտերով սահմանված դեպքերի: Ձայների հավասարության դեպքում Գլխավոր տնօրենի ձայնն որոշիչ է:

7.3.9. Գլխավոր տնօրենի, Տնօրինության անդամների իրավունքներն ու պարտականությունները սահմանվում են օրենքով, այլ իրավական ակտերով և Բանկի ու նրանցից յուրաքանչյուրի հետ կնքված պայմանագրով: Գլխավոր տնօրենի հետ Բանկի անունից պայմանագիրը ստորագրում է Տնօրենների Խորհրդի նախագահը կամ Տնօրենների Խորհրդի կողմից լիազորված Խորհրդի անդամը, իսկ Տնօրինության անդամների հետ Գլխավոր տնօրենը:

Գլխավոր տնօրենը, Տնօրինության անդամներն այլ կազմակերպություններում, անկախ դրանց բնույթից, կարող են պաշտոններ զբաղեցնել միայն Տնօրենների Խորհրդի համաձայնությամբ՝ անկախ նշված գործունեության դիմաց որևէ վարձատրություն ստանալու կամ չստանալու հանգամանքից:

7.3.10. Բանկի Տնօրինության իրավասության մեջ է մտնում.

ա) Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանը ներկայացվող Բանկի հեռանկարային զարգացման ծրագրի նախնական քննարկումն ու նախնական/պայմանական հաստատումը,

բ) Բաժնետերերի ժողովի և/կամ Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանն ենթակա Բանկի ներքին իրավական ակտերին նախնական հավանություն տալը, բացառությամբ Կանոնադրության, Բաժնետերերի ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի, կից կոմիտեների ու հանձնաժողովների, Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման գործունեությունը կանոնակարգող փաստաթղթերի,

գ) Բանկի կողմից մատուցվող ծառայությունների դիմաց միջնորդավճարների և սակագների սահմանումը,

դ) Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից ընդունված որոշումների ճիշտ և ժամանակին իրականացման ապահովումը,

ե) Բանկի ակտիվների և պասիվների կառավարման իրականացումը,

զ) Բանկի ընթացիկ, ամենօրյա գործունեությունը կանոնակարգող, օպերատիվ ղեկավարում պահանջող ու նկարագրողական բնույթ կրող ակտերի հաստատումը,

է) Բանկի հրապարակային պայմանագրերի օրինակելի ձևերի հաստատումը,

ը) Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող կամ Տնօրինության իրավասությանը վերապահված վարկավորման պայմանների շեղումով բանկային գործիքների տրամադրման հաստատումը,

թ) Բանկի կողմից ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող գույքի կամ այլ ակտիվների ձեռքբերման կամ վաճառքի գործարքների, ներառյալ՝ փոխկապակցված գործարքների կնքման հաստատումը,

ժ) Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված գումարը գերազանցող՝ Բանկի կողմից իրականացվող ներդրումների, ներառյալ փոխկապակցված ներդրումների, հաստատումը,

ի) Բանկի կողմից մասնաճյուղերի, ներկայացուցչությունների և հիմնարկների ստեղծման հարցի քննարկումն ու նախնական հավանություն տալը,

իա) Բանկի ներքին և արտաքին աուդիտորների կամ այլ մարմինների կողմից իրականացված ստուգումների արդյունքների քննարկումը և բացահայտված

թերությունների մասով Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանված միջոցառումների իրականացումը,

իբ) Տնօրենների Խորհրդի հաստատած Բանկի տարեկան ծախսերի նախահաշվի շրջանակներում՝ Բանկի աշխատատեղերի հաստատումը,

իգ) Բանկի ընթացիկ գործունեության հետ կապված այլ՝ Գլխավոր տնօրենի իրավասությանը չվերապահված այլ հարցերի լուծումը,

իդ) Բանկի ներկայացուցչությունների և մասնաճյուղերի ղեկավարների նշանակումը,

իե) իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

7.3.11. Բանկի Գլխավոր տնօրենը.

ա) տնօրինում է Բանկի գույքը, այդ թվում՝ ֆինանսական միջոցները, գործարքներ է կնքում Բանկի անունից, այդ թվում՝ տրամադրում է բանկային երաշխիքներ.

բ) ներկայացնում է Բանկն այլ անձանց հետ հարաբերություններում ՀՀ տարածքում և արտերկրում.

գ) գործում է առանց լիազորագրի և տալիս է լիազորագրեր.

դ) սահմանված կարգով կնքում է աշխատանքային և այլ պայմանագրեր.

ե) Տնօրենների Խորհրդի հաստամանն է ներկայացնում Տնօրինության կողմից հավանություն ստացած ներքին իրավական ակտերը.

զ) իր իրավասության սահմաններում արձակում է հրամաններ, սահմանում է աշխատակիցների պարտականությունները, տալիս է կատարման համար պարտադիր ցուցումներ, և վերահսկում է դրանց կատարումը.

է) սահմանված կարգով աշխատանքի է ընդունում և ազատում Բանկի աշխատակիցներին, բացառությամբ Ընդհանուր Ժողովի և Տնօրենների Խորհրդի կողմից նշանակվող անձանցից.

ը) Բանկի աշխատակիցների նկատմամբ կիրառում է խրախուսման և կարգապահական պատասխանատվության միջոցներ.

թ) կազմում, ստորագրում և պետական լիազորված մարմին է ներկայացնում ՀՀ օրենսդրությամբ և նորմատիվ իրավական այլ ակտերով սահմանված հաշվետվություններ, այդ թվում՝ ֆինանսական հաշվետվություններ.

ժ) ստորագրում է Տնօրինության նիստերի արձանագրություններն ու որոշումները.

ժա) բացում է բանկային հաշիվներ.

ժբ) կազմակերպում է Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի և Տնօրինության կողմից ընդունված որոշումների կատարումը, հաշվետու է Ընդհանուր Ժողովին, Տնօրենների Խորհրդին, Տնօրինությանը և իրավունք չունի Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի անդամների համար պարտադիր որոշումներ կայացնելու.

ժգ) իրականացնում է օրենքով կամ Կանոնադրությամբ Ընդհանուր Ժողովի, Տնօրենների Խորհրդի, ներքին վերահսկողության ծառայության իրավասությանը չվերապահված իրավազորությունները.

ժդ) իր բացակայության կամ պաշտոնեական պարտականությունների կատարման անհնարինության դեպքում, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ապահովում է Տնօրինության անդամներից մեկին Գլխավոր տնօրեն-Տնօրինության նախագահի ժամանակավոր պաշտոնակատար նշանակելու հարցը.

ժե) մինչև լուծարման հանձնաժողովի ձևավորումն իրականացնում է լուծարման

հանձնաժողովի լիազորությունները.

ժզ) իրականացնում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Բանկի ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ իրավասություններ:

7.3.12.Գլխավոր տնօրենը Տնօրենների Խորհրդին պարբերաբար, բայց ոչ պակաս, քան եռամսյակը մեկ անգամ, ներկայացնում Տնօրինության և իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ՝ Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանած կարգով: Նշված կարգով պետք է սահմանվեն առնվազն հաշվետվությունների ներկայացման պարբերականությունը, վերջիններիս ներկայացման կարգը և դրանցում ներառման ենթակա տեղեկությունների ցանկը:

ՀՈԴՎԱԾ 8. ՆԵՐՔԻՆ ԱՈՒԴԻՏԻ ՍՏՈՐԱԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

8.1. Բանկի ներքին աուդիտն իրականացնում է Բանկի ներքին աուդիտի ստորաբաժանման (այսուհետ՝ «Ներքին աուդիտ») ղեկավարը և անդամները, որոնք նշանակվում են Տնօրենների Խորհրդի կողմից: Ներքին աուդիտի անդամ չեն կարող լինել Բանկի կառավարման մարմինների անդամները, այլ ղեկավարներ ու աշխատակիցներ, ինչպես նաև գործադիր մարմնի անդամների հետ փոխկապակցված անձինք: Ներքին աուդիտի ղեկավարը և անդամները պարտավոր են պահպանել Բանկի աշխատակիցների համար սահմանված աշխատանքային կարգապահությունը:

8.2.Ներքին աուդիտը Տնօրենների Խորհրդի հաստատած կանոնակարգի համաձայն՝

ա) հսկողություն է իրականացնում Բանկի ընթացիկ գործունեության և գործառնական ռիսկերի նկատմամբ.

բ) հսկողություն է իրականացնում Գլխավոր տնօրենի, կառուցվածքային ստորաբաժանումների կողմից օրենքների, այլ իրավական ակտերի և Բանկի ներքին ակտերի, Գլխավոր տնօրենին տրված հանձնարարականների կատարման նկատմամբ.

գ) եզրակացություններ և առաջարկություններ է տալիս Տնօրենների Խորհրդի ներկայացրած, ինչպես նաև սեփական նախաձեռնությամբ առաջադրված հարցերի վերաբերյալ:

Ներքին աուդիտի իրավասություններին վերաբերող հարցերը չեն կարող փոխանցվել Բանկի կառավարման մարմինների կամ այլ անձանց լուծմանը:

Հերթական հաշվետվությունները ներկայացվում են Տնօրենների Խորհրդի կողմից սահմանված կարգով, որով պետք է սահմանվեն առնվազն հաշվետվությունների ներկայացման պարբերականությունը, վերջիններիս ներկայացման կարգը և դրանցում ներառման ենթակա տեղեկությունների ցանկը:

8.3. Ներքին աուդիտի ղեկավարը Տնօրենների Խորհրդի և Գլխավոր տնօրենի քննարկմանն է ներկայացնում հետևյալ հաշվետվությունները.

ա) հերթական՝ տարեկան ծրագրով սահմանված ստուգումների արդյունքների մասին.

բ) արտահերթ, եթե բացահայտվել են ներքին աուդիտի հիմնավորված կարծիքով էական խախտումներ, ընդ որում, եթե խախտումները հետևանք են Գլխավոր տնօրենի կամ Տնօրենների Խորհրդի գործողությունների կամ անգործության, ապա հաշվետվությունը ներկայացվում է անմիջապես Տնօրենների Խորհրդի նախագահին: Սույն ենթակետով նախատեսված դեպքերում հաշվետվությունները ներկայացվում են

խախտումը հայտնաբերելուց առավելագույնը 2 /երկու/ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

8.4.Ներքին աուդիտն օրենքների, այլ իրավական ակտերի խախտումներ բացահայտելու դեպքում պարտավոր է դրանք ներկայացնել Տնօրենների Խորհրդին՝ միաժամանակ առաջարկելով այդ խախտումների վերացման և ապագայում չկրկնման ուղղությամբ ձեռնարկվելիք միջոցառումներ:

ՀՈԴՎԱԾ 9. ՀԱՇՎԱՌՈՒՄԸ ԵՎ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ԲԱՆԿՈՒՄ

9.1. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» ՀՀ օրենքով գլխավոր հաշվապահի համար սահմանված իրավունքներն ու պարտականությունները Բանկում իրականացնում է Բանկի գլխավոր հաշվապահը (այսուհետ՝ «Գլխավոր հաշվապահ»), որը նշանակվում է Տնօրենների Խորհրդի կողմից՝ Գլխավոր տնօրենի ներկայացմամբ: Գլխավոր հաշվապահի իրավունքներն ու պարտականությունները չեն կարող փոխանցվել Ընդհանուր Ժողովին, Տնօրենների Խորհրդին, գործադիր մարմնի անդամներին, ներքին աուդիտի ստորաբաժանմանը կամ այլ անձի:

Գլխավոր հաշվապահն առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ Տնօրենների Խորհրդին և Գլխավոր տնօրենին է ներկայացնում ֆինանսական հաշվետվություն՝ Տնօրենների Խորհրդի հաստատած ձևով և բովանդակությամբ:

Գլխավոր հաշվապահը լրիվ նյութական պատասխանատվություն է կրում Բանկի հաշվապահական հաշվառման վարման, դրա վիճակի և հավաստիության, տարեկան հաշվետվության, ֆինանսական և վիճակագրական հաշվետվություններն օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված պետական կառավարման մարմիններին ժամանակին ներկայացնելու, ինչպես նաև Բանկի մասնակիցներին, պարտատերերին և մամուլի ու զանգվածային լրատվության մյուս միջոցներին Բանկի մասին տրամադրվող ֆինանսական տեղեկությունների հավաստիության համար՝ ՀՀ օրենսդրությանն, այլ իրավական ակտերին և Կանոնադրությանը համապատասխան:

9.2.Յուրաքանչյուր տարի Բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգման նպատակով Բանկը պետք է ներգրավի օրենքներով և այլ իրավական ակտերով սահմանված կարգով աուդիտորական ծառայությունների իրականացման իրավունք ունեցող անկախ աուդիտ իրականացնող անձի (այսուհետ՝ «Արտաքին աուդիտ»)՝ կնքելով նրա հետ համապատասխան պայմանագիր: Արտաքին աուդիտին ընտրում է Ընդհանուր Ժողովը՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով: Արտաքին աուդիտի ծառայությունների համար վճարվող գումարի չափը որոշում է Տնօրենների Խորհուրդը:

Բանկի ֆինանսատնտեսական գործունեության ստուգումն Արտաքին աուդիտի կողմից կարող է իրականացվել նաև Բանկի՝ քվեարկող բաժնետոմսերի առնվազն 5 /հինգ/ տոկոսի սեփականատեր մասնակիցների պահանջով: Այդ դեպքում Արտաքին աուդիտին ընտրում, նրա հետ պայմանագիր են կնքում և մատուցված ծառայությունների դիմաց վճարում են ստուգում պահանջող մասնակիցները, ընդ որում, նրանք կարող են Բանկից պահանջել իրենց կատարած ծախսերի հատուցում, եթե այդ ստուգումն Ընդհանուր Ժողովի որոշմամբ արդարացված է եղել Բանկի համար: Արտաքին աուդիտ ցանկացած ժամանակ կարող է հրավիրվել Տնօրենների Խորհրդի կողմից՝ Բանկի միջոցների հաշվին:

Բանկն Արտաքին աուդիտի հետ կնքվող պայմանագրում, բացի աուդիտորական եզրակացության կազմումից, պետք է նախատեսի նաև աուդիտորական հաշվետվության (նամակ Բանկի ղեկավարությանը) կազմում: Բանկն արտաքին աուդիտ իրականացնող անձի հետ կնքվող պայմանագրում պետք է նախատեսի նաև իր կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացվող հաշվետվությունների արժանահավատության ստուգում:

Բանկում աուդիտ իրականացնելու ընթացքում արտաքին աուդիտի կողմից Բանկի ֆինանսական վիճակն իր կարծիքով էականորեն վատթարացնող փաստեր, ինչպես նաև ներքին համակարգերի (այդ թվում՝ ներքին հսկողության համակարգի) թերություններ հայտնաբերելու դեպքում արտաքին աուդիտը պարտավոր է դրանց մասին անմիջապես տեղյակ պահել ՀՀ կենտրոնական բանկին:

Արտաքին աուդիտի եզրակացությունը ՀՀ կենտրոնական բանկին է ներկայացվում մինչև տվյալ ֆինանսական տարվան հաջորդող տարվա մայիսի 1-ը:

ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջով Արտաքին աուդիտը պարտավոր է ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացնել Բանկի աուդիտային ստուգման վերաբերյալ անհրաժեշտ փաստաթղթերը, անգամ եթե դրանք առևտրային, բանկային կամ այլ գաղտնիք կազմեն: Սույն մասով սահմանված պարտավորությունների չկատարման համար աուդիտորական կազմակերպությունը կրում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պատասխանատվություն:

9.3. Բանկի ֆինանսական տարին սահմանվում է հունվարի 1-ից մինչև դեկտեմբերի 31-ը: Հաշվապահական հաշվառումը և հաշվետվությունը Բանկում տարվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված կարգով և ժամկետներում: Բանկի գործունեության արդյունքներն արտացոլվում են ամսական, եռամսյակային և տարեկան հաշվեկշիռներում, շահույթի և վնասների վերաբերյալ հաշվետվություններում, ինչպես նաև տարեկան հաշվետվության մեջ:

9.4.Բանկը պարտավոր է ֆինանսական տարվա ավարտից հետո չորսամսյա ժամկետում հրապարակել աուդիտի եզրակացությունը, տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունը:

Բանկը պարտավոր է հրապարակել իր եռամսյակային ֆինանսական հաշվետվությունը մինչև յուրաքանչյուր եռամսյակին հաջորդող ամսվա 15-ը:

ՀՈԴՎԱԾ 10. ԲԱՆԿԻ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄԸ ԵՎ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ

Բանկի վերակազմակերպումը կամ լուծարումն իրականացվում է Կանոնադրությամբ, ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և պայմաններով:

ՀՈԴՎԱԾ 11. ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՈՒԺԻ ՄԵՋ ՄՏՆԵԼԸ

Կանոնադրությունը կազմված է էլեկտրոնային փաստաթղթի տեսքով և հաստատված է (ներառյալ փոփոխությունները, լրացումները) ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրված էլեկտրոնային-թվային ստորագրությամբ:

Կանոնադրության (ներառյալ փոփոխությունների, լրացումների) էլեկտրոնային տարբերակը ուժի մեջ է մտնում ՀՀ կենտրոնական բանկում գրանցվելու պահից:

ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից գրանցված Կանոնադրությունը (դրանց փոփոխությունները, լրացումները) տրամադրվում են Բանկին էլեկտրոնային տարբերակով, միաժամանակ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից դրանք տեղադրվում են www.cba.am ինտերնետային կայքում:

AMERIABANK

ՔԱՂՎԱԾՔ
N 01-3/21 Ա Ր Ձ Ա Ն Ա Գ Ր ՈՒ Թ Յ ՈՒ Ն Ի Ց
«ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ» ՓԲԸ ՏՆՕՐԵՆՆԵՐԻ ԽՈՐՀՐԴԻ ԱՐՏԱՀԵՐԹ ՆԻՍՏԻ

ք.Երևան 24.03.2021թ.

Նիստն անցկացվել է հեռակա /հարցմամբ/՝ Պորտալի միջոցով: Հեռակա քվեարկության վերջնաժամկետը՝ մինչև 2021թ. մարտի 24-ը, Երևանի ժամանակով ժամը 23.59-ը ներառյալ[1]:

Մասնակցել են՝
Տնօրենների խորհրդի նախագահ-Լիազոր անդամ՝ Անդրեյ Մկրտչյանը,
Տնօրենների խորհրդի անդամներ՝ Ռոբերտ Բրենդեն ֆոն Ռեկովսկին, Լինդսեյ Ֆորբսը, Ֆիլիպ Լինչը, Ռիչարդ Օգդոնը, Տիգրան Դավթյանը, Կախաբեր Կիկնավելիդզեն:

Քվորումն ապահովված է:

Մասնակցել է՝
Տնօրինության նախագահ-Գլխավոր տնօրեն Արտակ Հանեսյանը՝ խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

Օրակարգի 1-ին հարցը. «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ Կանաչ պարտատոմսերի թողարկման ծրագրային առաջարկը

Բանկի կանոնադրության 7.2.2 կետի «ժզ» ենթակետի համաձայն՝ Բանկի պարտատոմսերի և այլ արժեթղթերի տեղաբաշխման մասին որոշման ընդունումը վերապահված է Բանկի Տնօրենների Խորհրդին:

Բանկի Տնօրինության 12.02.2021թ. թիվ 01/20/21 որոշմամբ հավանություն է տրվել Բանկի կողմից կանաչ պարտատոմսերի թողարկման ծրագրային առաջարկին, որը հաստատվել էր նաև Բանկի Տնօրենների Խորհրդի 25.02.2021թ. թիվ 01-2/21/04 որոշմամբ: Հաշվի առնելով ՀՀ կենտրոնական բանկի համար ընդունելի և վերջինիս հետ համաձայնեցված ձևակերպումներն ապահովելու անհրաժեշտությունը, Բանկի Տնօրենների Խորհրդի հաստատմանն է ներկայացվել որոշման ձևակերպումներում որոշակի փոփոխություններ կատարելու առաջարկը:

Քվեարկության դրվեց օրակարգի 1-ին հարցը.
Քվեարկության արդյունքները. Անդրեյ Մկրտչյան – կողմ, Ռոբերտ Բրենդեն ֆոն Ռեկովսկի – կողմ, Լինդսեյ Ֆորբս – կողմ, Ֆիլիպ Լինչ – կողմ, Ռիչարդ Օգդոն – կողմ, Տիգրան Դավթյան – կողմ, Կախաբեր Կիկնավելիդզե – կողմ:
Ընդամենը՝ կողմ – 7, դեմ – 0, ձեռնպահ – 0:

Որոշեցին. (Որոշում թիվ 01-3/21/01)

[1] Նիստի վերաբերյալ նյութերը /ներառյալ՝ օրակարգը, որոշման նախագծերը և նյութերը/ Խորհրդի անդամներին ուղարկվել են/հասանելի են դարձվել Ավտոմատացված էլեկտրոնային համակարգի /Պորտալի/ միջոցով:

Փոփոխել «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ Տնօրենների Խորհրդի 25.02.2021թ. կայացված թիվ 01-2/21/04 որոշումը և շարադրել այն հետևյալ խմբագրությամբ.

1. Թողարկել կանաչ պարտատոմսեր (այսուհետ՝ «Պարտատոմսեր») հետևյալ կարգով և պայմաններով.

1.1. Արժեթղթերի տեսակը՝ ոչ փոխարկելի, արժեկտրոնային, անվանական պարտատոմսեր.

1.2. Պարտատոմսերի թողարկման ծավալը՝ առավելագույնը 80 (ութսուն) մլրդ դրամային արտահայտությամբ, որից 20 (քսան) մլրդ-ը՝ ՀՀ դրամով, իսկ մնացած 60 (վաթսուն) մլրդ-ը՝ արտարժույթով,

1.3. Թողարկման արժույթը՝ ՀՀ դրամ, ԱՄՆ դոլար, եվրո,

1.4. Պարտատոմսերի թողարկման նպատակը՝ Բանկի ֆինանսավորման աղբյուրների տարատեսականացում (դիվերսիֆիկացիա), «կանաչ» ակտիվների/նախագծերի ֆինանսավորում,

1.5. Պարտատոմսերի թողարկման և տեղաբաշխման կառուցվածքը՝ ՀՀ դրամով կամ արտարժույթով արտահայտված առնվազն մեկ թողարկում ու տեղաբաշխում ,

1.6. Պարտատոմսերի ժամկետայնությունը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.7. Պարտատոմսի անվանական արժեքը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ.

1.8. Պարտատոմսերի քանակը՝ հավասար է Թողարկման ծավալի և Պարտատոմսի անվանական արժեքի հարաբերությանը.

1.9. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) տարեկան եկամտաբերությունը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ, սակայն չի կարող գերազանցել որոշման օրվա դրությամբ Բանկի գործող՝ ֆիզիկական անձանց համար նախատեսված համապատասխան արժույթով, համարժեք ժամկետայնությամբ, տարեկան կապիտալացումով «Ամերիա ավանդ»-ի անվանական տարեկան տոկոսադրույքը 300-ից (երեք հարյուր) ավել բազիսային կետով.

1.10. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) հաշվարկման մոտեցումը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.11. Պարտատոմսերի արժեկտրոնի (տոկոսների) վճարման պարբերականությունը՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.12. օպցիոնների առկայությունը՝ չի նախատեսվում,

1.13. վարկային ռիսկի բարելավումները (credit risk enhancement)՝ Պարտատոմսերի առանձին սերիայի թողարկման վերջնական պայմաններով կարող են սահմանվել Բանկի նկատմամբ որոշակի սահմանափակումներ (կովենանտներ): Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.14. Վաղաժամկետ մարումը՝ չի նախատեսվում,

1.15. մեկ ներդրողի կողմից ձեռքբերման սահմանափակումները՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.16. տեղաբաշխողը՝ «Ամերիաբանկ» ՓԲԸ,

1.17. տեղաբաշխման սկիզբը և ավարտը՝ սահմանվում է Բանկի Տնօրինության կողմից տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.18. Պարտատոմսերի երկրորդային շուկան՝ դիմում ՀՀ կարգավորվող շուկայի օպերատորին պարտատոմսերի ցուցակման ու առևտրին թույլատվություն ստանալու համար,

1.19. շուկայի ստեղծողի ներգրավումը (մարքեթ մեյքինգ)՝ ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ,

1.20. վճարային գործակալը՝ անհրաժեշտության դեպքում Բանկը կարող է ներգրավել երրորդ անձի (գործակալի) պարտատոմսերի գծով վճարումները կատարելու համար: Ենթակա է որոշման Բանկի Տնօրինության կողմից պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ:

2. Սույն որոշման 1-ին կետում չնշված և Պարտատոմսերի տեղաբաշխմանը վերաբերող մնացած բոլոր պայմանները հաստատված համարել համաձայն Պարտատոմսերի տեղաբաշխման սկիզբը որոշող ամսաթվից առնվազն 5 (հինգ) աշխատանքային օր առաջ կայացված Բանկի Տնօրինության որոշման, այնքանով, որքանով վերջիններս չեն հակասում օրենսդրությանը և սույն որոշման 1-ին կետով սահմանված պայմաններին:

Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում ընդունման պահից:

Տնօրինության նախագահ-
Գլխավոր տնօրեն՝ **Արտակ Հանեսյան**

ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԳՐԻ ԱՆԴՈՐԱԿԳԻՐ N 000082 [2001298448]

PAYMENT ORDER RECEIPT

Ամերիաբանկ ՓԲԸ Գլխամասային գրասենյակ

ՊԿ\ID **602**

Ամսաթիվ\Date **09/04/21 17:30**

Դեբետ\Debit	Կրեդիտ\Credit	Գումար\Amount
1570074270064500	**900005016119**	**AMD 50,000.00**

Վճարող\Remitter
ԱՄԵՐԻԱԲԱՆԿ ՓԲԸ
Վճարողի բանկ\Remitter's Bank
Ամերիաբանկ
Վճարողի ՀՎՀՀ\Remitter’s Tax Code **2302502212**

Ընդունող\Beneficiary
Արժեթղթերի ազդագրերի գրանցման համար
Ընդունողի բանկ\Beneficiary's Bank
Գանձապետական բաժանմունք

Գումարը բառերով\Amount in Words
Հիսուն հազար դրամ
Նպատակ\Details
Ծրագրային ազդագրի գրանցում

Կատարող\Maker **Ժենյա Գասպարյան** Կ.Տ.
ST.